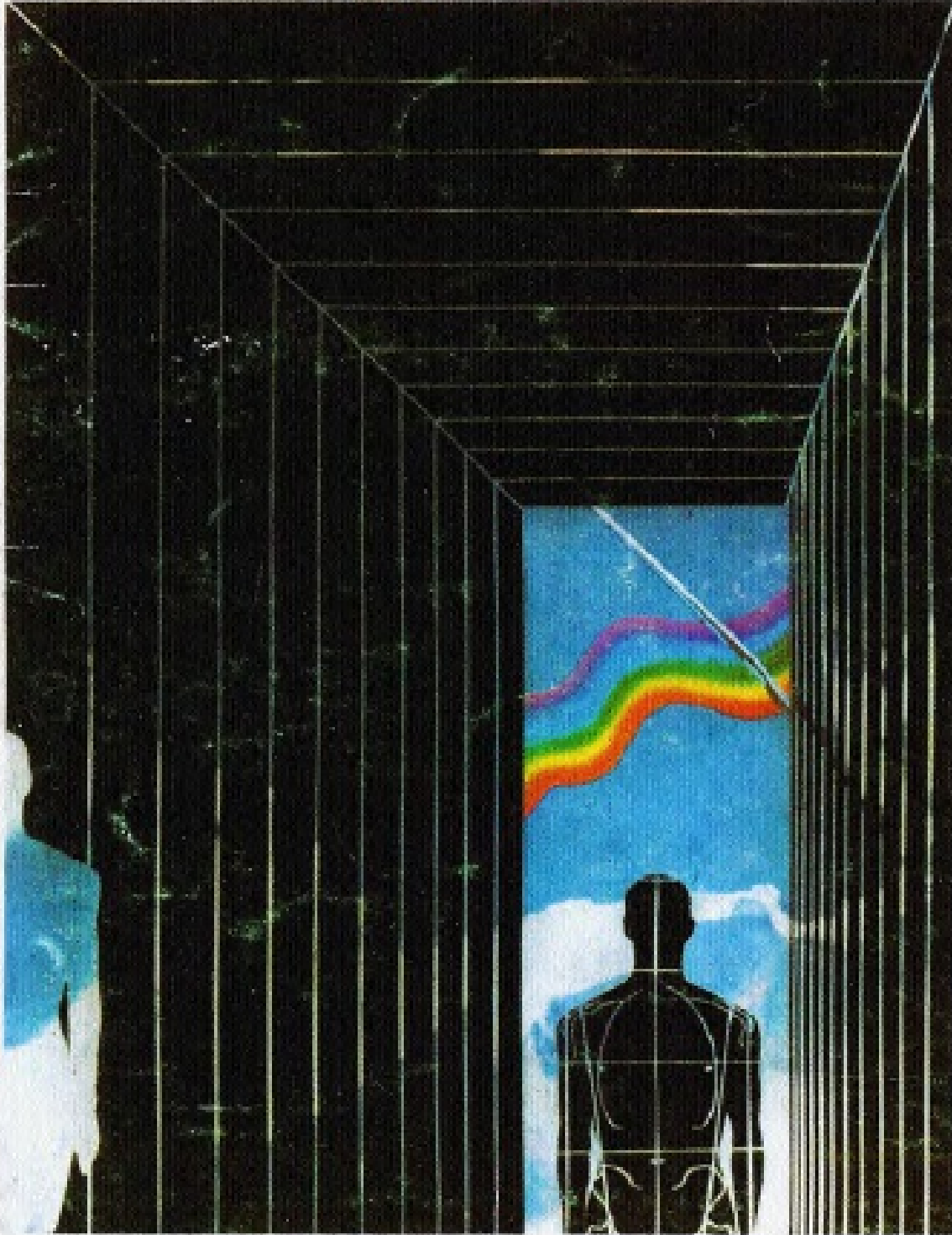

SON NESİL

Arthur
C. Clarke

cep kitapları

CHILDHOOD'S END

SON NESİL

ARTHUR C. CLARKE'in romanı

türkçeleştiren: kayhan şentın

•

1976 Ballantine Books, New York, 1984

cep kitapları a.ş.

İstanbul yayın hakları:

© arthur c. clarke, 1953

cep kitapları a.ş. 1984

•

1976 Ballantine baskısından eksiksiz olarak türkçeleştirilmiştir.

•

cep kitapları: 39/bilim kurgu: 3 birinci baskı Ağustos 1984

•

kapak film: ebru grafik

kapak baskı: kemal matbaası

dizgi/baskı: dizekonca matbaası

Artur C. Clarke

İngiliz yazar Arthur C. Clarke, Minehead/Somerset kasabasında, 1971'de doğdu. Londra'daki King's College'dan Fizik ve Matematik dalında şeref listesine girerek mezun oldu. Britanya Gezegenlerarası Cemiyeti'nin eski başkanlarından, Astronotik Akademisi, Kraliyet Astronomi Cemiyeti ve daha birçok bilimsel örgütün üyelerindedir. Savaş sırasında Kraliyet Hava Kuvvetlerinin bir subayı olarak ilk radar cihazının deneylerinin başındaydı. Bilimkurgu dışındaki tek romanı bu deneyler üzerinde kuruludur.

Elliden fazla kitabın sahibi olan Clarke, 1962'de Yeni Delhi'de UNESCO Genel Direktörü'nden 1.000 sterlinlik Kalinga bilim yazarlığı ödülünü aldı. Aynı yıl Franklin Enstitüsü'nden, 1945'deki bir teknik raporuyla ilk kez ortaya attığı iletişim uyduları fikri için altın madalya aldı.

Kitaplarının otuzdan fazla dilde yirmi milyonu aşkın baskısı yapılmıştır. Life dergisinde ticari iletişim uyduları hakkındaki bir makalesiyle Havacılık ve Uzay Yazarları'nın en iyi haber ödülünü aldı 1965 yılında.

1969 yılında da AAAS—Westinghouse bilim yazarlığı ödülünü aldı. Stanley Kubrick'le aynı yıl «**2001: A Space Odyssey**» adlı romanından yapılan film dolayısıyla Oscar ödülüne aday gösterildi.

Bu arada **Rendezvous with Rama** adlı romanıyla dünyanın en önemli bilimkurgu ödülleri olan **Hugo, Nebula ve John W. Campbell** ödülleri kazandı, bunların dışındaki daha birçok ödülün yanı sıra **Playboy, Look, Time, Reader's Digest, Holiday** gibi önde gelen yayın organlarının yazı kadrosunda yer aldı.

1950-1957 yılları arasında Arthur Clarke'ın özel meşgalesi, Pasifik'teki bazı denizaltı araştırmalarına katılmak oldu. Kitaplarının dokuzu bu konuyu işlediği gibi, TV programlarının da senaryosunu oluşturmuştur.

Ayrıca, birçok televizyon ve radyo programına da çıkan Arthur Clarke, Apollo 11, 12 ve 15 yolculuklarını nakleden CBS televizyonunda Walter Cronkite ve Astronot Wally Shirra'nın yanı sıra yorumcu olarak da bulundu.

Arthur C. Clarke

Son Nesil

Piyerloti Caddesi 7-9 Çemberitaş - İstanbul

Bu kitapta ifade edilen fikirler yazara ait değildir.

BAŞLANGIÇ

1

Taratua'yı Pasifik Okyanusu'nun derinliklerinden yükseltmiş olan volkan yarım milyon yıldır uykudaydı. Ama Reinhold, adanın çok geçmeden, doğumuna eşlik etmiş olan alevlerin çok daha güçlüsüyle neredeyse kavrulacağını düşünüyordu. Başını rampa alanına doğru çevirerek, «Columbus»un etrafını saran piramit şeklindeki iskeleye göz gezdirdi. Yerden yüksekliği altmış metreyi bulan uzay gemisinin pruvasında, batan güneşin son ışınları parıldıyordu. O hep bilinen son gecelerden biri daha iniyordu: Gemi yakında uzayda, ebedi güneş ışığının altında yüzmeye başlayacaktı.

Adanın kayalık belkemiğinin ta üstlerinde yer alan fırlatma bölgesi, palmiyelerin altında sessizdi. Arada bir, hava kompresörünün iniltisi ya da işçilerden birinin zayıf haykırışı duyuluyordu. Bir sürü palmiyenin iç içe girdiği bu yöre Reinhold'un en baştan hoşuna gitmiş, hemen her akşam küçük imparatorluğunu gözden geçirmek için buraya gelmişti. «Columbus»un bir alev fırtınası içinde yıldızlara doğru fırlayışı sırasında buradaki her şeyin atomlarına ayrılacak oluşunu düşünmek onu üzüyordu.

Kayalığın bir mil altında «James Forrestal» güçlü projektörlerini yakmış, karanlık sulara ağır ağır sallanıyordu. Güneş artık kaybolmuştu ve tropik gecesi doğudan hızla yaklaşıyordu. Reinhold aklına gelen düşünceyle eğlenmeden edemedi: Acaba uçak gemisi, sahilin o kadar yakınında Rus denizaltıları mı bulmayı umuyordu?

Rusya düşüncesi, her zaman olduğu gibi onu Konrad'a ve hızlı değişimlere sahne olan 1945 baharına götürdü. Aradan otuz yıldan fazla bir zaman geçmişti, fakat Doğu'dan ve Batı'dan gelen dalgaların altında un ufak olan Alman Reich'ının son günleriyle ilgili anılar kendisinde asla silinmemişti. Hala Konrad'ın yorgun mavi gözlerini, çenesinin ucundaki altın renkli sakalını ve harabeye dönmüş bir Prusya köyünde onunla el sıkıştıkları sırada yanlarından durmamacasına akıp geçen mültecileri görebiliyordu. İkisinin bu ayrılışı, Doğu ile Batı arasındaki uçurumu ve harpten beri olup biten her şeyi simgeliyordu. Çünkü Konrad, Moskova yolunu seçmişti. Reinhold onun o zamanlar bir budala olduğunu düşünmüşse de, şimdi bundan o kadar emin değildi.

Otuz yıl boyunca, Konrad'ın öldüğünü sanmıştı. Ancak, bir hafta önce Teknik İstihbarat'tan Albay Sandmeyer haberi ona ulaştırmıştı. Reinhold bu adamdan hoşlanmazdı ve bu duygunun karşılıklı olduğundan da kuşkusu yoktu. Ama bu duygunun, işiyle arasına girmesine izin vermezdi.

Albay en resmi tavrını takınarak, «Bay Hoffmann» diye söze başlamıştı. «Son zamanlarda Washington'dan heyecan verici bazı bilgiler aldım. Bunlar birinci derecede gizli kuşkusuz, fakat işin ivediliğini fark edebilmeleri için teknik gruba bir açıklama yapmaya karar verdik.» Adam konuşmasının önemini vurgulamak istercesine durduysa da, Reinhold yönünden boş bir çabaydı bu. Bunun ardından ne geleceğini aşağı yukarı biliyordu.

«Ruslar neredeyse bizim düzeyimizde. Ellerinde bir tür atomik güç var, bu bizimkinden daha etkili olabilir. Ve bu adamlar Baykal Gölü'nün kıyısında bir uzay gemisi yapıyorlar. Bu konuda hangi

aşamada olduklarını bilmiyoruz, fakat istihbarat, bu yıl fırlatılabileceğine inanıyor. Bunun anlamının «ne» olduğunu biliyorsunuz.»

Evet, diye düşündü Reinhold, biliyorum. Yarış başladı ve kazanan biz olmayabiliriz.

«Onların ekibini yönetenin kim olduğunu biliyor musunuz?» Bu soruyu, yanıtını pek de beklemezsizin sormuştu. Ama Albay Sandmeyer onu şaşırtırcasına, daktiloyla yazılı bir kâğıdı önüne itivermişti; listenin başındaki isim şuydu: Konrad Schneider.

«Bu adamların çoğunu Peenemünde'den tanıyorsunuz, değil mi?» diye sormuştu. «Onların metodunu kavramamızda bu yardımcı olabilir. Bana, onlarla ilgili mümkün olduğunca fazla bilgi verebilmenizi isterdim; özellikleri, kafalarındaki parlak fikirler ve buna benzer şeyler hakkında. Şu sırada bunun çok şey istemek olduğunu biliyorum; ama ne yapabileceğinizi bir görsük.»

«Önemli olan tek kişi Konrad Schneider'dir» diye karşılık vermişti Reinhold.

«Çok parlak bir zekâsı vardı, ötekiler yalnızca yetenekli teknisyenlerdir. Onun şu otuz yılda neler yaptığını ancak Tanrı bilir. Şunu bir düşünün: o belki de bizim vardığımız tüm sonuçları biliyor, ama biz onunkileri hiç görmedik. Bu da ona bayağı avantaj sağlıyor.»

Bunları söylerken İstihbarat'ı tenkit etmeyi düşünmemişti; fakat bir an için darılacak gibi görünen Albay sonra omuzlarını silkti.

«Bu iş iki yönlü işler; bunu bana kendiniz söylediniz. Yaptığımız serbestçe bilgi değişimi, işlemleri hızlandırmaya yarar ama bu arada birkaç sırrı açıkladığımız da olur. Herhalde Rusya'daki araştırma bölümleri, adamlarının çalışma zamanlarının çoğunda ne yaptıklarının farkında değildir. Onlara, Demokrasi'nin aya daha önce ulaşabileceğini göstereceğiz.

Demokrasiymiş! Kafaya bak, diye düşündü Reinhold; ama bunu söylememesi gerektiğinin de bilincindeydi. Tek bir Konrad Schneider, seçimlerdeki bir milyon isme değerdi. Ve arkasında Rusya'nın tüm kaynakları bulunan bu Konrad Schneider otuz yıl boyunca ne yapmıştı? Belki de şimdi onun gemisi dünya yörüngesinden çıkmak üzereydi...

Konrad Schneider, yanında Nükleer Bilim konusunda görevli Yardımcı Komiserle motor test yerinden çıkıp, ağır ağır yürüdüğü sırada, Taratua'yı terk etmiş olan güneş henüz Baykal Gölü'nün tepesindeydi. Gerçi, gölün çevresinde yankılanan o gök gürültüsünü andırır seslerin sona ermesinden beri on dakika geçmişti, ama ikisinin de kulakları hâlâ acıyla zonkluyordu.

«Surat asmak niye?» Grigorieviç birden sordu. «Şimdi mutlu olman gerekirdi. Bir ay içinde yola koyulacağız ve Yankiler öfkeden kuduracak.»

«Her zamanki gibi iyimsersin» dedi, Schneider. «Her ne kadar motor işliyorsa da, bu o kadar kolay değil. Doğru, şu sırada ciddi bir engel göremiyorum, ama Taratua'yla ilgili raporlar beni endişelendiriyor. Sana, Hoffmann'ın ne derecede iyi olduğunu söyledim; ardında bir de milyarlarca dolar var. Onun gemisiyle ilgili resimler pek net değil, ama yine de tamamlanmasına az kalmış gibi görünüyor. Ayrıca biliyoruz ki, motor testi de beş hafta önce yapıldı.»

«Üzülme» diyen Grigorieviç güldü. «Büyük sürprizle karşılaşacak olanlar onlar. Ayrıca unutma, hakkımızda hiçbir şey bilmiyorlar.»

Schneider bunun doğru olup olmadığını aklından geçirdiyse de kuşkularını belirtmemenin daha güvenli olacağını düşündü. Bu Grigorieviç'in aklını, bir sürü kanaldan araştırmaya sevk edecek ve eğer bir sızıntı olduysa, kendini aklamayı bayağı pahalıya patlayacaktı.

Yeniden yönetim binasına girerken, nöbetçi onu selamladı. Schneider biraz da alayla, burada teknisyen kadar da asker var, diye düşündü. Ama Rusların işleri yürütme yolu buydu ve ayağına dolaşmadıkları sürece bundan yakınmamıştı. Her şey tüm olarak ele alındığında, o bezdirici istisnaların dışında hemen hemen olayların hepsi onun beklediği gibi çıkmıştı. Reinhold'un mu, yoksa

kendisinin mi iyi seçim yaptıklarını ancak önlerindeki gelecek söyleyebilirdi.

Bağırtı çağırıtı sesleri kendisini rahatsız ettiğinde, artık son raporunu hazırlıyordu. Bir an hareketsizce oturdu ve kampın o katı disiplinini bozabilen şeyin nasıl bir olay olabileceğini düşündü. Sonra kalkıp pencereye yürüdü ve yaşamı boyunca ilk kez umutsuzluğun ne demek olduğunu anladı.

Reinhold küçük tepeden aşağı inerken, çevresi yıldızlarla doluydu. Aşağıda, denizdeki «Forrestal» ışıktan parmaklarla suyu tararken, kıyının uzağında iskeleyle çevrelenmiş olan «Columbus» da ışıklı bir Noel ağacı gibi gözler önüne seriliyordu. Yalnızca geminin çıkıntılı burnu, yıldızların arasında kara bir gölge gibiydi.

Barakaların birinden gelen radyo sesini duyan Reinhold'un ayakları, farkında olmaksızın dans müziğinin ritmine uyarak hızlandı. Kumların kenarındaki dar yola neredeyse ulaşmıştı ki, biraz önsezi biraz da yarı fark edilebilen bir hareketten dolayı birden durdu. Şaşkınlıkla önce kara tarafına, sonra denize baktı ve bunu tekrarladı. Ancak, kendisini gökyüzüne bakıyor durumda bulması için aradan biraz zaman geçmesi gerekti.

Ve işte o sırada Reinhold Hoffmann, tıpkı aynı anda Konrad Schneider gibi, yarışı kaybettiğini gördü. Bu kayıpta, onu hep korkutan birkaç hafta veya birkaç ay değil, binlerce yıl söz konusuydu. Yıldızların arasından ve tahmine cesaret bile edemediği bir yükseklikte, başının üstünden geçen o muazzam, sessiz gölgeler, «Columbus»un, paleolitik çağ insanının kütükten kanosuyla kıyaslanmasının da ötesinde bir şeylerdi. Reinhold, sonsuza kadar uzamış gibi gelen bir süre boyunca ve tüm dünyalılar gibi onları izlerken, bu büyük gemiler göz alıcı bir görkemlilikle alçalmalarını sürdürdü ve Reinhold sonunda, onların stratosferin ince tabakaları arasından geçişleri sırasında çıkardığı ince bir çığlığı andırır sesi duydu.

Bir yaşam boyu süren uğraşın kenara süpürülüşünden pişmanlık duymuyordu. O, insanı yıldızlara götürmek için uğraşmıştı ve tam da başarı anında yıldızlar, o uzak ve kayıtsız yıldızlar ona gelmişlerdi. Bu, tarihin soluğunu tuttuğu, 'şimdiki anın' tıpkı bir buzdağı gibi ana parçadan kopup, tek başınlık gururuyla denizlere açıldığı bir andı. Tüm geçmiş çağların başarısı artık bir hiç demektir. Reinhold'un beyninde tek bir düşünce, durmamacasına yankı yapıp duruyordu:

İnsan ırkı artık yalnız değildi.

I / DÜNYA ve TANRISALLAR

2

Birleşmiş Milletlerin Genel Sekreteri büyük pencerenin önünde durmuş, aşağıda, Kırküçüncü Cadde'de sürünmekte olan trafiği izliyordu. Bazan kendi kendine, bu kadar yüksek bir yerde çalışmanın insan için iyi olup olmadığını düşünürdü. Ayrı olma iyi bir şeydi, ama kolayca kayıtsızlığa da dönüşebilirdi bu. Yoksa, New York'taki yirmi yıldan sonra bile gökdelenlere karşı hâlâ duymakta olduğu hoşnutsuzluğu akılcı bir kalıba mı sokmaya çalışıyordu?

Ardındaki kapının açıldığını duydu, ama Pieter Van Ryberg odaya girdiğinde başını çevirmedi. Bunun ardından, Pieter'in o her zamanki kaçınılmaz duraklaması geldi; hoşnutsuzlukla termostata bakıyordu. Sekreterin buzdolabında yaşamayı sevdiği her zaman yapılan şakaydı. Stormgren, yardımcısının yanına gelmesine kadar bekledi ve sonra bakışlarını aşağıdaki o bildik, ama yine de çekiciliğini yitirmeyen manzaradan ayırdı.

«Geç kaldılar» dedi sonra. «Wainwright beş dakika önce burada olmalıydı.»

«Polisten şimdi duydum. Yanında bayağı gösterişli bir kortej varmış ve bu da trafiğin altını üstüne getirmiş. Her an burada olabilir.»

Van Ryberg durdu, sonra birden ekledi, «Hâlâ onu görmenin iyi bir fikir olduğu kanısında mısınız?»

«Sanırım bundan vazgeçmek için biraz geç kaldık. Her ne kadar bunun aklıma gelen ilk şey olmadığını biliyorsan da, bir kez kabul ettim.»

Stormgren masasına gitmiş, o ünlü uranyumdan kâğıt ağırlığıyla oynuyordu. Sinirli değildi, kararsızdı yalnızca. Ayrıca, Wainwright'in gecikmesine memnun olmuştu; görüşme başladığında bu kendisi için hafif bir moral desteği sağlayacaktı. Akıl ve mantığın yeterince bulunmadığı insan ilişkilerinde bu tür ufak tefek şeyler büyük rol oynardı.

«İşte geldiler!» dedi birden, yüzünü cama dayamış olan Van Ryberg. «Cadde boyunca geliyorlar. Bana kalırsa üç bin kişi kadar var.»

Stormgren not defterini eline aldı ve onun yanına gitti. Yarım mil aşağıda, ufak ama kararlı bir kalabalık, Sekreterlik Binası'na doğru ağır ağır ilerliyordu. Bunu oluşturanların ellerinde uzaktan seçilemeyen pankartlar vardı ve Stormgren bunlarda yazılı mesajların ne olduğunu yeterince biliyordu. Yine o sırada, trafik gürültüsünü bastıran koro halindeki seslerinin o uğursuz ritmini de duyabiliyordu. Birden, içinde derin bir iğrenti duygusu kabardı. Öfkeli sloganlarla yürüyüp duran bu kalabalıklar dünyanın canına yetmişti artık!

Kalabalık şimdi binanın tam karşısındaydı; bunu oluşturanlar izlendiklerinin farkında olduklarından, arada sırada biraz da kararsız görünümlü yumruklar havada sallanıyordu. Her ne kadar bu hareketlerle amaçlanan kişi Stormgren idiyse de, meydan okudukları o değildi. Bir devi tehdit eden cüceler gibi, yumruklarını onun da elli kilometre yukarısında ışıldayan gümüş renkli buluta, Tanrısal donanmanın sancak gemisine sallıyorlardı.

Karellen tüm bunları herhalde büyük bir zevkle izliyor olmalı, diye düşündü Stormgren; çünkü Amir'in kışkırtması olmaksızın böyle bir kalabalık asla bir araya gelemezdi.

Bu, Stormgren'in «Özgürlük Birliği»nin başındaki kişiyle ilk karşılaşmasıydı. Bu hareketin doğru olup olmadığını düşünmekten artık vazgeçmişti; Karellen'in planları çoğunlukla insanın

kavrayamayacağı kadar ince ve kurnazca olurdu. Ayrıca, Stormgren bunun pek zararlı olacağını da sanmıyordu. Eğer Wainwright'ı görmeyi reddetseydi, Birlik bunu kendisinin aleyhinde silah olarak kullanırdı.

Alexander Wainwright kırk yaşlarında, uzun boylu ve yakışıklı biriydi. Stormgren'in bildiği kadarıyla da dürüst biri olduğundan, iki kat tehlikeliydi. Bununla birlikte, ne savunmakta olduğu görüşler, ne de kendine bağlamış olduğu bazı kişiler, onun apaçık içtenliğiyle karşılaştırıldığında kendisini sevimsiz kılmaya yetiyordu.

Van Ryberg'in kısa ve biraz da gergince tanıştırma işleminden sonra Stormgren zaman kaybetmedi. «Sanırım» diye söze başladı, «ziyaretinizin başlıca amacı, Federasyon planına karşı resmi bir protestoyu kayda geçirtmektir. Haklı mıyım?»

Wainwright başıyla bunu onayladı.

«Asıl amacım bu, Bay Sekreter. Bildiğiniz gibi, son beş yıldır insan soyunu, karşısındaki tehlike için uyarmaya çalıştık. Bu zor bir görev oldu; çünkü insanların çoğunluğu, Tanrısalların dünyayı diledikleri gibi idare etmelerinden hoşnut görünüyor. Bununla birlikte her ülkeden beş milyondan fazla vatansız, hazırladığımız başvuruyu imzaladı.»

«Bu, gözardı edilemeyecek bir sayıdır. Ayrıca, imzalayanların yanında daha pek çoğu var ki bunlar, bırakın Federasyon planının haklılığını, bunun akıllıca bir şey olduğu konusunda bile ciddi kuşuklara sahip. Onca güce sahip Amir Karellen bile, binlerce yıllık tarihi tek bir kalem darbesiyle silip atamaz.»

«Karellen'in güçleri hakkında kim ne biliyor?» diye karşılık verdi Stormgren. «Ben küçük bir çocukken Avrupa Federasyonu bir rüyaydı; ama yetişkinlik dönemine ulaştığımda bu gerçekleşmişti. Ve bu Tanrısalların gelmelerinden önceydi. Karellen, bizim başlattığımız işi tamamlıyor yalnızca.»

«Avrupa'nın coğrafi ve kültürel bir birliği vardı. Dünya öyle değil ve fark burada.»

«Tanrısalların gözünde» diye alay edercesine karşılık verdi Stormgren, «dünyanın, bizim gözümüzdeki Avrupa'dan herhalde biraz daha ufak olması gerekir. Şunu da kabul etmeliyim ki, onların görüşleri bizimkilere göre daha olgunca.»

«Gerçi beni destekleyenler kabul etmiyor olsalar bile, Federasyonu tartışmanın son amacı olarak görmek istemem. Asıl olan, bunun dışarıdan aşılması değil, içeriden gelmesi gerektiğidir. Kendi kaderimizi kendimiz belirleyebilmeliyiz. İnsan ilişkilerinde bir dış müdahale söz konusu olmamalı.»

Stormgren içini çekti. Bunu daha önce de yüzlerce kez duymuştu ve buna verebileceği tek malum yanıtı da Özgürlük Birliği kabul etmemişti. Kendisi Karellen'e inanıyordu, ama ötekiler değil. Temel ayrılık buradaydı ve bu konuda yapabileceği bir şey yoktu. Neyse ki, Özgürlük Birliği de aynı durumdaydı.

«Size birkaç soru sormama izin verin» dedi. «Tanrısalların yeryüzüne güvenlik, barış ve zenginlik getirdiğini yadsıyabilir misiniz?»

«Bu doğru. Fakat onlar bizim özgürlüğümüzü aldılar. İnsan yaşamı...»

«...yalnızca ekmekle olmaz demek istiyorsunuz.»

Evet, biliyorum; fakat insanların bunu bir an olsun elde edebileceklerinden kuşku duymadıkları ilk çağdır bu. Zaten, insanlık tarihi boyunca Tanrısalların bize ilk kez verdikleriyle kıyaslandığında, kaybettiğimiz özgürlükler neler oldu?»

«Tanrı'nın yol göstericiliği altında kendi yaşamımızı denetleyebilme özgürlüğü.»

Sonunda asıl noktaya vardık, diye düşündü Stormgren. Bu uyumsuzluk, ne kadar kılık değiştirirse değiştirsin, temelde dinsel bir olgu. Wainwright kendisinin rahip olduğunu bir an olsun unutturmuyor. Gerçi artık papaz yakalığı takmıyorsa da, insana bu hep oradaymış gibi geliyor.

«Geçen ay» diye işaret etti Stormgren, «yüz kadar piskopos, kardinal ve haham imzaladıkları toplu

bildiride, Amir'in politikasını desteklediklerini bildirdiler. Dünya dinleri size karşı.»

Wainwright inkâr edercesine öfkeyle başını salladı.

«Liderlerin çoğu kör; Tanrısallar onları bozdu. Tehlikeyi fark ettiklerinde artık çok geç olacak. İnsanlık denetimi elden geçirerek, boyun eğmiş bir ırk haline gelecek.»

Kısa bir sessizlik oldu. Sonra Stormgren karşılık verdi.

«Üç gün içinde Amir'le yeniden görüşeceğim. Görevimin, dünyanın görüşlerini temsil etmek olması nedeniyle, bu itirazınızı ona açıklayacağım. Fakat bu hiçbir şeyi değiştirmeyecek; bu konuda size garanti verebilirim.»

«Bir nokta daha var» diye yavaşça söylendi Wainwright. «Tanrısallara yönelik pek çok itirazımız var; ama bunların da ötesinde, onların gizliliğinden nefret ediyoruz. Karellen'le konuşabilen tek kişi sizsiniz ve siz bile onu hiç görmediniz! Onun nedenlerinden kuşulanmak çok mu şaşırtıcı?»

«İnsanlık için tüm yaptıklarından sonra da mı?»

«Evet, bunlara rağmen. Bilmiyorum, Karellen'in o mutlak gücünü mü, yoksa sürdürdüğü gizliliği mi daha rahatsız edici buluyoruz? Eğer gizleyecek hiçbir şeyi yoksa neden kendisini açıklamıyor? Bay Stormgren, gelecek konuşmanızda bunu ona sorun!»

Stormgren sessizdi. Bu konuda söyleyebileceği bir şey yoktu, ya da ötekini ikna edebilecek bir şey. Bazen, kendinin bile ikna olup olmadığını düşünürdü.

Kuşkusuz, onlar yönünden çok ufak bir operasyondur bu; fakat yeryüzü, o zamana kadar olan en büyük olay şeklinde görüyordu bunu. Kocaman gemilerin, uzayın bilinmeyen derinliklerinden çıkıp gelecekleri konusunda bir uyarı olmamıştı. Böyle bir gün, kurgusal olarak sayısız kez tarif edilmişti, ama bunun olacağına gerçekte kimse inanmamıştı. Sonunda bu olmuştu işte; dünyanın pek çok yerinde havada asılı duran sessiz ve ışıltılı gölgeler, insanların daha yüzyıllar boyunca ulaşamayacakları bir bilimin simgeleri idi. Bunlar, altı gün boyunca kentlerin üstünde hareketsizce kalmışlar ve bu kentleri tanıdıklarına ilişkin bir işaret vermemişlerdi. Ama buna gerek de yoktu; bu güçlü gemilerin tam da New York, Londra, Paris, Moskova, Roma, Cape Town, Tokyo ve Canberra üstünde gelip durmaları bir rastlantı sonucu olamazdı.

İnsanın içini ürperten o günlerin sona ermesinden de önce, bazı insanlar gerçeği tahmin etmişti. Bu, insanlar hakkında bir şey bilmeyen bir ırkın deneme niteliğinde bir ilişki kurması değildi. O sessiz ve hareket etmeyen gemilerin içindeki usta psikologlar, insanlığın tepkisini ölçmekteydi. Gerilim grafiği tam zirveye vardığında, harekete geçeceklerdi.

Ve altıncı gün, yeryüzünün amiri Karellen, tüm radyo frekanslarını kapsayan bir yayınla kendini dünyaya tanıttı. İngilizceyi o kadar kusursuz konuşuyordu ki, bunun Atlantik'in öteki yanında yol açtığı tartışma bir nesil boyu sürdü. Fakat asıl şaşırtıcı olan dil değil, bununla anlatılanlardı. Nereden bakılırsa bakılsın, insan işlerinde tam ve kesin bir ustalığı sergileyen, üstün bir dehanın ürünleriydi bunlar. Henüz kaynağı bilinmeyen bilgiler bile bir sanatçı virtüozitesi ve yüce bilgelikle ortaya serilirken, bunun amacının insanları, ezici bir zekâ gücünün karşısında bulduklarına inandırmak olduğu fark ediliyordu. Karellen konuşmasını bitirdiğinde, yeryüzündeki uluslar, o tehlikeli efendilik günlerinin sona erdiğini artık bilmekteydiler. Daha yöresel hükümetler güç sahibi olmaya devam edebilirdi, ama uluslararası işlerdeki üstün karar gücü insanların elinden çekilip alınmıştı. Tartışma, protesto, hepsi boşunaydı bunların.

Tüm dünya uluslarının böyle bir güç sınırlamasına yumuşakça baş eğmeleri pek beklenemezdi. Bununla birlikte, etkin olarak karşı koymanın ürkütücü zorluklara neden olacağı ortadaydı. Eğer Tanrısalların gemileri tahrip edilebilse bile, bu altlarındaki kentlerin de mahvolması demektir. Yine de güçlü bir taraf bunu denemişti. Belki bunun sorumluları tek bir atom füzesiyle iki kuş vurmaya

düşündükleri içindir ki, bunu kendileriyle dost olmayan komşu bir ülkenin tepesindeki gemiye göndermişlerdi.

Kocaman geminin görüntüsü, gizli kontrol odasındaki televizyon ekranında giderek büyürken, subaylar ve teknisyenlerden oluşan küçük grup da heyecanla beklemekteydi. Eğer başarı kazanırlarsa, öteki gemiler ne yapardı acaba? Onlar da vurulabilir, insanlığı yine kendi yolunda yürümesi için bırakıp giderler miydi? Yoksa Karellen saldırganlara karşı korkunç bir oç alma işine mi girişirdi?

Füze çarpma sırasında parçalanırken, ekran birden beyazlaştı ve görüntü yine havada bulunan, kilometrelerce uzaktaki bir kameradan verilmeye başladı. Aradaki o kısacık saniye parçasında bir ateş topunun oluşması ve gökyüzünü bir güneş aleviyle doldurması gerekirdi.

Fakat hiçbir şey olmamıştı. Koca gemi uzayın kenarında, çiğ güneş ışıkları altında, havada asılı durumunu sürdürüyordu. Bomba yalnızca ona ulaşmamakla kalmamıştı, füzeye ne olduğunu da kimse bilmiyordu. Bunun da ötesinde, Karellen bu işin sorumlularına karşı harekete geçmediği gibi, bu saldırıdan haberli olduğunu bile göstermedi. Onları küçük düşürürcesine görmezden gelerek, hiç gelmeyecek olan bir intikamdan dolayı tasalanmaya bıraktı. Bu ise herhangi bir cezalandırma hareketinden daha da etkili ve moral bozucuydu. Sorumlu hükümet, karşılıklı suçlamalarla birkaç hafta içinde düştü.

Tanrısalların politikasına karşı bazı edilgence karşı koymalar da olmuştu. Genellikle, Karellen böyle durumlarda ilgili tarafı bildiği gibi yapmaya bırakıyordu; sonunda bunlar, işbirliğini reddetmenin yalnızca kendi zararlarına olduğunu görmüşlerdi. Yalnızca bir kez, itaatsiz bir devlete karşı doğrudan harekete geçmişti.

Yüz yılı aşkın süredir Güney Afrika Cumhuriyeti ırksal çatışmaların merkezi olmuştu. Her iki taraftan iyi niyetli kişiler, arada bir köprü oluşturmak istemişlerse de boşuna olmuştu bu; korkular ve ön yargılar herhangi bir işbirliğine izin vermeyecek kadar derinlere yerleşmişti. Birbiri ardından gelen hükümetlerin farkı, gösterdikleri hoşgörüsüzlüğün değişik düzeylerde oluşuydu; ülke nefretle ve bunun sonucu olan iç savaşla zehirlendi.

Hiçbir girişimin, insanlara yapılan bu farklı davranışı değiştirmeyeceği iyice belli olunca, Karellen uyarısını yaptı. Bununla, yalnızca bir tarih ve zaman belirledi; o kadar. Bu bir ürküntü uyandırdı; ama buna pek korku veya panik denemezdi, çünkü Tanrısalların, kötünün yanında iyilerin de yanacağı zorbaca bir harekete girişeceklerini hiç kimse beklemiyordu.

Böyle de olmadı zaten. Tüm olup biten güneşin Cape Town üzerindeki meridyeni geçerken sönmesiydi yalnızca. Güneş orada soluk ve mor bir renk aldı; ne ışık ne de sıcaklık veriyordu. Nasıl olduysa, güneşin ışığı uzaydaki iki çapraz alanla polarize edilmiş olduğundan, radyasyon da geçmiyordu. Bundan etkilenen bölge beş yüz kilometre genişliğinde ve tam bir çember şeklindeydi.

Bu gösteri otuz dakika sürdü. Zaten yetmişti de; Güney Afrika Hükümeti ertesi gün yaptığı açıklamada, tüm vatandaşlık haklarının beyaz azınlığa da tanınacağını bildirdi.

Bu tür tek tük olayların dışında, insan ırkı Tanrısalları doğal düzenin bir parçası olarak kabul etmişti. İnsanı şaşırtacak kadar kısa bir zamanda o başlangıçtaki şok atlatılmış ve dünya yine kendi işine gücüne dönmüştü. O durumu dışarıdan gören birinin gözünde en büyük değişiklik, ortalıkta sessiz bir bekleyişin sürmesi olacaktı; insanlar zihinsel anlamda, ürkek ürkek başlarını çevirip arkaya bakıyor ve Tanrısalların ışıldayan gemilerinden inerek kendilerini göstermelerini bekliyordu.

Beş yıl sonra bu bekleyiş hâlâ sürmekteydi. Stormgren, tüm dertlerin kaynağının da bu olduğunu düşünüyordu.

Stormgren'in ufak hava aracı iniş alanına geldiğinde, o her zamanki izleyiciler, ellerinde kameralarıyla ortalıktaydılar. Genel Sekreter, yardımcısına son bir iki şey söyledikten sonra,

dosyasını topladı ve izleyenlerin arasından geçti.

Karellen onu hiç fazla bekletmemişti. Kalabalıktan birden bir «OOO!» sesi yükseldi ve gökyüzünde gümüş renkli bir kabarcık soluk kesici bir hızla büyümeye başladı. Küçük gemi elli metre uzakta durduğu sırada, bir hava sağanağı Stormgren'in giysilerini uçurdu. Bu şey, sanki yeryüzünde bir şeye bulaşmaktan korkarcasına, yerden birkaç santimetre yukarıda duruyordu. Stormgren ağır ağır yürürken, metalimsi gövdenin o tek parça halindeki şişkinliğini görüyordu; bundan bir an sonra önünde beliren o açıklık ise dünyanın en iyi bilim adamlarını şaşkınlığa düşürmeye yeterdi. İçeriye, geminin yumuşakça aydınlatılmış tek kamarasına girdi. O açıklık bölüm yeniden kendini mühürlerken, dışarının sesini de, görüntüsünü de sildi.

Beş dakika sonra orası yeniden açıldı. Stormgren, hareket ettiğine ilişkin bir duyguya kapılmadığı halde, yeryüzünden elli kilometre yüksekte, Karellen'in gemisinin tam göbeğinde olduğunu biliyordu. Tanrısalların dünyasındaydı şimdi; çevresindekilerin hepsi o gizemli işlerini yürütmekteydiler. Kendisi onlara, herhangi bir insandan daha fazla yaklaşmıştı, ama onların fiziksel yapıları hakkında bildiği, aşağıdaki milyonlarca insanın bildiğinden fazla değildi.

Bitişikteki kısa koridorun sonundaki küçük görüşme odası, görüntü ekranıyla, bir masa ve sandalyenin dışında boştu. Burası, gemidekiler hakkında hiçbir şey söylemeyecek şekilde düzenlenmişti. Ekran, hep olduğu gibi şimdi de boştu. Stormgren bazen rüyalarında, buranın birdenbire canlandığını ve tüm dünyaya eziyet çektiren şeyi ortaya koyduğunu görmüştü. Ama rüyaları hiç gerçekleşmemişti; üçgen şeklindeki bu karanlığın ardında en büyük gizem yatıyordu. Güç ve bilgelik de oradaydı; ama hepsinden öte, alttaki gezegende sürünüp durmakta olan küçük yaratıklara karşı duyulan ve biraz da eğlenceli olması gereken sevgi de orada olmalıydı.

Gizli bir kafesin ardından, Stormgren'in çok iyi tanıdığı o soğukkanlı ve asla acelesi olmayan ses duyuldu; dünyaysa bu sesi tarihi boyunca yalnızca bir kez duymuştu. Sesin derinliği ve rezonansı, Karellen'in fiziksel yapısıyla ilgili tek ipucu niteliğindedeydi; çünkü onun çok iri olduğu izlenimini veriyordu. İriydi o; bir insandan çok iriydi belki de. Evet, doğrudu; bazı bilim adamları onun ses kayıtlarının analizini yapmışlar ve sesin bir makineden gelmekte olduğunu ileri sürmüşlerdi. Bu ise Stormgren'in asla inanamayacağı bir şeydi.

«Evet Rikki, senin küçük görüşmeni dinliyordum. Bay Wainwright hakkında ne diyorsun?»

«Yanıdakiler öyle olmasa bile, o dürüst bir adam. Onu ne yapacağız? Birliğin kendisi tehlikeli değil, fakat ondaki bazı aşırılar açıkça zorbalığı savunuyor. Acaba evine bir nöbetçi koysam mı diyorum, ama sanırım gereksiz bu.»

Karellen, bazen yaptığı gibi, insanı huzursuz edici bir şekilde bu konudan kaçındı.

«Dünya Federasyonu'yla ilgili ayrıntılar bir aydan beridir biliniyor. Benden hoşlanmayan o yüzde yedilik, ya da çekimsellerin oluşturduğu yüzde onikilik oranda belli başlı bir artma oldu mu?»

«Henüz olmadı. Fakat bunun önemi yok: beni asıl üzen, kamuoyuna egemen olan duygu; sizi destekleyenler bile artık bu gizlilik durumunun sona erdirilmesi görüşünde.»

Karellen'in iç çekişi teknik yönden kusursuzdu, ama pek inandırıcı değildi.

«Sen de böyle düşünüyorsun, değil mi?»

Soru öylesine dosdoğrudu ki, Stormgren yanıtlama zahmetine girmedi.

Bunun yerine şöyle dedi: «Acaba bu durumun, işimi yürütmemi ne kadar zorlaştırdığının farkında mısınız?»

«Bunun benimkilere hiç yardımı olmaz» diye Karellen biraz da coşkuyla karşılık verdi. «İnsanların beni bir diktatör olarak düşünmeye son vermelerini isterim. İstedğim, şekillendiğinde katkısı bulunmayan bir koloni politikasını yürütmeye çalışan sivil bir memur olarak anımsanmaktır...»

Bu çok çekici bir anlatım, diye düşündü Stormgren. Bunun ne kadarı doğrudu acaba?

«Hiç olmazsa, gizlenmeniz için bazı nedenler gösterebilir misiniz bize? Bunu bir türlü anlayamadığımızdan, huzursuz oluyoruz ve ortaya bir sürü söylenti çıkıyor.»

Karellen o derinden gelen güçlü kahkahasını attı; çıkan ses, bir insanınki olamayacak kadar güçlü bir tınıdaydı.

«Benim ne olduğum sanılıyor? O robot kuramı hâlâ yürürlükte mi? Kırkayak gibi bir şey olmaktansa, elektron tüplerinin oluşturduğu bir kütle olmayı yeğledim; ha evet, çünkü Chicago Tribune’da çıkan o çizgi öyküyü gördüm. Biraz daha özgünlük rica edeceğim.»

Stormgren soğukça dudaklarını büzdü. Bazen Karellen kendisinin görevlerini çok hafife alıyordu.

«Bu ciddi» dedi azarlarcasına.

«Sevgili Rikki» diye karşılık verdi Karellen, «ben, ancak insan ırkını ciddiye almamakla, bir zamanlar sahip olduğumu düşündüğüm güçlü dimağımın ufacık parçalarını koruyabiliyorum.»

Stormgren istemeden gülümsedi.

«Bunun bana pek yardımı olmaz, öyle değil mi? Aşağıya inip arkadaşlarıma, her ne kadar kendinizi göstermiyorsanız da, saklanacak bir şeyiniz olmadığını söylemek ve onları ikna etmek zorundayım. Kolay iş değil mi? Merak, insan karakterinin en baskın niteliğidir. Ona sonsuza kadar meydan okuyamazsınız.»

«Yeryüzüne geldiğimizde, karşılaştığımız, sorunların en zoru buydu» Karellen kabul ediyordu; «Sen öteki şeylerde bizim aklımıza güvendi, kuşkusuz bunda da güvenebilirsin!»

«Size güveniyorum» dedi Stormgren, «ama ne Wainwright ve ne de onun taraftarları benim gibi. Sizin kendinizi göstermek istemeyişiniz karşısında kötü bir yorum yaparlarsa onları gerçekten ayıplayabilir misiniz?»

Bir süre sessizlik oldu. Sonra Stormgren hafif bir ses duydu; (bir tıkradama mıydı bu?) Amir’in gövdesini hafifçe oynatması sırasında çıkabilirdi bu.

«Wainwright ve yanındakilerin benden niçin korktuklarını biliyorsun, değil mi?» Şimdi sesi, büyük bir katedral orgundan çıkıyormuşçasına ciddiydi. «Onun gibi kişileri dünyanın her tarafında görürsün. Onlar bizim akli ve bilimi temsil etmekte olduğumuzu bildikleri halde, inançlarından ne kadar emin olurlarsa olsunlar, yine de tanrılarını kaldırıp atacağımızdan korkuyorlar. Bunu kasıtlı bir hareketle değil, daha ince bir şekilde yapacağımız fikrindeler. Bilim, aldırılmazlıkla olduğu kadar, doğmalarını kabul etmemekle de dini yıkabilir. Bildiğim kadarıyla Zeus veya Thor’un yokluğunu kimse ortaya koymadı, ama şimdi bunların çok az izleyicisi var. Wainwright ve taraftarları da, onların inançları konusundaki gerçeği bildiğimiz için korkuyor. Acaba ne kadar zamandır insanlığı gözlediğimizi düşünüyorlar? Muhammed’in hicreti başlattığını, ya da Musa’nın Yahudilere yasalar koyduğunu gördük mü? Onların inandıkları öykülerin tümüyle saçma olduğunu biliyor musun?»

«Biliyor musunuz?» Stormgren fısıltıyla, adeta kendi kendine sordu.

«Asla açıkça kabul etmeseler bile, onlara eziyet çektiren korku budur Rikki. Bana inan; insanların inançlarını yıkmak bize zevk vermez; ama tüm dünya dinleri de hep birlikte doğru olamazlar. Onlar da bunu biliyor. İnsanın er ya da geç gerçeği öğrenmesi gerekiyor, fakat henüz zamanı değil. Bizim gizliliğimize gelince, bunun sorunlarımızı artırdığını söylemekte haklısın; ama bu benim kontrolümün ötesinde bir şey. Gerekli olan bu gizlilikten dolayı ben de senin kadar üzgünüm, fakat bunun geçerli nedenleri var. Bununla birlikte, üstlerimden bu konuda bir görüş elde etmeye çalışacağım; bu belki seni yatıştırıp, Özgürlük Birliği’ni de yumuşatabilir. Şimdi lütfen gündeme dönerek kayda başlayabilir miyiz?»

«Ee?» diye merakla sordu Van Ryberg. «Şansın iyi gitti mi?»

«Bilmiyorum» diye yorgunca karşılık veren Stormgren dosyaları masaya bırakarak koltuğa çöktü.

«Karellen, her kim iseler, kendi üstleriyle görüşüyor. Pek bir söz veremiyor.»

«Dinle» dedi Pieter çabucak, «aklıma bir şey geldi. Karellen'in ötesinde bir başkasının bulunduğu inanmak için hangi nedenimiz var? Diyelim ki, kendilerine taktığımız adla bu 'Tanrısallar' gemileriyle burada, yeryüzünün üstündeler. Gidecek başka yerleri yok ve bu gerçeği bizden gizliyor olabilirler.»

«Harika bir kuram.» Stormgren hoşgörüyü gülümseyerek karşılık verdi. «Fakat Karellen'in arka planındakiler konusunda bildiğim ya da bildiğimi sandığım bazı ufak tefek şeylerle çatışıyor bu.»

«Bildiklerin ne kadar?»

«Şey, sık sık buradaki işinin geçici bir şey olduğunu ve asıl çalışmasından kendisini alıkoyduğunu ima ediyor; sanırım bir tür matematik işi bu. Bir seferinde Acton'un ifadesini kullanarak, gücün çökertici olduğunu, mutlak gücün de mutlak çöküntüye neden olacağını söyledim. Onun, buna nasıl bir tepki göstereceğini görmek istiyordum. Kocaman bir kahkaha atarak şöyle dedi: 'Bunun benim başıma gelme tehlikesi yok. İşimi ne kadar çabuk bitirsem, ait olduğum ve buradan pek çok ışık yılı ötede bulunan yerime de o kadar çabuk dönebilirim. Bu birincisi. İkincisiyse, ben hiçbir şekilde mutlak güç sahibi değilim. Ben yalnızca bir nezaretçi ve kontrol edici bir amirim.' Kuşkusuz bunları, beni yanıltmak için söylemiş olabilir. Bundan asla emin olamayacağım.»

«O ölümsüz, değil mi?»

«Evet, bizim standartlarımıza göre öyle; fakat gelecekte onu korkutan bir şey var. Bunun ne olduğunu tasarlayamıyorum. Onun hakkında gerçekte tüm bildiğim de bu.»

«Bu pek sonuca götürmüyor. Benim kuramım şu: Onun küçük donanması uzayda kayboldu ve kendisine yeni bir yuva arıyor. Kendilerinin sayısının ne kadar az olduğunu bilmemizi istemiyor. Belki de tüm öteki gemiler otomatik ve içlerinde kimse yok. Yalnızca etkileyici birer görüntü onlar.»

«Sen çok fazla düşbilim okumuşsun» dedi Stormgren.

Van Ryberg biraz da utanmışçasına gülümsedi.

«'Uzaylıların İstilasası' tam beklendiği gibi çıkmadı, öyle değil mi? Karellen'in kendisini neden hiç göstermediğini benim kuramım açıklayacak. Başka Tanrısalların bulunmadığını bilmemizi istemiyor.»

Stormgren, bu fikir kendisini eğlendiriyormuşçasına başını salladı.

«Senin bu açıklaman, her zaman olduğu gibi gerçek olamayacak derecede safça bir şey. Her ne kadar bunu tahmin yoluyla çıkarıyorsak da, Amir'in ardında büyük bir uygarlığın bulunması gerekiyor ve bu uygarlık çok uzun süredir insanlık hakkında bilgi sahibi. Karellen'in kendisi de bizi yüzyıllardır incelemiş olmalı. İngilizceye olan hâkimiyetine bir baksana! Deyimlerle nasıl konuşulacağını da bana o öğretti.»

«Onun bilmeyeceği herhangi bir şey olduğunu fark ettin mi?»

«Evet, oldukça sık; fakat önemsiz konulardaydı bunlar. Onun tümüyle kusursuz bir belleğe sahip olduğunu sanıyorum, fakat bazı şeyler var ki, bunları öğrenmek zahmetine girmemiş. Örneğin, İngilizce onun tam anlamıyla bildiği tek dil; ama sırf bana takılmak için şu son bir iki yıl içinde bayağı Fince öğrendi. Bu Fince de öyle çabucak öğrenilmez ha!

Kalevala'dan öyle kocaman bölümler aktarıyor ki, yalnızca bir iki dize bildiğimi kabul etmek beni utandırıyor. Ayrıca, yaşayan tüm devlet adamlarının biyografilerini biliyor, yaptığı kinayelerden bunu çıkarabiliyorum. Bilim ve tarih konusundaki bilgisi tam görünüyor; ondan ne kadar çok şey öğrendiğimizi sen de biliyorsun. Ama tek tek ele alındığında, ondaki zihinsel yeteneklerin, insanlar için olanaksız olduğunu sanmıyorum. Ama herhalde hiç kimse, onun tüm yaptıklarını yapamazdı.»

«Benim kararım da aşağı yukarı böyle» dedi Van Ryberg. «Karellen konusunda sonsuza dek tartışabiliriz; ama sonunda hep aynı soruya geliyoruz: Neden kendini göstermiyor? O bunu yapmadığı sürece ben kuramlar oluşturacağım ve Özgürlük Birliği de ateş püskürecek.»

Sonra, meydan okuyormuşçasına bakışlarını tavana dikti.

«Bay Amir, umarım ki karanlık gecelerin birinde birkaç gazeteci bir roketle geminize ulaşır ve ellerinde fotoğraf makineleriyle içine dalar. Kim bilir nasıl bir atlatma olur bu!»

Eğer Karellen dinliyorsa bile, bir işaret vermedi. Ama bunu zaten hiç yapmazdı ki.

Tanrısalların ortaya çıkışlarından sonraki iki yıl boyunca, bu durumun insanların yaşamı üzerindeki etkisi, umulduğundan az olmuştu. Onların gölgesi her yerdeydi, ama göze çarpmaz bir gölgeydi bu. Her ne kadar tepelerinde gümüş renkli gemilerin ışıldamadığı pek az büyük kent varsa da, bu gemiler bir süre sonra güneş, ay ve bulutlar kadar doğal kabul edilmeye başlandı. Pek çok insan, yaşam düzeylerindeki yükselmenin Tanrısallar nedeniyle olduğunu şöyle böyle fark ediyordu. Seyrek olarak da olsa bunu düşünmekten vazgeçtiklerinde, o sessiz gemilerin tarih boyunca ilk kez olarak tüm dünyaya barış getirdiğini görüyor ve haklı olarak minnet duyuyorlardı.

Fakat bunlar, gösterişi olmayan yararları; önce kabul ediliyor ve çok geçmeden de unutuluyordu. Tanrısallar hâlâ yükseklerdeydi ve insanlardan yüzlerini gizliyordu. Karellen saygı ve hayranlık uyandırıyor olabilirdi, fakat şimdiki politikasını izlediği sürece daha fazla bir şey kazanamazdı. İnsanlarla, ancak Birleşik Milletler Merkezlerindeki radyo-teleprinter devreleri aracılığıyla konuşan bu Olimpos Tanrılarına benzer varlıklara karşı dargınlık duymamak elde değildi. Karellen ve Stormgren arasında olup bitenler hiç açıklanmıyordu ve Amir'in bu görüşmeleri neden gerekli gördüğü zaman zaman Stormgren'i düşündürüyordu. Belki de bir insanla doğrudan ilişki kurma arzusuydu bunun nedeni. Stormgren'in böyle kişisel bir desteğe gerek duyduğunu Karellen fark etmiş olabilirdi. Eğer açıklama buysa, Genel Sekreter bunun ne demek olduğunu anlayabilirdi. Özgürlük Birliği'nin kendisini aşığılarcasına yakıştırdığı, «Karellen'in kuryesi» deyimine aldırılmazdı bile.

Tanrısallar ayrı ayrı devletler ve hükümetlerle hiçbir ilişkiye girmemişti. Birleşmiş Milletler Teşkilatını bulunduğu şekliyle ele almışlar, gerekli radyo donanımı için talimat vermişler, sonra da emirlerini Genel Sekreter'in ağzından vermeye başlamışlardı. Sovyet delegesi haklı olarak ve sayısız kereler, bu durumun Teşkilatın anayasasıyla uyuşmadığını ileri sürdüğü halde, Karellen buna hiç aldırılmaz görünmüştü.

O kadar saçmalığın, budalalığın ve kötülüğün, gökyüzünden gelmekte olan o mesajlarla giderilmiş olması şaşılacak bir şeydi. Tanrısalların gelişiyile, uluslar artık birbirlerinden korkmaya gerek kalmadığını anladılar ve o roket saldırısı yapılmazdan önce bile, ellerindeki silahların, yıldızlara köprü kurmuş bir uygarlık karşısında yetersiz olduğunu tahmin edebildiler. Böylece, insanın mutluluğu yolundaki en büyük engel de bir anda ortadan kalkmış oluyordu.

Tanrısallar, başkaldırı veya kötü olmadıkları sürece, dünyadaki hükümet şekilleri konusunda da alabildiğine kayıtsızdılar. Yeryüzünde hâlâ demokrasiler, monarşiler, toplumcu diktatörlükler, komünizm ve kapitalizm hüküm sürmekteydi. Kendi şekillerinin mümkün olan tek yaşam tarzı olduğunun düşünen bazı basit görüşlüler için büyük bir şaşkınlık kaynağıydı bu. Ötekiler ise, Karellen'in, tüm toplum şekillerini silip götürülecek bir sistemi ortaya koymak için beklediğini ve bu nedenle, ufak tefek politik reformlara ilgi duymadığını düşünmekteydiler. Fakat bu da, Tanrısallar konusundaki tüm öteki düşünceler gibi yalnızca varsayıma dayanıyordu. Onların hareket nedenlerini hiç kimse bilmiyordu; tıpkı, insanlığı koyun gibi güderek nasıl bir geleceğe yönelttiklerini bilmedikleri gibi.

Stormgren'in uykusu son zamanlarda bozulmuştu; bu garipti, çünkü çok geçmeden işiyle ilgili sorunları ardında bırakmış olacaktı. İnsanlığa kırk yıl, onun efendilerine ise beş yıl hizmet etmişti ve pek az kişi arkasında, emellerinden pek çoğunu gerçekleştirdiği böyle bir yaşam bırakabilirdi. Belki sorun da buradaydı: Ne kadar sürerse sürsün, önündeki emeklilik yıllarında, kendisine yaşama sevinci verecek olan herhangi bir amacı olmayacaktı. Martha öldükten, çocuklar da kendi aile düzenlerini kurduktan sonra, onu dünyaya bağlayan şeyler zayıflamış gibiydi. Kim bilir, belki de kendisini Tanrısallarla bir tutuyor ve böylece, insanlarla olan bağı gevşiyordu.

Yine o uykusuz gecelerin birinde, beyni sanki yönetimden çıkmış bir makine gibi dönmeye başladı. Uyumak için kendini zorlamanın yararsız olduğunu bildiğinden, istemeye istemeye yataktan kalktı. Üstüne sabahlığını geçirdi ve kendi halindeki dairesinin çatısında bulunan bahçeye doğru yürüdü. Emrinde çalışanların hepsinin yaşadıkları yerler buradan çok daha lükstü; fakat burası Stormgren'e yetiyor da artıyordu bile. Kendisi öyle bir yere ulaşmıştı ki, artık ne kişisel servetler, ne de resmi törenler onun durumuna fazla bir şey ekleyebilirdi.

Gece sıcak, neredeyse bunaltıcıydı; fakat gökyüzü berraktı ve kuzeybatıda, oldukça alçakta parlak bir ay ışıldıyordu. On kilometre uzakta, ufukta parıldayan New York kentinin ışıkları, kırılma olayından dolayı tıpkı donmuş bir şafak gibiydi.

Stormgren bakışlarını uyuyan kentin daha yukarılarına, yaşayan kişiler arasında yalnızca kendisinin ölçebildiği yüksekliklere doğru kaldırdı. O kadar uzakta olduğu halde, Karellen'in ay ışığında parıldayan gemisini görebiliyordu. Acaba Amir o sırada ne yapıyordu? Tanrısallar uyumazdı herhalde.

Çok yukarılarda bir göktaşı, ışıldayan bir mızrağı andırırçasına gök kubbeden akıp geçti. Işıklı kuyruğu solukça parıldadı bir süre; sonra ölüp gitti ve geride yıldızlar kaldı. Stormgren'de acı bir duygu uyandırdı bu; Karellen ilerideki yüz yıl boyunca insanlığı, yalnızca kendisini bildiği bir amaca doğru sürüp götürürken, dört ay sonra bir başkası Genel Sekreter olacaktı. Aslında Stormgren'i düşündüren bu değişikliğin kendisi değildi; bu değişiklik ona, eğer o karanlık ekranın ardında ne olduğunu öğrenmek istiyorsa, bunun için çok az zamanının kaldığını anımsatmaktaydı.

Tanrısalların bu gizemciliğinin, ancak son birkaç gündür kendisi için sabit bir fikir halini aldığını kabul ediyordu. Yakın zamana kadar, Karellen'e olan inancı onu kuşkulardan uzak tutmuştu; şimdiyse, biraz da acı olarak, Özgürlük Birliği'nin protestolarının kendisini de etkilemeye başladığını düşünüyordu. Aslında, insanlığın esareti konusunda sürdürülen şeyin bir propagandadan öte olmadığı doğrudu. Buna ciddi olarak inanan veya eski günlere geri dönmeyi gerçekten isteyenlerin sayısı çok azdı. İnsanlar, Karellen'in o pek fark edilmeyen yönetim şekline alışmıştı, fakat kendilerini yöneteni bilmek konusundaysa sabırsızlık gösteriyorlardı. Bu yüzden onlar ayıplamak mümkün müydü?

'Özgürlük Birliği' en büyük olmakla birlikte, Karellen'e karşı koyan örgütlerden yalnızca bir tanesiydi ve Karellen'in yanında, onunla işbirliği yapanlar da bu birliğin hedefi durumundaydı. Bu örgütlerin itirazları ve uyguladıkları politikalar büyük değişkenlik gösteriyordu; bir kısmı dinsel görüşler ileri sürerken, ötekiler yalnızca bir aşağılık duygusunu sergilemiş oluyorlardı. Bunların aslında haklı olarak hissettikleri şey, on dokuzuncu yüzyılın kültürlü bir Hintlisinin, Britanya Racasına karşı beslediği duygunun eşiydi. İstilacılar yeryüzüne barış ve zenginlik getirmişlerdi ama bunun bedelinin ne olacağını kim bilebilirdi? Tarih bu konuda pek güven verici değildi; farklı kültür düzeylerindeki en barışçı ilişkileri bile, genellikle daha geri durumdakinin silinip gitmesiyle

sonuçlanmıştı. Uluslar da tıpkı bireyler gibi, karşı koyamayacakları bir meydan okumayla yüz yüze geldiklerinde ruhsal bir çözülmeye uğruyorlardı. Ve Tanrısalların uygarlığı da, ne kadar gizemli görünürse görünsün, insanın o zamana kadar karşılaştığı en büyük meydan okumaydı.

Bitişik odadaki kopya makinesinden gelen hafif ‘klik’ sesi, Haber Merkezinden gönderilenlerin bir saatlik özetinin çıkarılmış olduğunu haber veriyordu.

Stormgren o tarafa gitti ve kâğıtları gönülsüzce karıştırdı. Özgürlük Birliği dünyanın öteki tarafında, pek de özgün sayılmayacak bir başlık artırmıştı. «İNSANLIK CANAVARLAR TARAFINDAN MI YÖNETİLİYOR?» başlıklı yazı şöyle sürüyordu: «Bugün Madras’ta yapılan bir toplantıdan söz eden, Özgürlük Birliği’nin Doğu Bölümü Başkanı Dr. C. V. Krishnan şunları söyledi, ‘Tanrısalların davranışlarının açıklaması gayet basit. Bunların fiziksel yapıları öylesine yabancı ve öylesine iğrenç ki, kendilerini insanlığa göstermek cesaretini bulamıyorlar. Amir’i, bunun aksini kanıtlamaya çağırıyorum!’»

Stormgren kâğıdı iğrenircesine fırlattı. Bu suçlama doğru bile olsa, ne önemi vardı? Aslında fikir eskiydi, fakat bunun üstünde pek kafa yormamıştı. Ne kadar garip olursa olsun, herhangi bir biyolojik yapı zamanla kabul edilebilir, hatta güzel bulunabilirdi. Önemli olan gövde yapısı değil, dimağıydı. Eğer Karellen’i buna ikna edebilirse, Tanrısallar politikalarında değişiklik yapabilirlerdi. Hiç kuşku yok ki onlar, Dünya’ya gelişlerinin hemen ardından gazeteler dolduran birtakım hayal ürünü resimlerin yarısı kadar bile çirkin olamazdı!

Bununla birlikte, yerini alacak olan ve kendisini tasalandıran kişinin tüm düşüncesinin, bu işin sonunu görmek olmadığını biliyordu. Kendisini bu şekilde hareket etmeye dürtten şeyin, insana özgü basit bir merak olduğunu kabul edecek kadar dürüsttü. Karellen’i bir kişi olarak görmeye alışmıştı ve onun nasıl bir yaratık olduğunu görmeden de içi rahat etmeyecekti.

Stormgren ertesi sabah her zamanki saatte görünmeyince, Pieter Van Ryberg hem şaşırdı hem de biraz sıkıldı. Gerçi Genel Sekreter bürosuna gelmeden önce genellikle bir sürü telefon konuşması yapardı, ama yine de ne yapacağı konusunda bir not bırakırdı. O sabah ise, durumu daha da kötüleştirircesine, Stormgren için acil nitelikli birkaç mesaj da gelmişti. Van Ryberg onu bulmak için bir düzineye yakın bölümü telefonla aradıysa da, sonunda öfkeyle bundan vazgeçti.

Öğle vakti olduğunda artık paniğe kapılmıştı ve Stormgren’in evine bir araba gönderdi. On dakika sonra duyduğu bir siren sesi onu şaşırttı: Bir polis devriye arabası Roosevelt yolundan hızla geliyordu. Araçta, haber ajanslarının dostları bulunmakta olmalıydı ki, Van Ryberg daha bunun yaklaşmasını izlediği sıralarda radyo artık kendisinin yalnızca yardımcı değil, Birleşmiş Milletlerin asli Genel Sekreteri olduğu haberini veriyordu.

Eğer Van Ryberg’in başında yeteri kadar sıkıntı olmasaydı, basının Stormgren’in kayboluşuna gösterdiği tepkiyi izlemek onun için eğlenceli olabilirdi. Bir önceki ay, dünya gazeteleri birbirinden kesin sınırlarla ayrılan iki gruba bölünmüştü. Batı basını, Karellen’in tüm insanları dünya vatandaşı yapmak konusundaki planını bir bütün halinde onaylıyordu. Öte yandan Doğu ülkeleri, ulusal gurur konusunda sert fakat büyük ölçüde yapay kasılmaların etkisindeydi. Bunlardan bazıları bir nesil boyunca biraz geçen bir süredir bağımsız olmuştu ve kazançlarının aldattıcı olduğunu fark ediyorlardı. Tanrısallara yönelik yaygın ve enerjik bir eleştiri hüküm sürmekteydi. Basın, başlangıçta izlediği o aşırı ihtiyatlı dönemden sonra, Karellen’e karşı sürdürülen bu gibi şeylerin ne kadar sert olursa olsun, hiçbir tepki yaratmayacağı sonucuna vardı. O, bunların ötesindeydi.

Bu saldırıların çoğu, büyük gürültü oluşturmasına karşın, insanlığın büyük bölümünü temsil etmiyordu. Bir süre sonra kaybolup gidecek olan sınırlar boyunca nöbetçilerin sayısı iki katına çıkarılmıştı; fakat bu askerler karşı taraftakilere, sözle anlatılamaz bir dostlukla bakıyorlardı.

Politikacılar ve generaller öfkeden kudururken, sessizce beklemekte olan milyonlar, insanlık tarihinin uzun ve kanlı bir bölümünün çok geçmeden sona ereceğini hissetmekteydi.

Şimdi Stormgren de gitmişti ve kimse nerede olduğunu bilmiyordu. Dünya, Tanrısalların anlaşılmasız bir nedenle konuşmak için aracı seçtikleri tek kişiyi kaybettiğini anlayınca, fırtına da birdenbire duruldu. Basın ve radyo yorumcuları felce uğramış gibiydi; hüküm süren sessizlikte tek duyulan şey, masumluluğunu savunan Özgürlük Birliği'nin sesiydi.

Stormgren uyandığında ortalık zifiri karanlıktı. Bulunduğu uyuşuk durum nedeniyle bir süre bunun garipliğini fark etmedi. Daha sonra kendine geldiğinde, birden doğrularak oturdu ve yatağının yanındaki elektrik düğmesini araştırdı.

Eli karanlıkta soğuk ve çıplak bir taş duvara değildi. O an içinde bir ürperti duydu; dimağı ve vücudu bu beklenmeyen darbeye felce uğramış gibiydi. Sonra, duygularına pek güvenmeksizin, yatağın üzerine çömeldi ve parmak uçlarıyla bu alabildiğine yabancı duvarı keşfetmeye başladı.

Bu işe henüz başlamıştı ki, birden bir 'klik' sesi duyuldu ve karanlığın bir bölümü yana kaydı. Arka planın hafifçe aydınlığında, gözüne bir insan silueti ilişti; sonra kapı kapandı ve karanlık geri döndü. Bu o kadar çabuk olmuştu ki, içinde yattığı odada hiçbir şey görememişti.

Bunun hemen ardından, güçlü bir elektrik fenerinin ışığıyla gözleri kamaştı. Bir süre onun yüzünde duran ışık sonra aşağı kayarak, üstünde yattığı yatağı aydınlattı; bu, kaba tahtaların üstüne atılmış bir şilteydi yalnızca.

Karanlığın ardından yumuşak bir ses, kusursuz denebilecek bir İngilizceyle konuşmaya başladı; fakat bunda, Stormgren'in başlangıçta tanımlayamadığı bir aksan fark edilmekteydi.

«Eh, Sayın Sekreter, uyanmış olduğunuza memnunum. Umarım kendinizi çok iyi hissediyorsunuz.»

Son cümlede Stormgren'in dikkatini çeken bir şey vardı; bu yüzden yöneltmeye hazırlandığı öfkeli sorular dudaklarında donuverdi. Bir süre karanlığa baktıktan sonra sakince karşılık verdi, «Ne kadar süre baygın kaldım?»

Öteki kıkırdadı:

«Birkaç gün. Bize, yan etkiler olmayacağı söylenmişti. Bunun doğru olduğunu görmekten mutluyum.»

Kısmen zaman kazanmak, kısmen de reaksiyon durumunu denemek amacıyla, Stormgren bacaklarını yatağın yan tarafına salladı. Üstünde hâlâ pijamaları vardı, fakat bunlar çok kırışmıştı ve bayağı da kirli görünüyordu. Bacaklarını aktarırken duyduğu hafif baş dönmesi, kendisine gerçekten ilaç verilmiş olduğuna onu inandırdı.

Işığa doğru döndü.

«Neredeyim?» diye sordu sertçe. «Wainwright bunu biliyor mu?»

«Heyecanlanmayın bakalım» diye gölgelerin içindeki şekil karşılık verdi. «Şimdi bundan söz etmeyelim. Sanırım, bayağı acıkmışsınızdır. Giyinin ve yemeğe gelin.»

Oval şekilli ışık içeride dolaştı ve Stormgren ilk kez odanın boyutları hakkında fikir sahibi oldu. Buraya oda demek güçtü; duvarlar çıplaktı ve şekil verilmek için kabaca düzeltilmişti. Yeraltında, hem de bayağı derinlerde olmalıydı. Birkaç gün bilinçsiz yattığına göre de, dünyanın herhangi bir yerinde olabilirdi.

Fenerin ışığı, bir sandığın üstüne atılmış olan giysileri aydınlatmaktaydı.

«Bunlar sizin için yeterli olmalı» dedi karanlıktaki ses. «Çamaşır işi burada bayağı sorun; bu yüzden size ait birkaç giysiyi ve bir düzine kadar gömleği buraya getirdik.»

«Çok düşüncelisiniz» diyen Stormgren hiç de keyifli değildi.

«Mobilya ve elektrik olmayışından dolayı üzgünüz. Burası oldukça elverişli bir yer, ama

konfordan da hayli yoksun tabii.»

«Ne için elverişli?» O sırada sırtına bir gömlek geçirmekte olan Stormgren sordu: Parmaklarının bildik bir kumaşa değdiğini hissetmek, garip şekilde güven vericiydi.

«şey, yalnızca elverişli işte. Ha, sırası gelmişken birlikte uzun bir zaman geçireceğimizden, bana ‘Joe’ deseniz iyi olur.»

«Milliyetinize karşın mı?» Stormgren sertçe atıldı, «Siz Polonyalısınız, değil mi? Sanırım, sizin gerçek adınızı heceleleyebilirim. Bunun birçok Finli adından daha kötü olmaması gerekir.»

Bunun ardından hafif bir sessizlik oldu ve ışık bir an için titredi.

«Evet, bunu beklemeliydim.» Joe uysalca konuştu. «Bu tür şeylerden büyük deney sahibi olmalısınız.»

«Benim durumumdakiler için yararlı bir hobi. Bir tahmin yürütmek gerekirse, sizin Birleşik Devletler’de büyümüş olduğunuzu ve Polonya’yı terk ediş tarihinizin ise...»

«Yeter bu kadar» diye üzerine bastırarak konuştu Joe. «Giyinmeyi tamamlamış görünüyorsunuz; teşekkürler.»

Stormgren, önünde açılan kapıya doğru yürürken, kazandığı küçük zaferden dolayı bayağı keyifliydi. Joe onun geçmesine izin vermek için yana çekildiğinde, bu kişinin silahlı olup olamayacağını düşündü. Mutlaka silahlıydı ve zaten çevrede de arkadaşları olmalıydı.

Koridor, sıralı olarak yerleştirilmiş gaz lambalarıyla zar zor aydınlatılmıştı ve Stormgren artık Joe’yu açıkça görebiliyordu. Adam elli yaşlarındaydı ve herhalde kilosu da yüzün üstündeydi. Onda dikkati çeken şey, kendisiyle ilgili her şeyin büyük boyda oluşuydu; üstündeki komando giysisi de, sol elinin parmağındaki mühür yüzük de aşırı boyutlardaydı. Bu yapıda birinin bir de silah taşmasına hiç gerek yoktu. Stormgren eğer buradan bir kurtulacak olursa, bu adamı izlemenin hiç de zor olmayacağını düşündü. Joe’nun da bu durumun farkında olduğunu görmek, moralini oldukça bozdu.

Çevredeki duvarlar —ara sıra beton bölümlere rastlanıyorsa da— çoğunlukla çıplak kayalardan oluşuyordu. Burasının kullanılmayan bir maden olduğu belliydi ve Stormgren buradan daha uygun bir hapisane düşünemezdi. O ana kadar, kaçırmış olması kendisini pek fazla üzmemişti. Biliyordu ki, ne olursa olsun, Tanrısalların elindeki o muazzam araçlar çok geçmeden yerini saptayacak ve oradan kurtulacaktı. şimdiyse bundan o kadar emin değildi. Birkaç günden beri kayıptı ve hiçbir şey olmamıştı. Karellen’in güçlerinin de bir sınırı olmalıydı ve eğer kendisini uzak kıtaların birine gömdülerse, belki de Tanrısalların tüm bilimleri bile onun yerini bulmaya yetmeyecekti.

Çıplak, hafifçe aydınlanmış odadaki masanın başında iki kişi daha oturuyordu. Bunlar, Stormgren içeri girerken ona ilgiyle ve biraz da saygıyla baktılar. Bir tanesinin önüne sürdüğü sandviç yığınınla istekle girişti Stormgren. Müthiş aç olmasına karşın, daha ilginç bir yiyeceklerle karşılaşmak isterdi; ama belli ki kendisini yakalayanlar da ballı çöreklerle beslenmiyorlardı.

Karnını doyururken, çevresindeki üç kişiye kaçamak bakışlar atıyordu. En belirgin kişinin Joe olduğu ortadaydı ve bu özelliği de yalnızca beden yapısından gelmiyordu. Ötekilerin onun yardımcıları olduğu belliydi ve onları sınıflandırmak zordu. Ancak konuşmalarını duyduğunda, onların neyin nesi olduğunu ortaya; çıkarabilecekti.

Sağlık kurallarına uygun olduğu pek söylenemeyecek bir bardakta şarap olduğunu gören Stormgren, sonuncu sandviçi de bununla mideye indirdi. Artık durumu daha sağlamca karşılayabileceğini görerek, iri kıyım Polonyalıya döndü.

«Pekâlâ» dedi tarafsızca bir tavırla, «tüm bunların ne demek olduğunu ve ne elde etmek istediğinizi sanırım anlatacağız.»

Joe boğazını temizledi.

«Bir şeyi açıklamam gerekiyor» dedi. «Bunun Wainwright’la bir ilgisi yok. O da ötekiler kadar

şaşıracak.»

Her ne kadar Joe beslediği kuşkuları kuvvetlendirmekteyse de, Stormgren bunu yarı yarıya beklemişti. Özgürlük Birliği'nin içinde, ya da daha dış çevrelerinde aşırı bir hareketin varlığından uzun süredir şüphelenmekteydi.

«Merak ettiğim için soruyorum» dedi, «beni nasıl kaçırdınız? »

Bu soruya karşılık almayı pek ummuyordu ve ötekilerin bunu yanıtlamaya hazır, hatta istekli olmalarını görmek onu şaşırttı.

«Hollywood'un heyecanlı filmlerine benziyordu» diye neşeyle karşılık verdi Joe. «Karellen'in sizi sürekli gözleyip gözletildiğini bilmiyorduk; bu nedenle oldukça tedbirli davrandık. Sizi, havalandırma tesisatına verilen bir gazla bayılttık; kolay oldu bu. Sonra da arabaya taşındık ve bunda da sorun çıkmadı. Tüm bunların, bizim adamlarımız tarafından yapılmadığını söyleyebilirim. Bu iş için profesyonel kişileri kiraladık. Karellen onları yakalayabilir; ama bunun ona bir yararı olmaz. Araba sizin evden ayrıldığında, New York'a bin kilometre kadar uzaktaki bir karayolu tüneline girdi. Sonra, plana uygun olarak bu uzun tünelin öteki ucundan çıktı; içinde, Genel Sekretere olağanüstü benzeyen ve uyutulmuş bir kişiyi taşımaktaydı. Aradan uzun bir süre geçtikten sonra, metal sandıklarla yüklü kocaman bir kamyon tünelin aksi tarafından çıktı ve bir havaalanına gitti; sandıklar orada tümüyle yasal bir iş gereği uçağa yüklendi. Sandıkların sahipleri, bunları hangi amaçla kullandığımızı bilselerdi herhalde dehşete düşerlerdi.

«Bu sırada, asıl işi yapmış olan araba, titizce ayarlanmış kaçma yolunu izleyerek Kanada sınırına doğru gidiyordu. Karellen belki de onu yakalamıştır; bunu bilmiyorum ve aldırmiyorum da. Görüyorsunuz ki, tüm plan tek bir şeye dayanıyordu. Karellen dünya üstünde olup biten her şeyi görüp duyabiliyor, bundan eminiz; fakat bilim yerine büyü kullanmadıkça, bunun altındakini göremez. Böylece, tüneldeki aktarma işinden haberi olmayacak; en azından bunu çok geç öğrenecek. Kuşkusuz, yaptığımız riskli bir işti; fakat birkaç koruyucu daha vardı ve ben bunları açıklamayacağım. Onları tekrar kullanmamız gerekebilir, bu nedenle kendilerini açıklamak yazık olur.»

Joe tüm öyküyü öylesine belirgin bir zevkle anlatmıştı ki, Stormgren elinde olmadan gülümsedi. Yine de kendini çok rahatsız durumda buluyordu. Plan, dâhice bir şeydi ve Karellen'in atlatılmış olması tümüyle mümkündü. Onun kendisi üzerinde koruyucu bir gözetim kurmuş olup olmadığını bile bilmiyordu. Joe da bundan emin değildi. Onun böylesine açık sözlü oluşunun nedeni belki de Stormgren'in göstereceği tepkiyi ölçmek içindi. Öyle olsun, diye düşündü gerçek düşüncelerini belli etmeyerek; elinden geldiğince kendine güvenir görünmeye çalışacaktı.

«Eğer Tanrısalları bu kadar kolayca kandırabileceğinizi düşünüyorsanız, hepiniz budalasınız. Ayrıca, ne işe yarayacak ki bu?»

Joe ona bir sigara uzattı; Stormgren bunu geri çevirince, kendininkini yaktı ve masanın kenarına oturacak oldu; fakat ondan çıkan tehlikeli gıcırtyı duyduğunda yine ayağa kalktı.

«Bu hareketimizin nedeni kolayca anlaşılabilir. Tartışmayı yararsız bulduğumuz için, başka girişimler yapmamız gerekiyordu. Daha önce de yeraltı hareketleri oldu; öylesine güce sahip Karellen bile bizimle kolayca baş edemeyecek. Bizler bağımsızlığımız için yola çıktık. Beni yanlış anlamayın. En azından işin başlangıcında zorbaca işlere girişilmeyecek fakat Tanrısallar bazı insanları ajan gibi kullanmak isteyeceklerinden, onların işlerini epeyce zorlaştıracacağız.»

Bu iş herhalde benimle başlıyor, diye düşündü Stormgren. Acaba Joe'nun anlattıklarında küçücük bir öykü kırıntısından da başka şeyler var mıydı? Bu gibi gangster yöntemlerinin Karellen'i etkileyeceğine gerçekten inanıyorlar mıydı? Öte yandan, iyi örgütlenmiş bir direniş hareketinin yaşamı iyice zorlaştıracığı doğrudu. Joe parmağını, Tanrısalların yönetim düzenindeki zayıf noktaya bastırmıştı. Eninde sonunda, onların emirleri insanlar tarafından aktarılıyordu. Eğer bunlar

korkutulmak suretiyle itaatsizliğe itilecek olursa, tüm sistem çökebilirdi. Fakat bu, zayıf bir olasılıktı; Karellen'in çok geçmeden bir çözüm bulacağına inanıyordu.

«Bana ne yapmak niyetindesiniz?» onlara sordu... Elinizde rehine miyim? »

«Üzülme, sizinle ilgileneceğiz. Birkaç gün içinde bazı ziyaretçiler bekliyoruz; o zamana kadar, elimizden geldiğince sizi oyalamaya çalışacağız.»

Bunun ardından, kendi diliyle bir şeyler söyledi ve ötekiler ortaya yeni bir iskambil destesi çıkardılar.

«Bunu özellikle sizin için getirdik» diye açıklamada bulundu Joe. «Geçen gün Time'da sizin iyi bir poker oyuncusu olduğunuzu okudum.» Sesi birdenbire ciddileşti. «Umarım, cüzdanınızda epeyce nakit vardır» diye ekledi. «Bunu araştırmak hiç aklımıza gelmedi. Neyse, çek de kabul ederiz.»

İyice şaşırılmış olan Stormgren, karşısındakileri boş bakışlarla süzüyordu. Sonra, durumun komikliği kafasına iyice dank etti ve birden bürodaki tüm o sıkıntıların omuzlarından kalktığını hissetti. Artık gösteri sırası Van Ryberg'deydi. Bundan sonra ne olursa olsun, hiçbir şey yapamazdı; karşısında duran şu olağanüstü suçlular, onun kendileriyle poker oynamasını heyecanla bekliyorlardı.

Birden, başını geriye attı ve yıllardan beri ilk kez bir kahkaha patlattı.

Van Ryberg suratını asmış, Wainwright'ın söylediklerinin gerçek olduğunu düşünüyordu.

Adamın bu konuda bazı kuşkuları olmalıydı, fakat Stormgren'i kimin kaçırdığını bilmiyordu. Ayrıca bunu onaylamıyordu da. Van Ryberg'in aklına şu geliyordu: Özgürlük Birliği içindeki bazı aşırılık yanlıları Wainwright'a baskı yaparak, onu daha aktif bir politika izlemesi için sıkıştırıyorlardı. Şimdi de işi kendileri ele almışlardı.

Kaçırma işinin çok iyi organize edildiğinden kuşku yoktu. Stormgren dünyanın herhangi bir yerinde olabilirdi ve onu bulma umudu zayıftı. Van Ryberg bir şeyler yapılması gerektiğine karar verdi; hem de bir an önce yapılmalıydı bu. Genelde oynadığı rolün aksine, onun Karellen'e karşı beslediği gerçek duygu, aşırı bir korkuydu. Amir'le doğrudan ilişkiye geçmek düşüncesi onu dehşete düşürüyordu, fakat başka seçenek de yoktu.

İletişim bölümü, büyük binanın üst katını tümüyle kaplıyordu. Bazıları sessiz, bazıları tıkırdayarak çalışan dizi dizi kopya makineleri göz alabildiğine uzanıp gidiyordu. İstatistikle ilgili veriler durmadan akıyordu bunlardan: üretimle, nüfus sayımlarıyla ve dünyanın tüm ekonomik sistemiyle ilgili sayılardı bunlar. Yukarıda Karellen'in gemisinde de bu büyük salonun bir benzeri olmalıydı. Van Ryberg bunları düşünürken, belkemiğinde bir ürperme duydu; Dünyanın Tanrısallara gönderdiği mesajları almak için geminin içinde dolaşıp duran o varlıklar nasıl şeylerdi acaba?

Fakat bugün, o makinelerle ve sürdürdükleri sıradan işlerle ilgilenmiyordu. Doğruca, yalnızca Stormgren'in girebildiği o küçük odaya doğru yürüdü. Daha önce verdiği talimat uyarınca, kapının kilidi zorlanarak açılmıştı ve İletişim Şefi kendisini orada beklemekteydi.

«Standart daktilo klavyeli, sıradan bir teleprinter» dedi adam. «Eğer resimler veya hesap cetvelleri göndermek isterseniz, bunun için bir kopya makinesi de var; ama buna gerek olmadığını söylediniz.»

Van Ryberg dalgın dalgın başını salladı. «Tamam. Teşekkürler» dedi. «Burada pek uzun süre kalacağımı sanmıyorum. Kapı yeniden kilitlensin, anahtarları da bana verin!»

İletişim Şefi'nin uzaklaşmasını bekledi, sonra makinenin başına oturdu. Bunun nadiren kullanıldığını biliyordu, çünkü Karellen'le Stormgren arasındaki tüm işler, onların her hafta sonu yaptıkları buluşmada hallediliyordu. Ancak, bu cihazın acil işlerde kullanıldığını bildiğinden, çabuk bir yanıt almayı umuyordu.

Bir anlık duraklamadan sonra, acemice, vuruşlarla mesajı yazmaya başladı. Makine hafifçe

mırıldanıyor ve kelimeler ekranda birkaç saniye süreyle görünüyordu. Daha sonra arkasına yaslandı ve yanıtı bekledi.

Bir dakika kadar sonra makine yeniden canlandı. Van Ryberg, daha önceleri de aklına takıldığı gibi, acaba Amir hiç uyuyor mu diye düşündü.

Gelen mesaj hem kısa, hem de yardımcı olmaktan uzaktı.

BİLGİ YOK. SORUN TÜMÜYLE SENİN TAKDİRİNE BIRAKILIYOR. K.

Ryberg, içinde hoşnutluğun zerresinin bulunmadığı bir acılıkla, ne ölçüde bir büyüklüğü devralmış olduğunu fark etti.

Stormgren son üç gün boyunca, kendisini yakalayanları derinlemesine çözümlemişti. Önemli olan tek kişi Joe'ydu, ötekilerin hiç önemi yoktu; yasa dışı bir iş için etraftan toplanabilecek, ayaktakımından kişilerdi bunlar. Özgürlük Birliği'nin savunduğu ideallerin bunlar için bir anlamı yoktu; tüm düşündükleri, en az çalışmayla, yaşamak için gerekli parayı kazanmaktı.

Joe ise, zaman zaman Stormgren'e aşırı gelişmiş bir çocuk izlenimi vermekteyse de, aslında çok karmaşık bir kişiliğe sahipti. O sonu gelmeyen poker oyunlarının zaman zaman sert politik tartışmalarla noktalandığı oluyor ve Stormgren bu koca Polonyalının, uğruna dövuştüğü şeyler konusunda bir kez olsun ciddi şekilde kafa yormadığını görüyordu. Heyecan ve tutuculuk, bu adamın tüm kararlarına gölge düşürmekteydi. 'Ülkesinin uzun süren bağımsızlık' çabaları onu öylesine şartlandırmıştı ki, hâlâ geçmişte yaşıyordu. O, varoluşunu nasılsa sürdürebilmiş, düzenli bir yaşam şekline asla uygun olmayan canlı ve gösterişli biriydi. Eğer onun içinde yer aldığı bir tür gerçekten varsa, bu tür ortadan kalktığında yeryüzü daha güvenli, ama daha az ilginç bir yer haline alacaktı.

Stormgren'in artık anladığı gibi, Karellen'in onun yerini bulamadığı besbelliydi. Bu konuda blöf yapmaya çalışmıştı, fakat karşısındakiler buna inanacak cinsten değildi. Kendisini burada tutmalarının nedeninin, Karellen'in harekete geçip geçmeyeceğini görmek isteyişleri olduğundan neredeyse emindi; şimdiye kadar hiçbir şey olmadığına göre, planlarını uygulamaya devam edebilirlerdi.

Joe birkaç gün sonra ona, ziyaretçi beklediğini söylediğinde, Stormgren şaşırmadı. Bir süredir küçük grupta giderek artan bir sinirlilik göze çarpıyordu ve Stormgren'in düşüncesine göre, bu hareketin liderleri artık önlerinin açık olduğunu görerek, sonunda onu almaya geliyorlardı.

Sarsak bir masanın çevresinde oturup bekledikleri bir sırada, Joe ona kibarca işaret ederek salon tarafını gösterdi. Gardiyanının, daha önce hiç olmadığı şekilde, belindeki kocaman bir tabancayı gösterişle taşıdığını görmek Stormgren'in eğlendirdi. Öteki iki haydut kaybolmuştu ve Joe'da bile bir çekinme havası vardı. Stormgren karşısındaki kişileri gördüğünde, bunların daha değişik çaptan kişiler olduğunu hemen anladı; bunlar ona, Lenin ve arkadaşlarının Rus İhtilali'nin ilk günlerinde çekti oldukları bir fotoğrafı anımsattı. Bu altı kişide de aynı entelektüel güç, aynı kararlılık ve acımasızlık göze çarpıyordu. Joe ve onun türündekiler zararsız kişilerdi; bunlar ise örgütün ardındaki gerçek beyinlerdi.

Onları kısa bir baş eğişiyle selamlayan Stormgren, tek boş sandalyeye doğru ilerlerken, kendine hâkim bir görüntü vermeye çalıştı. Onun yaklaştığı sırada, masanın uzak tarafında oturmakta olan yaşlıca, tıknaz yapılı biri, delercesine bütün gün gözleriyle Stormgren'i inceliyordu. Bu adamlar kendisini o kadar rahatsız ediyordu ki, hiç de niyetli olmadığı halde söze ilk kez il girdi.

«Sanırım, anlaşma şartlarını tartışmaya geldiniz. Benim için düşünülen fidye nedir?»

Arkalarda birinin, söylediklerini stenoyla not etmekte olduğunu görüyordu. Tıpkı bir iş toplantısına benziyordu bu.

Lider durumundaki kişi müziğimsi bir Gal aksanıyla konuştu.

«Buna böyle de diyebilirsiniz Genel Sekreter Bey. Fakat bizim ilgilendiğimiz şey para değil, bilgi.»

Demek buydu, diye düşündü Stormgren. Bir savaş tutuklusuydu kendisi ve burada sorgulamaktaydı.

«Bizi harekete geçiren şeylerin neler olduğunu biliyorsunuz» diye araya giren yumuşak sesli biri devam etti. «İsterseniz bize bir direniş hareketi deyin. Bizler, Dünya'nın er geç bağımsızlığı için dövüşeceğine inanıyoruz; fakat bu uğraş ancak sabotaj ve başkaldırma gibi dolaylı usuller kullanılarak yapılabilir. Sizi kaçırmamızın amacı, kısmen Karellen'e iyi örgütlendiğimizi göstermek ve bir iş görmek olduğu kadar, sizin Tanrısallar konusunda bize bilgi verebilecek tek kişi olduğunuzdandır. Siz mantıklı birisiniz Bay Stormgren. Bizimle işbirliği yapın ve özgürlüğünüze kavuşun.»

«Tam olarak istediğiniz nedir?» Stormgren çekinerek sordu.

O olağanüstü gözler, zihninin ta derinlerini araştırırcasına bakıyordu; Stormgren yaşamı boyunca böyle gözler görmemişti. Sonra yine o müzikal ses karşılık verdi:

«Tanrısalların gerçekte kim veya ne olduklarını biliyor musunuz?»

Stormgren az kaldı gülecekti.

«Bana inanın» dedi, «Bunu keşfetmeye ben de sizler kadar hevesliyim.»

«O halde sorularımıza yanıt verecek misiniz?»

«Bunun için söz vermiyorum. Ama yapabilirim.»

Joe'nun bir rahatlama soluğu koyuverdiği duyulurken, çevrede de bir bekleyiş heyecanı fark ediliyordu.

«Sizin Karellen'le olan buluşma şartlarınız konusunda genel bir fikre sahibiz.» Öteki devam etti:

«Fakat herhalde bunları bize dikkatlice ve önemli hiçbir şeyi atlamaksızın tarif edebilirsiniz.»

Bu oldukça zararsız bir şey, diye düşündü Stormgren. Bunu daha önceleri de pek çok kez yapmıştı ve şimdi de işbirliği anlamına gelecekti. Buradakiler çok zeki kişilerdi ve belki de yeni bir şey bulabilirlerdi. Bunlar, paylaştıkları sürece, ondan gelebilecek her yeni bilgiyi hoşnutlukla karşılayacaklardı. Bu Karellen için zararlı olabileceği fikrine Stormgren bir an olsun inanmamıştı.

Ceplerini araştırarak bir kurşun kalemle eski bir zarf çıkardı. Hızla birtakım şeyler çizerken, konuşmaya başladı:

«Kuşkusuz bildiğiniz gibi, görünürde hareket ettirici bir mekanizması olmayan küçük bir uçan araç düzenli aralıklarla beni alıp, Karellen'in gemisine götürüyor. Orada geminin gövdesine giriyor. Bu işlemle ilgili teleskopik filmleri mutlaka görmüşsünüzdür. Kapı yeniden açılıyor (eğer buna kapı diyebilirsiniz) ve ben, içinde bir masa, bir sandalye ve ekranın bulunduğu küçük bir odaya giriyorum. Odanın düzeni işte şunun gibi bir şey.»

Planı yaşlı Galliye uzattı, fakat o garip gözler buna bakmadı bile. Bunlar hâlâ Stormgren'in yüzüne çakılıydı; bu gözlere bakarken, bunların derinliklerinde bir şeylerin değişmekte olduğunu görüyordu. Oda tümüyle sessizdi, ama arkasında duran Joe'nun birden derin bir soluk aldığını duydu.

Stormgren şaşkınlık ve sıkıntıyla arkasına döndü ve bunu yaparken de yavaş yavaş bir şeyleri anlamaya başladı. İçine düştüğü bozulma duygusuyla elindeki zarfı sıkarak bir top haline getirdi ve ayağının altında ezdi.

O gri gözlerin kendisini niçin bu kadar garip şekilde etkilediğini şimdi biliyordu. Karşısındaki adam kördü.

Van Ryberg, Karellen'le ilişki kurmak için başka bir girişimde bulunmamıştı. Kendisinin bölümündeki işler durmadan gelen istatistiksel bilgiler, dünya basınıyla ilgili ayıklama işleri ve buna benzer şeyler otomatik olarak sürüp gitmişti. Hukukçular Paris'te, önerilen Dünya Kuruluşu ile ilgili

çatışmalarını sürdürmekteyseler de, şu an için hiç de onun işi değildi bu. Amir on beş gün içinde bu konudaki kesin tasarının verilmesini istiyordu; eğer bu o zamana kadar hazır olmazsa, hiç kuşku yok ki uygun gördüğü şeyi uygulamaya kayacaktı.

Stormgren'den de hâlâ bir haber yoktu.

«Acil durum» telefonu çalmaya başladığında, Van Ryberg dikte işiyle meşguldü. Almaçı kaldırdı ve giderek artan bir heyecanla dinlemeye başladı; sonra bunu elinden fırlatarak açık pencereye koştı. Uzakta, caddelerde şaşkınlık haykırıışları yükselirken, trafik de durmaya başlıyordu.

Doğruydı: Tanrısalların hiç değişmeyen sembolü olan Karellen'in gemisi artık gökyüzünde değildi. Van Ryberg göğün dört bucağını araştırdıysa da, ondan bir iz bulamadı. Sonra birden, gece iniyormuş gibi oldu. Gövdesinin alt tarafı tıpkı bir fırtına bulutu gibi kapkara olan muazzam gemi kuzeyden alçalıyor ve New York gökdelenlerinin üstünden hızla geçiyordu. Van Ryberg saldırıya geçen bu canavar karşısında istemeden bir tarafa sindi. Tanrısalların gemilerinin gerçekte ne ölçüde büyük olduklarını zaten hep biliyordu; fakat onları gökyüzünün ta derinliklerinde görmek başka, şeytanın uçurduğu dev bir bulut gibi başının üstünden geçtiğini görmek yine başka şeydi.

Van Ryberg o kısmi güneş tutulmasına benzer karanlıkta, gemiyi ve onun anormal büyüklükteki gölgesini ta güneyde kayboluncaya kadar izledi. Havada değil ses, bir fısıltı bile yoktu; gemi her ne kadar çok yakından geçmiş gibiyse de, Van Ryberg onun en az bir kilometre yüksekte uçup gittiğinin farkındaydı. Bunun ardından gelen şok dalgasında bina hafifçe titredi ve bir yerlerde, içeriye doğru çarpan pencerenin kırılan camlarının sesi şingırdadı...

Bürodaki telefonların hepsi birden çalmaya başlamıştı, fakat Van Ryberg yerinden kıvıldamadı. Pencere pervazına dayanmış olarak hâlâ güneye bakıyordu; o sınırsız güçle karşılaşmış olmak kendisini felç etmiş gibiydi.

Stormgren konuşmasını sürdürürken, sanki zihni aynı anda iki farklı düzeyde işliyormuş gibi geliyordu ona. Birinde, kendisini tutsak etmiş kişilere meydan okumaya çalışırken, ötekinde, bu kişilerin Karellen'in gizemini ortaya çıkarmak için kendisine yardımcı olabilecekleri umudu yer alıyordu. Tehlikeli bir oyundu bu; ama hayretle, bundan zevk almakta olduğunu görüyordu.

Sorgulamanın büyük bölümünü kör Galli yönetmişti. Onun çevik dimağının birbiri ardına açışlar yaparak, Stormgren'in çok önceleri artık düşünmekten vazgeçtiği tüm kuramları elden geçirmesini ve bir kenara bırakmasını izlemek insanı büyüleyen bir şeydi. Adam sonunda bir iç çekişle geriye yaslandı.

«Hiçbir yere varamıyoruz» dedi sonunda kabul edercesine. «Daha fazla gerçeğe gereksinmemiz var; bunun anlamıysa tartışma değil, harekete geçmektir.» Görmeyen gözleri düşünceyle Stormgren'in üstüne dikiliydi. Bir süre belli bir sinirlilikle parmaklarını masada tıklattı; Stormgren'in onda gözlemlediği ilk kararsızlık durumuydu. Adam sonra devam etti:

«Tanrısallar hakkında, biraz daha fazla şey öğrenmek için hiç çaba göstermeyişiniz beni biraz şaşırttı Bay Sekreter.»

«Ne öneriyorsunuz?» diye soran Stormgren duyduğu ilgiyi gizlemeye çalışıyordu. «Size söylediğim gibi, Karellen'le görüşme yaptığım odadan tek bir çıkış yolu var; bu da doğruca Dünya'ya gidiyor.»

«Kim bilir» öteki düşünüyordu, «bize bir şeyler öğretebilecek bazı aletleri yapmak belki de mümkündür. Ben bir bilim adamı değilim, fakat bu konuyu inceleyebiliriz, Eğer size özgürlüğünüzü verecek olsak, böyle bir plan için bize yardımcı olur musunuz?»

«İlk ve son kez olarak durumumu size açıklayayım» diye öfkeyle atıldı Stormgren «Karellen birleşmiş bir dünya için çalışıyor ve ben de onun düşmanlarına yardım etmem. Onun planlarının son

aşamasının ne olacağını bilmiyorum, ama iyi olacağına inanıyorum.»

«Bu konuda elimizde hangi gerçek kanıtlar var?»

«Gemileri göklerde belirlediğinden beri onun yaptığı tüm hareketler. Sizden, onun iyiliğe yönelik olmayan tek bir hareketini söylemenizi istiyorum.» Stormgren bir süre durdu: Akli geçmiş yıllara gidiyordu. Sonra gülümsedi.

«Eğer Tanrısalların, nasıl diyeyim, hayırseverliği konusunda bir kanıt istiyorsanız, onların gelişlerinden bir ay sonra çıkardıkları ‘hayvanlara eziyet’ yasasını bir düşünün. Eğer Karellen’den daha önceleri kuşkulanıyorsam bile, bu onları silip götürdü. Ama öte yandan, bu yasa yüzünden de az çekmedim hani!»

Bunda pek abartma da yok, diye düşünüyordu. Bu olay olağanüstü bir şey olup, Tanrısalların, zulme karşı duydukları nefreti ilk kez açıklamalarıydı. Onlardaki bu duyguya, adalet ve düzen konusundaki güçlü arzuları, görünüşe bakılırsa, yaşamlarındaki baskın unsurları oluşturmaktaydı.

Karellen yalnızca bir kez öfkelenmiş ya da öfke belirtisi göstermişti ve bu da hayvanlar konumundaydı. Onun gönderdiği mesaj şuydu: «Birbirinizi istediğiniz gibi öldürebilirsiniz, bu sizinle ve yasalarınızla ilgili bir sorundur. Fakat, dünyayı paylaştığınız o hayvanları yiyecek sağlamak veya kendinizi savunmak dışında öldürecek olursanız, bunun hesabını bana verirsiniz.»

Hiç kimse, bu yasaklamanın kapsamının nerelere kadar uzandığını ve Karellen’in sözünü dinletmek için neler yapacağını tam olarak bilmiyordu. Ama çok beklemeleri gerekmedi.

‘Plaza de Toros’ ağzına kadar doluydu; matadorlar ve yardımcıları gösterişli bir şekilde alana girmekteydi. Her şey normal görünüyordu; pırıl pırıl bir güneş geleneksel giysilerin göz alıcılığını ortaya koyuyor, büyük kalabalık daha önce yüzlerce kez olduğu gibi kahramanlarını selamlıyordu. Ama şurada burada yüzler yukarı çevrilerek, Madrid’in elli kilometre üstünde havada çakılı duran gümüş renkli gemiye endişeyle bakıyordu.

Daha sonra pikadorlar yerlerini aldı ve burnundan soluyan boğa arenada göründü. Sırtlarındaki biniciler tarafından, boğayı karşılamaları için mahmuzlanan, burun delikleri korkarak açılmış sıska atlar alanda dönüp duruyorlardı. İlk mızrak atıldı ve yerine ulaştı; işte tam bu anda, yeryüzünde daha önce hiç duyulmamış bir ses ortalığı kapladı.

Aynı yaranın verdiği acıyı duyan on bin kişinin haykırışıydı bu, ve binlerce kişi ilk şoku atlattıktan sonra, en ufak bir yara almamış olduklarını gördüler. Ama bu da o boğa güreşinin ve aslında tüm boğa güreşlerinin sonu oldu; haberler çok hızlı yayılıyordu çünkü. Bu arada şunu belirtmekte yarar var: bu olay aficionado’ları (boğa güreşi hayranları) öylesine derinden sarsmıştı ki, bunların ancak onda biri parasını geri istedi. Ayrıca Londra’daki Daily Mirror da İspanyollara, boğa güreşi yerine ulusal spor olarak kriketi kabul etmelerini önererek, işleri daha da kötü hale getirdi.

«Haklı olabilirsiniz» diye ihtiyar Galli karşılık verdi. «Bazan bizimkilere benzeyen birtakım kıstasları uyguladıklarına bakılırsa, Tanrısalların hareket nedenleri iyi olabilir. Ama onlar başkalarının işine burunların sokuyorlar; biz onlardan buraya gelerek dünyayı altüst etmelerini ve insanlığın nesiller boyunca koruma savaşı verdikleri birtakım ideallerin yıkılmalarını istemedik.»

«Ben, özgürlüğü için savaş vermiş olan küçük bir ulustan geliyorum» dedi Stormgren. «Fakat yine de Karellen’in yanındayım. Sizler onu rahatsız edebilir, hatta amacına ulaşmasını geciktirebilirsiniz; ama sonuçta bu hiçbir şeyi değiştirmeyecektir. Kuşkusuz, yaptıklarınıza inanma konusunda içtensiniz. Dünya devletinin oluşmasıyla, küçük ülkelerin gelenek ve kültürlerinin kaynayıp gideceğinden korkuyorsunuz ve sizi anlıyorum. Fakat hata ediyorsunuz; geçmişe yapışıp kalmanın bir yararı yok. Tanrısalların yeryüzüne gelmelerinden önce de hükümler devlet tipi can çekişiyordu. Onlar bu sonu hızlandırdılar yalnızca. Artık kimse bu durumu değiştiremez ve bunu denememelidir de.»

Bir yanıt yoktu. Karşıdaki adam konuşmaksızın ve kıpırdamadan duruyordu. Dudakları yarı açıktı

ve görmeyen gözlerinde yaşam izi de kalmamış gibiydi. Onun çevresindekiler de aynı şekilde, kaskatı bir sessizlik içindeydi. Garip bir davranıştı bu. Stormgren, içinden bir korku dalgasının geçtiğini duyarak ayağa kalktı ve kapıya doğru geri geri gitti. O bunu yaparken, sessizlik bozuldu.

«İyi bir konuşmadı Rikki; teşekkür ederim. Sanırım artık gidebiliriz.»

Stormgren topuklarının üstünde hızla dönerek loş koridora baktı. Orada, yerden bir insan boyu yükseklikte küçük, belirli bir özelliği olmayan bir küre havada durmaktaydı. Bunu orada tutan şey Tanrısalların hangi akıl ermez gücüydü kim bilir. Stormgren pek emin değildi, ama sanki hafif bir vızıltı duyar gibiydi: insanı gevşeten bir yaz günü, arı kovanlarının çevresinde duyulan sese benziyordu bu.

«Karellen! Tanrıya şükür! Ama onlara ne yaptınız?»

«Üzülme, hepsi iyiler. Buna felç diyebilirsin; aslında çok daha ince bir şey. Onlar yalnızca, normal bir insana kıyasla birkaç bin kez daha ağır yaşıyorlar. Biz gittiğimizde, neler olduğunu hiç bilmeyecekler.»

«Polisler gelene kadar onları böyle mi bırakacaksınız?»

«Hayır. Çok daha iyi bir planım var. Onların gitmelerine izin vereceğim.»

Stormgren, kendisini şaşırtan bir rahatlama hissi duydu. Küçük odaya ve orada donmuş gibi oturanlara son kez, veda edercesine baktı. Joe ayakta duruyordu; görmeyen bakışlarıyla öyle budalaca bir görünümü vardı ki. Stormgren birden güldü ve ceplerini karıştırdı.

«Konukseverliğin için teşekkürler Joe» dedi. «Sana bir hatıra bırakayım.»

Aradığı rakamı buluncaya kadar, elindeki kâğıt parçasını bir gözden geçirdi. Sonra, oldukça temiz bir kâğıda dikkatle şunları yazdı:

CHASE MANHATTAN BANKASI'na
Joe'ya yüz otuz beş dolar elli sent ödeyiniz (135.50)

R. Stormgren

Kâğıt parçasını Polonyalının yanına koyduğu sırada, Karellen'in soran sesi duyuldu:

«Neler yapıyorsun sen?»

«Biz Stormgrenler borcumuzu mutlaka öderiz. Öteki ikisi hile yapıyordu, ama Joe dürüst oynuyordu. Hiç bir hilesini yakalayamadım.»

Kapıya doğru yürüdüğü sırada keyifli ve rahattı; kırk yıl gençleşmiş gibiydi. Metal küre onun geçmesi için yana çekildi. Stormgren bunun bir tür robot olması gerektiğini düşündü; bu da, onun kendisini bunca kaya katmanının altında bulabilmesini açıklıyordu.

«Yüz metre dosdoğru git» diyen küre Karellen'in sesiyle konuşuyordu. «Sonra sola dön ve ben sana talimat verinceye kadar devam et.»

Her ne kadar aceleye gerek olmasa bile, Stormgren yine de sabırsızlıkla ilerlemekteydi. Küre, herhalde onun gerisini güven altına almak için koridorda asılı duruyordu.

Kısa bir süre sonra, koridorun ikiye ayrıldığı yerde kendisini bekleyen ikinci bir küreyle karşılaştı. «Yarım kilometre kadar gitmen gerekiyor» dedi küre. «Seninle yeniden karşılaşınca kadar soldan devam et.»

Stormgren dışarıya çıkmak için yürüdüğü sırada küreyle altı kez karşılaştı. Başlangıçta, robotun

nasıl olup da kendi önüne geçtiğine şaşırıyordu; sonra madenin derinliklerinde bunların tam bir devre oluşturduklarını tahmin etti. Madenin giriş ağzında bir grup muhafız, insana tuhaf gelen heykeller halini almışlardı; bunlar da her yerde hazır ve nazır olan kürelerin biri tarafından gözleniyordu. Tepenin yamacında, birkaç metre ötede, onu hep Karellen'e götürüp getirmiş olan ufak hava aracı duruyordu.

Stormgren güneş ışığıyla gözlerini kırıştırarak bir an durdu. Sonra, çevresine yayılmış olan hurda halindeki madencilik donanımını gördü; bunların ötesindeki terk edilmiş bir demiryolu dağın yan tarafına doğru uzanıyordu. Birkaç kilometre uzakta sık bir orman dağın eteğini örtüyordu; çok uzaklarda da büyük bir gölün pırıltısı göze çarpıyordu. Stormgren kendisini neyin böyle düşündürdüğünü bilmiyordu gerçi, ama Güney Amerika'nın bir yerlerinde olduğunu sanıyordu.

Küçük uçan araca binerken, maden girişine ve oradaki donmuş insan şekillerine son bir kez göz attı. Sonra kapı gövde içinde erircesine kapandı ve Stormgren hoşnutlukla iç çekerek o alışık olduğu koltuğa çöktü.

Bir süre soluğunu toplamak için bekledi, sonra da tek ve içten bir kelime çıktı:

«Evet?»

«Seni daha önce kurtaramadığım için üzgünüm. Fakat anlarsın ya, tüm önderlerin orada toplanmalarını beklemek çok önemliydi.»

«Yani» Stormgren afallamıştı, «benim orada olduğumu başından beri biliyor muydunuz? Eğer bunun farkında olsaydım...»

«Aceleci olma» diye karşılık verdi Karellen «hiç olmazsa açıklamamı bitirmeme izin ver.»

«Pekâlâ» dedi Stormgren keyifsizce. «Dinliyorum.» Kendisini, titizce hazırlanmış bir tuzaktaki yem gibi görüyordu şimdi.

Karellen anlatmaya başladı. «Bir süredir sana, 'iz bulucu' diye adlandırılabilir bir şey yerleştirmiştim. Gerçi dostların, seni yeraltında izleyemeyeceğim konusunda haklı idyiseler de, madene getirilinceye kadar senin izini sürebildim. Tüneldeki aktarma işi çok zekice bir şeydi, fakat ilk araba beklenen karşılığı vermez olunca planları ortaya çıktı ve seni yeniden buldum. Bu yalnızca bir bekleme sorunuymdu. Elebaşlarının, seni kaybettiğimden emin olduklarında oraya geleceklerini ve hepsini tuzağa düşüreceğimi biliyordum.»

«Fakat onların gitmelerine izin veriyorsunuz!»

«Şimdiye kadar, bu gezegendeki iki buçuk milyar kişi arasında, örgütün gerçek önderlerinin kim olduğunu bilmiyordum. Şimdiyse onlar belli oldu, bu kişileri dünyanın her tarafında izleyebilir ve eğer istersem tüm yaptıklarını ayrıntılı olarak görebilirim. Bu, onları kilit altına atmaktan çok daha iyi. Eğer bir şeye girişecek olurlarsa, öteki arkadaşlarını da ortaya çıkarmış olacaklar. Onlar artık etkisiz kılındı ve bunu biliyorlar. Senin kurtulmanı bir türlü açıklayamayacaklar, çünkü onlara, gözlerinin önünden kaybolmuş gibi geleceksin.»

Küçük yerde bir kahkaha yankılandı.

«Bazı yönlerden işin tümü bir komediydi, fakat amaç ciddiye. Benim ilgilendiğim, yalnızca bu örgütteki birkaç kişi değil; bunun başka yerlerde var olan öteki gruplar üst ündeki moral etkisini de düşünmek durumundayım.»

Stormgren bir süre ses çıkarmadı. Pek ikna olmuş değildi, fakat Karellen'in görüş açısını anladığından, içindeki öfke kaybolup gitti.

«Bunun, görevimin bitmesine birkaç gün kala olması yazık» dedi sonunda. «Ama bundan sonra evimde bir muhafız bulunduracağım. Gelecek sefer de Pieter kaçırılabilir. Sahi, işleri nasıl idare etti?»

«Bu son hafta onu dikkatle izledim ve yardımcı olmaktan bilerek kaçındım. Genelde iyi sayılır,

fakat senin yerini alacak adam değil.»

«Bu yüzden şanslı sayılır» diyen Stormgren yine de biraz incinmiş gibi ydi. «Sırası gelmişken, kendinizi bize göstermeniz konusunda üstleriniz bir Şey söyledi mi? Düşmanlarımızın sahip olduğu en güçlü tartışma nedeninin bu olduğunu biliyorum. Bana hep söyledikleri Şu: ‘Görmediğimiz sürece Tanrısallara asla güvenmeyiz.’»

Karellen iç çekti.

«Hayır. Hiçbir Şey duymadım. Fakat yanıtın ne olacağını biliyorum.»

Stormgren üstelemedi. Eskiden olsa bunu yapardı; fakat Şimdi ilk kez olarak bir planın silik hatları zihninde Şekillenmeye başlıyordu. Kendisini sorgulayan kişinin kelimeleri aklından geçiyordu. Evet, belki de bir alet yapılabilirdi.»

Baskı altındayken yapmayı reddettiği Şeye, kendi isteğiyle girişebilirdi.

Şimdi ciddi olarak yapmayı planladığı şey, daha birkaç gün önce Stormgren'in aklından bile geçmezdi. Ondaki bu yeni bakış açısına, belki de üçüncü sınıf televizyon oyunlarına benzeyen o komik kaçırma işi neden olmuştu. Stormgren tüm yaşamı boyunca ilk kez bir fiziksel zorlama karşısında kalmıştı: bu da, kendisini kaçırانların açtıkları sözlü savaşa karşılık verirken olmuştu.

Ya kanına bir virüs girmişti, ya da ikinci çocukluğa umduğundan da çabuk yaklaşıyordu.

Merak, zaten güçlü bir dürtüydü; kendisine oynanmış oyunun öcünü almak konusundaki kararlılık da öyle. Karellen'in onu yem olarak kullandığı artık iyice belliydi; gerçi bu en iyi şekilde sonuçlanmıştı ama Stormgren, Amir'i hemen bağışlamak niyetinde değildi.

Stormgren bir haber vermeden bürosuna geldiğinde, Pierre Duval şaşırmadı. İkisi eski arkadaşı ve Genel Sekreter'in, Bilim Bürosu Şefi'ne yaptığı kişisel ziyaretin de olağanüstü bir yanı yoktu. Rastlantı eseri Karellen ya da onun yanındakiler gözlem cihazlarını bu noktaya çevirmiş olsalardı bile, bunu garip bulmayacaklardı.

İki adam bir süre işten ve politik konulardan söz ettiler; sonra biraz da duraksayarak, Stormgren konuya geldi. Ziyaretçisi konuştuğu sırada, yaşlı Fransız koltuğunda geri yaslanmıştı ve bu arada kaşları milim milim yukarı kalkmaktaydı; öyle ki, sonunda bu kaşlar neredeyse onun alnındaki saç demetiyle birleşti. Bir iki kez konuşacak olduysa da, bundan vazgeçti.

Stormgren sözlerini bitirdiğinde, bilimci sınırlı bir şekilde içinde buldukları odayı araştırdı.

«Onun dinlediğini sanıyor musun?» diye sordu sonra.

«Bunu yapabileceğini sanmıyorum. Üstümde, onun 'iz bulucu' dediği, korunmamla ilgili bir şey var. Fakat bu, yeraltında iş görmüyor; ben de bu nedenle senin 'zindan'ına indim zaten. Burası herhalde her türlü radyasyona karşı korumalıdır, değil mi? Karellen büyücü değil. Benim nerede olduğumu biliyor, ama hepsi bu kadar.»

«Umarım haklısındır. Sonra senin ne yapmaya çalıştığını keşfettiğinde başına iş açılmayacak mı? Bunu anlayacağını biliyorsun çünkü.»

«Riski göze alıyorum. Ayrıca, birbirimizi oldukça iyi anlıyoruz.»

Fizikçi elindeki kalemle oynayarak bir süre boşluğa baktı.

«Bu ilginç bir problem. Hoşuma gitti.» dedi sonra. Bir çekmeceye eğilerek kocaman bir bloknot çıkardı; Stormgren'in gördüğü en büyük bloknottu bu.

«Tamam» dedikten sonra, özel bir tür stenoyla hızla bir şeyler çiziktirmeye başladı. «Şimdi bana, bilmem gereken her şeyi anlat. Görüştüğünüz adayla ilgili tüm bilgileri ver. Ne kadar önemsiz görünürse görünsün, en ufak bir ayrıntıyı bile atlama.»

«Tarif edilecek çok şey yok. Oda metalden yapılma ve kare şeklinde. Kenarları sekiz, yüksekliği de dört metre. Yan tarafta yaklaşık bir metre büyüklüğünde bir ekran var ve bunun hemen altında da masa var şurada; eğer ben çizersem daha çabuk olacak.»

Stormgren iyice tanıdığı küçük odayı çabucak çizdikten sonra, bunu Duval'e uzattı. O sırada, bu çizme işini son kez yapışı aklına geldi ve hafif bir ürperti duydu. Kör Galliye ve onun yandaşlarına ne olmuştu acaba? Kendisinin birdenbire ortadan kayboluşunu nasıl karşılamışlardı?

Duval onun yaptığı çizimi çatık kaşlarla inceliyordu.

«Bana anlatabileceğinin hepsi bu mu?»

«Evet.»

Öteki öfkeyle soludu.

«Işıklıdırma ne durumda? Zifiri karanlıkta mı oturuyorsun? Havalandırma nasıl, ısıtma...»

Stormgren onun bu tipik parlayışına gülümsüyordu.

«Tüm tavan ışıklı ve anlayabildiğim kadarıyla hava da hoparlör ızgarasından geliyor. Ama nereden çıkıp gittiğini bilmiyorum; belki de hava akımı zaman zaman ters çevriliyor, buna dikkat etmedim. Ortalıkta bir ısıtıcı yok, fakat odanın ısısı hep normal düzeyde kalıyor.»

«Yani, su buharı donmuş, ama karbondioksit değil, diyorsun?»

«Sanırım sana her şeyi söyledim» dedi sonra. «Beni Karellen'in gemisine götüren araca gelince, içinde yolculuk yaptığım bu oda, bir asansör kabini kadar özelliksiz görünüyor. İçinde koltukla masa olmasaydı tam bir asansör olurdu...

Bunun ardından birkaç dakikalık bir sessizlik oldu; bu arada fizikçi çok titiz ve mikroskopik karalamalarla, bloknotu süslemekle meşguldü. Onu izleyen Stormgren düşünüyordu; neden kendisine kıyasla çok daha üstün bir kafa yapısına sahip olan Duval gibi biri, bilim dünyasının devlerinden biri olmamıştı? Aklına, Birleşik Devletler Dışişleri'ndeki bir arkadaşının yaptığı o haksız ve belki de yanlış yorum geldi: «Fransızlar dünyanın en iyi 'iticilerini' üretirler» demişti adam. Duval de bu ifadeyi destekleyenlerden biriydi işte.

Fizikçi kendi kendine hoşnutlukla baş salladıktan sonra öne doğru eğilerek kalemiyle Stormgren'i işaret etti.

«Rikki» dedi, «Karellen'in görüntü ekranının gerçek bir ekran olduğunu sana düşündürdün nedir?»

«Ben onu hep öyle düşündüm; tıpkı ona benziyor. Başka ne olabilirdi ki zaten?»

«Sen onun ekrana benzediğini söylerken, bizimkilerden birine benzediğini anlatmak istiyorsun, değil mi?»

«Tabii.»

«Ben bunu kuşkulu buluyorum. Tanrısalların kendi aletlerinde böyle kaba ve gerçek bir ekran kullanmadıklarından eminim; onlar imajları belki de doğruca uzayda gerçekleştiriyorlardır. Ayrıca, Karellen bir TV sistemi kullanma sıkıntısına neden girschin. En basit çözüm her zaman en iyisidir. Senin 'görüntü ekranı' dediğin şeyin, aslında tek yönlü bir camdan daha karmaşık bir şey olmadığı aklına gelmiyor mu?»

Stormgren kendini o kadar rahatsız hissetti ki, bir süre hiç sesini çıkarmadan oturup geçmişini düşündü. Ta başlangıçtan beri, Karellen'in öyküsüne karşı çıkmayı hiç düşünmemişti; ama şimdi geriye bir baktığında fark ediyordu: Karellen ona, bir TV sistemi kullandığını hiç söylemiş miydi? Hayır; kendisi bunu öylece kabul etmişti. O şey psikolojik bir kandırma aracı olmuş, o da iyice atlamıştı. Duval'inki bir tahmindir, ama doğru bir kuramdır. Stormgren sonuca atlamak üzereydi; hiç kimse bunun doğru olduğunu henüz kanıtlamamıştı.

«Eğer haklıysan» dedi arkadaşına, «tüm yapmam gereken, bu camı kırmaktır.»

Duval içini çekti.

«Ah şu bilim dışı cahiller! O nesneyi bir patlayıcı olmadan kırabileceğini aklın kesiyor mu? Eğer başarsan bile, acaba Karellen bizimle aynı havayı mı soluyor bakalım. Eğer o klorlu bir atmosferde yaşıyorsa, ikiniz için de ne hoş olurdu bu!»

Stormgren kendini budala gibi hissetti. Böyle bir şeyi düşünmeliydi.

«Pekâlâ, ne yapmayı öneriyorsun?» Duval'e öfkeyle sordu.

«Bunu bir düşünmek istiyorum. Her şeyden önce kuramının doğru olup olmadığını anlamalıyız; eğer doğruysa, o ekranın yapıldığı madde hakkında bir şeyler öğrenmemiz gerekir. Adamlarımdan birkaçını bu işe vereceğim. Bu arada, sanırım Amir'i ziyarete gittiğinde bir evrak çantası taşıyorsundur değil mi? Şuradaki mi?»

«Evet.»

«Herhalde yeterince büyük olmalı. Özellikle Karellen buna alıştıysa, bir başkasıyla değiştirerek

dikkat çekmeyelim.»

«Benim ne yapmamı istiyorsun?» Stormgren sordu. «Gizli bir röntgen cihazı mı taşıyayım?»

Fizikçi sırtıyordu.

«Henüz bilmiyorum, ama bir şeyler düşüneceğiz. İki hafta içinde bunu sana bildiririm.»

Sonra hafifçe güldü.

«Biliyor musun, bu bana neyi anımsatıyor?»

«Evet» dedi Stormgren hemen, «Alman işgali sırasında kurduğun yasa dışı radyo istasyonlarını.»

Duval hayal kırıklığına uğramış görünüyordu.

«Şey, sanırım bunu daha önceleri bir iki kez anlatmış olmalıyım. Bir şey daha var.»

«Nedir o?»

«Yakalandığında, ben bunların ne için istendiğini bilmiyordum, tamam mı?»

«Ne? Bilim adamının icatları konusunda sosyal sorumluluk taşıması gerektiği konusunda bir zamanlar söz ettiğin saçmalıklardan sonra mı? Pierre, senden gerçekten utanıyorum!»

Stormgren rahat bir soluk alarak ağır klasörü bıraktı.

«Tanrıya şükür, en sonunda bu da halloldu» dedi. «Şu birkaç yüz sayfanın insanlığın geleceğini içerdiğini düşünmek garip. Dünya Devleti! Yaşarken bunu göreceğimi hiç sanmazdım!»

Dosyayı çantaya indirdi. Çantanın arka tarafı, dikdörtgen şeklindeki siyah ekranın ancak on santimetre kadar ötesindeydi: Zaman zaman parmakları sinirli bir şekilde bunun kilitleriyle oynuyordu, fakat görüşme bitinceye kadar gizli düğmeye basmaya hiç de niyeti yoktu. Bir şeylerin aksama olasılığı vardı; gerçi Duval, Karellen'in hiçbir şey fark etmeyeceği konusunda yemin etmişti ama insan emin olamazdı.

«Bana bazı haberleriniz olduğunu söylediniz» diye Stormgren pek de gizlemediği bir hevesle devam etti. «Yoksa bu...»

«Evet» dedi, Karellen. «Birkaç saat önce bana bir karar ulaştı.»

Bununla ne demek istiyor, diye düşündü Stormgren. Amir'in, üssüyle kendisini ayıran bilinmez sayıdaki ışık yıllarını aşarak uzaktaki yuvasıyla görüşmesi mutlaka mümkündü. Yoksa (bu da Van Ryberg'in kuramıydı) herhangi bir politik hareketin ne sonuç vereceğini görebilen devasa bir bilgisayarla mı görüşmüştü?

«Özgürlük Birliği'nin ve onun üyelerinin pek hoşnut olacaklarını sanmam» Karellen devam ediyordu, «ama bu, gerilimin azaltılmasında yardımcı olacaktır. Bunu kayda geçmeyelim.»

«Rikki sık sık bana, bizler ne kadar farklı olursak olalım, insan soyunun çok geçmeden bize alışacağını söylersin. Bu, senin yönünden bir hayal gücü noksanlığını gösteriyor. Belki senin için bu doğru olabilir, ama bir de dünyadaki çoğunluğu oluşturan insanları düşün: Bunlar uygun standartlarda bir eğitim görmemiş olup, önyargıların ve batıl itikatların oluşturduğu bilmecelemlerle kuşatılmış durumdadır; bunları silmek ise birkaç on yılı alır.

«İnsan psikolojisi konusunda bir şeyler bildiğimizi kabul edersin. Dünyanın şimdiki gelişim evresinde kendimizi açıklayacak olursak, neler olabileceğini kesinliğe yakın derecede biliyoruz. Senle bile bunun ayrıntılarına giremem, bu nedenle yaptığım analizi kabul etmelisin. Ama yine de, seni az çok hoşnut edecek kesin bir vaatte bulunabiliriz. Elli yıl içinde —yani iki nesil sonra— gemilerimizden çıkacağız ve en sonunda insanlık bizi olduğumuz gibi görecek.»

Amirin sözlerini hazmetmeye çalışan Stormgren bir süre sessiz kaldı. Karellen'in sözlerinin oluşturması gereken hoşnutluğun pek azını duyuyordu. Aslında, bu kısmi başarıdan dolayı şaşkın durumdaydı ve bir an için kararlılığını kaybeder oldu. Gerçek, zamanın akışı sonunda ortaya çıkacaktı; kendisinin kurduğu plan gereksiz ve belki de akılsızcaydı. Eğer bunu uygulayacaksa, nedeni yalnızca bencillik olacaktı: Elli yıl sonra yaşamayacaktı ki...

Karellen onun durgun halini görmüş olmalıydı, çünkü devam etti:

«Bunun seni hayal kırıklığına uğratmasından dolayı üzgünüm, fakat hiç olmazsa yakın geleceğin politik sorunları senin sorumluluğun altında olmayacak. Belki hala, korkularımızın yersiz olduğunu düşünüyorsun; ama bana inan ki, başka bir yolu tutmanın tehlikeli olacağı konusunda elimizde sağlam kanıtlar var.»

Stormgren öne eğildi; ağır ağır soluk alıyordu.

«O halde insan tarafından görüldünüz!»

«Ben bunu söylemedim» diye Karellen çabucak karşılık verdi. «Denetlediğimiz tek gezegen sizin dünyanız değil.»

Stormgren o kadar kolay sarsılmayacaktı.

«Dünyanın geçmişte başka ırklar tarafından ziyaret edildiği hakkında pek çok efsane var.»

«Biliyorum: Tarihsel Araştırma Bölümü'nün raporunu okudum. Bu yeryüzünü, Evrenin kesişme noktası gibi gösteriyor.»

«Bilmediğiniz pek çok ziyaretler yapılmış olabilir» diyen Stormgren hâlâ umutla asılıyordu. «Bizi binlerce yıldan beridir gözlemekte oluştunuz, bana pek olası gelmiyor.»

«Sanırım öyle» diye hiç de oralı olmaksızın karşılık verdi. Karellen. Stormgren de kararını o an vermişti.

«Karellen» dedi kısaca, «Bu ifadeyi kaleme alarak onayınız için size göndereceğim, fakat sizi usandırmaya devam etme hakkımı alıkoymuyorum ve eğer elime fırsat geçecek olursa, sizin sırrınızı öğrenmek için mümkün olanı yapacağım.»

«Bunun pekâlâ farkındayım» diyen Amir kendi kendine hafifçe güldü.

«Buna aldırılmayacak mısınız?»

«Zerre kadar aldırman; ama dostluğumuzu incitecek olan nükleer savaş, zehirli gaz ya da benzer şeyleri bunun dışında tutuyorum.»

Stormgren, acaba Karellen bir şey mi sezdi, diye düşünüyordu. Onun kendisine takılmasının ardında sanki bir kavrayış izi görür gibi olmuştu; kim bilir, belki de bir yüreklendirmeydi bu.

«Bunu bilmek beni sevindirdi» diye karşılık verirken, sesini mümkün olduğunca ölçülü çıkarmaya çalışıyordu. Ayağa kalktı ve bunu yaparken de çantanın kapağını aşağı indirdi, başparmağı kilit boyunca kaydı.

«Anlattıklarınızı yeniden yazdırdıktan sonra teletype'la size gönderirim.» dediği sırada düğmeye bastı. Daha o sırada tüm korkularının yersiz olduğunu biliyordu. Karellen'in duyuları insanınkinden çok daha üstün değildi. Amir hiçbir şey sezmemişti, çünkü sesinde herhangi bir değişiklik olmadığı gibi, odanın kapısını açan o bildik şifreli sözleri de aynı kayıtsızlıkla söylemişti.

Yine de Stormgren kendini, bir mağaza dedektifinin önünden geçen hırsız gibi görüyordu: arkasındaki pürüzsüz duvar bir kez daha kapıyla kaynaştığında, içinden bir oh çekti.

«Kabul ediyorum» dedi Van Ryberg, «kuramlarımın bir kısmı başarısız oldu. Ama bunun hakkında ne düşündüğünü bana söyle.»

«Bunu ille de yapmalı mıyım?»

Stormgren içini çekti. Pieter aldırılmaz görünüyordu.

«Aslında fikir benim değil» dedi alçakgönüllülükle. «Bunu Chesterton'un bir öyküsünden çıkardım. Yoksa Tanrısallar, gizleyecek hiçbir şeyleri olmadığı gerçeğini mi gizliyorlar?»

«Bu bana biraz karışık geliyor» diyen Stormgren yavaş yavaş ilgilenmeye başlıyordu.

«Demek istediğim şu» diye Van Ryberg sabırsızlıkla devam etti. «Fiziksel yönden onların da bizlere benzediğini düşünüyorum. Bizim yabancı ve olağanüstü zeki varlıklar tarafından idare

edilmeye razı olacağımızı biliyorlar. Eğer onlarda, tasarlanan bu özellikler yoksa, insan ırkı kendine benzer yaratıklar tarafından çekilip çevrilmeye razı olmayacaktır...»

«Senin tüm kuramların gibi, bu da çok ustalıkla düşünülmüş bir şey» dedi Stormgren. «Keşke bunlara sıra numarası versen de birbirleriyle karıştırmasam. Şimdikine itiraza gelince...»

Onun konuşmasına kalmadan, Alexander Wainwright içeri girdi.

Stormgren adamın aklından neler geçtiğini düşünmeye çalıştı. Wainwright'ın, kendisini kaçıranlarla bir ilişkisi olup olmadığını bilmek isterdi. Ama herhalde yoktu; çünkü Wainwright'ın zorbalığa karşı gösterdiği hoşgörüsüzlüğün tümüyle gerçek olduğuna inanıyordu. Onun sürdürdüğü hareketin içinde yer alan aşırı eğilimliler tümüyle gözden düşmüş ve dünyanın yeniden onların adlarını duyması için aradan uzun zaman geçecekti.

Yazı okunurken, Özgürlük Birliği'nin başkanı bunu dikkatle dinledi. Stormgren onun, Karellen'in bu jestini onaylayacağını umuyordu. Daha on iki saat boyunca dünyada yaşayanlar, kendi torunları için verilmiş bu sözden haberdar olmayacaklardı.

«Elli yıl» dedi Wainwright düşünceyle. «Beklenemeyecek kadar uzun bir zaman.»

«İnsanlık için belki öyle, ama Karellen yönünden değil» diye karşılık verdi Stormgren. Tanrısalların bu çözümündeki inceliği yeni yeni fark ediyordu. Bu onlara, soluk almak için gerek duydukları zamanı verirken, öte yandan Özgürlük Birliği'nin ayağını da yerden kesmişti. Birliğin teslim olacağını pek sanmıyordu, ama böylece durumu iyice zayıflamış oluyordu. Wainwright da bunun farkındaydı herhalde.

«Elli yıl içinde» diye belli bir üzüntüyle konuşmayı sürdürdü, «hasar tamamlanmış olacak. Bağımsızlığımızı anımsayanlar ölüp gidecek; insanlık, kendisine kalan mirası unutacak.»

Sözler, boş sözler, diye düşünüyordu Stormgren. Bir zamanlar uğruna insanların dövüşüp öldüğü, ama artık ne dövüşüp ne de ölecekleri bir takım sözler. Dünya bunu iyi biliyordu.

Wainwright odadan çıkarken, Stormgren de gelecek yıllarda Özgürlük Birliği'nin daha ne gibi dertler oluşturabileceğini düşünüyordu. Ama yine de içini rahatlatan bir şey vardı: tüm bu sorunlar, kendisinden sonra gelecek kişinin başını ağrıtacaktı.

Öyle şeyler vardı ki, bunları ancak zaman iyileştirebilirdi. Kötü insanlar ortadan kaldırılabilirdi; fakat aldatılmış olan iyi kişiler için yapılacak bir şey yoktu.

«İşte çantan» dedi Duval. «Yenisi kadar iyi.»

«Teşekkürler» diyen Stormgren, yine de bunu şöyle bir inceledi. «Tüm bunlardan ne çıktığını ve ileride neler yapacağımızı sanırım artık bana söylersin.»

Fizikçi birtakım düşüncelere dalmış gibiydi. «Anlayamadığım şey» dedi, «bunu şüphe uyandırmadan başarabilmiş olmamız... Eğer ben Karellen olsaydım... »

«Ama değilsin. Konuya gel ahab. Ne bulduk biz?»

«Ah, şu kolayca fişeklenen İskandinav ırkları!» Duval içini çekti. «Yaptığımız şey, alçak takatli bir radar sistemi oluşturmaktı. Ayrıca, çok yüksek frekanslı radyo dalgaları; kızılötesi olan bu ışınları, gözleri ne kadar garip olursa olsun, hiçbir yaratık göremezdi.»

«Bundan nasıl emin olabilirsiniz?» Stormgren elinde olmaksızın bu teknik şeylere merak duyuyordu.

«Şey, aslında tümüyle emin olamazdık» Duval istemese de bunu kabul ediyordu. «Ama Karellen seni normal ışık altında görüyor, öyle değil mi? O kaide ışık tayfi yönünden onun gözlerinin de yaklaşık bizimkiler gibi olması gerekir. Her neyse, çalıştı ya! Karşındaki ekranın ardında büyük bir oda bulunduğunu ortaya çıkardık Ekranın kalınlığı yaklaşık üç santimetre ve bunun arkasındaki alan ise en azından on metre. Uzaktaki o duvardan bir ses yankısı alamadık; ama kullanmaya cesaret edebildiğimiz öylesine alçak bir güçle bunu elde etmeyi zaten beklemiyorduk. Yine de şunu

yapabildik.»

Üstünde tek bir dalgalı çizginin bulunduğu fotoğraf kâğıdını uzattı. Bunun bir yerinde, hafif ölçüdeki bir yer sarsıntısının işaretine benzeyen, halat örgüsünü andırır şekil vardı.

«Bu dolaşık şekli görüyor musun?»

«Evet. Nedir o?»

«Karellen işte.»

«Tanrım! Bundan emin misin?»

«Oldukça sağlam bir tahmin bu. Oturuyor, ayakta duruyor ya da her ne yapıyorsa yapsın ekranın iki metre kadar öteki tarafında olduğu kesin. Eğer bu şekil biraz daha belirgin olsaydı, belki büyüklüğünü bile hesaplayabilirdik.»

O zorlukla görünen kıvrık ize bakmakta olan Stormgren'in duyguları karmakarışıktı. O ana kadar, Karellen'in maddesel bir gövdeye sahip olduğu konusunda bir kanıtı sahip değildi. Şu elinde duran şeyiyse, dolaylı olmasına karşın, yine de sorgusuz sualsiz kabul ediyordu.

«Yapmamız gereken bir başka şey de» diye devam etti Duval «O ekranın normal ışığı geçirme derecesini hesaplamaktı. Bu konuda onda birlik bir yanılma payı bıraksak bile, yine de işe yarar bir fikre sahibiz. Aslında, gerçek anlamda tek yönlü bir ayna olmadığını sen bilirsin kuşkusuz. Bu yalnızca ışığın belli bir şekilde düzenlenişidir. Karellen karanlık bir odada oturuyor, sen ise aydınlıkta; hepsi bu.» Duval kıkırdayarak güldü. «Pekâlâ, biz de bunu değiştireceğiz işte!»

Sonra, şapkasından sürüyle tavşan çıkaran bir hokkabaz edasıyla masasına uzandı ve oradan koskocaman bir el feneri çıkardı. Bunun çok geniş bir baş tarafı vardı ve alet fenerden çok, eskinin alaybozan tüfeklerine benziyordu.

Duval sırtıttı.

«Göründüğü kadar tehlikeli değildir. Senin tüm yapacağın, bunun ağzını ekrana doğrultup düğmesine basmak. Bu, on saniye süreyle çok kuvvetli bir ışık verir; sen de bu süre içinde ışığı o odada dolaştırarak iyi bir görüş elde etmiş olacaksın. Işığın tümü ekrandan geçeceğinden, dostun da iyice aydınlanmış olacak.

«Bunun Karellen'e bir zararı olmaz mı?»

«Önce alt tarafa yöneltip, daha sonra yukarı kaldırırsan, hayır. Gözlerinin uyumu için bu ona zaman sağlayacak. Umarım, onun da refleksleri bizimkiler gibidir: Kendisini kör etmek istemem.»

Stormgren bu silahı kuşkuyla süzdü ve şöyle bir kaldırarak ağırlığına baktı. Son birkaç haftadır vicdanı pek rahat değildi. Karellen, ara sıra insanı rahatsız eden açık sözlülüğüne rağmen, şimdiye kadar kendisine belli bir yakınlık göstermişti. Stormgren de, birlikte olacakları zamanın artık neredeyse sona ereceği bir sırada, bu ilişkiyi bozacak bir şey yapmak istemiyordu. Fakat, Karellen'e bir uyarıda bulunulmuştu ve Stormgren'in düşüncesine göre, eğer seçme işi ona bırakılsaydı, Karellen çok daha önceleri kendini gösterecekti. Şimdi bu iş ona kalıyordu: son buluşmaları biterken, ışığı Karellen'in yüzüne tutacaktı

Tabii, Karellen'in bir yüzü varsa.

Stormgren'in duyduğu sinirlilik çoktan geçmişti. Konuşmayı Karellen götürüyor ve genellikle eğilimi olduğu üzere, çapraşık cümleler kuruyordu. Bu, bir zamanlar Stormgren'in gözünde onun en şaşılacak ve o ölçüde de umulmayan yeteneklerinden biriydi. Şimdiyse böyle olmaktan çıkmıştı; çünkü bunun, özel bir yeteneğin değil, Amir'in öteki pek çok özelliği gibi, sırf zekâ gücünün sonucu olduğunu biliyordu.

Karellen, düşüncelerini insanın ayak uydurabileceği bir yavaşlığa indirinceye kadar, edebi kompozisyonlar oluşturacak zamanı bulmuştu.

«Eğer Özgürlük Birliği, şimdi içinde bulunduğu umutsuz durumdan kurtulacak olsa bile, ne senin ne de senden sonra gelecek kişinin bu konuda tasalanmanıza gerek yok. Geçen ay çok sakin geçti; eğer Birlik yeniden canlansa da, birkaç yıl için tehlikeli olmayacak. Hasminin ne yaptığını bilmek her zaman yararlıdır ve aslında bu Birlik yararlı bir kuruluş. Eğer parasal sorunlarla karşılaşacak olsaydı, ona yardımcı olabilirdim.»

Karellen'in ne zaman şaka yaptığını bilmek, Stormgren için hep zor olmuştu. Yüzündeki o kayıtsız anlamı değiştirmeksizin dinlemeye devam etti.

«Çok geçmeden Birlik, elindeki tartışma nedenlerinden birini daha kaybedecek. Gerçi çocukça ama, senin son birkaç yıldaki özel durumun pek çok eleştiriye neden oldu. Yönetime başladığım ilk günlerde bunu çok yararlı buldum, fakat artık dünya benim planladığım yola girdiğine göre, bu durum sona erebilir. Gelecekte, dünyayla olan tüm ilişkilerim dolaylı olacaktır; bu nedenle Genel Sekreterin görevi de, özgün şekline benzer bir hal alacaktır.

«Gelecek elli yıl boyunca pek çok kriz oluşacak, ama bunların hepsi geçecek. Geleceğin örnekleri yeterince belirli ve bir gün tüm bu güçlükler unutulacak. Sizin gibi eski anılara sahip bir ırk için bile bu böyle olacak.»

Bu son sözler öylesine garip bir şekilde vurgulanarak söylendi ki, Stormgren oturduğu yerde donup kaldı. Karellen'de dil sürçmesi diye bir şey olmazdı; boşboğazlık yapıyor görünse bile, bunların ondalık sistemler halinde hesaplanmış olduğundan hiç kuşku duymazdı. Ama artık soru sormaya zaman yoktu; hoş sorsa bile belki de yanıt alamayacaktı. Amir konuyu yine değiştirmişti.

«Uzun vadeli planlarım hakkında bana sık sık sorular yönelttin» diye devam ediyordu. «Dünya Devleti'nin kuruluşu yalnızca ilk adımdır kuşkusuz. Bunun tamamlandığını görecektik kadar yaşayacaksınız; fakat değişme o kadar belirsiz olacak ki, ancak birkaç kişi bunu fark edebilecek. Bunun ardından, ırkınızın bizleri görmeye hazırlanması sırasındaki o yavaş süren birleşme dönemi gelecek. Daha sonra ise bizim verdiğimiz söz. Sen orada olamayacağın için üzgünüm.»

Stormgren'in gözleri açıldı, ama bakışları karanlık ekranın gerilerindeki bir yerlere çakılmıştı. Geleceğe bakıyordu: Tanrısalların gemilerinin sonunda Dünya'ya inişini ve bekleyen dünyaya açılışını asla göremeyecekti.

«O gün» diye anlatıyordu, Karellen, «insan ırkı, 'psikolojik kesinti' diye adlandırılabilir şeyle tanışacak. Ama bunun sürekli bir zararı olmayacak: o çağın erkekleri büyükbabalarına kıyasla çok daha sağlam ve kararlı olacaklar. Bizler onların yaşamlarının bir parçası olacağız ve onların gözüne, sizinkiler kadar 'garip' görünmeyeceğiz.»

Stormgren, Karellen'i hiç bu kadar düşünceli görmemişti, ama bu onu şaşırtmadı. O zamana kadar onun kişiliğinin ancak birkaç ufak parçasını görebildiğinin bilincindeydi: gerçek Karellen, insanlık için bilinmez belki de algılanamaz bir şeydi. Bir kez daha, onun gerçek düşüncelerinin çok başka yerlerde olduğunu hissetti: O, dünyayı tıpkı üç boyutlu bir satranç ustasının dama oynaması gibi, hiç zorlanmaksızın ve aklının yalnızca ufak bir parçasıyla yönetiyordu.

Stormgren yavaşça sordu: «Bundan sonra?»

«Sonra, gerçek işimize başlayabiliriz.»

«Bunun ne olabileceğini sık sık düşünmüşümdür. Dünyamızı düzene koymak ve insan soyunu uygarlaştırmak yalnızca bir niyet; sizin son bir amacınız olmalı. Bir gün uzaya çıkıp sizin evreninizi görebilecek ve görevlerinizde size yardımcı olabilecek miyiz?»

«Durumu böyle görebilirsin» dedi Karellen; şimdi sesinde belirgin ama açıklanamaz bir hüznü vardı ve bu Stormgren'i garip bir şekilde rahatsız etti.

«Ama, her şeye karşın, insan üzerinde sürdürdüğünüz bu deney başarısız çıkarsa? İlkel insan ırklarıyla olan ilişkilerimizde bizler bunu gördük. Kuşkusuz sizin de başarısızlıklarınız olmuştur?»

«Evet» dedi Karellen; sesi öylesine yumuşaktı ki, Stormgren onu zorlukla duyuyordu. «Bizim de başarısızlıklarımız oldu.»

«Böyle durumlarda ne yapıyorsunuz?»

«Bekliyor ve yeniden deniyoruz.»

Bunun ardından, en azından beş saniye süren bir sessizlik oldu. Karellen yeniden konuştuğunda, söyledikleri öylesine aniydi ki, Stormgren bir an için buna tepki gösteremedi bile.

«Elveda Rikki.»

Karellen kendisini atlatmıştı belki de artık çok geçti. Stormgren'in tutuk hali yalnızca bir an sürdü. Sonra, iyi çalışılmış bir hareketle hızla döndü ve ışık topunu cama dayadı.

Çam ağaçları neredeyse gölün kıyısına kadar geliyor, burada birkaç metre genişliğinde dar ve yırtıklı bir şerit bırakıyordu. Stormgren doksan yaşına geldiği halde, havanın yeterince ılık olduğu hemen her akşam bu arazi parçasında canlı bir şekilde yürür, güneşin göl ufkundaki batışını izler, daha sonra, ormandan serin gece rüzgârı esmeden eve dönerdi. Bu basit, törensel gezi ona büyük zevk veriyordu ve gücü olduğu sürece bu gezintiyi yapacaktı.

Gölün ta uzaklarında, batıdan gelen bir şey alçaktan uçarak ve hızla yaklaşıyordu. Günün ve gecenin her saatinde ta yükseklerden geçip giden kutup üstü uçak seferleri sayılmazsa, uçaklar burada pek rastlantıları şeylerden değildi. Zaten o uzun yol uçaklarının da kendisi görünmez, ara sıra stratosferin maviliklerinde beliren bir buhar kuyruğu göze çarpardı. Bu gelen ise ufak bir helikopterdi ve kendisine doğru belirgin bir kararlılıkla ilerliyordu. Stormgren kıyıya bir göz gezdirdi ve kaçma şansının olmadığını gördü. Sonra omuzlarının silkti ve setin ucundaki tahta bir sıraya oturdu.

Gelen gazeteci öylesine saygılıydı ki, Stormgren buna şaşırı. Kendisinin yalnızca yaşlı bir devlet adamı olmakla kalmayıp, ülkesinin dışında da neredeyse efsanevi bir kişi haline geldiğini adeta unutmuştu.

«Bay Stormgren» diye başladı davetsiz konuk, «Sizi rahatsız ettiğim için çok üzgünüm, fakat Tanrısallar hakkında yeni duyduğumuz bir şey konusunda yorum yapıp yapmayacağınızı bilmek istiyorum.»

Stormgren hafifçe kaşlarını çattı. Aradan geçen bunca yıldan sonra, Karellen'in o kelimeye karşı duyduğu hoşnutsuzluğu hâlâ onunla paylaşıyordu.

«Her tarafta yazılıp duran pek çok şeye bazı eklemelerde bulunabileceğimi sanmıyorum» dedi.

Gazeteci onu meraklı bir dikkatle izliyordu.

«Sanırım bunu yapabilirsiniz. Oldukça garip bir öykü geçenlerde dikkatimizi çekti. Buna göre, yaklaşık otuz yıl kadar önce Bilim Bürosu teknisyenlerinden biri sizin için ilginç bir donanım yapmış. Acaba bu konuda bize bir şeyler söyleyebilir miydi?»

Stormgren bir süre sesini çıkarmadı; aklı ta gerilere gitmişti. Bu sırrın ortaya çıkması onu şaşırtmamıştı. Şaşırtıcı olan, bunun bu kadar süre gizli kalabilmesiydi.

Ayağa kalkarak set boyunca yürümeye başladı; gazeteci birkaç adım gerisinden kendisini izliyordu.

«Bu öyküde belli bir gerçek payı vardır» diye söze başladı. «Karellen'in gemisine yaptığım son ziyarette, belki Amir'i görebilirim umuduyla yanıma birtakım öteberi aldım. Bunu yapmak budalaca bir şeydi, ama ben de o zamanlar ancak altmışındaydım.»

Bir süre kendi kendine güldükten sonra, anlatmayı sürdürdü.

«Bu öykü, sizi buralara getirecek kadar önemli değildi. Sonuç olarak, bir işe yaramadı anlayacağınız.»

«Hiçbir şey görmediniz mi?»

«Hayır, görmedim. Korkarım, beklemeniz gerekecek. Şunun şurasında yalnızca yirmi yıl kaldı!»

Daha yirmi yıl var. Evet, Karellen haklıydı. Dünya, kendisinin otuz yıl önce Duval'e aynı yalanı söylediği sıradakinden farklı olarak, artık bunun için hazır olacaktı.

Karellen ona güvenmiş ve o da bu inanca ihanet etmemişti. Kurduğu planı, Amir'in ta işin başından beri fark ettiğinden emindi; Karellen onun sonunda yapacağı şeyi daha önceden görmüştü.

Aksi halde, ışığın olanca gücüyle patladığı o anda, karşı taraftaki dev boyutlardaki sandalye neden boş olsundu? Stormgren, geç kalmış olmak korkusuyla ışığı yaktığı anda, iki insan boyundaki metal bir kapının hızla kapandığını görmüştü; ama yine de yeterince hızlı değildi bu kapanış.

Evet, Karellen ona güvenmiş, yaşamının daha sonraki bölümünü, çözemediği bir gizemin pençesinde geçirmesini istememişti. Amir, kendisinin de üstündeki bilinmeyen güçlere (yoksa onlar da mı aynı ırktandı?) meydan okumaya cesaret edememiş, ama yine de elinden geleni yapmıştı. Eğer onlara itaatsizlik etmiş olsaydı, bunu asla kanıtlayamazlardı. Tek ve kesin bir kanıt varsa, o da Karellen'in kendisine karşı sevgi duyduğuydu. Bu, bir insanın sadık ve zeki bir köpeğe karşı duyduğu sevginin benzeri olabilirdi, ama yine de içtendi ve Stormgren yaşamı boyunca bunun hoşnutluğunu duymuştu.

«Bizim de başarısızlıklarımız oldu.»

Evet, Karellen haklıydın sen: Başarısızlığa uğrayan da, insanlık tarihinin şafağında önce sen miydin? Bu gerçekten bir başarısızlık olmalı, diye düşünüyordu Stormgren; çünkü tüm çağlardan beri bunun yankısı devam ediyor ve tüm insan ırklarının yaşadığı çocukluk dönemi boyunca bunun rahatsızlığı görülüyordu. Dünyadaki efsanelerin ve mitlerin oluşturduğu gücü insan elli yılda aşabilir miydi?

Yine de Stormgren, ikinci bir başarısızlığın olmayacağını biliyordu. İki ırk birbirleriyle karşılaştınca, Tanrısallar insan soyunun güven ve dostluğunu kazanacaklardı; onları tanımanın oluşturduğu şok etkisi bile bunu engelleyemeyecekti. Geleceğe doğru birlikte ilerleyecekler ve geçmişini karartmış olan o bilinmeyen trajedi, tarih öncesi çağların loş koridorlarında sonsuza dek kaybolup gidecekti.

Stormgren bir şeyi umut ediyordu: Karellen'e yeryüzüne ayak basma izni verildiğinde, bir gün kuzey ormanlarına gelecek ve kendisinin ilk dostu olan kişinin mezarı başında duracaktı.

«Gün geldi!» diye fısıldıyordu radyolar yüzlerce değişik dilde. Binlerce gazetenin başlığı «Gün geldi!» diyordu. Karellen'in gemisinin alçalacağı göz alabildiğince geniş ve boş alanın çevresinde cihazlarını tekrar tekrar kontrol eden kameramanlar da «Gün geldi!» diye düşünüyordu.

New York'un üstünde, havada asılı duran tek bir gemi vardı şimdi. Evet; dünyanın daha yeni fark ettiği gibi, insanların öteki kentlerinin üstündeki gemiler hiçbir zaman var olmamışlardı. Bir gün önce, Tanrısalların büyük donanması, sabah güneşinin altındaki bir sis gibi soluklaşarak hiçliğe karışmıştı.

Göğün ta derinliklerinde gidip gelen ikmal gemileri yeterince gerçektir, ama yeryüzünün belli başlı büyük kentleri üzerinde çakılı duran o gümüş renkli bulutlar bir göz yanıltmasıydı. Hiç kimse bunun nasıl yapıldığını söyleyemiyordu; fakat belli ki o gemilerin her biri, Karellen'in gemisinin yapay görüntülerinden başka bir şey değildi. Yine de bunların, basit ışık oyunlarının ötesinde bir şeyler olması gerekiyordu; çünkü radarların aldatılmış olması bir yana, bu donanmanın yeryüzü göklerinden geçerken çıkardığı atmosfer çığlıklarını duyduklarına yemin eden bazı kişiler hâlâ yaşıyordu.

Ama bu önemli değildi: önemli olan, Karellen'in artık bu güç gösterisine gerek duymadığıydı.

Psikolojik silahları bir tarafa atıvermişti.

«Gemi hareket ediyor!» sözü şimşek hızıyla gezegenin her köşesine ulaştı. «Batıya doğru gidiyor!»

Gemi, saatte bin kilometreden daha az bir hızla stratosferin bomboş yüksekliklerinden inmeye başlıyor, büyük ovalara, tarihle olan birinci randevusuna gidiyordu. Sonra, bekleyen kameraların ve binlerce kişinin karşısında yumuşakça yere inerken televizyonlarının başındaki milyonlarca insan da bu olayı izliyordu.

Toprağın, bu inanılmaz ağırlığın etkisiyle titreyip parçalanması gerekirdi, fakat gemi onu yıldızların arasında koşturan gücün hâlâ etkisinde olduğundan, yeryüzünü düşen bir kar tanesi gibi yavaşça öptü.

Yerin yirmi metre kadar yukarısındaki eğimli duvar kaygan görünümlü ve pırıl pırıldı: Tek parça olarak görünen bu yüzeyde daha sonra büyük bir açıklık belirdi. Kameraların araştırıcı gözleri bile içerisini göremiyordu. Bir mağaranın girişi gibi karanlık gölgesi idi burası.

Sonra bu ağızdan geniş ve ışıldayan, köprüye benzer bir şey uzanarak, yere doğru derlemeye başladı. Tek parça madeni plakadan yapılmışa benzeyen bu uzantının iki tarafında parmaklıklar bulunuyordu. Basamakları yoktu bunun: Tıpkı bir kızak yolu gibi dik ve kaygan görünümlüydü; normal şekilde buna çıkıp inmek olanaksız görünüyordu.

Tüm dünya, henüz hiçbir şeyin kıpırdamadığı karanlık girişi gözlemekteydi. Derken gizli bir kaynaktan, Karellen'in ender duyulan ama unutulamayan o yumuşak sesi duyuldu. Söylediği öyle beklenmedik bir şeydi ki:

«Giriş köprüsünün dibinde bazı çocuklar var. Bunların yukarıya gelip beni karşılamalarını isterdim.»

Bir süre sessizlik oldu. Sonra bir oğlan ve bir de kız çocuğu kalabalığın arasından sıyrılarak yürüdüler; ikisi de utangaçlıktan tümüyle uzak olarak köprüye, tarihin içine doğru ilerliyorlardı. Bunları ötekiler izledi; fakat Karellen'in gülmesini işittiklerinde durdular.

«İki tane yeter.»

Serüven heveslisi bu iki çocuk (altı yaşlarından fazla değildi!) madeni geçide sıçradılar. Sonra, ilk mucize gerçekleşti.

Aşağıdaki kalabalığa ve Fareli Köyün Kavalcısı'nı geç de olsa anımsamış olan endişeli ebeveynlerine el sallayan çocuklar dik köprüde hızla yükselmeye başladı. Bacakları hareketsizdi ve hemen fark edildiği gibi, gövdeleri o garip köprüyle doksan derecelik bir açı yapmaktaydı. Bu köprüde öyle özel bir çekim vardı ki, Dünya'nınki burada etkili alamıyordu. Çocuklar geminin içinde kaybolurken, bu yeni deneyin tadını çıkarıyorlar ve kendilerini yukarı çeken şeyin ne olduğunu merak ediyorlardı.

Bunun ardından, yirmi saniye süreyle tüm dünyayı bir sessizlik kapladı. Daha sonraları sürenin bu kadar kısa oluşuna kimse inanmamıştı. Sonra, geniş açıklıktan görünen karanlık ileriye doğru hareket ediyor gibi oldu ve Karellen gün ışığında, göründü. Oğlanı sol, kızını da sağ koluyla kucaklamıştı. Bu ikisi, Karellen'in kanatlarıyla oynamaya kendilerini öylesine kaptırmışlardı ki, bekleyen kalabalığa aldırış bile etmediler.

Tanrısalların uygulamış oldukları psikoloji ve dikkatli hazırlık yılları nedeniyle, yalnızca birkaç kişi bayıldı. Dünyanın başka yerlerinde de bayılan birtakım kişiler olmalıydı; bunlar, bir an için zihinlerini egemenliğine alan o eski korkuların, akıl karşısında ebediyen silinip gittiğini fark edemeyenlerdi.

Ortada bir yanlışlık yoktu. Deriye benzer kanatlar, küçük boynuzlar, çatalı kuyruk; hepsi oradaydı işte. Tüm efsanelerin en müthişi, bilinmeyen bir geçmişten canlanıp gelmişti. O şimdi muazzam gövdesini aydınlatan güneş ışıklarının altında siyah ve heybetli bir görüntü sunarak, her iki kolunda bulunan insan yavrularıyla durmuş, gülümsüyordu.

Elli yıl, bir dünyayı ve onun insanlarını neredeyse tanınmayacak derecede değiştirmek için yeterli bir zamandır. Bu görev için gerekli olan şey ise, toplumsal mühendislik konusunda sağlam bir bilgi, hedef konusunda açık bir görüş ve bir de güçtür.

Tanrısallar bunlara sahiptiler. Her ne kadar amaçları gizli idiyse de, hem bilgileri hem de güçleri olduğu su götürmezdi.

Çok değişik şekiller almakta olan bu gücün ancak pek azı, kaderleriyle ilgili yönetimi Tanrısallara bırakmış olan insanlarca fark edilebiliyordu. Görebilen her göz için, bu gücün o büyük gemilerin içinde saklı olduğu apaçıktı. Ama bu uyuyan güç gösterisinin arkasında, başka ve çok daha ince nitelikli silahlar vardı.

«Tüm politik sorunlar, gücün doğru bir uygulanışıyla çözülebilir» demişti Karellen bir seferinde Stormgren'e.

«Bunda biraz alay kokusu var gibi» diye karşılık vermişti Stormgren de, «Bu, bir anlamda, 'Güç haklıdır,' demeye geliyor. Geçmişimiz boyunca, çözüm aracı olarak güç, alabildiğine başarısız olmuştur.»

«Burada asıl etkenlik, doğru kelimesindedir. Siz hiçbir zaman ne gerçek güce ne de bunu uygulamak için gerekli bilgiye sahip olmadınız. Tüm sorunlarda olduğu gibi, etkili ve etkisiz yaklaşımlar vardır. Örneğin, fanatik bir kişi tarafından yönetilen uluslarınızdan biri, bana karşı gelmeye çalıştı. Böyle bir tehdide karşı korkunç derecede güçlü bir atom bombasıyla karşılık vermek aşırı etkisiz bir yanıt olurdu. Eğer ben yeterince bomba kullansaydım, çözüm tam ve kesin olurdu. Ama dediğim gibi, başka kusurları olmamasına karşın, yetersiz bir şey olurdu bu.»

«Etkili çözüm nedir?»

«Bu, küçük bir radyo verici kadar bir gücü ve yine bu ölçüde bir çalıştırma gücünü gerektirir. Çünkü asıl önemli olan gücün miktarı değil, bunun uygulanışıdır. Eğer her gittiği yerde bir ses onun kulağına bir şeyler fısıldayacak olsaydı ya da gece gündüz beynini dolduran ve başka sesleri boğacak derecede güçlü sabit bir müzik notası onu uykusuz bıraksaydı; Almanya'nın diktatörü Hitler'in bu mesleği ne kadar sürerdi dersin? Bunun vahşice bir şey olmadığını kabul edersin. Ama bir sonuç analizi yapıldığında, böyle bir durumun, trityum bombası kadar karşı konulmaz olduğu ortaya çıkar.»

«Anlıyorum» dedi Stormgren. «Gizlenecek bir yer bulunamaz mıydı?»

«Eğer yeterince kararlı olursam, benim o —şey— icatlarımı gönderemeyeceğim hiçbir yer bulunamazdı. İşte bu nedendir ki, durumumu sürdürmek için gerçekten şiddetli yöntemler kullanmama hiç gerek yok.»

Bir zamanlar o koca uzay gemileri, birer simge olmanın ötesinde değildi ve şimdi dünya, bir tanesinin dışında tüm ötekilerin birer hayalet olduğunu biliyordu. Bununla birlikte, onların yalnızca varoluşları bile dünya tarihini değiştirmişti. Şimdi bu gemilerin görevi bitmişti; kazandıkları başarı ise yankılar halinde yüzyıllara uzanacaktı.

Karellen'in hesapları doğruduydu. İnsanlığı son derece etkileyen o şok dalgası çok çabuk geçmişti; her ne kadar hurafelerin etkisinden kurtulduğunu gururla söyleyen pek çok kişi varsa da, bunlar Tanrısallarla yüz yüze gelecek kadar da yürekli değildi. Burada, akıl ve mantığı aşan bir gariplik vardı. İnsanlar Orta Çağ'da Şeytan'a inanır ve ondan korkardı. Ama şimdi yirmi birinci yüzyıldı; böyle bir şey soy hafızasıyla ilgili olabilir miydi?

Kuşkusuz, her zaman düşünülen bir şey vardı, Tanrısallar veya benzer türler, eskinin insanıyla sert

çatışmalara girmişti. Bu karşılaşmanın çok uzak geçmişte olması gerekirdi, çünkü yazılı tarihte bunun bir izi yoktu. Bu da bir başka bilmeceydi ve Karellen bunun çözümüne herhangi bir yardımda bulunmayacaktı.

Gerçi Tanrısallar kendilerini insana göstermişlerdi, ama geride kalan tek gemilerinden ender olarak çıkıyorlardı. Belki de yeryüzünü fiziksel yönden rahatsız buluyorlardı; çünkü kanatlarının varlığı, onların çok daha düşük çekim gücü olan bir dünyadan geldiğini gösteriyordu. Dışarı çıktıklarında da, bellerinde karmaşık mekanizmalarla süslü birer kemer olduğu görülüyordu ve genel inanca göre bu kemerleri, ağırlıklarını kontrol etmek ve birbirleriyle iletişim kurmak için kullanıyorlardı. Doğrudan güneş ışığı onlara acı veriyordu, bu nedenle birkaç saniyeden fazla ortada kalmıyorlardı. Eğer uzun bir süre için açıkta kalmaları gerekiyorsa, kendilerine garip bir görünüş veren koyu gözlükler takıyorlardı. Her ne kadar dünya havasını soluyabiliyorlarsa da, bazen yanlarında küçük gaz silindirleri taşıyor ve zaman zaman bunları kullanıyorlardı.

Kendilerini uzakta tutmalarının nedeni belki de yalnızca bu fiziksel sorunlardı. İnsan ırkının ancak pek küçük bir bölümü bir Tanrısalla gerçek anlamda yüz yüze gelmişti ve Karellen'in gemisinde bunlardan kaç tane olduğunu kimse bilemiyordu. Hiçbir zaman beş taneden fazlası bir arada görülmemişti, ama o muazzam gemide yüzlerce hatta binlercesi olabilirdi.

Pek çok açıdan, Tanrısalların görünümü, çözümlenen daha çok sorun yaratmıştı. Asılları bilinmiyordu; biyolojik yapılarıysa sonu gelmeyen bir kurgu kaynağıydı. Pek çok konuda rahatlıkla bilgi verdikleri halde, öte yandan davranışları ancak sıkı ağızlılık olarak tarif edilebilirdi. Bununla birlikte, genelde bu durum, bilim adamlarının dışındakileri rahatsız etmiyordu. Sıradan biri, her ne kadar Tanrısallarla karşılaşmamayı yeğliyorsa da, onların bu dünya için yaptıklarından dolayı da minnettarlık duyuyordu.

Eski çağların ölçüleri göz önüne alınırsa, Ütopik bir çağdı şimdiki. Bilgisizlik, hastalık, yoksulluk ve korku tam anlamıyla ortadan kaybolmuştu. Savaşla ilgili anlarsa, tıpkı şafakla kaybolan kâbuslar gibi silinip gitmekteydiler; çok geçmeden bunlar, tüm yaşayanların bilgisi dışında kalacaktı.

İnsanlığın enerjisinin yapıcı kanallara çevrilmesi sonucu, dünyanın çehresi değişmişti. Kelimenin gerçek anlamıyla, yeni bir dünyaydı bu. Eski nesiller için yeterli olan, terk edilmiş durumdaki veya müze örnekleri olarak korunan ve yararlı olmadıkları düşünülen bir zamanın kentleri yeniden kurulmuştu. Pek çok kent endüstri ve ticaret sistemlerinin tümüyle değişmesi sonucu terk edilmişti. Üretim işi büyük ölçüde otomatikleşmişti: Robot fabrikalar tüketici için öyle sonu gelmez şeyler üretiyordu ki, yaşamın sıradan gerekleri artık neredeyse bedavaydı. İnsanlar, ancak arzuladıkları lüks için çalışıyor ya da hiç çalışmıyorlardı.

Tek bir dünyaydı bu. Eski ülkelere ait adlar hâlâ kullanılıyorsa da, bu yalnızca postayla ilgili bir kolaylık olmaktan öteye geçmiyordu. Yeryüzünde tek bir kişi yoktu ki, İngilizce konuşmasın, okuyamasın, bir televizyon sisteminin içinde bulunmasın ve gezegenin öteki tarafına yirmi dört saat içinde gidemesin...

Suç, kesinlikle ortadan kalkmıştı. Hem gereksiz hem de olanaksız oluşundandı bu. Hiç kimsenin eksiğinin bulunmadığı bir ortamda, çalmanın gereği yoktu. Ayrıca buna niyet edenler, Tanrısalların gözünden, olanağının bulunmadığını biliyorlardı. Onlar yönetimlerinin ilk günlerinde yasalara yardım amacıyla öyle etkili girişimlerde bulunmuşlardı ki verdikleri bu ders bir türlü unutulmamıştı.

Hırs ve tutkuyla ilgili suçlar gerçi tümüyle ortadan kalkmasa bile neredeyse adları duyulmaz olmuştu. İnsanlığın pek çok psikolojik sorunu artık çözülmüş olduğu için, kişiler şimdi daha sağlıklı ve daha akılcıydı. Eski çağlarda suç diye adlandırılan şeylere şimdi yalnızca tuhaflık gözüyle bakılıyor, ya da olsa olsa kötü davranışlar deniyordu.

En dikkat çekici değişimlerden biri ise, yirminci yüzyılın belirgin özelliği haline gelmiş olan

çalgınlık temposunun yavaşlamış olmasıydı. Nesiller boyunca sürüp gelen o yaşam aceleciliğinden eser kalmamıştı. Bu nedenle, dünyadaki yaşam bazı kimselere tatsız tuzsuz geliyorsa da, çok kişi için bunun anlamı sükûnet demektir. Dünyanın öteki tarafındakilerin hiç unutmadıkları bir şeyi Batı insanı da öğrenmişti artık: Acelesiz bir yaşam, sonu tembelliğe dayanmadıkça günah değildi.

Gelecek, ne gibi sorunlarla yüklü olursa olsun, yine de zaman insanın elini kolunu bağlamıyordu. Eğitim çok yaygınlaştırılmış ve uzatılmış bulunuyordu. Yirmi yaşından önce koleji bitiren çok azdı ve bu da yalnızca birinci dönem anlamına geliyordu; çünkü bu kişiler denetim kazanmak ve bakış açılarını genişletmek amacıyla yaptıkları yolculuklardan sonra, yirmi beş yaşlarındayken, en az üç yıllık bir eğitim için genellikle yine oraya dönüyorlardı. Hatta daha sonraları bile, yaşamlarının geri kalan bölümünde özellikle ilgi duydukları şeyler konusunda aralıklı olarak yenileyici kurslara katılmaktaydılar.

Fiziksel yetişkinlik çağının başlangıç dönemini de aşan bu uzun «çıraklık» devreleri, pek çok sosyal değişime neden olmuştu. Bu değişimlerden bazıları nesiller boyu gerekli olmuşsa da, daha önceki devirlerde bunlarla yüz yüze gelmeye cesaret edilememiş ya da bunlar yokmuş gibi davranılmıştı. Özellikle cinsel adetler, eğer bu konuda belli bir düzen varıydıysa, çok kesin biçimde değişmişti. İki buluş, bu düzeni temelinden sarsmıştı ve işin çelişkili yanı, bu buluşların Tanrısallarla bir ilgisi bulunmayıp, tümüyle insanların eseri olduğuydu.

Bunlardan birincisi, ağız yoluyla gebelikten kesin olarak korunmaktı; ikinci ve bir parmak izi kadar yanılmaz sonuçlara ulaştıran buluş ise, herhangi bir çocuğun babasını saptamak için yapılan çok ayrıntılı kan analizleriydi. Bu buluşların insan toplumu üzerindeki etkisi çok sarsıcı olurken, bu arada konuyla ilgili en son sofuca sapıklık izleri de süpürülüp gitmişti.

Bir başka büyük değişiklik de, bu yeni toplumun aşırı hareketliliği idi. Hava ulaşımının kusursuz olmasından ötürü, çok kısa bir süre önceden haber veren herkes istediği yere gidebiliyordu. Gökyüzünün alanı karayollarına göre çok genişti ve yirmi birinci yüzyıl, bir ulusu tekerleklerin üstünde harekete geçiren Amerikalıların başarısını çok geniş ölçüde yeniden tekrarlıyordu. Dünyaya kanat takmak demektir bu.

Ama bunu kelime anlamıyla almamalıydı: Uçmakta olan özel araçların veya hava arabalarının ne kanatları ne de gözle görünür kontrol sistemleri vardı. Eski helikopterlerin o biçimsiz rotor pervaneleri bile ortadan kaybolmuştu. Fakat insanlık henüz karşı-çekimi bulmuş değildi: Bu büyük gizeme yalnızca Tanrısallar sahipti. Dünya araçları ise Wright kardeşlerin anlayabileceği bir güçle çalışıyordu. Jet sistemi hem doğrudan doğruya, hem de değişik bir tür alan denetleyicisi olarak kullanılarak, uçan araçların ileri hareketleri ve havada durabilmeleri sağlanıyordu. Tanrısalların koydukları yasa ve hükümlerin yapamadığını, her yerde kaynaşan ufacık uçan araçlar yapmış, insanlığın farklı ırkları arasındaki son engelleri de ortadan kaldırmışlardı.

Çok daha önemli şeyler de olmuştu. Tümüyle dünyasal şeylerin hüküm sürdüğü bir çağdı bu. Tanrısalların gelmelerinden önce var olan dinsel inançlardan yalnızca bir tanesi, tüm dinlerin belki de en hoşgörüsüzü olan bir tür saflaşmış Budizm ayakta kalabilmişti. Mucize ve vahiylerle dayanan inançlar tümüyle çökmüştü. Eğitimin yaygınlaşmasıyla bunlar zaten giderek çözülmekteydi ve Tanrısallar bir süre için bu konuda yan tutmamıştı. Gerçi Karellen'e din konusundaki görüşleri sık sık sorulmuştu ama o herkesin inancının kendine ait bir husus olduğunu ve başkalarının özgürlüğü engellenmedikçe buna karışılmayacağını söylemişti.

Eğer insan merakı olmasaydı, belki de o eski inançlar nesiller boyu sürüp gidecekti. Tanrısalların geçmiş çağlara girdikleri biliniyordu ve tarihçiler birkaç; kez Karellen'e başvurarak, eski dönemlerle ilgili birtakım uyuşmazlıkların açıklamasını yapmasını istemişlerdi. Herhalde bu tür sorular onu bıktırması olmalıydı; ama yapacağı bu cömertliğin ne gibi sonuçlar doğuracağını da herhalde çok iyi

biliyor olmalıydı.

Onun Dünya Tarih Vakfı'na bağışladığı alet, televizyon alıcısı gibi bir şeydi: Bunun üzerinde, zaman ve uzay koordinatlarını düzenleyen birtakım kontrol düğmeleri bulunmaktaydı. Bunun, Karellen'in gemisinde bulunan ve hiç kimsenin nasıl çalıştığını herhalde tahmin bile edemeyeceği çok daha karmaşık bir makineye bağlanmış olması büyük bir olasılıktı. Verilen cihazda bazı basit kontrol ayarlarının yapılmasıyla geçmişe bakan bir pencere açılıyordu. Böylece, beş bin yılı içeren insanlık tarihi bir anda içine girilebilir hale geliyordu. Makinenin gidemediği daha eski çağlar ise insanı, şaşkırtan boşluklarla örtülüydü. Bu boşlukların ya doğal bir nedeni olmalıydı, ya da Tanrısalların bilerek uyguladıkları bir sansürdü bu.

Aklı başında biri için, dünya dinleriyle ilgili yazıtların hepsinin birden doğru olamayacağı apaçıktı; ama bu alandaki şok bayağı güçlü oldu. Şurada, bir insanın ne kuşku duyacağı ne de inkâr edebileceği bir vahiy vardı: Ötede ise, Tanrısallara ait bilimin neredeyse büyüü andırır şekilde ortaya çıkardığı, tüm dünyaya ait büyük dinlerin, gerçek başlangıçları yer almaktaydı. Bunların hepsi soylu ve ilham vericiydi; ama yeterli değildi. Birkaç gün içinde, tüm insanlığın sayısız peygamberi, kutsallıklarını kaybedivermişti. Gerçeğin sert ve acımasız ışığı altında, iki bin yıl boyunca milyonlarca insana destek olan dinler, sabah çiği gibi kaybolup gidiyordu. Bunların özünü oluşturan tüm iyilik ve kötülükler birdenbire geçmişte kalıyor ve bir daha da insan zihnine dokunamıyorlardı.

İnsanlık eski tanrılarını kaybetmişti: Şimdi de, yenilerine gerek duymayacak kadar yaşlanmıştı.

Gerçi pek az kişi fark ediyordu, ama dinlerin çöküşüyle bilimdeki çöküş birbirine paralel gidiyordu. Evet, pek çok teknoloji vardı; fakat bunların pek azı insan bilgisinin sınırlarını genişletecek özgünlüğe sahipti. Merak vardı, buna ayıracak boş zaman da; ama temel nitelikte bilimsel araştırmaya girecek yürek yoktu insanlarda. Tanrısalların belki de çağlar öncesinde çözdükleri gizemler için yaşam boyu sürecek bir araştırma yapmak boşuna görünüyordu.

Bu çöküş zooloji, botanik ve gözlemsel astronomi gibi tanımlayıcı bilimlerde görülen aşırı bir gelişmeyle bir ölçüde gizlenmiş görünmekteydi. Hiçbir çağda, sırf eğlence için birtakım gerçekleri toplamaya koyulan böylesine çok sayıda amatör bilimci görülmemişti; ne yazık ki, bu gerçekler arasında ilişki kuracak kuramcılarının sayısı çok azdı.

Tüm çekişme ve çatışmaların sona ermesi, yaratıcı sanatın, da sonu demek oluyordu. Amatör ve profesyonel olmak üzere sürüyle icracı vardı, ama varlıkları bir nesil boyu sürecek, gerçek anlamda edebiyat, müzik, resim ve heykel ürünleri çıkmıyordu artık. Dünya, artık bir daha hiç dönmeyecek olan bir geçmişin parlaklığıyla yaşıyordu.

Birkaç filozofun dışında, buna kimse üzülüyordu. İnsan soyu, yeni elde edilmiş özgürlüğünün tadına vararak, şimdiki zevklerin daha da ötesine geçmeye niyetliydi. Ütopya'ya ulaşılmıştı artık; bunun getirdiği yeniliğe karşı en büyük düşman da henüz saldırıya geçmemişti. Can sıkıntısıydı bu düşman.

Belki Tanrısallar tüm öteki sorunlarda olduğu gibi, buna da bir yanıt bulabilirdi. Onların gelişinden bu yana bir yaşam boyu geçmiş olmasına karşın, hiç kimse Tanrısalların son amaçlarının ne olduğunu bilmiyordu. İnsanlık, onlara güvenerek, Karellen ve yanındakileri o kadar uzun süre yuvalarından ayrı tutan insanüstü bir fedakârlığı soru sormaksızın kabul ederek büyümüşü.

Gerçekte, bir fedakârlık mıydı bu? Bazı kimselerin kafasından, Tanrısalların uyguladığı politikanın, insanlığın gerçekten hayrına olup olmadığı sorusu geçiyordu.

Rupert Boyce'un davetine konuk olarak çağrılanların aşacakları mesafe bayağı etkileyiciydi. Listede yer alan yalnızca ilk on iki konuğun durumu şuydu: Foster çifti Adelaide'den, Schönbergler Haiti'den, Farranlar Stalingrad'dan, Moravialar Cincinnati'den, Ivankolar Paris'ten ve Sullivanlar da Paskalya Adası dolaylarından, ama okyanus yatağının dört kilometre altından geleceklerdi. Otuz konuk davet edilmiş olduğu halde, bunların sayısının kırkı aşması Rupert için bayağı bir iltifat sayılırdı. Yalnızca Krauseler onu hayal kırıklığına uğratmışlardı: Bunun nedeniyse, yalnızca onların Uluslararası Gün Değişimi durumunu unutmuş olmalarıydı ve bu yüzden yirmi dört saat geç gelebildiler.

Öğle üzeri, insanı etkileyen bir koleksiyon oluşturan çok sayıdaki uçan araçlar park yerine yığılmıştı ve daha sonra gelecekler ancak uzaklarda iniş yeri bulabileceklerinden, bayağı yürümelere gerekecekti. Araçlar, tek kişilik Flitterbuglarla, aile tipi Cadillaclar arasında değişiyordu; bu sonunculara neredeyse birer uçan saray denilebilirdi. Şu da var ki, bu çağda konukların ulaşım araçlarına bakarak onların toplumsal konumları hakkında sonuç çıkarmak olanaksızdı.

«Ne çirkin bir ev» dedi Jean Morrel, 'Meteor' döne döne aşağı inerken. «Ezilmiş bir kutuya benziyor.»

Otomatik inişlere karşı tutucu bir hoşnutsuzluğu olan George Greggson, ona yanıt vermeden önce iniş kontrollerinde yeniden bir düzenleme yaptı.

«Bu yaklaşma açısıyla, o bina hakkında karar vermek pek yerinde olmaz» dedi akıllıca bir görüşle. «Yer seviyesinde daha farklı görünebilir.»

İniş için bir yer seçti ve kimin olduğunu çıkaramadıkları bir başka meteorun yanına doğru süzüldüler. Araç çok hızlı görünüyordu ama Jean onu o ölçüde rahatsız buldu. Ona göre, belki de Rupert'in teknisyen arkadaşlarından biri yapmıştı bunu. Aklından, bu tür şeylere karşı bir yasa bulunduğu geçti.

Araçtan dışarı adım atar atmaz, korkunç bir sıcak şamar gibi çarpıverdi. Sanki vücutlarındaki nem emilir gibiydi; George derisinin sıcaktan çatladığını hissediyordu sanki. Bu kısmen kendilerinin hatasıydı kuşkusuz. Alaska'yı daha üç saat önce terk etmişlerdi ve kabin sıcaklığını bu duruma göre ayarlamayı unutmamaları gerekirdi.

«Ne de yaşanacak yer ama!» diye nefesi kesilerek söylendi Jean. «Şu iklim durumunun kontrol edilebildiğini sanırdım.»

«Öyle» diye karşılık verdi George. «Burası bir zamanlar baştan başa çöldü; bir de şimdi bak. Hadi gel, içerisi daha iyidir.»

Rupert'in aslından biraz daha yüksek çıkan sesi neşeli bir şekilde kulaklarında patladı. Ev sahipleri uçan aracın yanında durmuş, iki elinde birer bardak ve yüzünde yaramazca bir ifadeyle onlara bakıyordu. Aşağı doğru bakıyordu demek daha yerinde olacaktı; çünkü boyu altı metreydi ve ayrıca yarı saydamdı.

«Konuklarına iyi oyun oynuyorsun doğrusu!» diye protesto eden George onun elindeki içkilere doğru uzandı; bardaklar ulaşabileceği kadar yakındaydı. Fakat eli bunların arasından geçiverdi. «Sanırım eve vardığımızda bize sunabileceğin daha gerçek şeylerin vardır!»

«Üzülme» diyen Rupert güldü. «Sen şimdi yalnızca siparişini ver, eve geldiğinde hazır bulacaksın.»

«Sıvı havayla soğutulmuş iki büyük bira» dedi George hemen. «Hemen geliyoruz.»

Rupert başını salladı, bardaklardan birini görünmez bir masaya koydu ve yine görünmeyen bir tabloda ayarlama yaptıktan hemen sonra kayboldu.

«Olur şey değil!» dedi Jean. «Şu nesnelere işleyişini ilk kez görüyorum. Rupert bunu nasıl ele geçirmiş? Ben bunların yalnızca Tanrısallarda olduğunu sanırdım.»

«Rupert'in istediği bir şeyi elde edemediğini hiç duydun mu? Bu onun için yalnızca bir oyuncak. Stüdyosunda rahatça oturup, Afrika'nın yarısını dolaşmaya gidebilir. Ne sıcaklık, ne böcekler ne de bir çaba. Ayrıca buzdolabı da hep yanında. Acaba Stanley ile Livingstone buna ne derlerdi?»

Güneş yüzünden, eve varıncaya kadar konuşmadılar. Ön kapıya yaklaştıkları sırada (bunu, tam karşılardaki cam duvardan ayırmak gücü) bu, borazan seslerinin oluşturduğu bir farfara eşliğinde otomatik olarak açıldı. Jean yerinde bir tahminle, gün sona erinceye kadar bu borazan şamatasının kendisini hasta edeceğini düşünüyordu.

Rupert'in o sıradaki eşi Bayan Boyce serin salonda onları karşıladı. Gerçeği söylemek gerekirse, konukların gelişindeki asıl neden oydu. Belki gelenlerin yarısı Rupert'in yeni evini görmek istiyordu, ama kararsızları oraya çeken şey onun yeni karısı hakkında söylenenlerdi.

Kadına yalnızca tek bir sıfat uygun düşebilirdi: Akıl çecek bir güzellikteydi! Güzelliğin neredeyse sıradan hale geldiği bir dünyada bile, erkekler onun içeri girişiyle başlarını çevirirlerdi. George'un tahminine göre kadın dörtte bir zenciydi. Yüz hatları eski Yunanlılar gibi olup, saçları uzun ve pırıl pırıldı. Yalnızca, cildinin koyu ve uygun terimle 'çikolata' denilebilecek rengi onun karışık atalarını ortaya koyuyordu.

«Sizler Jean'la George'sunuz, değil mi?» diyen kadın elini uzattı. «Sizi gördüğüme sevindim. Rupert karmakarışık bir içki hazırlıyor; gelin, misafirlerle tanışın.»

Çok hoş, kontralto bir sesi vardı kadının ve bu ses George'un belkemiğini ürpertti; sanki birisi orada flüt çalıyordu. Biraz da sinirli olarak Jean'e baktı ve onun dudaklarına yapay bir gülümseme yerleştirmiş olduğunu fark etti. Sonunda sesini toparlayarak, «Tanıştığımıza memnun oldum» dedi tökezlercesine. «Bu partiyi özlemle bekliyorduk.»

«Rupert hep böyle hoş partiler verir.» Jean taşı gediğine koymuştu. Onun hep demekle neyi kastettiğini anlayan anlardı: her evlenişinde Rupert böyle partiler verirdi. George hafifçe kızardı ve Jean'e azarlayan bir bakış attı; ama ev sahibesi bu taş aaldırmamış görünüyordu. Rupert'in sayısız arkadaşının daha şimdiden yarı yarıya doldurduğu büyük salona doğru onları götürürken, yine dostça davranışını sürdürmekteydi. Rupert televizyon kontrol paneline benzeyen konsola benzer bir şeyin önünde oturmaktaydı; George bu aletin, Rupert'in kendilerini karşılayan imajını oluşturan şey olduğu sonucuna vardı. Adam o sırada, yeni gelen iki konuğu daha şaşırtmakla meşguldü; ama daha sonra Jean'le George'un yanına gelecek ve onların içkilerini başkalarına verdiği için özür dileyecek bir zaman bulabildi.

«Orada daha pek çoğunu bulacaksınız» diyerek bir eliyle arkasındaki belirsiz bir yeri işaret ederken, öteki eliyle de kontrol panelinde ayarlamalar yapmaktaydı. «Evinizdeymiş gibi hareket edin. Buradakilerin çoğunu tanıyorsunuz; Maia ötekilerle sizi tanıştırır. Geldiğimize sevindim.»

«Bizi davet ettiğin için çok nazıksın» diyen Jean'in sesinde pek bir inanmışlık havası yoktu. George bara gitmişti, Jean de o tarafa ilerlerken tanıdık birkaç kişiyle selamlaştı. Rupert'in partilerinde hep olduğu gibi, oradakilerin dörtte üçü kendisine tümüyle yabancıydı.

«Hadi keşfe çıkalım» dedi George'a, bir şeyler içip tanıdıklara el salladıktan sonra. «Evi bir görmek istiyorum.»

Maia, Boyce'a doğru hırslanmasına bir bakış atan George onun peşine düştü. Gözlerinde dalgın bir bakış vardı ve bu da Jean'in hiç mi hiç hoşuna gitmiyordu. Erkeklerin temelde poligamiye düşkün olmaları ne kadar rahatsız ediciydi. Öte yandan, eğer olmasalardı... Evet, her şeye karşın yine de en

iyisi buydu galiba.

Rupert'in yeni evindeki harikaları araştırdıkları sırada George çabucak kendine geldi. Ev iki kişi için fazla büyük görünüyordu; fakat sık sık burada toplanan kalabalıklar düşünöldüğünde bunun böyle olması normaldi. Bina iki katlıydı ve üst kat daha geniş olup, birinci kata gölge sağlayacak şekilde uzanıyordu. Evdeki makineleşme düzeyi dikkati çekecek derecedeydi ve mutfak neredeyse bir uçağın pilot kabinine benziyordu.

«Zavallı Ruby!» dedi Jean. «Burasını herhalde çok beğenirdi.»

«Duyduğuma göre» diye Rupert'in daha önceki karısından pek hoşlanmayan George atıldı, «Avustralyalı arkadaşıyla çok mutluymuş.»

Bu konu herkesçe iyi bilindiği için, Jean pek karşı çıkamadı ve bunun yerine konuyu değıştirdi.

«Çok hoş kadın, değil mi?»

George bu tuzağa düşmeyecek kadar uyanıktı.

«Şey, galiba öyle.» Kayıtsızca karşılık verdi. «Yani esmerlerden hoşlananlar için.»

«Bundan, senin hoşlanmadığın anlamını çıkarıyorum.» Jean ne kadar sevimliydi bunu söylerken.

«Kıskançlık etme hayatım» dedi George bir yandan gülerken; bir yandan da onun platin renkli saçları okşuyordu. «Gidip bir de kütüphaneye bakalım. Ne dersin, acaba hangi kattadır?»

«Bu üst katta olmalı; aşağıda başka oda yok. Ayrıca genel mimari şekline de uyuyor. Tüm oturma, yemek, yatak odaları ve benzerleri alt kata alınmış. Burası ise oyun ve eğlence bölümü; ama yine de üst katta bir yüzme havuzu olmasını çilgınca buluyorum.»

«Sanırım bunun da bir nedeni vardır» diyen George kapının birini yavaşça açtı. «Rupert burayı yaptırırken herhalde iyice akıl danışmış olmalıdır. Onun bunu tek başına tasarlayacağını sanmam.»

«Belki de haklısın. Eğer öyle olsaydı, odalarda kapı bulunmaz, merdivenler de hiçbir yere gitmezdi. Doğrusu, planlarını Rupert'in çizdiği bir eve girmeye korkardım.»

«İşte bulduk» dedi George, iniş yapan bir pilotun gururuyla, «yeni evdeki o muhteşem Boyce koleksiyonu. Rupert'in bunların kaç tanesini okuduğunu merak ediyorum.»

Kütüphane bina boyunca enlemesine uzanıyordu, ama aslında büyük kitap raflarının oluşturduğu yarım düzine kadar ufak odaya bölünmüştü. Eğer doğru anımsıyorsa bu raflarda on beş bin cilt kadar kitap olmalıydı: büyü, psişik araştırmalar, kehanet, telepati ve parapsikoloji içinde yer almış ne kadar kaygan konular varsa, hepsi bu kitaplarda yer almaktaydı. Akıl çağında yaşayan biri için çok garip bir hobiydi bu. Belki de Rupert'in özel kaçış yöntemi buydu.

George daha odaya girdiği anda kokuyu fark etti. Hafif, ama nüfuz edici, tuhaf, pek de fena olmayan bir kokuydu bu. Jean de şimdi bunu algılamış, tanıyabilmek için alnını kırıştırmıştı. Bunun için en yakın tanım asetik asit, diye düşündü George. Ama bunda başka bir şey de vardı...

Kütüphane ancak bir masa, iki sandalye ve birkaç yastığın sığabileceği bir açıklıkla son buluyordu. Burası herhalde Rupert'in okuma sırasında kullandığı bir yerdi. Şimdi ise orada biri oturmuş, alabildiğine kısık bir ışıktaki kitap okuyordu.

Jean birden hafif bir çığılık atarak George'un koluna yapıştı. Onun bu reaksiyonu hoş görülebilirdi herhalde. Bir şeyi televizyonda izlemek başka, onunla gerçek yaşamda karşılaşmak yine başka şeydi. Ender olarak şaşkınlık belirtisi gösteren George hemen durama uyuverdi.

«Umarım sizi rahatsız etmemişizdir efendim» diye nazikçe konuştu. Burada birinin olduğunu bilmiyorduk. Rupert bize hiç... .

Tanrısal kitabı elinden bıraktı, onlara incelercesine baktıktan sonra yine okumaya başladı. Bu harekette herhangi bir kabalık yoktu; okuyan, konuşan ve belki de başka birkaç işi aynı anda yapabilen birinin hareketiydi bu. Ama insanlar açısından aşırı derecede rahatsız ediciydi.

«Adım Rashaverak» dedi Tanrısal hoş bir ifadeyle. «Korkarım, herhalde pek kolay kaynaşan biri

değilim, fakat Rupert'ın kitaplığı da saklanması zor bir yer.»

Jean sinirli bir kıkırdamayı bastırabilirdi. Beklenmedik konuğun her sayfayı iki saniyede okumakta olduğunu görüyordu.

Onun her kelimeyi hazmettiğinden kuşkusu yoktu; merak ettiği, her bir gözüyle ayrı ayrı kitapları okuyup okuyamayacağıydı. «Tabii, Braille alfabesini öğrenip, parmaklarıyla da okuyabilir...» diye düşündü. Ortaya çıkan zihinsel resim insanı huzursuz kılacak derecede komikti; bu nedenle düşünmekten vazgeçip konuşmaya yöneldi. İnsan her Allah'ın günü yeryüzünün efendilerinden biriyle karşılaşmazdı ki...

George karısını tanıştırdıktan sonra, onu çene çalmaya bıraktı; yakışsız bir şey söylemeyeceğini umuyordu. Jean gibi, o da hiçbir Tanrısalla karşılaştırmamıştı. Gerçi onlar hükümet görevlileriyle, bilim adamlarıyla ve ilgili kişilerle sosyal yönden kaynaşıyorlardı, ama bunlardan birinin sıradan bir özel partiye katıldığını hiç duymamıştı. Bundan çıkan sonuç, bu partinin öyle görüldüğü gibi sıradan bir şey olmadığıydı. Rupert'ın elindeki Tanrısallara ait cihaz da bunu ima ediyordu. Ve George düşünmeye başladı; büyük harflerle düşünüyordu hem de... Neler oluyor?... Rupert'i bir köşeye sıkıştırıp bunu öğrenmeliydi.

Sandalyeler kendisine çok küçük geldiğinden, Rashaverak yerde oturuyordu; görünüşe bakılırsa rahat olmalıydı, çünkü hemen yakınındaki yastıklarla ilgilenmemişti. Sonuç olarak, başının yerden yüksekliği iki metre dolayındaydı ve George ilk kez olarak dünya dışı bir biyolojik yapıyı inceleme fırsatı bulmuştu. Ama ne yazık ki dünya biyolojisi konusunda da pek az şey bildiğinden, hiç tanımadığı bu yabancı oluşumu incelemek ona bir şey öğretmedi. Kendisine yeni gelen tek şey o garip, ama hiç de kötü olmayan asit kokusuydu. Acaba insanların kokuları Tanrısallara nasıl geliyor diye düşünürken, bunun iyi bir şey olduğunu umut etti.

Rashaverak'da insanın biçimliliğine gerçek bir yakınlık yoktu. George şimdi anlayabiliyordu ki, eğer cahil ve ürkmüş vahşiler Tanrısalları uzaktan görecekt olsalar, onların kanatlı insanlar oldukları hatasına düşerler ve böylece Şeytan'ın o beylik portresi ortaya çıkardı. Ama yakından bakıldığında, bu yanılmanın bir kısmı kayboluyordu. Küçük boynuzlar (acaba bunların işlevi nedir diye düşündü George) birer ayrıntı olarak kabul edilebilirdi; fakat bunların vücut yapıları ne bir insana ne de yeryüzünde o zamana kadar görülmüş bir hayvana benziyordu. Tümüyle yabancı bir evrim ağacından gelmekte olan Tanrısallar ne memeli, ne böcek ne de sürüngen türündendi. Hatta omurgalılar sınıfına girip girmedikleri bile kuşkuluydu: Onların sert görünümlü dış zırhları, yapılarını destekleyen tek bedensel sistem olabilirdi.

Rashaverak'ın kanatları katlı durumda olduğu için George bunları açıkça göremiyordu; fakat zırlı bir boruya benzeyen kuyruk onun altında düzgünce kıvrılmış durumdaydı. O ünlü kuyruk ucu ise bir ok başından çok, yassılaştırmış karo şeklindeydi. Genel olarak kabul edildiği üzere, bunun böyle oluşunun nedeni, bir kuşun kuyruk tüyleri gibi, uçuş sırasında denge sağlamaktı. İşte bu tür kısıtlı bilgi ve tahminler sonucunda, bilim adamları Tanrısalların düşük çekime ve çok yoğun atmosfere sahip bir dünyadan geldikleri düşüncesine varmışlardı.

Birden, gizli hoparlörlerden Rupert'ın bağırtısı duyuldu.

«Jean! George! Hangi deliğe girdiniz? Aşağıya gelip partiye katılın. Millet çene çalmaya başladı.»

«Ben de gitsem iyi olacak» diyen Rashaverak kitabı rafa koydu. Bu işi, oturduğu yerden kımıldamadan kolaylıkla yaptı ve George ilk kez onun karşılıklı iki başparmağı olduğuna dikkat etti; bunların arasında beş parmak bulunuyordu. On dörtlü bir sistemle parmak hesabı yapmaktan da nefret ederim, diye aklından geçirdi.

Rashaverak'ın ayağa kalkışı etkileyici bir görünümdü ve Tanrısallın tavana çarpmamak için eğilmekte oluşunun da ortaya koyduğu gibi, her ne kadar insanlarla kaynaşmak istiyorlarsa da, bunun

için göze alınması gereken bazı zorluklar da vardı.

Son yarım saat içinde bir sürü başka konuk gelmiş olduğundan, salon şimdi ağzına kadar doluydu. Rashaverak'ın da oraya gelişi işleri epeyce zorlaştırmıştı; çünkü bitişik salondakiler onu görebilmek için oraya doluşuyorlardı. Rupert bu sansasyondan dolayı çok memnundu. Kimsenin kendilerine aldırış etmemesiye, Jean'le George için pek hoş değildi. Aslında, pek az kişi onları görebiliyordu, çünkü Tanrısallın arkasında durmaktaydılar.

«Rashy, bu tarafa gel de dostlarla tanış» diye bağırdı Rupert. «Şu divana otur, böylece tavani kazımdan da kurtulmuş olursun.»

Kuyruğunu omzunun üstüne atmış olan Rashaverak salonun öteki tarafına ilerlerken, tıpkı buz kütleleri arasında yolunu açan bir buzkırana benziyordu. Onun Rupert'in yanına oturmasıyla ortalık bayağı genişlemiş göründü ve George içinden bir 'oh' çekti.

«Onun ayakta duruşu beni neredeyse klostrofobiye uğratiyordu. Rupert bunu nasıl eline geçirdi acaba?»

«Rupert'in kalabalıkta bile ona böyle hitap etmesi tuhaf doğrusu. O ise hiç aldırılmaz göründü. Hepsi çok garip bunların.»

«Onun aldırıldığına bahse girerim. Rupert'in insanı sıkan yanı, gösteriştten hoşlanması ve nezaket nedir bilmeyişidir. Bu da bana senin o sorularından bazılarını anımsatıyor!»

«Hangisini?»

«Şey, 'Ne kadar zamandır buradasınız?' 'Amir Karellen'le aranız nasıl?' 'Dünyadan hoşlanıyor musunuz?' Bak sevgilim, Tanrısallarla bu şekilde konuşmaman gerekir!»

«Neden olmasın? Birilerinin sorma zamanı geldi.»

Tartışmanın sertleşmesine fırsat kalmadan, Schönbergerler yanlarına yanaştılar ve hızlı bir bölünme olayı oldu. Bayanlar bir tarafa çekilip Bayan Boyce'u tartışmaya başlarken, erkekler de aynı işi farklı bir görüş açısından yapmak için öteki tarafa çekildiler. George'un en eski arkadaşlarından biri olan Benny Schönberger, konuyla ilgili epeyce bilgiye sahipti.

«Tanrı aşkına kimseye söyleme» dedi. «Ruth bilmiyor ama kadını Rupert'e ben tanıştırdım.»

«Rupert'e göre fazla iyi biri» diye George biraz da kıskançlıkla fikrini belirtti. «Ama bu iş yürümez. Kadın çok geçmeden ondan bıkacaktır.» Bu düşünce onu bayağı keyiflendirmişti.

«Belki inanmayacaksın, ama güzel oluşunun yanında çok da hoş biri. Rupert'in dizginlerini birinin ele almasının zamanıdır ve bu kız da tam bu iş için.»

O sırada Rupert ve Maia, Rashaverak'ın yanına oturmuşlar, konuklarını teşhir ediyorlardı. Genellikle Rupert'in partilerinde bir odak noktası oluşmaz, yarım düzineye yakın bağımsız grup kendi havalarında dolaşıp dururdu. Bu kez, tüm oradakiler bir çekim noktası bulmuşlardı. George, Maia hesabına biraz üzüntü duydu... Bu onun günü olacaktı, ama Rashaverak kadın gölgede bırakmıştı.

«Baksana» dedi, bir taraftan sandviçini gevelerken, «Rupert nasıl bir numara çevirip de Tanrısallardan birini eline geçirdi? Şimdiye kadar böyle bir şey duymadım... Rupert ise bunu doğal bir şey gibi kabul ediyor. Bizi davet ettiğinde bundan söz etmedi bile.»

Benny kıkırdayarak güldü.

«Onun küçük sürprizlerinden biri. İstersen kendisine sor. Yine de bu ilk kez olmuyor. Karellen, Beyaz Saray ve Buckingham Sarayındaki partilere katıldı ve...»

«Boş versene sen; bu seferki farklı! Rupert sıradan bir vatandaş.»

«Rashaverak da minik bir Tanrısall olabilir. En iyisi sen bunu onlara sor.»

«Öyle yapacağım» dedi George, «hele Rupert'i yalnız başına bir kıştırırım.»

«O halde uzun, süre beklemen gerekecek.»

Benny haklıydı; ama parti artık yavaş yavaş ısınmaya başladığından, sabırlı olmak da

kolaylaşıyordu. Rashaverak'ın ortaya çıkışının oradakiler üzerinde oluşturduğu şaşkınlık artık kaybolmuştu. Çevresinde hâlâ ufak bir grup vardı, ama o her zamanki dağılma işi yine olmuştu ve herkes gayet doğal hareket etmekteydi.

George başını bile çevirmeksizin etrafa şöyle bir göz attığında ünlü bir film yapımcısını, pek ünlü olmayan bir ozanı, bir matematikçiyi, iki aktörü, bir atom mühendisini, haftalık bir derginin editörünü, Dünya Bankası'ndan bir istatistikçiyi, bir keman virtüözünü, bir arkeoloji profesörünü ve bir astrofizikçiyi görebiliyordu. Kendi mesleği olan televizyon stüdyo projeciliği işinin başka temsilcisini göremiyordu ortalıkta. İşini seviyordu aslında. İçinde yaşadıktan çağda, insanlık tarihi boyunca ilk kez olarak kimse hoşlanmadığı işte çalışmıyordu. Ama George, günün sonunda stüdyo kapılarını, arkasından kapayabilecek türden biriydi.

Sonunda Rupert'i, mutfakta içki hazırlarken kıstırdı. Onun gözlerindeki hülyalı bakışı silerek, kendisini yeniden yeryüzüne indirmek yazık oluyordu, ama George gerektiğinde acımasız biriydi.

«Buraya bak Rupert» derken, en yakındaki masaya tünedi.

«Sanırım hepimize bazı açıklamalar yapmak zorundasın.»

«Hımm» dedi Rupert, dilini damağında dolaştırarak, «Cini biraz fazla kaçırmışız galiba.»

«Beni atlatmak için sarhoş numarası yapma, ayık olduğumu bal gibi biliyorum. Senin şu Tanrısal arkadaşın nereden geldi ve burada ne yapıyor?»

«Sana anlatmadım mı?» Rupert ona karşılık verdi. «Herkese söyledim sanıyordum. Herhalde buralarda değildiniz; öyle ya, kütüphanede saklanıyordunuz.» Sonra George'a saldırganca görünen bir biçimde güldü. «Rashy'yi buraya çeken şey kütüphaneydi, anlarsın ya.»

«Ne kadar olağanüstü!»

«Niçin?»

George, durumun özel bir taktik gerektirdiğini bildiğinden bir sürü sustu. Rupert o garip koleksiyonuyla çok gurur duyardı.

«Şey, Tanrısalların bilim konusunda ne kadar çok şey bildiklerini düşünecek olursan, onların fiziksel fenomenler ve tüm öteki saçmalıklarla ilgilenmeleri insana garip geliyor.»

«Saçma veya değil» dedi Rupert, «onlar insan psikolojisine ilgi duyuyorlar ve bendeki bazı kitaplar da bu konuda onlara pek çok şey öğretebilir. Buraya taşınmamdan kısa bir süre önce Tanrısallardan biri benimle temas kurarak, en değerli kitaplarımdan elli tanesini ödünç alıp alamayacaklarını sordu. Görünüşe göre, British Museum'daki yetkililerden biri ona beni önermiş. Ona ne dediğimi tahmin edebilirsin kuşkusuz.»

«Hayır, edemiyorum.»

«Pekâlâ ona gayet kibarca karşılık vererek, kitaplığımı oluşturmanın tam yirmi yılını aldığımı söyledim. Bunları okumak için buyursunlardı; ama ancak burada okuyabilirlerdi. Böylece Rashy gelmeye başladı; günde yaklaşık yirmi cildi yutuyor. Bunlardan ne anladığımı bilmek isterdim doğrusu.»

George bir süre düşündükten sonra, bezginlikle omuz silkti.

«Bana kalırsa, Tanrısallar boşuna zaman kaybediyorlar. Onların daha yararlı şeyler yapmalarını beklerdim.»

«İslah olmaz bir maddecisin sen, öyle değil mi? Jean'in bunu kabul edeceğini pek sanmam. Ama, senin şu 'pratik' görüşünde bile bir anlam var. Herhalde sen bile, ilişkide bulunduğun ilkel bir ırkın hurafelerle ilgili görüşlerini incelemek isterdin, değil mi?»

«Sanırım öyle» diyen George kendinden pek emin değildi. Masanın üstü pek sert geldiğinden, ayağa kalktı. Rupert şimdi içkileri istediği gibi hazırlamış, konukların yanına dönmek üzereydi. Zaten onun yokluğundan yakınan sesler kulağına geliyordu.

«Hey!» diye bağırdı, öteki çıkmak üzereyken, «sen sıvışmadan bir soru daha sorayım. Bizi korkutmak istediğin o iki yanlı televizyon cihazını nereden ele geçirdin?»

«Bir tür pazarlıkla. Bunun, işin için ne kadar değerli olduğuna işaret ettim, Rasy de bu önerimi gerekli çevrelere ilettiler.»

«Cahilliğimi hoş gör ama senin bu yeni işin nedir? Sanırım hayvanlarla ilgili bir şey olmalı.»

«Doğru. Süper-baytarım ben. Çalışma alanım on bin kilometre karelik bir cangıl alanını kapsıyor ve hastalarım bana gelmediği için, benim onlarla ilgilenmem gerekiyor.»

«Oldukça yüklü bir iş.»

«Şey, ufak tefeklerle uğraşmak pek pratik olmuyor. Yalnızca aslanlar, filler, gergedanlar ve benzerleriyle ilgileniyorum. Her sabah yüz metre kadar bir yüksekliğe sistemi kuruyorum, sonra da ekranın önüne oturup, arazi üstünde dolaşmaya çıkıyorum. Eğer başı dertte olan bir tanesini görürsem, hemen uçan aracıma atlıyor ve görevimi yapmaya gidiyorum. Bazen bu işler için epey ustalık gerekiyor. Aslan ve benzerleriyle işler kolay, ama bir gergedanın derisini havadan atılan bir anestezi iğneyle delmek bayağı bir dert.»

«Rupert...»

Biri kapının yanından bağırdı.

«Yaptığını gördün mü? Bana konuklarımı unutturdun. Hadi, al şu tepsiyi. Şu taraftakiler vermutlu; ötekilerle karışmasın.»

George, çatıya giden yolu güneşin batışından biraz önce buldu. Bir sürü nedenle, oldukça başı ağrıyordu ve aşağının patirtisinden kurtulmak istiyordu. Kendisinden çok daha iyi dans eden Jean ise alabildiğine eğlendiğinden, onunla gelmeyi istememişti. George biraz da alkolün etkisiyle kendini âşık gibi hissettiğinden, yıldızların altında sessizce surat asmak niyetindeydi.

Çatıya çıkmak için önce üst kata giden yürüyen merdivene binmek, sonra da klima sisteminin çevresinde dönerek yükselen spiral şeklindeki merdivenleri tırmanmak gerekiyordu. Bunun sonunda bulunan bir kapak açıldığında, düz ve geniş bir terasa ulaşılmış oluyordu. Rupert'in uçan aracı terasın bir ucunda park edilmişti: ortadaki kısım; yavaş yavaş yabanileşmeye başlamış bir bahçeydi ve bunun bir tarafı da gözlem platformu olup, buraya birkaç sandalye yerleştirilmişti. George bunlardan birine çöktü ve bir imparator gibi çevresini süzdü. Aslında gördükleri de kendisini bir imparator gibi hissetmesine yol açıyordu.

Tek kelimeyle, harikaydı karşısındaki manzara. Rupert'in evi, beş kilometre kadar uzaktaki bataklık ve göllere doğru alçalmakta olan bir yamaca kurulmuştu. Batı tarafı düzdü ve orman neredeyse evin arka kapısına kadar geliyordu. Bu ormanın arkasında ise, en azından elli kilometre kadar ötede, kuzey-güney yönünde uzanan tıpkı duvara benzer dağ sıraları yer almaktaydı. Bunların zirveleri karlı olup güneş o günkü yolculuğunun son dakikalarını tamamladığı sırada, bu tepeler kan kırmızısı bir renk alıyordu. George surları andırır bu uzak dağ sıralarını izlerken, kendisine neredeyse korku veren bir duygunun üzerine çökmeye başladığını hissediyordu.

Güneş daha yeni batıyorken, yıldızların neredeyse edepsizce bir aceleyle ortaya fırlayışları ona çok yabancı gelen bir şeydi. Bakışlarını dolaştırarak Güney Haçı'nı araştırdıysa da, bulamadı. Gerçi astronomiden pek az anlıyor ve takımyıldızları şöyle böyle tanıyabiliyorsa da, tanıdık dostları görememek yine de rahatsız edici oluyordu. İnsanı huzursuz edecek derecede yakın olan ormandan gelen sesler de öyleydi. Bu kadar temiz hava yeter, diye düşündü. Bir vampir yarasa ya da onun kadar sevimli bir başkası araştırma uçuşuna geçmeden önce gidip partiye katılayım.

Tam hareket edeceği sırada, kapaktan bir başka konuğun çıktığı görüldü. Hava artık iyice karardığı için, George gelenin kim olduğunu göremiyordu, bu yüzden seslendi: «Merhaba, bu tarafa gelin. Siz de mi bıktınız yoksa?» Görünmeyen dostu bu söze güldü.

«Rupert filmlerinden birini oynatmaya başlıyor. Hepsini daha önce gördüm.»

«Sigara alır mısınız?» George sordu.

«Teşekkürler.»

Çakmağın ışığında (George böyle antikalara düşküdü) karşısındakinin yüzünü seçebildi; çok yakışıklı bir zencinin yüzüydü bu, ama öteki yabancı konuklar gibi bunun da adını unutmuştu George. Yine de bu yüzde bir tanıdıklık var gibiydi ve birden gerçeği kavradı.

«Sizinle karşılaştığımızı sanmıyorum» dedi, «ama sanırım Rupert'in yeni kayınbiraderi olmalısınız.»

«Öyle. Adım Jan Rodricks. Herkes, Maia'yla benim birbirimize epey benzediğimizi söyler.»

George bir an, yeni akrabası konusunda Jan'la dertleşmeyi düşündü. Sonra bundan vazgeçti; delikanlı bunu kendisi keşfedecekti. Ayrıca, Rupert'in artık bu kez durulup oturacağı da olasılık dahilindeydi.

«Ben George Greggson'um. Rupert'in ünlü partilerinde ilk kez mi bulunuyorsunuz?»

«Evet. Böylece pek çok yeni kişiyle karşılaşmış oluyorsunuz.»

«Yalnızca insanlarla da değil» diye ekledi George. «İlk kez bir Tanrısalı partide gördüm.»

Öteki karşılık vermeden önce bir an durakladı ve George acaba duygusal bir noktaya mı parmak bastım, diye düşündü. Ama gelen yanıtta bir açıklama yoktu.

«Ben de daha önce hiçbirini görmedim; TV hariç tabii.»

Sonra konuşmaları giderek tavsadı ve George onun yalnız kalmak istediğini fark etti. Hava da soğuyordu zaten; bu yüzden ona veda ederek partiye katıldı.

Orman sessizdi şimdi; Jan hava giriş yerinin bombeli duvarına dayandığı sırada tek duyabildiği ses, evin mekanik ciğerleri aracılığıyla soluk alırken çıkardığı o hafif mırıltıydı. Kendini çok yalnız hissediyordu ve istediği de buydu. Öte yandan, hayal kırıklığı içindeydi ve bu da hiç istemediği bir şeydi.

Hiçbir ütopya tüm zaman boyunca herkesi hoşnut edemez. Maddi koşullar düzeldikçe insanların görüş düzeyi de yükseliyor ve bunlar, bir zamanlar en çılgınca rüyalarının bile ötesinde kalan güç ve nesnelere sahip oldukları halde hoşnutsuzluklarını gösteriyorlardı. Her ne kadar dış dünya tüm verebileceğini veriyorsa da, zihnin araştırmak istediği ve kalbin de özlem duyduğu bir şeyler var olmaya devam ediyordu.

Jan Rodricks, şanslı olduğunu ender olarak kabul ederdi, ama daha eski bir çağda yaşamış olsa, daha da hoşnutsuz olurdu kuşkusuz. Daha bir yüzyıl önce rengi, onun için müthiş ve ezici bir dezavantaj demektir. Bugün ise bunun hiçbir anlamı yoktu. Yirmi birinci yüzyıl zencilerinin hafifçe bir üstünlük duygusuna sahip olmalarına yol açan o kaçınılmaz reaksiyonun etkisi kaybolmuştu. «Nigger-zenci» kelimesi artık yüksek sosyete için bir tabu değildi, ama yine de bazıları bu kelimeyi pek coşkuyla kullanmıyordu. Tıpkı cumhuriyetçi, metodist, tutucu veya liberal sözcükleri gibi, bunun da heyecan uyandırıcı bir yanı kalmamıştı.

Jan'ın babası çekici, ama oldukça zayıf kişilikli bir İskoçtu ve profesyonel büyücü olarak bayağı ün kazanmıştı. Onun henüz kırk beşindeyken, oldukça erken ölmesinde, ülkesinin en ünlü ürünün çok fazla tüketişinin rolü büyüktü. Gerçi Jan babasını hiç sarhoş görmemişti, ama onu ayık gördüğünden de pek emin değildi.

Henüz pek canlı bir kişiliğe sahip olan Bayan Rodricks ise, 'ileri olasılıklar kuramı' konusunda Edinburgh Üniversitesi'nde ders vermekteydi. Yirmi birinci yüzyıl insanına özgü o aşırı hareketlilik nedeniyledir ki, siyah renkli Bayan Rodricks İskoçya'da doğmuş, onun göç eden sarışın kocası ise hemen tüm yaşamını Haiti'de geçirmişti. Maia ve Jan'ın hiçbir zaman tek bir evleri olmamış, bu ikisi ana-babalarının arasında mekik dokumuşlardı. Kendilerine iyi davranılmaktaydı; fakat bu, babalarının kararsızlığının onlara da geçmesini önleyememişti.

Jan'ın mesleği konusunda ciddi şekilde düşünmeye başlaması için henüz zamanı vardı; yirmi yedi yaşındaydı ve önünde birkaç yıllık bir kolej yaşamı daha bulunmaktaydı. Bir yüzyıl kadar önce başkaları için çok garip görünecek bir müfredat programını izleyerek, herhangi bir zorlukla karşılaşmaksızın diplomasını almıştı. Asıl uğraş alanı matematik ve fizikti; ek olarak ise felsefe ve müzikle ilgileniyordu. Zamanının yüksek standartları ölçüsünde bile birinci sınıf amatör piyanistti.

Fizik mühendisliği ve bunun yanında ikinci konu olan astronomi doktorasını tamamlamak için üç yılı vardı. Bunun için de sıkı çalışmak gerekliydi, ama Jan bundan yakınmıyordu. Yüksek eğitimini dünyanın belki de en güzel yerinde sürdürmekteydi: ünlü Masa Dağı'nın dibinde kurulmuş olan Cape Town Üniversitesi'ydi burası.

Malzeme yönünden sıkıntısı yoktu, fakat durumundan memnun değildi ve bunu düzeltecek bir yol da bilmiyordu. İşleri daha da kötü edercesine, Maia'nın mutluluğu (bunu en ufak şekilde kıskanmıyordu), kendi sıkıntılarını daha da belirgin hale getiriyordu.

Jan, ondaki ozanlığı ve dertleri oluşturan tek bir şeyden, romantik bir yanılgıdan dolayı mutsuzdu. Bu yanılgı, her erkeğin yaşamı boyunca yalnızca bir kez gerçekten âşık olabileceği idi. Oldukça ileri bir yaşta ve ilk kez kalbini, sadakatinden çok güzelliğiyle ünlü bir bayana kaptırmıştı. Rosita Tsen haklı olarak iddia ettiği gibi, damarlarında Mançu imparatorlarının kanını taşıyordu. Cape Town Bilimler Akademisi'nin hemen tümü dâhil olmak üzere pek çok uyruğa sahipti. Jan, onun bir çiçeğinkini andırır ince güzelliğine esir düşmüş ve giderek ilerleyen bu ilişkinin sona erivermesi de o

derecede üzücü olmuştu. Neyin yanlış gittiğini bir türlü bilemiyordu...

Bunun üstesinden gelecekti kuşkusuz. Başka erkekler de kendilerinde tahribat izi bırakan benzeri belalar atlatmışlar ve şunu söyleyebilecek düzeye gelmişlerdi: «Bir başka kadınla asla bu kadar ciddi olamayacağımdan eminim!» Ama atlatmışlardı işte! Jan için ise böyle bir tarafsızlık ancak ileride olabilirdi; şimdiyse, yaşamla arası bayağı açıktı.

Duyduğu öteki acının çaresi ise daha da güçlü: çünkü bu, beslediği ihtiraslara Tanrısalların indirdiği darbeye ilgiliydi. Jan yalnızca duygu yönünden değil, düşünce yönünden de romantikti. Gökyüzünün fethinden sonra pek çok genç gibi o da rüya ve hayallerini, bilinmeyen uzay denizinde başıboş dolaşmaya bırakmıştı.

Daha bir yüzyıl önce insanlık, onu yıldızlara ulaştıracak olan merdivene ayağını dayamıştı. Tam da o anda (bu bir rastlantı olabilir miydi?), gezegenlere giden yol onun yüzüne çarpıvermişti. Tanrısallar, insan etkenliğinin değişik şekilleri üzerinde pek az olumlu bildirilerde bulunmuşlardı (savaşla ilgili olanı büyük bir istisnaydı) ama bilinen bir yer vardı; o da uzay araştırma uçuşlarının kesinlikle sona erdiğiydi. Tanrısalların bilim alanındaki üstünlükleri, karşı konulamayacak kadar muazzam bir şeydi. İnsanlık, en azından şimdilik cesaretini kaybetmiş ve başka uğraş alanlarına yönelmişti. Karşılarındakilerin, henüz anlamaktan bile aciz oldukları sınırsız üstünlükte bir hareket gücüne sahip olmaları göz önüne alındığında roket geliştirmenin anlamsızlığı da ortaya çıkıyordu.

Bir gözlemevi oluşturmak amacıyla, birkaç yüz kişi ayı ziyaret etmişti. Bunlar, Tanrısallar tarafından ödünç verilen ve roketlerle hareket ettirilen bir gemiyle yolculuk etmişlerdi. Her ne kadar bunun sahipleri, dünya bilimcilerine gemiyi şartsız olarak vermişlerse de, böyle ilkel bir araçtan fazla bir şey öğrenilemeyeceği de ortadaydı.

Bu nedenle insan, hâlâ kendi gezegeninde tutsak durumundaydı. Dünya bir yüzyıl öncesine kıyasla çok daha hoş, ama o ölçüde de küçülmüş durumdaydı. Tanrısallar yeryüzünden açlık ve hastalığı silerken, serüven denen şeyi de silip götürüşlerdi.

Yükselmekte olan ay doğu göğünü soluk bir beyazlıkla aydınlatmaktaydı. Tanrısalların ana üssünün orada, yukarılarda bir yerde olduğunu Jan biliyordu; Plato yükseltilerinin oradaydı bu. İkmal gemileri yetmiş yıldan fazla bir zamandır gelip gitmişti; ama tüm gizliliğin kaldırılışı ve Tanrısalların yeryüzünde kendilerini gösterişi, Jan'ın yaşamı sırasında olmuştu. İki yüz inçlik bir teleskopla, sabah veya akşam güneşinin onları aydınlatışı sırasında, dev gemileri ay ovaları üzerine düşen gölgeleri görülebilirdi. Tanrısalların yaptığı her şey insanlık için sonu gelmez bir merak kaynağı olduğundan, gidiş gelişleri dikkatle izleniyor ve nedeni bilinmese bile, onların davranış örnekleri yavaş yavaş su yüzüne çıkıyordu. O büyük gölgelerden biri birkaç saat içinde ortadan kaybolmuştu. Jan bunun ne anlama geldiğini biliyordu: bu gemi ayın ötelerinde bir yerde bulunuyor ve uzak, bilinmeyen yuvaya doğru hareket etmeden önce gerekli olan sıradan işlemleri yerine getiriyordu.

Geri dönen bu gemilerin yıldızlara doğru fırlayışını hiç görmemişti. Şartların iyi olduğu zamanlar, dünyanın yarısı tarafından bu izlenebiliyordu; fakat Jan bu konuda hiç şanslı olmamıştı. Hiç kimse havalanışın ne zaman olacağını kesinlikle söyleyemezdi ve Tanrısallar da bunun reklamını yapmazlardı. Jan on dakika bekleyip, sonra partiye katılmaya emri verdi.

Şu neydi? Eridanus içinden kayan bir meteor yalnızca. Jan gevşedi; sigarasının sönmüş olduğunu görerek bir yenisini yaktı.

Tam partiye dönüş yolunun yarsındaydı ki, bir milyon kilometre uzakta Yıldızgemisi harekete geçti. Ayın oluşturduğu aydınlığın tam kalbinden çıkan küçük bir kıvılcım, tepe noktasına doğru tırmanmaya başladı. Önceleri bu hareket zorlukla fark edilebilecek kadar yavaştı, fakat her saniye hız kazanıyordu. Bu tırmanış sırasında parlaklığı arttı, sonra birden gözden kayboldu. Bir saniye sonra yeniden görüldü: Hızı ve parlaklığı daha da artıyordu. Bu arada, garip bir ritme uyuyormuşçasına bir

sönüyor, bir parlıyordu; hızı çok daha fazlaşmıştı ve yıldızların arasında düzensiz bir ışık yolu çiziyordu. Gerçek uzaklığının ne olduğu bilinmese bile, yine de soluk kesici bir hızdı bu: bu geminin biraz önce ayın oralarda olduğunu bilen biri için bu hız ve bunu oluşturan enerji akıl durdurucuydu.

Jan şimdi izlediği şeyin, o enerjinin önemsiz bir yan ürünü olduğunu biliyordu. Geminin kendisi görünmez durumda, o yükselen ışığın çok ötelindeydi. Yüksekten uçan bir jetin buhar kuyruğu oluşturabilmesi gibi, Tanrısalların bu uzun yol gemisi ardında o garip izi bırakıyordu. Genel olarak kabul edilen kurama göre (bunun doğruluğu konusunda pek az kuşku vardı), Yıldızgemisinin korkunç ivmeleri, uzayda yerel bir çarpılmaya neden oluyordu... Jan baktığı şeyin, uzak yıldızların ışığından daha az olmadığını görüyordu; bu ışık, şartlar uygun olduğunda, geminin izi boyunca toplanmış ve odaklanmış olarak kendi gözüne ulaşıyordu. Görecelik kuramının gözle görünür bir kanıtıydı bu: Çok güçlü çekim alanlarında ışığın kıvrılması anlamına geliyordu.

Şimdi o çok geniş, kurşunkalem inceliğindeki mercekle daha ağır hareket ediyor gibiyse de, bu yalnızca perspektif sonucuydu. Gerçekte, gemi halâ hız kazanmaktaydı: Onun yıldızlara doğru fırlayışı sırasında, izleyeceği yol giderek artan oranda kısalmış oluyordu. Bu hareketi izleyen pek çok teleskop olabiliirdi; dünyadaki bilimcilerin, Yıldız Gemisi'nin gizemini çözmek için uğraştıklarını Jan biliyordu. Bu konuyla ilgili düzinelerce yazı yazılmıştı; kuşku yok ki, Tanrısallar bunları büyük bir ilgiyle okumuşlardı.

O hayalet ışık silinmeye başlıyordu şimdi. Jan'ın, Carina takımıyıldızı olduğunu bildiği yöne doğru uzanan zayıf bir iz halindeydi. Tanrısalların yuvaları oralarda bir yerde olmalıydı; fakat uzayın o kesiminde yer alan binlerce yıldızdan biri demekti bu. Oranın güneş sisteminden olan uzaklığını söylemek olanaksızdı.

Bitmişti işte. Gerçi gemi yolculuğuna yeni başlamıştı, ama insan gözü daha fazlasını göremiyordu. Işıldayan o yol Jan'ın hafızasına yerleşmişti ve içinde hırsıyla arzusunun bulunduğu sürece, yol gösterici bir deniz feneri gibi hep orada kalacaktı.

Parti de bitti. Konukların hemen hepsi gökyüzü ne yükselmiş, dünyanın dört bucağına dağılıyordu şimdi. Bununla birlikte, birkaç istisna vardı.

Bir tanesi, ozan Norman Dodsworth idi; dut gibi sarhoş olmuş ve herhangi bir biçimsiz hareketin oluşmasına meydan vermeyecek şekilde, sızmak inceliğini göstermişti. Adamı, pek de nazik olmayacak şekilde çayırıların üzerine uzatmışlardı; sırtlanın birinin, onu pek de kibar sayılmayacak şekilde uyandıracağını umuyorlardı. Bu yüzden, pratik açıdan bakılırsa onun orada olmadığı söylenebilirdi.

Öteki kalanlarsa George ile Jean idi. Bu hiç de George'un fikri değildi: eve gitmek istiyordu o. Rupert'le Jean arasındaki dostluk hoşuna gitmiyordu; ama bunun nedeni malûm şey değildi. George kendisini pratik ve sağgörümlü biri olarak düşündüğünden, içinde buldukları bilim çağında Rupert'le Jean'i birbirine yaklaştıran şeyi yalnızca çocukça değil, aynı zamanda sağlıksız bir konu olarak da görüyordu. Birinin, olağanüstü şeylere karşı az da olsa inanç besliyor olması, ona hep garip gelmişti ve Rashaverak'ı da orada görmek, Tanrısallara olan inancını bayağı sarsmıştı.

Şimdi Rupert'in, herhalde Jean'in de işbirliğiyle bazı sürprizler hazırlamakta olduğu belliydi. George hüzünlü bir uysallıkla kendini bırakarak, nasıl bir saçmalık olacak bakalım, diye bekledi.

«Buna karar verinceye kadar, her şeyi denedim» dedi Rupert gururla. «Asıl sorun, tam bir hareket serbestisi kazanabilmek için, sürtünmeyi azaltmakta. O eski usuldeki cilalı masa ve su bardağı pek fena bir yol değil, ama bu yüzyıllar boyunca kullanıldı ve ben modern bilimin daha iyisini yapabileceğini biliyordum. Ve işte sonuç. Sandalyelerinizi yaklaştırmın... Rashy, katılmak istemediğinden emin misin?»

Tanrısall, çok kısa bir an kararsız göründü. Sonra, hayır anlamında başını salladı. Bu adeti dünyada

mı öğrendiler acaba, diye düşündü George. «Hayır, teşekkür ederim» dedi sonra. «İzlemeyi yeğlerim. Belki bir başka zaman.»

«Öyle olsun. Daha sonra fikrini değiştirmen için çok zaman olacak.»

Yok canım, diye düşünen George hüzünle saatine baktı.

Rupert arkadaşlarını, tam bir daire şeklindeki ufak, ama masif bir masanın çevresine toplamıştı. Masanın üstü plastikle kaplıydı; Rupert bunu kaldırarak, alt tarafta bulunan bir sürü bilyayı gösterdi. Masanın kenarlarının hafifçe yüksek oluşu bunların düşmesini önlüyordu. George, bilyaların ne işe yaradığını bir türlü çıkaramadı. Bunlardan yansıyan yüzlerce ışık noktası çok hoş ve ipnotize edici bir etki yaratıyordu; George başının hafifçe döndüğünü hissetti.

Onlar sandalyelerini yaklaştıırken, Rupert masanın altına eğildi ve oradan aldığı on santimetre kadar çapındaki bir disk bilyaların oluşturduğu bu düzeyin üstüne yerleştirdi.

«Tamam işte» dedi. «Parmaklarınızı bunun üstüne koyun; hiç karşı koymadan oraya buraya hareket edecektir.»

George bu düzeni ciddi bir güvensizlikle izlemekteydi. Masanın çevresine alfabe oluşturaran harfler bir çember oluşturacak şekilde ve belli bir sırayı izlemeksizin yerleştirilmişti. Ayrıca, bu harflerin arasına serpiştirilmiş durumda 1'den 9'a kadar sayılar da bulunmaktaydı. Masada bir de üstlerinde «Evet» ve «Hayır» yazılı iki kart vardı. Bunlar masanın iki tarafında karşılıklı olarak durmaktaydı.

«Bu bana biraz hokus pokus gibi geliyor» diye mırıldandı. «Şu çağda bu tür şeylerin ciddiye alınması tuhafıma gidiyor.» Jean'e olduğu kadar, Rupert'e de yönelik olan bu yumuşak protestodan sonra kendini biraz daha iyi hissetti. Rupert'in konuya olan ilgisi, tarafsız bir bilim adamınınkinden öteye geçmiyordu. Açık fikirliydi, ama saf değildi. Öte yandan Jean... herneyse, bazen onun hesabına üzülüyordu işte. Kadın bu işte telepati ve ikinci görüşle ilgili bir şeyler olduğuna gerçekten inanmaktaydı.

George fikrini belirttiği sırada, bunun içine Rasharorak'ın da gireceğini fark etmemişti. Biraz da sinirli olarak ondan yana bir göz attıysa da, Tanrısal da bir tepki göremedi. Bu hiçbir şeyi kanıtlamazdı kuşkusuz.

Şimdi herkes yerini almıştı. Rupert, Maia, Jan, Jean, George ve Benny Schönberger, saat yönünde olmak üzere masanın çevresinde oturuyordu. Ruth Schönberger ise çemberin dışında yer almış, elinde bir not defteri tutuyordu. Belli ki, bu törene katılmayı istememişti ve Benny Schönberger, bazı kişilerin Talmud'u çok ciddiye aldıkları konusunda bazı alaylı imalar yaparken karısını da kast etmekteydi. Kadın yine de olacakları kaydetmeye razı olmuştu.

«Şimdi dinleyin» diye başladı, Rupert. «George gibi kuşkucuları da düşünerek bir açıklamada bulunayım. Bu işte olağanüstü bir şey var ya da yok, ama bilinen şu ki, işliyor. Ben şahsen, bunun mekanik bir açıklaması olabileceği görüşündeyim. Ellerimizi diskin üstüne koyduğumuzda, onun hareketlerini etkilemeye çalışsak bile, bilinçaltımız birtakım oyunlar oynamaya başlıyor. Bu seansların pek çoğunu analiz ettim: Elde edilen yanıtlar, hiçbir zaman gruptakilerden birinin bilmediği veya tahmin etmediği şeyler olmuyor; ama bazen bunun farkında olmayabiliyorlar. Yine de bu deneyi, şimdiki... şey... oldukça özel durumda yapmak istiyorum.

O... özel durum... kendilerini sessizce, ama kuşkusuz ilgiyle izlemekteydi. George onun bu gibi antikalıklar hakkında ne düşündüğünü merak ediyordu. Acaba gösterdiği tepki, ilkel bir dinsel töreni izleyen bir antropoloğunkine mi benziyordu? Tüm bunlar gerçekten acayıpti doğrusu ve George yaşamı boyunca böylesine budalaca davranmadığını düşünüyordu.

Ötekiler de aynı şekilde düşünüyorsa bile, bunu gizlemeyi beceriyorlardı. Jean, belki de içkiden olacak, kızarmıştı ve heyecanlı görünüyordu.

«Her şey tamam mı?» diye sordu Rupert. «Pekâlâ öyleyse.» Oradakileri etkileyecek kadar bir süre sustuktan sonra, bilinmeyen birine seslendi: «Orada kimse var mı?»

George parmaklarının altındaki plakanın hafifçe titrediğini hissedebiliyordu. Altı kişinin yaptığı basınç düşünülürse, şaşılacak bir şey değildi bu. Bu şey, küçük bir 8 şekli çizdikten sonra ortada durdu.

«Orada kimse var mı?» Rupert tekrarladı. Sonra, normal konuşma tonuyla ekledi. «Genellikle, başlamadan önce on, on beş dakika geçmesi gerekiyor. Fakat bazen...»

«Şşşt!» dedi Jean.

Disk hareket ediyordu. «EVET» ve «HAYIR» yazılı kartların arasında geniş bir yay oluşturacak şekilde dönmeye başladı. George, içinden yükselen kıkırdamayı güçlkle bastırabilirdi. Eğer yanıt «HAYIR» olursa, neyi kanıtlardı ki bu? O tavuk hırsızının ‘şakası’ aklına gelmişti: «Burada biz tavuklar varız yalnızca...»

Fakat, yanıt «EVET» idi. Disk daha sonra çabucak masanın ortasına geldi. Sanki canlı gibi görünen bir şey, ikinci soruyu bekliyordu. George, elinde olmaksızın etkilenmeye başladı.

Rupert sordu. «Kimsiniz?»

Harflerin sıralanışında bir duraklama yoktu şimdi. Disk, masanın üstünde, sanki sezgiye sahip bir şeymiş gibi koşturup duruyordu; hareketi öyle hızlıydı ki, George bazen elini onun üstünde tutmakta zorluk çekiyordu. Onun hareketine yardımcı olmadığına yemin edebilirdi. Masadakilere çabucak bir göz attığında, bunların yüzünde bir kuşku izi göremedi. Onlar da kendisi gibi gergin ve bekleyiş içindeydi.

«IAMALL» diye bir kelime oluşturan disk, sonra ortadaki yerine döndü.

«Ben her şeyim» diye tekrarladı Rupert. (*)

«Tipik bir karşılık bu. Kaçamaklı ama kışkırtıcı. Burada bulunan, şeyin, bizlerin birleşmiş dimağlarından başla bir şey olmadığı anlamına da gelebilir bu.» Daha sonraki soruyu düşünmek için olacak, bir süre durdu. Sonra yeniden konuştu.

«Burada bulunan birine mesajınız var mı?»

«HAYIR» diye yazdı disk çabucak.

Rupert masadakilere baktı.

«Artık durum bize bağlı; bazen bilgi vermeye istekli olur, ama şimdi bizim kesin sorular sormamız gerekiyor. Başlamak isteyen var mı?»

«Yarın yağmur yağacak mı?» diye şaka edercesine sordu George.

Disk hızla «EVET-HAYIR» arasında gidip geldi.

«Budalaca bir soruydu bu» dedi Rupert azarlıcasına. «Şuraya yağmur yağar, buraya yağmaz. İki tür yanıt olabilecek sorular sormayın.»

George oldukça biçimsiz durumda hissetti kendini. Soru sormayı başkasına bırakmaya karar verdi.

«Benim en sevdiğim renk hangisidir?» Maia sordu.

«MAVİ.» Yanıt hemen gelmişti.

«Doğru bu.»

«Fakat bir şeyi kanıtlamaz. Buradakilerden en az üçü bunu bilir.» George atıldı.

«Ruth’un sevdiği renk nedir?» Bu kez Benny sordu.

«KIRMIZI.»

«Bu doğru mu Ruth?»

Kayıtçı, başını blokotltan kaldırdı.

«Evet doğru. Ama Benny bunu biliyor ve o da çemberin içinde.»

«Bilmiyordum» diye terslendi Benny.

«Pekâlâ biliyordun... Kaç kez söyledim bunu.»

«Bilinçaltı hafıza» diye mırıldandı Rupert. «Sık sık olur bu. Fakat Tanrı aşkına, biraz daha akıllıca bir şeyler soramaz mısınız? Çok iyi başladı; tavsamasını istemiyorum.»

Garipti ama durumun saçmalığı George'u bayağı etkilemeye başlıyordu. Bunun açıklaması olağan dışı bir şey olamazdı, bundan emindi; Rupert'in de dediği gibi, disk onların bilinçaltı kas hareketlerine karşılık veriyordu yalnızca. Ama gerçek bu bile olsa, yine de şaşırtıcı ve etkileyiciydi: Yanıtların bu kadar çabuk ve kesin olarak verileceğini aklına getirmezdi. Diske, kendi adını yazdırıp yazdıramayacağını bir denemek istedi. «G» harfini yazdırabilirdiyse de, gerisi saçma sapan bir şey olmuştu. Kararını verdi: Ötekilere fark ettirmeden diski kontrol edebilmek kesinlikle olanaksızdı.

Yarım saat sonra, Ruth bir düzineden fazla mesajı kaydetmişti ve bunların bazıları da bayağı uzundu. Ara sıra harf hataları ve gramer tuhafıkları oluyorsa da, azdı bunlar. Bunun açıklaması ne şekilde olursa olsun, George çıkan sonuçlara bilinçli şekilde yardımcı olmadığından pek emin değildi. Birkaç kez, bir sözcüğün yazılışı sırasında, daha sonraki harfi ve dolayısıyla mesajın anlamını tahmin eder gibi olmuştu. Ve her seferinde de disk bambaşka bir yöne gitmiş ve tümüyle farklı şeyler yazmıştı. Bazen de, bir kelimenin nerede bittiği ve yenisinin nerede başladığı belli olmadığından, yazılanlar tamamlanıp, Ruth bunu yeniden okuyuncaya kadar, mesaj tümüyle anlamsız görünüyordu.

Tüm o deneyin George'da bıraktığı izlenim, amacı olan, bağımsız bir dimağla ilişki kurmuş olduklarıydı. Ama yine de bu konuda kesin bir kanıt yoktu. Yanıtlar, sıradan ya da çift anlamlı oluyordu. Örneğin, bir tanesi şöyleydi:

İNSAN DOĞASININ SİZİNLE OLDUĞUNA İNANIN.

Bazen de ciddi ve hatta rahatsız edici gerçekler hakkında öneriler ileri sürülüyordu. Şunun gibi:

İNSAN ATALARININ ÜLKESİNDE YALNIZ DEĞİLDİR.

Bunu herkes biliyordu kuşkusuz; ama burada, yalnızca Tanrısallara yapılan bir ima mı vardı acaba?

George'un uykusu gelmeye başlamıştı. Uyuşukça bir halde, eve gitmenin zamanıdır, diye düşünüyordu. Bunların hepsi ilginçti doğrusu, ama insanı bir yere ulaştırmıyordu ve işe yarar bir şey elde edilmiyordu. Masadakilere bir göz gezdirdi. Benny de onun gibi düşünüyordu galiba. Maia'yla Rupert sanki kasılmış gibiydi; Jean'a gelince, bu işi ta baştan beri çok ciddiye almıştı. Onun yüzündeki anlam George'u üzüyordu: kadın sanki hem bunun bitmesini istemiyor, hem de devam etmekten korkuyordu.

Geride bir Jan kalıyordu. Rupert'in tuhafıkları konusunda onun ne düşündüğünü George bayağı merak etmekteydi. Genç mühendis herhangi bir soru sormadığı gibi, alınan yanıtlara da şaşırmış görünmüyordu. Diskin hareketlerini, sanki bu da bir tür bilimsel olguymuş gibi izliyordu yalnızca.

Rupert bir süredir içine düşmüş görüldüğü dalgınlıktan kendini kurtardı.

«Hadi, bir soru daha soralım» dedi. «Sonra tamam. Sen ne âlemdesin Jan? Hiçbir şey sormadın.»

Jan'ın bu öneri karşısında hiç duraklamayışı, masadakileri şaşırttı. Sanki soracağı şeyi çok önceden kararlaştırmış da, bunun için fırsat bekliyor gibiydi. Önce Rashaverak'ın o hareketsiz kütlesine baktı ve sakin bir sesle sordu:

«Tanrısalların güneşi hangi yıldız?»

Rupert bir hayret ıslığı koyuverdi. Maia ile Benny'de bir hareket yoktu. Jean gözlerini kapamış, uyuyor gibiydi. Rashaverak ileriye doğru öyle eğilmişti ki. Rupert'in omuzunun üstünden masadaki daireyi görebiliyordu.

Ve disk hareket etmeye başladı.

Tekrar yerine geldiğindeyse, kısa bir sessizlik oldu ve Ruth afallamış bir sesle sordu:

«NGS 549672 de ne demek oluyor?»

Ona yanıt veren olmadı, çünkü aynı anda George endişeyle haykırıştı:
«Bana yardım edin, Jean bayıldı galiba.»

«Şu Boyce hakkında her şeyi anlat bana» dedi Karellen.

Bunu, normal kelimeleri söyleyerek yapmadı kuşkusuz; ayrıca o sırada belirttiği düşünceler de bunun çok ötesindeydi; Onun çıkardığı sesleri bir insan duyabilmiş olsaydı, ancak yüksek hızla yayın yapan bir Mors vericisinin oluşturduğu ses modülasyonlarına benzetebilirdi bunu. Tanrısal dile ait pek çok örnek gerçi kaydedilmişti, ama alabildiğine karmaşık oluşu, analiz edilmesine bir türlü olanak vermiyordu. Bunun hızı o kadar fazlaydı ki, bir çevirmen bu dilin uzmanı bile olsa, Tanrısalların normal konuşma düzeyine ayak uyduramazdı.

Yeryüzünün amiri arkasını Rashaverak'a dönmüş, Büyük Kanyon'un rengârenk uçurumlarına bakıyordu. On kilometre uzaktaki, oldukça belirsiz görünen teraslı duvarlar güneşin tüm gücünü toplamaktaydı. Tam kenarında Karellen'in durduğu yamacın yüzlerce metre aşağısında bir katır kafilesi, vadinin derinlikleri boyunca ağır ağır ilerliyordu. Garip, diye düşünüyordu Karellen; hâlâ bir sürü insan, ilkel şekilde davranmak için hiçbir fırsatı kaçırmıyordu. Eğer isteseler o kanyonun dibine kısacık bir zamanda ve çok rahat bir şekilde inebilirlerdi. Ama onlar, herhalde görüldüğü kadar tehlikeli olan o incecik yollarda, sarsıla titreye ilerlemeyi yeğliyordu.

Eliyle fark edilmez bir işaret yaptı sonra. O panoramik görünüm kayboldu ve bunun yerini, sınırsız bir derinliğin oluşturduğu o gölgeli boşluk aldı. Göreviyle ilgili gerçekler bir kez daha Karellen'in kafasına dolmuştu.

«Rupert Boyce biraz garip biri» dedi Rashaverak. «Mesleği gereği, Afrika'nın büyük bir bölümünü kaplayan, hayvanların korunması amacına yönelik parklardan birinin başında. Hem işinin ehli, hem de çalışmayı seviyor. Denetlemesi gereken alan, birkaç bin kilometre kareyi bulduğu için, bizdeki on beş panoramik görüntü cihazının birini kendisine ödünç verdik; her zamanki önlemleri alarak tabii. Ha, bu ara da, tüm projeksiyon durumları için elverişli tek cihaz bu. Gözlemlerini iyi yapabilmesi için bunu verdik ona.»

«Bu konuda o ne söyledi?»

«Kendisine alışabilmeleri için, değişik türden vahşi hayvanlara görünmek istiyordu; böylece onu gerçek olarak gördüklerinde saldırmayacaklardı. Bu kuram, kokudan ziyade görme duygularına güvenen hayvanlar yönünden iyi işledi; ama yine de onu öldürebilirlerdi. Bu cihazı ona verişimizin bir başka, nedeni daha var kuşkusuz.»

«Bu onu daha iyi bir işbirliğine mi yöneltti?»

«Tümüyle öyle. Aslında onunla ilişki kurmamın nedeni, parapsikoloji ve benzer konularla ilgili olarak, dünyanın en iyi kitaplıklarından birine sahip olmasıydı. Kitaplarını ödünç vermeyi nazikçe, ama kararlı bir dille reddettiği için, kendisini ziyaret etmekten başka yapacak şey kalmamıştı. Şu sırada onun kitaplığının yarısını okumuş durumdayım. Bayağı eziyetli bir şey oldu bu.»

«Buna inanmam» dedi Karellen, alay edercesine. «O süprüntülerin arasında bir şeye rastladığın doğru mu?»

«Evet, açıkça belirgin durumda on bir adet kısmi başarı ve yirmi yedi kadar olasılık durumu. Yalnız, konuyla ilgili malzeme öylesine birbirine girmiş durumda ki, seçme işi çok zor oluyor. Ayrıca kanıtlar da, insan dimağının belki en belli başlı sapışı olan mistisizmle karmakarışık olmuş durumda.»

«Boyce'un tüm bunlara karşı davranışı nedir?»

«Açık görüşlü ve kuşkucu görünüyor; ama eğer bilinçaltına yerleşmiş bir inanca sahip olmasaydı,

bu alanda bu kadar zaman ve çaba sarf etmezdi. Ona bu konuda itiraz ettiğimde, haklı olabileceğimi söyledi. Eline birtakım sağlam kanıtlar geçirmek, onu çok hoşnut ederdi kuşkusuz. Her ne kadar yaptıklarını oyunmuş gibi göstermeye çabalıyorsa da, deneylerini sürdürmesinin amacı bu.»

«Senin bu konuyla başka nedenlerden dolayı ilgilenebileceğinden kuşkulanmıyor değil mi?»

«Hayır. Pek çok açıdan, Boyce zeki olmayan ve basit biri. Böyle oluşu da, onun pek çok alanda sürdürdüğü araştırmaları oldukça acıklı bir hale getiriyor. Kendisine karşı özel bir tavır almamıza gerek yok.»

«Anlıyorum. O bayılan kıza ne diyorsun?»

«Tüm işin en heyecanlı tarafı burası. Jean Morrel'in, bilginin geldiği kanal olduğu hemen kesinlikle söylenebilir. Fakat daha önceki deneylerimiz göz önüne alınırsa, yaşının yirmi altı oluşundan dolayı 'İlk Temas' kişisi olamayacak kadar büyük. Bu nedenle, ona sıkıca bağlı biri var herhalde. Sonuç ortada. Pek çok yıl beklememiz gerekemeyebilir. Onu Mor Kategori'ye aktarmalıyız: Bu kadın, yaşamakta olan en önemli kişi olabilir.»

«Bunu yapacağım. Peki, o soruyu soran genç adam kim? Bunu meraktan mı yaptı, yoksa bunun arkasında başka bir şey mi var?»

«Onun orada bulunuşu rastlantıydı; kız kardeşi Rupert Boyce'la yeni evlenmiş. O geceki konuklarla daha önce hiç karşılaşmamıştı. Yöneltiği sorunun daha önce düşünülmemiş olduğuna eminim; belki de benim orada bulunuşumun yol açtığı olağanüstü durum yüzünden aklına geldi bu. Onunla ilgili şeyler göz önüne alınırsa, yaptığına pek şaşmamak gerekir. Astronotiğe büyük ilgi duyuyor; Cape Town Üniversitesi'nde uzay yolculukları grubunun sekreterliğini yapıyor ve belli ki yaşamı boyunca bu tür çalışmaları sürdürmek niyetinde.»

«Mesleği ilginç olmalı. Ha, sözü açılmışken, acaba ne yapacak dersin? Ayrıca, onun hakkında niyetin nedir?»

«En kısa zamanda, öğrendiğini kontrol için bir şeyler yapacağından kuşku yok. Fakat bu bilginin kesinliğini kanıtlaması olanaksız ve zaten kaynağının da garip oluşu nedeniyle, bu konuda bir şeyler yazması pek beklenemez. Eğer bunu yapsa bile, konuya en ufak bir etkisi olur mu sanki?»

«Bu iki durumu da değerlendireceğim» diye karşılık verdi Karellen. Gerçi bize verilen talimatta üssümüzü açıklamamak konusu da yer almakta, ama herhangi bir bilginin bize karşı kullanılmasına olanak yok.»

«Anlıyorum. Rodricks, doğruluğu kuşkulu görünen ve pratik yararı bulunmayan birtakım bilgiler elde etmiş olacak.»

«Öyle görünüyor» dedi Karellen. «Yine de pek emin olmayalım. İnsan ırkı oldukça marifetli; ayrıca genellikle inatçı oluyorlar. Onları küçük görmek hiç de güvenceli olmaz; öte yandan Bay Rodricks'in meslek yaşamını izlemek de ilginç olacağına benzer. Bunu daha sonra düşüneceğim.»

Rupert Boyce, işin aslını bir türlü anlayamadı. Konukları, her zamankinden daha az bir patırtıyla gittikten sonra, düşünceli bir şekilde masayı köşedeki yerine itmişti. Kafasının hafif dumanlı oluşu, olup bitenlerin ciddi bir analizini yapmasını önlediği gibi, olaylar bile bayağı puslu görünmekteydi. Aklında belirsiz bir fikir vardı yalnızca; çok önemli, ama anlaşılması zor bir şey olmuştu. Acaba bunu Rashaverak'la tartışsa mıydı? Sonra bunun patavatsızca bir şey olacağını düşündü. Yine de, kayınbiraderi rahatsız bir durumun oluşmasına neden olmuştu ve Rupert onun yüzünde anlaşılmaz bir sıkıntı duymaktaydı. Fakat hata Jan'ın mıydı? Yoksa bir başkası mı suçluydu? Rupert o deneyi kendisinin yaptığını anımsayarak, biraz da kendini kabahatli görüyordu. Sonunda, oldukça başarılı olan bu deneyin tümünü unutmaya karar verdi.

Ruth'daki bloknotun son sayfası elinde olsaydı, belki bir şeyler yapabilirdi; ama o karışıklıkta bu

sayfa kaybolmuştu. Jan, masum gibi görünüyordu; Rashaverak'ı suçlamak da olmazdı doğrusu. Zaten o son yazılanlar anlamsız görüldüğü için, kimse tam olarak ne olduğunu anımsayamazdı...

En fazla etkilenen kişi George Greggson olmuştu. Jean'in kollarına düşüşünü bir türlü unutamıyordu. Kızın birdenbire çaresiz bir duruma düşmesi, onu bir eğlence arkadaşlığından çıkarmış, sevgi ve yakınlık duyulan biri haline getirmişti. Kadınlar bilinmeyen çağlardan bu yana, bazen de önceden düşünerek hep bayılmışlar ve erkekler de hiç değişmeyen şekilde buna tepki göstermişlerdi. Jean'in yığılıp kalması tümüyle kendiliğinden olmuştu; ama planlansa bile daha iyi olmazdı. O anda George, daha sonraları da fark ettiği gibi, yaşamının en önemli kararını vermişti. Önemli olan Jean idi; garip fikirlerine ve garip arkadaşlarına karşın, yine de böyleydi bu. Naomi, Joy, Elsa ya da (neydi adı) Denise'i kesin olarak terk etmeye niyeti yoktu; fakat daha sürekli bir ilişkinin zamanı gelmişti artık. Jean'in kendisini kabul edeceğinden hiç kuşkusuz yoktu, çünkü başlangıçtan beri duyguları belliydi.

George'un bu kararının ardında, farkında olmadığı bir etken daha vardı. O geceki deney, Jean'in özel ilgilerine karşı beslediği beğenmezlik ve kuşku duygularını zayıflatmıştı. O bu gerçeği hiç kabul etmeyecekti; ama böyleydi işte ve bu aralarındaki son engelleri kaldırıp atmıştı.

Başını çevirerek, uçan aracın geriye yatırılmış koltuğunda uzanan Jean'in solgun, ama sakin yüzüne baktı. Aşağısı karanlık şimdi, yukarıdaysa yıldızlar parıldamaktaydı. George, binlerce kilometrelik yolculuklarının neresinde olduklarını bilmediği gibi, buna aldırış ettiği de yoktu. Bu robotun işiydi; onları eve götürecekti ve yere indirecekti. Kontrol tablosunun bildirdiğine bakılırsa, elli yedi dakika sonra olacaktı bu.

Jean de gülümseyerek ona baktıktan sonra, ellerini yavaşça kurtardı.

«Bırak da kan dolaşımım düzelsin» dedi parmaklarını ovuştururken «Sana şimdi çok iyi olduğumu söylüyorum; inan bana.»

«O sırada ne oldu peki? Mutlaka bir şeyler anımsıyor olmalısın.»

«Hayır, tam bir boşluk yalnızca. Jan'ın o soruyu sorduğunu işitim, sonra da benim yüzümden oluşan o telaşın ortasında buldum kendimi. Bunun bir tür trans olduğundan eminim. Bununla birlikte...»

Durakladı; daha sonra, buna benzer şeylerin önceleri de başından geçtiğini George'a söylememeye karar verdi. Onun bu konularda neler hissettiğini biliyordu; adamı alt üst etmenin, hatta belki de korkutup kaçırmanın anlamı yoktu.

«Bununla birlikte... ne?»

George soruyordu.

«Ah, hiçbir şey. Bu olanlar hakkında o Tanrısal'ın neler düşündüğünü merak ediyorum. Ona, umduğundan fazla malzeme vermiş olmalıyız herhalde.»

Sonra hafifçe ürperdi ve gözleri bulutlandı.

«Tanrısalardan korkuyorum George. Hayır, 'onlar kötü' falan gibi gibi budalaca şeyler söylemek istemiyorum. Amaçlarının iyi olduğundan ve bizler için en doğru şeyi yaptıklarından eminim. Gerçekte planları nedir acaba?»

George huzursuzca kıpırdandı.

«Onlar yeryüzüne geldiğinden beri insanlar bunu merak etmiştir» dedi. «Ancak, buna hazır olduğumuzda söyleyecekler. Sana bir şey diyeyim mi? Bunu hiç de merak etmiyorum. Ayrıca, dert edilecek daha önemli şeyler var.» Jean'a doğru dönüp, onun ellerini yakaladı.

«Yarın Arşiv'e gidip de, örneğin, beş yıllık bir anlaşma imzalamaya ne dersin?»

Jean ona gözünü kırpmadan bakıyordu; sonunda, gördüğü şeyin hoşuna gittiğine karar verdi.

«Şunu on yıl yapalım» dedi.

Jan uygun zamanı bekliyordu. Acelesi yoktu ve düşünmek niyetindeydi. Kafasına yerleşmiş olan o fantastik umut belki de kaybolur korkusuyla, bir kontrol işine girişmek onu korkutuyordu neredeyse. Durum belirsiz olduğu sürece, hayal kurabilirdi hiç olmazsa.

Üstelik herhangi bir girişimde bulunabilmek için gözlemevinin kütüphanecisini görmesi gerekiyordu. Kadın kendisini tanır ve ilgi duyduğu şeyleri iyi bilirdi; herhalde yapacağı istek onu ilgilendirecekti. Belki de hiçbir şey fark etmeyecekti, ama, işleri şansa bırakmamaya kararlıydı. Bir hafta içinde daha iyi bir fırsat doğardı. Çok dikkatli davrandığını biliyordu; bu ise yapacağı şeye, bir okul çocuğunun coşkusunu katıyordu. Komik duruma düşmekten olduğu kadar, Tanrısalların herhangi bir şekilde kendisini engellemelerinden de korkuyordu. Eğer budalaca bir şey yapacak olursa, bunu hiç kimse bilmeyecekti.

Londra'ya gidişinin çok iyi bir nedeni vardı; bununla ilgili ayarlamalar haftalarca öncesinden yapılmıştı. Hem çok genç, hem de delege olamayacak bir ehliyet düzeyinde bulunduğu halde, Uluslararası Astronomi Birliği'nin toplantısına katılacak olan grubun içine kapağı atabilmiş üç öğrenciden biriydi. Grupta boş yer vardı ve böyle bir fırsatı kaçırmak yazık olacaktı doğrusu; Londra'yı çocukluğundan bu yana görmemişti çünkü. Biliyordu ki, Birliğin toplantısı sırasında sunulacak sürüyle bildirinin ne olduğunu anlayabilse bile, bunların ancak pek azı ona ilginç gelecekti. Herhangi bir bilimsel kongrenin delegesi olarak, yararlı gördüğü konferanslara katılacak ve geri kalan zamanını kendi gibi meraklılarla konuşarak ve etrafı gezerek değerlendirecekti.

Londra, son elli yıl içinde korkunç derecede değişmişti. Nüfus ancak iki milyon kadardı. Artık büyük bir liman kenti de değildi; hemen her ülke kendi ihtiyaç maddelerini kendi ürettiğinden, dünya ticaretinin çehresi de tümenden değişmişti. Belli ülkelerin en iyisini yaptığı bazı mallar hâlâ vardı, fakat bunlar da gidecekleri yere hava yoluyla ulaştırılıyordu. Bir zamanlar büyük limanlarda, daha sonrakinde büyük hava alanlarında birbiriyle birleşen ticari yollar sonunda tüm dünyayı kuşatan karmaşık bir örümcek ağına dönüşmüş ve kilit noktaları diye bir şey kalmamıştı.

Yine de bazı şeyler değişmemişti. Kent hâlâ bir yönetim, sanat ve öğrenim merkeziydi. Bu gibi konularda başka kıtalardaki hiçbir başkent, hatta pek çoğunun iddia ettiğinin aksine, Paris bile onunla boy ölçüşemezdi. Yüzyıl önceki bir Londralı, en azından kent merkezinde yolunu kolayca bulabilirdi. Thames nehri üzerinde yeni köprüler vardı, ama bunlar eskilerinin yerinde yükselmekteydi. O kocaman, asık suratlı tren istasyonları oradan sürülerek, banliyölere taşınmıştı. Ama Parlamento Binası hiç değişmemişti: Nelson'un tek gözü hâlâ Whitehall'a bakıyordu. St. Paul'un kubbesi yine Ludgate Hill'in üstünden göze çarpıyordu, ama artık onun üstünlüğüne meydan okuyan daha yüksek binalar vardı şimdi.

Ve Buckingham Sarayı'nın önündeki muhafızlar hâlâ nöbet değişiyordu.

Tüm bunlar bekleyebilir, diye düşünüyordu Jan. Tatil zamanıydı ve o iki öğrenci arkadaşıyla, üniversite misafirhanelerini birinde kalmaktaydı. Bloomsbury de, geçen yüzyıldaki karakterini değiştirmemişti: Her ne kadar eskisi ölçüsünde birbirine sıkışık ve tuğlaları isle örtülü bina dizileri halinde değilse bile, yine de otel pansiyonlardan oluşan bir adaydı.

Jan, Kongre'nin ikinci gününe kadar eline fırsat geçiremedi. Londra'yı dünyanın müzik başkenti haline getiren Concert Hall'den pek uzakta bulunmayan Bilim Merkezi'nin büyük toplantı salonunda boyuna bildiriler okunup duruyordu. Jan'ın niyeti, ilk günkü konferansı izlemektir; çünkü kulağına çalındığına göre, gezegenlerin dizilişi konusunda o sıralar geçerli olan kuram yerle bir edilecekti.

Bu belki de yapıldı; fakat Jan, verilen bir ara sırasında oradan ayrıldığından, bu konuda pek bir şey bilemezdi. Toplantı salonundan çıkınca, doğruca direktörlük bölümüne gitti ve kendisine gerek olan adayı aramaya başladı.

Şakacı ruhlu bazı sivil görevliler, Kraliyet Astronomi Derneği'ni büyük binanın en üst katına oturtmuşlardı; bu da Konsey üyelerinin hoşuna gidiyordu, çünkü oradan Thames nehrini ve kentin tüm kuzey bölümünü görebiliyorlardı. Jan etrafta kimsenin bulunmadığını gördü. Gerekirse, onu kullanarak kafa tutmaya hazır olduğu üyelik kartına sıkı sıkı yapışarak, çok geçmeden kütüphaneyi buldu.

Aradığı şeyi ele geçirmesi ve milyonlarca girişi bulunan kocaman yıldız kataloglarını nasıl kullanacağını öğrenmesi neredeyse bir saatini aldı. Araştırmasının sonuna yaklaşırken heyecandan hafifçe titriyordu ve kimsenin kendisini bu halde görmeyişinden memnundu.

Katalogu ötekilerin yanına yerleştirdi ve bir süre, karşısındaki ciltlerin oluşturduğu duvara gözlerini dikerek öylece oturdu. Sonra yavaşça yürüyerek dışarı çıktı; sessiz koridorları ve sekreterin bürosunu geçti (oradaki biri kitap paketlerini açmakla meşguldü) ve merdivenlerden indi. Asansöre binmekten kaçınıyordu; o sırada istediği şey, özgür olmak ve bir yerde kapalı bulunmamaktı. Bir süre önce izlemeye karar verdiği öteki konferans artık hiç de önemli değildi şimdi.

Nehrin kenarına gitmek için seti geçtiği sırada, düşünceleri hâlâ büyük bir kargaşa halindeydi; orada durup, Thames'in acelesizce akan sularına dikti gözlerini. Doğruluğu kabul edilmiş bir bilim çerçevesi içinde eğitim görmüş biri olarak, o sırada eline geçirdiği kanıt sindirebilmesi bayağı zor oluyordu. Bunun doğruluğundan asla yüzde yüz emin olamazdı, fakat olasılık çok yüksekti. Nehrin kıyısında yavaş adımlarla dolaşırken, bir yandan da gerçekleri sıraya koymakla meşguldü.

Bir numaralı gerçek Rupert'in partisindeki hiç kimse, onun bu soruyu soracağını bilemezdi. Bunu kendisi bile bilmiyordu: kendiliğinden bir reaksiyon şeklinde oluvermişti bu. Bu nedenle, sorunun hazırlanmış bir yanıtının bulunması, ya da zihinlerde yerleşmiş olması düşünülemezdi...

İki numaralı gerçek: «NGS 549672» şeklinde bir şey, astronomların dışındakiler için hiçbir anlam taşımazdı. Gerçi büyük Ulusal Coğrafya Araştırması, yarım yüzyıl önce tamamlanmıştı, ama bunu ancak birkaç bin uzman biliyordu. Ayrıca, onların hemen hiçbiri, bilmem şu sayılı özel yıldızın, göğün neresinde bulunduğunu söyleyemezdi.

Ama (tam o sırada keşfettiği üçüncü gerçektir bu) NGS 549672 sayılı o küçük ve göze çarpmaz yıldız, kesinlikle doğru yerde bulunmaktaydı. Burası, Carina takımyıldızının tam kalbindeydi ve Jan'ın birkaç gece önce izlediği, güneş sisteminden, uzayın derinliklerine doğru uzanan ışıklı kuyruğun ucu da bu yönü göstermekteydi.

İnanılmaz bir rastlantıydı bu. NGS 549672'nin Tanrısalların yuvası olması gerekiyordu. Fakat bu gerçeği kabul etmek, Jan'ın bilimsel yöntemler konusunda değer verdiği tüm fikirlerin yıkılıp gitmesi demek olacaktı. Pekâlâ, yıkılıslardı bakalım. Bu arada şunu da unutmaması gerekiyordu: Rupert'in o garip deneyi, o zamana kadar bilinmeyen bir bilgi kaynağına şöyle bir dokunmuştu.

Rashaverak mı? En olası açıklama buydu. Tanrısal o dairede yer almamıştı, ama önemsiz bir noktaydı bu. Jan, parafiziğin mekanizmasıyla ilgilenmiyordu; onu çeken şey çıkan sonuçlardı.

NGS 549672 hakkında pek az şey biliniyordu: Onu, öteki milyonlarca yıldızdan ayırt edebilmeye yarayacak hiçbir şey yoktu. Katalog, onun büyüklüğünü, koordinatlarını ve spektral (tayf) tipini veriyordu yalnızca. Jan'ın bir iki ufak tefek araştırmayla, basit birtakım hesaplamalar yapması gerekiyordu: Daha sonra yaklaşık bile olsa, Tanrısalların dünyasının yeryüzüne ne kadar uzak olduğunu bulacaktı.

Nehre arkasını dönüp de Bilim Merkezi'ne doğru yürümeye başladığı sırada, Jan'ın yüzüne geniş bir gülümseme yayıldı. Bilim, güç demektir ve dünya yüzünde Tanrısalların aslını bilen tek kişi de kendisiydi. Bu bilgiyi nasıl kullanacağını bilemiyordu. Bu, onun zihninde güven içinde yatarak kader anını bekleyecekti.

İnsan soyu uzun, bulutsuz yaz günlerinde barış ve zenginliğin tadını çıkarıyordu. Yeniden kış olacak mıydı? Bu düşünülemezdi bile. İki buçuk yüzyıl önce Fransız Devrimi'nin önderlerince zamansız olarak 'hoş geldin' denilen akıl çağı, şimdi gerçekten gelmişti. Ve bu kez bir yanılma yoktu.

Bunun da birtakım dezavantajları vardı kuşkusuz, ama öylece kabul ediliyordu bunlar. Telecaster cihazıyla her evde baskısı yapılan gazete haberlerinin bayağı sıkıcı şeyler olduğunu görmek için, insanın çok yaşlı olması gerekiyordu. Gazetelere manşet olan krizler kaybolup gitmişti. Polisi afallatan ve genellikle ardında kıskançlık duygusu saklı olsa bile, milyonlarca kişinin ahlak anlayışına ters düştüğü için öfke uyandıran o gizemli cinayetler de yoktu şimdi. Cinayet işleniyorsa bile, gizemi kalmamıştı: Bir düğme döndürülüyor ve suç sahnesi yeniden canlanıyordu. Bu tür şeyleri başarabilecek aletlerin var oluşu, başlangıçta yasaya saygılı kişiler arasında da bayağı bir panik oluşturmuştu. Bu ise, insan psikolojisinin o ince kıvrımları hariç tutulursa, genelde buna hükmedebilen Tanrısalların hiç de beklemediği bir şeydi. Bu nedenle tam bir açıklama yapmak gerekli olmuştu. Hiç kimse komşusunu röntgenleyemeyecek ve insanların elinde bulunan pek az sayıda cihaz da sıkı kontrol altında tutulacaktı. Örneğin, Rupert'in elindeki projektör park alanının dışında iş görmeyeceği için, onun görüş sahası içinde yer alanlar da yalnızca Rupert ve karısı olacaktı.

Pek az sayıdaki ciddi suçlar bile, haberlerde özel bir yer tutmuyordu. Çünkü iyi yetişmiş kişiler, başkalarının toplumsal 'gaflarıyla' hiç mi hiç ilgilenmiyordu.

Haftalık çalışma yirmi dört saatti, ama bu saatler ense yapmakla geçmiyordu. Hala, sıradan ve mekanik nitelikte birtakım işler vardı. İnsan dimağı, bir kaç bin transistor, birazcık fotoelektrik hücre ve birkaç metrekairelik elektrik devrelerinin başarabildiği işlerde harcanamayacak kadar değerliydi. Haftalar boyu tek bir insanın uğramadığı, vızır vızır çalışan fabrikalar vardı. İnsanlara ancak çözümleyici, karar verici ve girişimleri planlayıcı olarak gerek vardı. Gerisini robotlar yapıyordu.

Bir yüzyıl önce olsa, böylesine boş vakit çok ciddi sorunlara yol açardı. Şimdiyse eğitim tüm bunların üstesinden gelmişti; çünkü iyi beslenmiş bir zihin sıkılmanın ne olduğunu bilmezdi. Genel kültür düzeyi, bir zamanlar olağanüstü görülebilecek nitelikteydi. İnsan ırkının zekâsının yükseldiği konusunda bir kanıt yoktu, ama insanoğlu ilk kez olarak beynini tüm kapasitesiyle kullanabiliyordu.

Pek çok kişinin iki evi vardı ve bunlar dünyanın çok ayrı yerlerinde bulunmaktaydı. Kutup bölgeleri artık açılmış olduğu için, bayağı bir insan seli, uzun ve gecesi olmayan kutup yazlarını yaşamak amacıyla ve altışar aylık aralarla Arktika'yla Antarktika arasında mekik dokuyordu. Bazıları da çöllere, dağlara hatta denizin dibine gidiyordu. Eğer çok istenecek olursa, bilim ve teknolojinin Yeryüzü gezegeninde konforlu bir ev kuramayacağı hiçbir yer yoktu.

Daha eksantrik bazı yerleşim yerlerinin ara sıra haberlere konu teşkil ettiği de oluyordu. En kusursuz düzenlenmiş toplumda bile bazı kazalar olabilirdi kuşkusuz. İnsanların, Everest'in tepesindeki veya Viktorya şelalesinin serpintileri arasındaki rahat bir ev için riske girmeleri ve de arasına kafalarını kırmaları iyiye işaret olabilirdi. Sonuç olarak, her zaman birilerinin bir yerlerden kurtarılması gerekiyordu. Artık bu bir tür oyun, neredeyse gezegen çapında bir spor olmuştu.

İnsanlar paraya da, zamana da sahip oldukları için bu tür kaprislere kapılıyordu. Silahlı kuvvetlerin kaldırılmış olması, dünyanın zenginliğini neredeyse iki katına çıkarmış, kalanı da artan üretim tamamlamıştı. Sonuç olarak, yirmi birinci yüzyıl insanının yaşam düzeyini, atalarından herhangi biriyle kıyaslamak çok zordu. Su, yol, aydınlanma, kanalizasyon gibi şeyler topluma ait hizmet örgütlerince karşılanmakta olup, her şey öyle ucuzdu ki, yaşamak bedava sayılırdı neredeyse.

İnsan istediği yere yolculuk edebilir, tek kuruş ödemedi istediğini yiyebilirdi. Toplumun üretici bir ferdi olarak, buna hak kazanmıştı.

Bazı asalaklar da vardı kuşkusuz ama bir toplumda yer alan gerçek tembellerin sayısı, her zaman sanıldığından daha az olmuştur. Öte yandan otobüs biletçileri, dükkân tezgâhtarları, banka kâtipleri, borsacılar vesaire gibi, asıl işlevleri birinden alıp ötekine vermek olan ve bir ordu oluşturabilecek büyüklükteki insan kalabalığı göz önüne alınırsa, bu parazitleri beslemek toplum için çok daha hafif bir yük oluşturuyordu.

İnsan soyunun yaklaşık dörtte birinin sürdürdüğü uğraşlar, yerleşik nitelikte bir çaba olan satrançtan tutun da, dağ yamaçlarında kayak kaymak gibi tehlikeli sporlara kadar varmaktaydı. Bu, sayısal olarak hesaplanmıştı; yalnız, beklenmeyen bir sonuç vardı ki o da, profesyonel sporcunun ortadan kalkmış olmasıydı. Son derece yetenekli amatörler ortalığı kaplamış ve değişen ekonomik koşullar, eski sistemi geçersiz kılmıştı.

Sporun hemen ardından, tüm dallarıyla en büyük iş kolunu oluşturan eğlence gelmekteydi. İnsanlar yüz yılı aşkın süredir, Hollywood'un dünyanın merkezi olduğuna inanmışlardı. Bunu şimdi daha da güçlü olarak iddia edebilirlerdi; ama şunu söylemek yerinde olacaktı: 2050'nin hemen tüm filmleri 1950'dekilere anlaşılmaz derecede entelektüel yapımlar olarak gelecekti. Ayrıca birtakım gelişmeler de vardı. Bilet gişeleri yok olmuştu.

Yalnız bir şey vardı: Tüm eğlence ve uğraşlarıyla kocaman bir oyun alanına benzeyen o gezegende, yanıtı hiçbir zaman verilememiş olan o eski soruyu sormaya zaman bulabilen kişiler de bulunmaktaydı:

«Buradan sonra nereye gidiyoruz?»

Jan file dayandı ve ellerini, ağaç kabuğunu andıran sert derisi üstüne koydu. Başını kaldırarak onun büyük dişlerine ve kıvrık hortumuna baktı; hayvanı meydan okur ya da selam verir şekilde sabitleştirmiş olan taksidermi uzmanının ustalığı dikkatini çekmişti. Hangi bilinmeyen dünyaların, daha da garip yaratıkları Dünya'dan gönderilen bu şeyi inceleyecekti günün birinde?

«Tanrısallara kaç hayvan gönderdin?» Rupert sordu.

«En azından elli tane; ama en büyükleri bu kuşkusuz. Muhteşem bir şey, değil mi? Ötekilerin çoğu bayağı ufaktı kelebekler, yılanlar, maymunlar vs. Ama, geçen yıl bir de su aygırı yakaladım.»

«Belki ürkütücü bir fikir, ama onların artık tam bir Homo sapiens koleksiyonuna sahip olduğunu düşünüyorum. İçleri doldurulmuş bir grup olmalı bu. Acaba kimlere bu onur verildi dersin?»

«Belki de haklısın.» Rupert kayıtsızca karşılık verdi. «Hastaneler aracılığıyla bunu ayarlamak zor olmasa gerek.»

«Baksana» dedi Jan düşünceli bir şekilde, «Eğer biri, canlı örnek olarak gitmeye gönüllü olsa neler olurdu dersin? Ama geri dönüş de garanti edilmeli tabii.»

Rupert onun bu sözlerine kahkahayla güldü.

«Bu bir öneri mi? Rashaverak'a iletmemi ister misin?»

Jan biraz da ciddi olarak bunu düşündüğünden başını salladı.

«Şey... hayır. Ben yalnızca yüksek sesle düşünüyordum. Zaten bu isteği de geri çevirirlerdi. Bu arada, son zamanlarda Rashaverak'ı gördün mü?»

«Altı hafta önce beni aradı. Uzun zamandır bulmaya çalıştığım bir kitabı eline geçirmiş. Çok nazik bir adam.»

Jan ağır ağır doldurulmuş filin çevresinde dolaşüyor ve hayvanı bu enerjik pozuyla dondurmaya başarmış olan kişinin ustalığını takdir ediyordu.

«Onun neyi aradığını keşfedebildin mi?» diye sordu Rupert'e. «Demek istediğim, Tanrısalların bilimiyle arasında bir ortak nokta bulmak bayağı zor görünüyor.»

Rupert ona biraz da kuşkuyla baktı; kayınbiraderinin, kendi hobisiyle eğlenemediğini düşünüyordu.

«Yaptığı açıklama gayet yerinde. Bir antropolog olarak, kültürümüzün her cephesine ilgi duyuyor. Çok zamanları olduğunu da unutma. İnsan soyundan bir araştırmacıdan çok daha ötelere gidebilirler. Benim kitaplığımı okumuş olması, onun zihinsel gücü üstünde herhalde çok hafif bir gerilim oluşturmuştur.»

Yanıtın bu olabileceğini düşünen Jan, yine de tümüyle inanmış değildi. Bazan sırrını Rupert'e açmayı düşünüyorsa da, doğuştan gelen bir ihtiyatla kendini tutuyordu. Rupert dostuyla yeniden karşılaştığında, ağzından bir şeyler kaçırabilirdi; çünkü öğrendiği şeyin baştan çıkarıcılığı fazla olacaktı.

«Aklıma gelmişken» dedi Rupert, konuyu birden değiştirerek, «Eğer sen buna büyük iş diyorsan, bir de Sullivan'inkini düşün. Adam, yeryüzünün en iri iki yaratığını teslim edeceğine söz verdi: Bir sperm balinasıyla dev bir mürekkep balığı. Bunlar, birbirleriyle ölümcül bir döğüşe girmiş duruma getirilecek. Ne manzara olur ama!»

Jan kısa bir an konuşmadı. Kafasında patlayan fikir alabildiğine taşkınca, ciddiye alınamayacak kadar fantastik bir şeydi. Yine de, büyük cesaret getirdiğinden başarıya ulaşabilirdi...

«Ne oluyor?» Rupert merakla sordu. «Sıcak başına mı vurdu?»

Jan hemen kendini topladı.

«İyiyim» dedi. «Yalnızca, Tanrısalların böyle minik bir paketi nasıl yükleyeceklerini düşünüyordum.»

«Bu kolay» diye karşılık verdi Rupert, «O büyük kargo gemilerinden biri alçalacak, bir kapak açılmalı ve onu içeri alacaklar.»

«Tabii ya» dedi Jan, «ben de aynen öyle düşünüyordum.»

Burası bir uzay gemisinin kabini olabilirdi, ama değildi. Tüm duvarlar gösterge ve aletlerle örtülüydü: pencere yoktu, pilotun önünde geniş bir ekran bulunmaktaydı yalnızca. Tekne altı yolcu taşıyabilirdi, ama bir tek Jan vardı o sırada.

O bilinmeyen ve garip bölgeler gözlerinin önünden geçtikçe, bunları adeta gözleriyle yutarcasına ekrandan izliyordu. Evet, çılgınca planı başarıya ulaşacak olursa, yıldızların ötesinde karşılaşacağı şeyler derecesinde bilinmeyen bir yerdi burası. Jan, dünyanın bilinmeyen dönemlerinden beri kimsenin bilmediği o karanlıklar içinde birbirlerinin üzerine saldıran, kâbusu andırır yaratıkların diyarına gidiyordu. İnsanlar bu bölgelerin üstünde binlerce yıldır yelken açmaktaydılar; onların teknelerinin ancak bir kilometre kadar altındaydı burası; yine de son birkaç yüzyıl öncesine kadar buralar hakkında bilinenler, ayın görünen yüzü konusunda bilinenlerden pek fazla değildi.

Pilot, okyanusun içinde inişini sürdürüyor ve Güney Pasifik Havzası'nın henüz el sürülmemiş derinliklerine doğru yoluna devam ediyordu. Jan onun, okyanus tabanı boyunca yer alan işaret vericilerin oluşturduğu, görünmez bir sistem oluşturan ses dalgalarını izlediğini biliyordu. Okyanus tabanından o sıradaki uzaklıklarıyla ilgili bir kıyaslama yapılırsa, yeryüzündeki bulutlara benzetilebilirlerdi ancak...

Görülecek pek az şey vardı; denizaltının antenleri suyu boş yere araştırmaktaydı. Herhalde jetlerinin oluşturduğu gürültü, küçük balıkları korkutarak başka yerlere kaçırmıştı. Eğer kendilerini incelemek için bir yaratık yaklaşıyorsa bu, korkunun ne olduğunu bilmeyecek kadar iri bir şey olacaktı.

Küçük kabin, etkisinde bulunduğu güç nedeniyle titriyordu; bu öyle bir güçtü ki, başlarının üstündeki suyun akıl almaz ağırlığına karşı koyuyor ve içinde insanların yaşayabileceği minik bir ışık ve hava kabarcığı oluşturmuyordu. Jan bu gücün kesilmesi halinde, okyanusun çamurlarına gömülüp kalacaklarını ve teknenin de kendilerine mezar olacağını düşündü.

«Bir mola vermenin zamanıdır» dedi pilot. Birkaç düğmeyle oynadı ve jetlerin itiş gücünün azaltılması sonucu tekne de giderek yavaşladı ve durdu. Şimdi tümüyle hareketsiz, atmosferde yüzen bir balon gibiydi.

Sonar şebekesinde yerlerini saptamak çok kısa sürdü. Önündeki alet tablosunu okumayı bitiren pilot Jan'a dönüp, «Yeniden hareket etmeden önce biraz bekleyelim» dedi, «bakalım bir şey duyabilecek miyiz?»

Hoparlörden gelen alçak tondaki, sürekli bir mırıltıyı andırır ses küçük kabini doldurmaktaydı. Bunun içinde Jan'ın dikkatini çekebilecek yabancı bir ses yoktu. Duyulan, sabit düzeyde bir arka plan gürültüsü olup, tüm özel sesler bunun içinde kaynayıp gitmiş durumdaydı. Jan dinliyor, duyulan sesin, milyonlarca deniz yaratığının birbirleriyle konuşması olduğunu düşünüyordu. Sanki içinde yaşamın kaynaştığı bir armanın tam göbeğinde duruyor gibiydi, aradaki fark, oradaki bazı seslerin kaynağını tanıyabileceğiydi. Burada ise o ses dokusunun dışındaki bir şeyi tek olarak algılayıp belirlemek mümkün değildi. Burası, onun o zamana kadar tanıdığı her şeyden o kadar uzak ve yabancıydı ki, bunu düşünmek bile içini ürpertir gibi oldu. Ve burası, kendi dünyasının bir parçasıydı...

Duyulan çığlık sesi, temel yapıyı oluşturan o titreşimli ses tonu üzerinde tıpkı bir şimşek gibi çaktı. Daha sonra, doğüstü bir ulumaya dönüşen bu ses azaldı ve kayboldu. Ama hemen arkadan, daha uzak

bir kaynaktan geldiği belli olacak şekilde yeniden duyuldu. Bunun ardından da, çığlıkların oluşturduğu bir koro patlayıverdi; pilot aceleyle düğmelere uzanarak sesi kısıtı.

«Nedir bu Tanrı aşkına?» Jan'ın soluğu kesilmişti

«Tuhaf, değil mi? On kilometre kadar uzaktaki bir balina sürüsü bu. Onların buralarda olduğunu biliyordum ve duymanızı istedim.»

Jan'ın tüyleri ürpermişti.

«Ve ben de denizin hep sessiz olduğunu düşünürdüm! Neden bu şamatayı yapıyorlar?»

«Sanırım birbirleriyle konuşuyorlar. Sullivan bunu size anlatabilirdi. Her ne kadar o, bazı balinaları birbirinden ayırt edebildiğini söylüyorsa da, ben pek inanamıyorum. Hey, bir konuğumuz var!»

Ekranda, inanılmaz derecede geniş ağız olan bir balık görülmekteydi. Hayvan çok iri gibiyse de, Jan gerçek görüntü boyutunu bilmediğinden, kesin bir şey söyleyemiyordu, Solungaçların hemen altından başlayan bıyığımsı bir uzantı, son tarafında çan şeklinde bir organ oluşturarak bitiyordu.

«Onu kızılötesi ışığıyla görüyoruz» dedi pilot. «Bir de normal şekline bakalım.»

Balık birdenbire kayboldu. Yalnızca o uzantı, fosforumsu bir parlaklık verecek şekilde kaldı. Daha sonra, çok kısa bir an için hayvan yeniden görüldü: tüm gövdesi ışıklı noktalarla örtülmüş gibiydi.

«Bir fener balığı» dedi pilot, «O uzantısıyla öteki balıkları kendine çeker. İlginç değil mi? Yalnız, anlamadığım bir şey var; nasıl oluyor da o çan şekli, hayvanı yiyebilecek büyüklükteki başka balıkları çekmiyor? Neyse, bütün gün burada kalamayız. Jetleri çalıştırdığımda, onun kaçışını izleyin.»

Tekne ileri doğru harekete geçerken, kabin yeniden titredi. Balık, tüm ışıklarıyla parıldayarak bir alarm sinyali verdikten sonra, tıpkı bir göktaşı gibi uçuşunun karanlıklarına daldı.

Yirmi dakika kadar süren ağır bir inişten sonra, anten ışınlarının görünmeyen parmakları okyanus yatağının ilk belirtilerine dokundu. Çok aşağılarda, bir dizi alçak tepenin bulunduğu görülmüyordu; bunların dış hatları garip derecede yumuşak ve yuvarlak hatlıydı. Bunların bir zamanlar sahip olduğu düzensiz şekiller, suyun durmak bilmez etkisiyle silinip gitmişti. Bunu oluşturan şey ise, okyanusun üst katmanlarından aşağıya doğru sürekli olarak inen bir 'yağmur' idi. Kıtaları sürekli olarak denizlere sürükleyen nehir ağızlarından çok uzakta, Pasifik'in ortasındaki bu yerde bile, o yağmur durmak bilmiyordu. Bunu oluşturanlar ise, fırtınaların yıprattığı Ant dağları yamaçlarının suya karışması, milyarlarca canlı yaratığın gövdesi ve çağlardan bu yana uzayda dolaşıp duran göktaşı tozlarının sonunda hareketsiz kalmalarıydı. Burada, o sonsuz gecenin içinde, geleceğin kıtalarının, temel yapısı oluşuyordu.

Tepeler arkalarında kaldı. Bunlar, Jan'ın haritada da gördüğü gibi, antenlerin ulaşamayacağı kadar bir derinlikte uzanan geniş bir ovanın sınır nöbetçileri idi yalnızca.

Denizaltı yumuşak şekilde alçalmasını sürdürüyordu. Şimdi ekranda yeni bir manzara oluşuyordu: İçinde buldukları görüş açısından dolayı, karşılardaki şeyin ne olduğunu anlamak Jan'ın biraz vaktini aldı. Sonra bunun, görünmeyen bir düzlükten yükselen bir deniz altı dağı olduğunu fark etti.

Resim şimdi daha belirgindi: Uzaklık fazla olmadığı için antenlerin verileri daha da kesinleşti ve görüntü, sanki ışık dalgalarıyla şekillendiriliyor gibi bir durum aldı. Jan artık ayrıntılı olarak izliyor ve kayalıkların arasında birbirlerini kovalayan garip şekilli balıkları görebiliyordu. Bir ara, zehirli gibi görünen ve kocaman ağızını açmış olan yaratığın biri ağır ağır yüzerek pek fark edilmeyen bir kaya yarığının oradan geçti sonra, gözün göremeyeceği kadar bir hızla fırlayan uzantısıyla bir balığı yakaladı ve hâlâ kıvranan bu kurbanı kendine çekti.

«Neredeyse geldik» dedi pilot. «Bir dakika sonra laboratuvarı görürsünüz.» Şimdi, dağın belkemiğini oluşturan bir kayalık çıkıntı üzerinde ağır ağır gidiyorlardı. Altlarındaki düzlük artık

belirginleşmeye başlıyordu. Jan, deniz tabanının ancak birkaç yüz metre üstünde bulduklarını tahmin ediyordu. Daha sonra ileride, bir kilometre kadar uzakta, üçlü ayaklar üstünde duran küre kümelerini ve bunları birbirine, bağlayan tüpleri gördü. Bunlar: tıpkı, kimyasal madde tanklarına benziyordu ve gerçekte de aynı temel ilkelere uygun olarak yapılmışlardı. Yalnız aradaki fark, bunların iç değil, dış basınca karşı koymaları gerektiği idi.

«Bu da ne?» Jan birden sordu. Titreyen parmağıyla, en yakındaki kürenin civarını işaret ediyordu. Bunun yüzeyindeki garip görünümlü çizgi örnekleri, dev uzuvlar halinde şekillenmişti. Denizaltı yaklaştığında, bu uzuvların kocaman ve etli bir gövdeye birleştiğini gördü: bu gövdede ise koskocaman iki göz bulunmaktaydı,

«Ha, o mu?» Pilot aldırılmazlıkla karşılık verdi, «herhalde Lucifer olmalı. Birisi kendisini besliyor herhalde.» Sonra bir düğmeyi çevirdi ve kontrol tablosuna eğildi.

«S.2 Laboratuvarı arıyor. Kilitleneceğim. Şu bebeğinizi oradan uzaklaştırır mısınız?»

Yanıt hemen geldi:

«Laboratuvardan S.2'ye, Tamam. İlerlemeye devam et ve kilitlen. Lucey oradan çekilecek.»

Eğimli metal duvarlar ekranı doldurmaya başladı. Jan yaklaştıkları sırada, o devin emici kollarından birinin hızla çekildiğini gördü. Sonra boğuk bir gürültü ve kenetlenme kollarının birleşme noktalarını araması sırasındaki sürtünme sesleri duyuldu. Birkaç dakika içinde tekne üssün duvarına sıkıca dayandı ve iki giriş ağzı birbirine kilitlendi; bunun ardından, bir geçiş tüneli deniz altının gövdesinin içine doğmuş ilerledi. Basıncın eşitlendiği sinyali duyulduktan sonra da 1 Numaralı Derin Deniz Laboratuvarı'na giden yol açıldı.

Jan, Profesör Sullivan'ı atölye-laboratuvar arası küçük ve dağınık bir odada buldu. Adam mikroskopla, ufak bir bombayı andırır şeye bakmaktaydı. Bu, içinde derin deniz yaşam örneklerini içeren bir basınç kapsülü olmalıydı: bunun içindeki canlılar, santimetre kareye bir tonluk basınç altında mutlu bir şekilde oynaşp duruyorlardı herhalde.

«Evet» dedi, başını kaldıran Sullivan. «Rupert nasıl? Ve sizin için ne yapabiliriz?»

«Rupert iyi. Size en iyi dileklerini gönderdi. Ayrıca, kapalı yerde kalma korkusu olmasa, burayı ziyaret etmek istediğini de belirtti.»

«O halde, tepesindeki beş kilometrelik suyla burada bayağı rahatsız olurdu. Sizin için böyle olmuyor.»

Jan, hayır anlamında başını salladı.

«Bir stratosfer uçağının içinde bulunmaktan pek farklı değil. Bir terslik olursa, ikisinde de sonuç hemen hemen aynıdır.»

«Akıllıca bir yaklaşım, fakat ancak pek az kişinin bunu böyle görmesi garip.» Mikroskopun düğmeleriyle biraz oynadıktan sonra Jan'a merakla baktı.

«Sizi buralarda görmekten mutluyum» dedi, «fakat Rupert isteğinizi bana iletğinde birazcık şaşırıldığımı itiraf etmeliyim. Sizin gibi uzaycıların bizim işle ilgilenmelerini anlayamıyorum. Yanlış bir yön tutmuş olmayasınız?» Burada keyifle güldü. «Şahsen, uzaya çıkmak konusundaki aceleciliğinizi anlayamıyorum. Okyanuslardaki her şeyi düzenleyip sıraya koymak yüzyıllar alacak.»

Jan derin bir soluk aldı. Konuyu Sullivan'ın açmış olması iyiydi; işi çok daha kolaylaşmış olacaktı böylelikle. Deniz bilimcisinin yaptığı jeste karşın, ikisinin de pek çok ortak noktaları vardı. Sullivan'ın ilgi ve yardımını sağlayacak bir köprü oluşturmak pek zor olmayacaktı. Adamda hayal gücü olduğu belliydi, yoksa bu yeraltı dünyasına asla yerleşmezdi. Yine de Jan'in ihtiyatlı olması gerekiyordu; çünkü isteyeceği şey, en azından garip görünecekti.

Yine de güvendiği bir şey vardı. Sullivan yardım etmeyi reddetse bile, sırrını saklayacağı kuşkusuzdu. Ve burada, Pasifik Okyanusu'nun yatağındaki sakin büroda, Tanrısallar hangi garip

güçlere sahip olursa olsun, konuşmalarını dinleyemezdi.

«Profesör Sullivan» diye söze başladı, «okyanusa ilgi duysanız ve Tanrısallar oraya gitmenize izin vermese, neler hissederdiniz?»

«Aşırı derecede rahatsız olurdum kuşkusuz.»

«Böyle olacağınıza eminim. Ve diyelim ki bir gün, onlara fark ettirmeden hedefinize ulaşma fırsatı doğdu, o zaman ne yapardınız? Bu fırsatı değerlendirir miydiniz?»

Sullivan hiç duraklamadı.

«Kuşkusuz. Tartışmayı da sonraya bıraktırdım.»

«Artık elimde!» diye düşündü Jan. Artık gerileyemez; meğerki Tanrısallardan korkuyor olsun. Fakat onun pek bir şeyden korktuğunu sanmam. Sonra, üzeri bir yığın şeyle örtülü masaya doğru eğildi ve durumunu açıklamaya hazırlandı.

Profesör Sullivan aptal biri değildi. Daha Jan'ın konuşmasına kalmadan, dudakları alaycı bir gülümseyişle kıvrıldı.

«Demek oyun bu ha?» dedi yavaşça. «Çok, ama çok ilginç. Şimdi, neden yardım etmem gerektiğini anlatın bakalım.»

Daha önceki çağlar, Profesör Sullivan'ı aşırı bir lüks olarak görürdü. Onun sürdürdüğü çalışmalar, neredeyse ufak çapta bir savaş kadar pahalıya patlıyordu: Gerçekten de o, hiç gevşemeyen bir düşmana sürekli savaş açmış bir general olarak görülmeğe hoşlanıyordu. Düşmanı denizdi; savaş sırasında kullandığı silahlar ise soğuk, karanlık ve her şeyin de üstünde basınçtı. Sullivan ise ona karşı zekâ ve mühendislik hüneriyle karşı koyuyordu. Pek çok zafer kazandığı da olmuştu, ama deniz sabırlıydı: bekleyebilirdi. Sullivan, bir gün bir hata yapacağını biliyordu ve tek bir tesellisi vardı: Boğulmayacaktı hiç olmazsa. Buna zaman kalmayacaktı çünkü.

Jan kendisinden istekte bulunduğunda, şöyle ya da böyle bir söz vermeyi reddetmişti; ama nasıl bir yanıt vereceğini biliyordu. En ilginç deney için bir fırsat doğmuştu. Ne yazık ki sonucu asla öğrenemeyecekti; fakat bilimsel araştırmalarda genellikle olurdu bu ve zaten tamamlamaları için birkaç on yıl sürecek öteki programlara başlamıştı bile.

Profesör Sullivan cesur ve zeki biriydi, ama gerideki meslek yaşamına bir göz attığında, elde ettiği şeylerin, bir bilim adamı olarak onun ününü çağların ötesine taşımaya yetmeyeceğini görüyordu. Şimdiyse bir şans doğmuştu; tümüyle beklenmedik ve o ölçüde çekici görünen bu şey sayesinde, tarih kitaplarına geçeceğinden kuşkusuz yoktu. Öte yandan böyle yapmasında ihtirasın ve kendini kanıtlama isteğinin pek rolü yoktu: kendi yönünden sonsuza kadar gizli kalsa bile, yine de Jan'a yardım edecekti.

Jan'a gelince, onda ikinci bir düşünce oluşmaya başlıyordu. O özgün buluşunun sağladığı itme gücü, hemen hiç çaba göstermesine gerek kalmadan onu buralara kadar getirmişti. Birtakım araştırmalar yapmıştı; ama rüyalarını gerçeğe dönüştürmek için etkin bir adım atmamıştı o zamana kadar. Şu birkaç gün içindeyse seçimini yapmalıydı. Eğer Profesör Sullivan işbirliğini kabul edecek olursa, artık kendisi için bir dönüş yolu kalmayacaktı. Gelecek, kendisi için neler getirecek olursa olsun, bunu göğüslemesi gerekiyordu.

Onun kesin kararını vermesine yol açan düşünce, böylesine inanılmaz bir fırsatı kaçırmaması halinde kendini bir daha hiç affetmeyeceğiydi. Yaşamının daha sonraki bölümü hep beyhude pişmanlıklar içinde geçecekti ve bundan daha kötü bir şey de düşünülemezdi.

Sullivan'ın yanıtı birkaç saat sonra ona ulaştı; zarlar atılmıştı artık. Önünde daha çok zaman olduğunu bildiğinden, işlerini yavaş yavaş sıraya koymaya başladı.

Maia'ya yazdığı mektup şöyleydi:

«Sevgili Maia, en hafif deyimle, bu senin için esash bir sürpriz olacak. Bu mektubu aldığında, ben artık Dünya üstünde olmayacağım. Bununla, pek çok kişinin yaptığı gibi Ay'a gideceğimi söylemek istemiyorum. Hayır: Tanrısalların yuvasına uzanan yolda ilerliyor olacağım. Böylece, Güneş Sistemi'nden ayrılan ilk insan olarak bilineceğim.

«Bu mektubu, bana yardımcı olan bir dostuma bırakıyorum; o bunu, planımın başarıya ulaştığını (en azından ilk evresinin böyle olduğunu) öğreninceye kadar alkoyacak ve daha sonra da Tanrısallar araya girmek için çok geç kalmış olacaklar. Öylesine uzakta ve öylesine hızla yol alıyor olacağım ki, bir çağrı mesajının bana yetişmesi düşünülemez bile. Eğer böyle olsa bile, geminin yeniden Dünya'ya geri döndürülmesi çok zayıf bir olasılık. Bu kadar önemli biri olduğumu sanmıyorum.

«Önce, beni buna yönelten şeyi açıklayayım. Bildiğin gibi, uzay uçuşları ile hep ilgilenmiş ve

öteki gezegenlere gitmemize, ayrıca Tanrısalların uygarlığı hakkında bir şey öğrenmemize izin verilmediği içindir ki hep hayal kırıklığı hissetmişimdir. Eğer onlar araya girmemiş olsalardı, çoktan Mars ve Venüs'e ulaşmış olacaktık. Öte yandan, yirminci yüzyılda geliştirilmekte olan kobalt bombaları veya benzeri silahlarla kendimizi mahvetmiş olmamızın da aynı derecede mümkün olabileceğini kabul ediyorum. Yine de bazen, kendi ayaklarımızın üstünde durabilme şansının bizlere tanınmasını arzuladığım oluyor.

«Tanrısalların bizleri bir tür 'sera yaşamı' içinde tutmalarının herhalde bir nedeni olmalı ve kim bilir, kusursuz bir neden de olabilir bu. Fakat öyle olduğunu bilsem bile, yine de bu benim duygularımı veya davranışlarımı pek değiştirmezdi.

«Her şey Rupert'in o partisinde başladı. (O hiç de farkında olmaksızın beni doğru ize sürdü.) Anımsıyorsun değil mi? O budalaca seansı düzenlemiş, sonunda da ismini şimdi çıkaramadığım o kız bayılmıştı hani. Ben orada, Tanrısalların hangi yıldızdan geldiklerini sordum; verilen yanıt 'NGS 549672' oldu. Aslında bir yanıt beklemediğim gibi, o ana kadar olup bitene de eğlence gözüyle bakıyordum. Fakat bu sayının yıldız kataloğunda bulunması gereken bir numara olduğunu fark edince, bunu araştırmayı düşündüm. Bu yıldızın Carina takımyıldızı içinde yer aldığını buldum; bildiğimiz pek az şeyin biri de Tanrısalların o yönden gelmekte olduklarıdır.»

«Bu bilginin bize nasıl ulaştığını veya kaynağının ne olduğunu biliyorum diyemeyeceğim. Acaba birisi Rashaverak'ın zihnini mi okudu? Eğer öyle bile olsa, kendi yıldızlarının bizim katalogdaki numarasını bilmesi pek zayıf bir olasılıktı. Başlı başına bir gizem bu ve ben bunun çözümünü (eğer yapabilirlerse) Rupert gibi kişilere bırakıyorum! Ben, bilgi edinmiş olmak ve buna göre hareket etmekten dolayı halimden memnunum.

«Yaptığımız gözlemler sonucu, Tanrısalların gemilerinin hızı hakkında pek çok şey biliyoruz. Bunlar Güneş Sistemi'ni öyle müthiş bir ivmeyle terk ediyorlar ki, bir saatten daha az bir süre içinde ışık hızına ulaşıyorlar. Bunun anlamıysa, Tanrısalların elindeki o itme gücünün, geminin her atomunu aynı şekilde etkilemekte olduğudur; yoksa, gemidekilerin hepsi bir anda ezilip giderdi. Tüm uzayın onların oyun alanı olduğu ve yolculukları sırasında giderek hız kazanabilecekleri düşünülürse, niçin en başta böyle korkunç bir ivmeye gerek duyduklarını hep düşünmüşümdür. Kafamdaki kurama göre onlar, yıldızların çevresindeki enerji alanlarıyla bağlantı kurabiliyor ve bir güneşin epeyce yakınında buldukları sırada fırlama ve durma işlemlerine girişmeleri gerekiyor. Ama bunların hepsi ayrıntı...

«Önemli olan onların nereye kadar, gittiklerini bilmek ve böylece yolculuğun ne kadar sürdüğünü anlamaktı. NGS 549672 Dünya'dan kırk ışık yılı uzakta. Tanrısalların gemileri ışık hızının yaklaşık yüzde 99'una ulaştığına göre, bu yolculuğun da bizim zamanımızla kırk yıl sürmesi gerekir. Bizim zamanımızla: İşte ana sorun da burada.

«Işık hızına yaklaşıldığında garip şeylerin olduğunu belki duymuşsundur. Zaman farklı bir düzeyde akmaya, ağırlaşmaya başlar ve böylece Dünya'da aylar geçerken, aynı süre Tanrısalların gemisinde günlerle ifade edilir. Bu temel bir etki olup, yüz yıldan daha uzun bir zaman önce Einstein tarafından bulunmuştur.

«Ben de, Yıldızgemisi dediğimiz şeyi esas alarak ve görecelik kuramının artık kesinleşmiş sonuçlarından yararlanarak birtakım hesaplar yaptım. Tanrısalların gemisinde bulunan biri için NGS 549672'ye yapılan yolculuk iki aydan fazla sürmeyecek; ama bu arada, Dünya zamanıyla kırk yıl geçmiş olacak. Bunun mantığa aykırı görüldüğünü biliyorum, fakat Einstein'ın kuramı açıklayışından bu yana, dünyanın en iyi beyinlerinin bunun karşısında şaşkınlığa düşmüş

olmalarımı söylemek, sanırım bir anlamda teselli edici olacaktır.

«Herhalde bu örnek, nasıl bir şeyin olacağı konusunda seni aydınlatacak ve durumu daha açık olarak görmeni sağlayacaktır. Eğer Tanrısallar beni hemen Dünya'ya gönderecek olsalar bile, buraya ancak dört ay yaşlanmış olarak döneceğim. Dünya'da ise seksen yıl geçmiş olacak. Artık anlıyorsun sanırım Maia: Ne olursa olsun, sana elveda demektir bu...»

«Senin de bildiğin gibi, beni buraya bağlayan pek az şey var; bu yüzden gönül rahatlığıyla ayrılabilirim buradan. Anneme henüz bundan söz etmedim: kadının akli başından giderdi; bu nedenle cesaret edemedim. En iyisi de bu. Gerçi babamın ölümünden sonra ondan izin istediğim olmuştur ama... neyse, bunlara yeni baştan başlamaya gerek yok!

«Şu sırada benim deli olduğumu düşünebilirsin; Tanrısalların gemilerinden birine binebilmek herkese olanaksız gelir çünkü. Ama bunun bir yolunu buldum. Bu yol pek sık kullanılmaz ve bir daha da hiç olmayabilir; çünkü Karella'nın aynı hatayı iki kez yapacağını sanmıyorum. Truva'ya giren eski Yunan askerleriyle ilgili Tahta At efsanesini bilir misin? Ama Eski Ahit'te daha yakın bir koşutluk gösteren bir başka öykü daha vardır...»

«Yunus Peygamber'den daha rahat olacağına kuşku yok» dedi Sullivan. «Onun elektrik ışığına veya ilk yardım gereçlerine sahip olduğu konusunda bir kanıt yok. Ama senin bir sürü yiyeceğe gereksinmen olacak; ayrıca oksijen soluduğunu da görüyorum. İki aylık yolculuk için gerekli olanları bu kadar ufak bir yere sığdırabilecek misin?»

Parmağını, Jan'ın özenle çizdiği, masada serili duran çizimlerde gezdirdi. Masanın bir tarafında mikroskop, öteki tarafta ise garip bir balık kafası kâğıt ağırlığı olarak duruyordu.

«Oksijenin gerekli olmayacağını sanıyorum» dedi Jan. «Onların, pek hoşlanmasalar bile yine de bizim atmosferimizi soluyabildiklerini biliyoruz; belki ben de aynı şeyi başarabilirim. Yiyecek durumuna gelince, narcosamine kullanılarak bu çözülebilir. Tümüyle de güvenlidir. Yolculuk sırasında bundan bir doz aldığımda, beni yaklaşık altı hafta uyutacaktır. O zamana kadar da neredeyse varmış olurum. Aslında beni düşündüren yiyecek ve oksijen değil; can sıkıntısından korkuyorum.»

Profesör Sullivan düşünceyle başını salladı.

«Evet, narcosamine yeterince güvenli; dozajı da iyi bir şekilde ayarlanabilir. Yine de yanına fazla miktarda yiyecek almayı unutma; kendine geldiğinde açlıktan ölüyor olacaksın. Ya konserve açacağını bile kullanamayacak kadar zayıf düşer de, ölüp gidersen?»

«Bunu düşündüm» dedi Jan biraz da incinmişçesine. «Şeker ve çikolatadan yararlanacağım.»

«İyi; sorunu iyice incelediğini ve hoşuna gitmeyecek olursa geri dönmeyi düşünen bir budala gibi davranmadığını görmek beni memnun ediyor. Oynadığın şey kendi yaşamın ve birinin intiharına yardımcı olduğumu düşünmek de hiç istemem.»

Dalgın bir şekilde balık kafasını tutup kaldırdı. Jan çizim kâğıdı kıvrılıp kapanmasın diye atladı.

«Neyse ki» diye devam etti Profesör, «Sana gerekli olan donanım standart türden ve dükkânımız birkaç hafta içinde bunu toparlayabilir. Eğer fikir değiştirmeye karar verirsen...»

«Bunu yapmayacağım» dedi Jan.

«...tüm riskleri düşündüm ve plan kusursuz görünüyor. Altı haftanın sonunda, herhangi bir kaçak yolcu gibi ortaya çıkacağım. O zaman da (benim hesabıma göre) yolculuğun neredeyse sonu gelmiş olacak. Tanrısalların dünyasının hemen yakınında bulunacağız.

«Kuşkusuz, tüm olacaklar onlara bağlı. Belki de ilk gemiyle beni geri gönderecekler; ama en azından bir şeyler görmeyi umuyorum. Yanımda dört milimetrelik bir kamera ve binlerce metre

film var. Eğer bunları kullanamazsam, bu benim hatam olmayacak. En kötü olasılıkla, insanlığın sonsuza kadar karantinada tutulamayacağını kanıtlamış olacağım. Benim bu hareketim bir örnek yerine geçecek ve Karellen'i bir şeyler yapması için zorlayacak.

«Sevgili Maia, söyleyeceklerimin hepsi bu kadar. Beni pek aramayacağını biliyorum: dürüst olalım ve aramızdaki bağların pek o kadar güçlü olmadığını kabul edelim. Sen şimdi Rupert'le evlisin ve kendi özel evreninde mutluluk içinde yaşayacaksın. Hiç değilse, bunu umuyorum.

«Hoşça kal ve iyi şanslar. Torunlarınla karşılaşmayı özlemle bekleyeceğim... beni onlara tanıtmayı unutma, olur mu?»

Seni seven kardeşin Jan.

Jan onu ilk gördüğünde, karşısındaki şeyin ufak bir uçağın yolcu kabini olmadığına kendini inandırmak için bayağı zorlandı. Kusursuz aerodinamik şekildeki madeni iskeletin boyu yirmi metreydi ve bunun etrafını çevreleyen aydınlatılmış platformlardaki işçiler, ellerindeki aletleriyle çalışıyor, inip çıkıyorlardı.

«Evet» dedi Sullivan Jan'ın sorusuna. «Standart havacılık teknikleri kullanıyoruz ve buradaki adamların çoğu da havacılık endüstrisinde çalışıyor. Böyle bir şeyin canlı olabileceğini düşünmek zor, öyle değil mi? Ya da benim gördüğüm gibi, suyun bayağı dışına çıkabilmesi.»

Jan'ın gördüğü, büyüleyici bir şeydi, ama kafasında başka şeyler vardı. Gözleriyle dev iskeleti araştırıyor ve Sullivan'ın «klimalı tabut» diye ad taktığı küçücük hücrelerini yerleştirebileceği uygun bir gizlenme yeri arıyordu. Sonunda bir yerde karar kıldı. Burası, bir düzine kaçağı barındırabilecek kadar genişti.

«İskelet neredeyse tamamlanmış görünüyor» dedi Sullivan'a, «Deriyi ne zaman yerleştireceksiniz? Bu balınayı yakalamış olmalısınız; yoksa iskeletin ne kadar büyük olduğunu bilemezsiniz.»

Sullivan onun bu sözünden keyiflenmişti.

«Bir balınayı yakalamaya hiç mi hiç niyetimiz yok. Öte yandan, onlar kelime anlamıyla bir deriye sahip değiller. Balina yağıyla kaplı yirmi santimetre kalınlığındaki bir tabakayı bu iskeletin üstüne örtmeye kalkmak pek de pratik olmazdı zaten. Hayır, tüm o şeyin plastikten bir taklidi yapıldı ve sonra da dikkatle boyandı. İş bitirdiğimizde, hiç kimse aradaki farkı anlayamayacak.»

Bu durumda, diye düşündü Jan, akla en uygun gelen şey, Tanrısalların gerekli fotoğrafı çektikten sonra, aynı büyüklükte bir modeli kendi gezegenlerinde oluşturmalarıydı. Ama belki de ikmal gemileri boş olarak geç döndüğündendir ki, yirmi metrelik sperm balinası gibi ufak bir şey dikkat bile çekmeyecekti. Böyle bir güce ve kaynağa sahip olanlar, ufak tefek ekonomi sorunlarıyla ilgilenmezlerdi...

Profesör Sullivan, Paskalya Adası'nın keşfinden beri arkeolojiye meydan okuyan büyük heykellerin birinin yanında duruyordu. Kral, tanrı ya da ne olursa olsun, bunun gözsüz bakışları, o sırada eserini incelemekte olan Profesör'ü izliyor gibiydi. Sullivan yaptığı şeyle gurur duyuyordu; çok geçmeden bu şeyin insanoğlundan ebediyen uzaklaştırılacak olması talihsiz bir durumu doğrusu.

Görünen tablo, uyuşturucunun etkisiyle çıldırmış bir sanatçının eseri olarak düşünülebilirdi. Yine de, yaşamın iyi bir kopyasıydı; buradaki sanatçı, Doğa'nın kendisiydi. Sahne, sualtı televizyon tekniğinin kusursuz hale getirilişine kadar ancak pek az kişinin göz atabildiği bir şeydi. Hatta o zamanlar bile, bu dev düşmanların ortalığı karıştırarak su yüzeyine doğru yükselmeleri, çok ender rastlanan ve saniyelerle kısıtlı olan bir manzaraydı. Bu savaşlar okyanus derinliklerinin sonsuz karanlığında, sperm balinalarının kendilerine yiyecek aramaları sırasında olurdu. Karşı koyan şey, canlı canlı yenmek istemeyen avın kendisiydi...

Balınanın uzun, testere dişli alt çenesi, kurbanını yakalamak üzere açık durumdaydı. Yaratığın başı, canı pahasına umutsuzca savaştan dev mürekkep balığının kıvrılıp bükülmüş, beyaz ve yumuşak kolları arasında neredeyse kaybolmuştu. Hayvanın yirmi santimetre çapındaki vantuzları, kolların balınaya sarıldığı yerlerde benekli bir görünüm oluşturmaktaydı. Bu kollardan biri kopmuştu ve savaşın sonucunun uzak olmadığı belliydi. Yeryüzünün bu en büyük iki hayvanı birbiriyle

kapıştığında, kazanan hep balina olurdu. Bir ormanı andırır kollarının o korkunç gücüne karşın, mürekkep balığının tek kurtuluş umudu, kendisini sabırla öğütecek olan dişilerin arasına düşmeden kaçabilmektir. Hayvan, çapı bir metreyi bulan o anlamsız gözleriyle düşmanına bakıyorsa da, o karanlık uçurumlarda iki yaratığın da birbirini görmesi olanaksızdı.

Tüm bu görüntü otuz metreden biraz daha uzundu. Bunun çevresine alüminyum bir kafes geçirilmiş ve buna da bir kaldırma kancası bağlanmıştı. Her şey hazır olup, gerisi Tanrısalların gelmesine kalmıştı. Sullivan onların çabuk davranmaları için dua ediyordu: bu bekleyiş alabildiğine huzurunu kaçıırıyordu.

Bürodan çıkmış olan biri, pırıl pırıl güneşin altında etrafa bakmıyor, herhalde kendisini arıyordu. Sullivan o tarafa yürüdü.

«Merhaba Bill, bu telaş niye?»

«Haberler iyi profesör. Tanrısallarca onurlandırıldık! Bizzat Amir buraya gelmek ve yükleme işinden önce şu bizim tabloya bir bakmak istiyor. Reklamı bir düşünsene! Yeni bağışlar için başvurduğumuzda, bunun bize çok yararı olacak. Böyle bir şeyi bekliyordum zaten.»

Profesör Sullivan zorlukla yutkundu. Reklama bir şey dediği yoktu; ama bu seferki biraz fazlaydı doğrusu.

Karellen, balinanın başının yakınında durmuş, onun küt burnuna ve fildişi çubuklara benzeyen dişlerine bakmaktaydı. Huzursuzluğunu gizlemeye çalışan Sullivan, onun ne düşündüğünü merak ediyordu. Karellen'in davranışlarında bir kuşku belirtisi yoktu ve ziyareti normal bir şey olarak açıklanabilirdi. Yine de her şeyin bir an önce olup bitmesi Sullivan'ı çok rahatlatıyordu.

«Gezegennemizde bu kadar büyük bir yaratık yok» dedi Karellen. «Sizden böyle bir ikili oluşturmanızı istememizin bir nedeni o. Benim.. şey... yurttaşlarım bunu çok ilginç bulacaklar.»

«Sizdeki o alçak çekim ortamında oldukça büyük hayvanların bulunduğunu düşünmüştüm» diye karşılık verdi Sullivan. «Bakın, siz bizlerden ne kadar irisiniz.»

«Evet, ama bizde okyanuslar yok. Ve söz büyüklükten açılınca, hiçbir kara parçası denizlerle yarışamaz.»

Tümüyle doğru bu, diye düşündü Sullivan. Bildiği kadarıyla, Tanrısalların yurdu hakkında şimdiye kadar açıklanmamış bir gerçektir bu duyduğu. Jan bayağı ilginç bulacaktı orayı.

O sırada Jan da bir kilometre kadar ötedeki bir kulübede oturmuş, olup bitenleri dürbünle izlemekteydi. Kendi kendine dubadan korkacak bir şey olmadığını söylüyordu. Balina ne kadar incelenirse incelenir, onun sırrını açığa çıkaramazlardı. Yine de Karellen bir şeyden kuşku duyarak, onlarla oyun oynuyor olabilirdi.

Amir, hayvanın mağarayı andıran ağzından içeri bir göz attığı sırada, Sullivan'ın içindeki kuşku da giderek artmaktaydı.

«Sizin İncil'de bir öykü vardır» dedi Karellen, «Yunus adındaki bir İbrani peygamber bir balina tarafından yutulmuş ve böylece atıldığı gemiden karaya salimen ulaşmış. Böyle bir efsanenin bir temele dayandığına inanıyor musunuz?»

«Güvenilir bir öyküye göre, balina avcılarında biri yutulduktan sonra, hayvanın kusmasıyla, bir zarar görmeksizin dışarı çıkmış. Zaten içeride birkaç saniyeden fazla kalsa boğulurdu. Ayrıca hayvanın dişlerinden kurtulmuş olduğu için de bayağı şanslıymış. Neredeyse inanılmaz bir öykü, ama tümüyle olanaksız değil.»

«Çok ilginç» diye karşılık verdi Karellen. Bir süre daha o kocaman ağıza baktıktan sonra, mürekkep balığını incelemek için yürüdü. Sullivan derinden bir 'Oh' çekerken bunun duyulmaması için dua etti.

«Eğer başıma gelecekleri bilseydim, deliliğini bana bulaştırmaya çalışmadan önce seni hemen dışarı attırırdım» dedi Sullivan.

«Üzgünüm, ama atlattık işte.» Jan, ona karşılık verdi.

«Umarım öyledir. Her neyse, iyi şanslar. Fikrini değiştirmek istersen, hâlâ altı saatin var.»

«Bu saatlere ihtiyacım yok. Beni şimdi ancak Karellen durdurabilir. Yaptığımız her şey için çok teşekkür ederim. Eğer geri dönecek olursam, Tanrısallar hakkında bir kitap yazacak ve bunu da size ithaf edeceğim.»

«Bunun bana çok yararı olacak» diye ters ters söylendi Sullivan. «Kemiklerim çürümüş olur o zaman.»

Aslında pek duygusal biri olmadığı halde, bu vedalaşma işinin kendisini etkilediğini görmek Sullivan'ı bayağı şaşırtıyordu. Birlikte plan kurdukları o birkaç hafta boyunca Jan'a alışmıştı. Ayrıca, karmaşık nitelikli bir intihar girişimine yardımcı olduğu düşüncesi de onu korkutmaya başlamıştı.

Jan'ın sıra halindeki dişlerden sakınarak, hayvanın ağzına girdiği sırada merdiveni sıkıca tuttu. Elektrik fenerinin oluşturduğu aydınlıkta, Jan'ın döndüğünü ve mağarayı andırır oyukta kaybolmadan önce son bir kez el salladığını gördü. Bunun ardından, hava kilidinin açılıp kapanma sesi duyuldu; sonra da sessizlik.

Bir kâbusa benzeyen o kaskatı savaş manzarasını aydınlatan ay ışığında, Profesör Sullivan ağır ağır bürosuna doğru yürüdü. Neler yaptığını, bunun sonucunun ne olacağını merak ediyordu. Bunu hiçbir zaman öğrenemeyecekti kuşkusuz. Jan yaşamından yalnızca birkaç aylık fedakârlık yapmak suretiyle, Tanrısalların yuvasına ulaşır ve sonra da geri dönerek yine tam bu noktada yürüyebilirdi. Ama bu yürüyüş yapılırsa bile, artık zamanın aşılmaz sınırının ötesinde kalacaktı bu; çünkü aradan seksen yıl geçmiş olacaktı.

Jan iç kapının kilidini kapar kapamaz, ufak metal silindirin, içinde ışıklar yandı. Hiç zaman kaybetmeden son kontrolleri yapmaya başladı. Gerekli yiyecek ve öteberi zaten günler önce oraya depo edilmişti; ama son bir kez inceleme yapmak, hiçbir şeyin unutulmadığı konusunda onu rahatlatıyordu.

Bir saat kadar sonra rahatladı da. Süngerle lastik karışımı yatağa uzandı ve planını bir daha gözden geçirdi. Duyulan tek ses, elektrikle çalışan saatli takvimden gelen vızıltıydı. Bu cihaz, yolculuğun sona ermekte olduğunu göstererek onu uyacaktı.

İçinde bulunduğu hücrede hiçbir Şey hissetmeyeceğini biliyordu; Tanrısalların gemilerini iten güç ne kadar müthiş olursa olsun, bunun kusursuzca dengelenmesi gerekirdi. Sullivan da bu noktaya işaret etmiş, kalkıştaki çekim gücünün birkaç 'g' den fazla olması halinde, hazırlanan tablonun yıkılacağını belirtmişti. 'Müşterileri'yse, bu konuda bir tehlike olmadığını ona söylemişlerdi.

Ama yine de, atmosfer basıncında bayağı bir değişme olacağı kuşkusuzdu. Bu pek önemli değildi, çünkü içi boş olan modeller üzerlerindeki birkaç delikten hava vereceklerdi. Jan'ın hücreyi terk etmeden önce basıncı ayarlaması gerekecekti; ayrıca, Tanrısalların gemisindeki havanın solunamaz olabileceğini de göz önüne almıştı. Basit bir yüz maskesi ve oksijen bunun üstesinden gelecekti; pek öyle ayrıntılı şeylere gerek yoktu. Mekanik bir yardımcı olmadan soluk alabilirse, daha iyi olurdu kuşkusuz.

Daha fazla beklemenin anlamı yoktu. Bu yalnızca sinirlerinin gerilmesine yol açacaktı. Dikkatle, hazırlanmış ilaçla dolu olan şırıngayı aldı. Narcosamine, hayvanların kış uykularıyla ilgili olarak sürdürülen araştırmalar sırasında bulunmuştu ve çoğunun sandığı gibi yaşamı durdurmuyordu. Bunun tüm yaptığı, metabolizmayı çok alt bir düzeyde tutarak, yaşamsal işlemleri büyük ölçüde yavaşlatmaktı. Böylece, bir anlamda yaşam ateşinin üzeri külleniyor ve bunun içten içe yanması

sürüyordu. Fakat, haftalar ve aylar sonra ilacın etkisi geçtiğinde, bu ateş yeniden alevleniyor ve uyuyan kişi yeniden yaşama dönüyordu. Çok güvenli bir ilaçtı bu. Doğa, milyonlarca yıl boyunca bunu kullanarak, çocuklarını yiyeceğin hiç bulunmadığı o kışlardan korumuştı.

Jan uykuya daldı. Askı kancasına bağlanan kablonun o muazzam metal çerçeveyi kaldırarak gemiye yüklemesi sırasındaki sarsıntıyı hissetmedi. Üç yüz milyon kere milyon kilometre sonra açılmak üzere kilitlenen kapıların sesini duymadı. Geminin hızla tırmanışı sırasında güçlü duvarların ardından hafifçe duyulan ve doğal yapısına dönen atmosferin çılgınlıklarını da fark etmedi.

Yıldızgeminin harekete geçişini ise asla hissetmedi.

O haftalık toplantılar sırasında konferans odası genellikle kalabalık olurdu; fakat bugün kalabalık o kadar fazlaydı ki, gazeteciler yazı yazmakta zorluk çekiyordu. Belki yüzüncü kez birbirlerine söylenerek, Karellen'in tutuculuğundan ve düşüncesizliğinden yakınıyorlardı. Dünyanın başka bir yerinde olsa, TV kameralarını, teyplerini ve öteki çok gelişmiş mesleki cihazlarını kullanabilirdi. Ama burada, ancak kalem kâğıt gibi ilkel şeylere, hatta inanılmaz gelse bile, stenoya güvenmek zorundaydılar.

Teypleri fark ettirmeden içeriye sokmak için birkaç girişimde bulunmuşlar kuşkusuz. Ve bu cihazlar yine aynı başarıyla dışarıya da çıkarılmıştı; fakat bunların içinden dumanların yükseldiğini görmek, girişimin yararsızlığını ortaya koymuştu. O zaman herkes, saatlerini ve öteki metal eşyalarını konferans odasının dışında bırakmaları konusunda yapılan uyarının kendilerinin iyiliği için olduğunu anlamıştı.

Onlara daha da haksız gelen şey, Karellen'in her şeyi kaydetmekte oluşuydu. Dikkatsiz ve yanlış yorum yapmakla suçlanan gazeteciler, Karellen'in yanındakiler tarafından kısa ve hoş olmayan oturumlara çağırılmışlar, kendilerinden, Amir'in gerçekte neler söylediğini bir kez daha teypten dinlemeleri istenmişti. Ve bu bir defayla da kalmamıştı.

Söylentiler nasıl da yayılıyordu? Daha önceden bir bildiri yayınlanmadığı halde, Karellen yılda iki üç kez olduğu üzere, ne zaman bir şeyler söyleyecek olsa ortalık kalabalıktan geçilmezdi.

Büyük kapılar açılıp Karellen kürsüye doğru ilerlediği sırada, mırıldanan kalabalık da sessizleşiverdi. Salonun ışıkları, kuşkusuz Tanrısalların uzak güneşinin verdiği aydınlığa yakın olsun diye epeyce karartılmış olduğundan, Yeryüzü Amiri dışarıda bulunduğu sıralar normal olarak taktığı koyu gözlükleri takmamıştı.

Kalabalığın karmakarışık selam verişine karşılık olmak üzere «Herkese günaydın» dedikten sonra, onların önünde duran uzun boylu ve göze çarpan birine döndü. Basın Kulübü'nün en kıdemli kişisi olan Bay Golde, bir evin uşağına şöyle bir anonsu yaptırabilecek nitelikte biriydi: «İki gazeteci ve Times'dan bir beyefendi.» Kendisinin giyimi ve davranışları, eski dönemlerin diplomatlarını andırıyordu: Hiç kimse ona sırrını açmakta bir an olsun çekinmez ve sonra da asla pişman olmazdı.

«Bugün bayağı bir kalabalık var Bay Golde. Herhalde haber sıkıntısı çekiliyor.»

Times'lı beyefendi gülümseyerek boğazını temizledi.

«Sanırım siz bunu giderebilirsiniz Sayın Amir.»

Karellen'in bunun yanıtını düşündüğü sırada, onu dikkatle izliyordu. Tanrısalların maskeye benzer yüzlerinin herhangi bir duygu belirtisi taşımaması haksızlıktı doğrusu. Kocaman gözlerin ortasında, o hafif ışıktaki bile kısılmış olan, gözbebekleri, belirgin bir merak içinde bekleyen insanların ötesine, ölçülemez bir uzaklığa bakıyordu. Onun her iki yanağının (siyah mermeri andırır bu yivli eğimlere yanak denilebilirse) üstündeki ikiz soluk alma deliklerinden gelen çok hafif bir ıslık sesi, Karellen'de var olduğu sanılan ciğerlerin, Dünya'nın ince havasını soluma çabasının bir işaretiydi herhalde. Golde oradaki ince, beyaz tüy perdesinin, bu hızlı ve çiftli soluk alma hareketine uygun olarak ileri geri sallandığını görebiliyordu. Herkes, bunların toz filtreleri olduğuna inanıyordu ve Tanrısalların dünyalarındaki atmosferle ilgili kuramlar da hep bu zayıf temel üzerine kurulmuştu.

«Evet, size bazı haberlerim var. Kuşkusuz sizin de bildiğiniz gibi, benim ikmal gemilerimden biri üsse dönmek üzere geçenlerde Dünya'dan ayrıldı. Gemide bir kaçak yolcu olduğunu da yeni öğrendik.»

Yüzlerce kalem birden bire durdu; yüzlerce göz Karellen'e dikildi.

«Bir kaçak mı dediniz Sayın Amir?» Golde soruyordu. «Onun kim olduğunu ve gemiye nasıl girdiğini sorabilir miyiz?»

«İsmi Jan Rodricks: Cape Town Üniversitesi'nde mühendislik öğrencisi. Onunla ilgili ayrıntıları, o çok yeterli haber alma kanallarınız aracılığıyla öğrenebilirsiniz kuşkusuz.»

Karellen gülümsüyordu. Garip bir şeydi onun gülümsemesi. Sanki yalnızca gözlerindeydi bu gülüş: Onun sert ifadeli, dudaksız ağzında hemen hiç hareket yoktu. Golde kafasından, acaba bu da, Karellen'in büyük bir başarıyla kopya edebildiği insan adetlerinden biri mi, diye geçirdi. Sonuçta, bu bir gülümseme etkisi yaratıyor ve akıl da bunu böylece kabul ediyordu.

«Onun buradan nasıl ayrıldığına gelince» diye devam etti Karellen, «bu, ikinci derecede önemli bir şey. Size ya da başka bir astronot heveslisine şunu temin ederim ki, böyle bir girişime bir daha olanak tanınmayacaktır.»

«O genç adama ne olacak?» Golde dayatıyordu. «Dünya'ya geri gönderilecek mi?»

«Bu benim karar yetkimin dışında, ama bir sonraki gemiyle gönderileceğini sanıyorum. Oradaki şartları rahat edemeyeceği kadar yabancı bulacak. Bu da beni bugünkü toplantımızın ana konusuna getiriyor.»

Karellen sustuğunda, salondaki sessizlik daha da derinleşti.

«Size dış uzayı kapamış olduğumuz için, nüfusunuzu oluşturanların daha genç ve daha romantikleri arasında birtakım yakınmaların olduğu göze çarpıyor. Bunu yapmamızın bir amacı vardı. Sizden bu zevki esirgemek niyetinde değildik. Fakat hiç düşündünüz mü? Eğer şu benzetişimi hoş görürseniz, bir Taş Devri insanı birdenbire kendini modern bir kentte bulsa neler hissederdi acaba?»

«Arada büyük bir fark var» diyen Herald Tribune muhabiri protesto etti. «Bizler bilime alışkınız. Dünyanızda anlayamayacağımız pek çok şey vardır kuşkusuz, ama bunları büyü diye tanımlamazdık herhalde.»

«Bundan çok mu eminsiniz?» diyen Karellen'in sesi nemdeyse duyulamayacak kadar hafifti. «Elektrikle buhar çağı arasında yalnızca yüz yıllık bir aralık var; ama bir Viktorya çağı teknisyeni televizyonu veya elektronik beyini görse ne derdi acaba? Bunların nasıl işlediklerini araştırmaya koyulsa kaç yıl yaşaması gerekirdi? İki teknoloji arasındaki uçurum o kadar kolay genişleyebilir ki, sonu ölümcül olur bunun.»

(«Hey» dedi Reuters'in adamı, yanındaki BBC muhabirine. «Şansımız var. Genel politikayla ilgili bir konuşma yapacak. Bunun belirtilerini bilirim.»)

«İnsan soyunu yeryüzüyle kısıtlamamızın başka nedenleri de var, izleyin.»

Işıklar giderek zayıfladı ve söndü. Bunlar sönerken de, salonun ortasında süt renginde bir yanardöner oluştu. Bu, yıldızların oluşturduğu bir burgaç şeklinde katılaştır gibi oldu; bunun en dışındaki güneşin ta ötelinde bir sarmal nebula görünmekteydi.

«Daha önce bunu hiçbir insan gözü görmemiştir.» Karanlığın içinden Karellen'in sesi duyuldu. «Bir milyon ışık yılı uzaktan, güneşinizin de bir üyesi olduğu ada galaksiye, kendi evreninize bakıyorsunuz.»

Bunun ardından uzun bir sessizlik oldu. Sonra, Karellen devam etti; sesindeki ifadeyi ne acıma, ne de alaycılık olarak adlandırmak mümkündü.

«İrkiniz, oldukça küçük gezegeninizin sorunlarıyla başa çıkmakta dikkate değer bir yeteneksizlik göstermişti. Bizler buraya geldiğimizde, bilimin hiç düşünmeden elinize tutuşturduğu güçlerle birbirinizi mahvetmek üzereydiniz. Eğer bizler araya girmeseydik, yeryüzü bugün radyoaktif bir çöl haline gelecekti.»

«Şimdi, birleşmiş bir ırk olarak barış içinde yaşıyorsunuz. Çok geçmeden, artık bizim yardımımıza»

gerek duymaksızın kendi gezegeninizi idare edecek kadar uygarlaşmış olacaksınız. Belki elli tane ay ve gezegenden oluşan tüm bir güneş sisteminin sorunlarını bile halledebilirdiniz. Ama bunu becerebileceğinizi gerçekten hayal ediyor musunuz?»

Nebula genişliyordu. Şimdi tek tek ve hızla geçen yıldızlar, bir dökümhanedeki kıvılcımlar gibi çabucak görünüp kayboluyordu. Bunların her biriye, çevrelerinde kim bilir kaç dünyanın dönüp durduğu birer güneşti...

«Bizim galaksimizde» diye mırıldandı Karellen, «seksen yedi bin milyon güneş vardır. Bu sayı bile, uzayın büyüklüğü hakkında ancak çok zayıf bir fikir verir. Buna meydan okumaya kalkışacak olsaydınız, dünya çöllerindeki tüm kum tanelerinin her birini etiketleyip sınırlandırmaya uğraşan karıncalara benzerdiniz.»

«Sizin ırkınız, şimdiki gelişim düzeyinde böyle zorlu bir işe girişemez. Benim görevlerimden biri de sizi, yıldızlar arasında uzanan, hayal dahi edemeyeceğiniz birtakım güçlerden korumaktır. »

Galaksinin alev bulutlarına benzeyen görüntüsü giderek soluklaştı; yanan ışıklar, salondaki sessizliği aydınlattı.

Karellen gitmek üzere kalktı: Görüşme bitmişti. Kapının yanında durarak, hiç ses çıkmayan kalabalığa baktı.

«Acı bir düşünce, ama kabul etmelisiniz. Gezegenler bir gün elinize geçebilir. Ama yıldızlar İnsan'a göre değil.»

«Yıldızlar İnsan'a göre değil.» Evet, yıldızlara açılan kapıların yüzlerine çarpılması onları rahatsız edecekti. Ama gerçeği, ya da acımayla dolu olarak kendilerine anlatılan gerçeğin o bölümünü kabul etmek zorundaydılar.

Karellen, stratosferin o ıssız yüceliklerinden dünyaya ve kendisinin isteksiz gözetimine bırakılmış olan insanlara bakıyordu. İlerideki şeyleri ve yalnızca birkaç on yıl sonra bu dünyanın başına gelecekleri düşünmekteydi.

Ne kadar talihli olduklarını hiç bilmeyeceklerdi. İnsanlık, bir yaşam boyu, hiçbir ırkın bilmediği bir mutluluğa ulaşmıştı. Bir Altın Çağ olmuştu bu. Ama altın, batan güneşin de, sonbaharın da rengiydi; kış fırtınalarının ilk ulumalarını ancak Karellen'in kulakları duyabilirdi.

Ve ancak Karellen, Altın Çağ'ın acımasız bir süratle sonuna yaklaştığını bilebilirdi.

«Şuna bir bak!» diye patlayan George Greggson gazeteyi Jean'e fırlattı. Gazete, kadının onu yakalama çabasına karşın, kayıtsızca kahvaltı masasının üzerine serildi. Onun üstündeki reçel kalıntılarını kazıyan Jean kocasının keyfini kaçıran yeri okuduğu sırada, elinden geldiğince hoşnutsuzluğunu göstermeye çalışıyordu. Bu konuda pekiyi sayılmazdı, çünkü genellikle kritiği yapan kişilerin görüşlerine uyardı. Çoğunlukla ana görüşlere aykırı gelen bu fikirleri kendine saklarsa da, bunu sırf gürültü patırtı olmasın diye yapmak amacıyla da değildi. George, ondan veya herhangi birinden gelecek övgüyü kabule çoktan hazırды; ama eğer Jean onun işi konusunda biraz tenkitte bulunacak olursa, bunun karşılığında, kendisindeki sanatçı yeteneğinin noksanlığıyla ilgili bir sürü sıkıcı laf dinlemek zorunda kalırdı.

Jean yazıyı iki kez okudu, sonra bıraktı. İyi bir yazıydı doğrusu ve öyle olduğunu söyledi. «Gösteriden hoşlanmış görünüyor. Sen neden homurdanıyorsun?» «Şunun için» diyen George, parmağıyla yazı sütununun ortasını işaret etti. «Bir daha oku.» «Bale bölümünde arka planın hoş pastel yeşili, gözler için özellikle dinlendiriciydi. Ne var bunda?»

«Yeşil değildi o renk! Tam bir mavi ton, elde etmek için dünyanın zamanını harcadım! Ve ne oldu? Ya kontrol odasındaki o Allah'ın cezası teknisyenlerden biri renk dengesini bozdu, ya da şu eleştirmen olacak budalaların gözleri şaşkınlık bakıyor. Bizim alıcısındaki renk nasıldı?»

«Şey, anımsayamıyorum» Jean itiraf etti. «Tam o sırada Poppet bağırmağa başladı ve ben de nesi olduğuna bakmak için onun yanına gittim.»

«Ha, öyle mi?» diyen George için için kaynayan bir sessizliğe gömüldü. Jean her an ikinci bir patlamanın olabileceğini biliyordu. Ama bu, bayağı yumuşak bir şekilde oldu.

«Televizyon için yeni bir tarif buldum» George mırıldandı. «Onun, sanatçı ve izleyici arasındaki iletişimi engelleyen bir cihaz olduğuna karar verdim.»

«Bu konuda ne yapmak istiyorsun?» Jean sitem edercesine karşılık verdi. «Yeniden canlı tiyatroya mı döneceksin?»

«Neden olmasın?» George sordu. «Gerçekten de bunu düşünüyorum. Yeni Atinalılardan aldığım mektubu biliyorsun ya? Bana yeniden yazmışlar. Bu kez karşılık vereceğim.»

«Öyle mi?» diyen Jean biraz telaşlıydı. «Onların oldukça tuhaf kişiler olduklarını sanıyordum.»

«Tamam işte, bunu anlamamanın da tek bir yolu var. İki hafta içinde gidip onları görmeyi düşünüyorum. Yayınladıkları edebi eserlerin bayağı akıllıca şeyler olduğunu kabul etmeliyim. Ayrıca, aralarında pek çok işe yarar kişi de var.»

«Benim odun aleviyle yemek pişireceğimi ya da postlardan giysi dikeceğimi düşünüyorsan.»

«Lütfen budalalık etme! Bu öykülerin hepsi uydurma. Bu koloni, uygar bir yaşam için gerekli olan her şeye sahip. Gereksiz gösterişe aldırıyorlar, hepsi bu. Öte yandan, Pasifik'i ziyaret etmeyeli de birkaç yıl oluyor. İkimiz için de iyi bir gezinti olacak bu.»

«Seninle oraya gelmeyi kabul ediyorum» dedi Jean. «Ama, Junior'la Poppet'in bir sürü Polinezya vahşisi arasında büyümelerini istemiyorum.»

«Bu olmayacak» George atıldı. «Sana söz veriyorum.»

Belki o sırada bilmiyordu, ama haklı çıkacaktı.

Verandanın öteki tarafındaki ufak tefek adam, «Uçuş sırasında da dikkat etmiş olduğunuz gibi» dedi, «koloni iki adadan meydana gelmekte olup, bunlar bir geçitle birbirine bağlıdır. Burası Atina; ötekine de Sparta diye ad taktık. Karşı taraf oldukça vahşi görünümüne sahip ve kayalıklı olmakla birlikte, spor ve benzeri uğraşlar için harika bir yerdir.» Adamın gözü bir an için konuğunun bel hizasına takıldı ve George oturduğu bambu iskemlede şöyle bir kıpırdandı. «Bu arada, Sparta'nın sönmüş bir volkan olduğunu belirtmeliyim. Ya da, jeologlar onun sönmüş olduğunu söylüyorlar, ha-ha!

«Gelelim Atina'ya. Sizin de fark ettiğiniz gibi, koloninin kuruluş amacı, bağımsız ve kendi sanat geleneklerine bağlı, sürekli bir kültürel grup oluşturmaktır. Bu girişimi yapmamızdan önce, pek çok araştırmanın sürdürüldüğünü belirtmem yerinde olur sanırım. Gerçekte bu iş, aşırı karmaşık bir matematiğe dayalı ve uygulamalı türden bir toplumsal mühendisliktir; ama bu konudan anladığımı iddia etmeyeceğim. Tüm bildiğim, matematikçi sosyologların koloninin ne kadar büyük olması gerektiğini, hangi türden kişilerin burada yer alacağını ve hepsinden öte, uzun vadeli bir yaşam için hangi anayasanın uygun olacağını hesaplamış olmalarıdır.

«Bizler, sekiz kişilik bir konsey tarafından yönetiliriz. Bu kişiler üretim, güç, sosyal mühendislik, sanat, ekonomi, bilim, spor ve felsefe dallarının temsilcileridir. Sürekli bir başkan yoktur. Bu kişi konseyi oluşturan direktörler tarafından her yıl yeniden seçilir.

«Şimdiki nüfusumuz elli binin biraz üstünde olup, bu sayı ideal olarak düşünülenin bir miktar altındadır. Bu nedenle, yeni üyeleri kabul ediyoruz. Bu arada fireler de oluyor kuşkusuz. Özel yetenekler gerektiren bazı konularda henüz kendi yağımızla kavrulacak durumda değiliz.

«Bu adada insanın bağımsızlığının bir kısmını ve onun sanat geleneklerini korumaya çalışıyoruz. Tanrısallara düşmanlığımız yok; yalnızca, kendi yolumuzda gitmek istiyoruz biz. Onlar eski ulusları ve tarihin başlangıcından beri insanın izlediği yaşam yolunu mahvederlerken, kötünün yanında pek çok iyi şey de kaybolup gitti. Dünya şimdi sakin, niteliksiz ve kültürel yönden ölü durumda; Tanrısalların gelişinden beri, gerçekten yeni olan hiçbir şey yaratılmadı. Bunun nedeni ortada; uğruna çaba gösterilecek bir şey kalmadığı gibi, eğlence ve buna benzer akıl çelen şeyler de çok fazla. Her gün radyo ve TV'nin çeşitli kanallarından beş yüz saat kadar bir yayın yapıldığının farkında mısınız? Hiç uyumasanız ve hiçbir iş görmeseniz bile, bir düğmeyi açmakla emrinizde olacak bu eğlencelerin ancak yirmi de birinden daha azını izleyebilirsiniz! İnsanların artık pasif süngerler haline gelmesine şaşmamalı; yalnızca emiyor, ama herhangi bir şey yaratmıyorlar. Kişi başına ortalama program izleme süresinin günde üç saat olduğunu biliyor muydunuz? Çok geçmeden, kişiler özel yaşamlarını sürdüremez olacaklar. Yapacakları, TV'deki çeşitli aile dizilerini tam gün izlemekle sınırlı kalacak!

«Burada, Atina'da eğlence gerekli yerini almıştır. Daha da ötesi, konserve şeklinde olmayıp, canlıdır. Bu büyüklükteki bir toplumda, hemen tüm izleyicilerin de katılmasıyla tam bir sanatçı ve icracılar grubu oluşturmak mümkündür. Gerçekten de, sahip olduğumuz senfoni orkestrası, belki de dünyanın en iyi on ikisi arasındadır.

«Yine de, söylediklerimi aynen kabul etmenizi istemiyorum. Burada genellikle olan şey, gözlemci hemşerilerimizin birkaç gün kalarak havaya alışmalarıdır. Eğer bize katılmaya karar verirlerse, onları gerçekten de bizim ana savunma hattımız olan bir dizi psikolojik testten geçiririz. Başvuranların yaklaşık üçte biri geri çevrilir; genellikle bu onların kusuruyla ve dış görünüşleriyle ilgili değildir. Testleri başaranlar ise, işlerini yoluna koymak için bir süre evlerine döner, sonra da aramıza katılırlar. Bazılarının bu aşamada fikir değiştirdiği olur, fakat bu çok olağandıdır ve hemen her zaman da kendilerinin ellerinde olmayan birtakım özel nedenlerle olur. Testlerimiz yüzde yüz güvenilirlik derecesindedir; bunları başaranlar, gerçekten gelmek isteyenlerdir.»

«Birisi daha sonra fikrini değiştirirse ne olur?» diye merakla sordu Jean.

«O zaman gidebilirler. Hiçbir zorluk çıkarılmaz. Bir iki kez oldu bu.»

Daha sonra bir sessizlik oldu. George'a bir göz atan Jean onun, artistik çevrelerde o sıralar popüler olan favorilerini düşünceli düşünceli kaşımakta olduğunu gördü. Mademki arkalarındaki köprüleri tümüyle atmıyorlardı, o halde pek fazla tasalanmasına gerek yoktu. Koloni ilginç bir yere benziyordu ve korktuğu kadar garip olmadığı belliydi. Çocuklar da burayı sevecekti. Sonuç olarak, önemli olan da buydu.

Altı hafta sonra taşındılar. Tek katlı ev küçük olmakla birlikte, dört kişiden daha kalabalık olmaya niyetli olmayan bir aile için bayağı elverişli idi. İnsanı uğraşmaktan kurtaran hemen tüm temel gereçler mevcuttu; en azından Jean, karanlık çağların o eski ve zahmetli ev işlerine dönme tehlikesinin bulunmadığını kabul etti. Yine de, bir mutfağın bulunduğunu görmek biraz rahatsız ediciydi. Bu büyüklükteki bir toplumda normal olarak beklendiği üzere, insanın Yiyecek Merkezi'nin numarasını çevirmesi ve beş dakika sonra da seçilen şeylerin gelmesi gerekirdi. Ayrıcalıklı olmak iyiydi, ama bunda birazcık aşırı gidilmiş olduğu fikri Jean'i korkutuyordu. İnşallah yemekleri hazırladığı gibi, ailenin giysilerini de onun dikmesi istenmezdi. Fakat otomatik bulaşık makinesi ile öteki şeyler arasında bir çıkırık göze çarpmadığına göre, durum o kadar da kötü değildi...

Kuşkusuz, evin geri kalan bölümü bomboş ve soğuk görünümlüydü hala. Orada ilk kez kendileri oturacaktı ve evin o soğuk yeniliğini kaybedip, sıcak bir aile yuvasına dönüşmesi için belli bir zamanın geçmesi gerekecekti. Çocuklar bu işleme bayağı etkili bir katkıda bulunacaklardı kuşkusuz. Gerçi Jean henüz bilmiyordu, ama Jeffrey'nin zavallı bir kurbanı o sırada banyoda can vermekteydi; bunun nedeniyse, oğlanın tatlı suyla tuzlu su arasındaki temel farktan habersiz oluşuydu.

Jean henüz perdesiz olan pencereye giderek koniye baktı. Buranın güzel bir yer olduğuna kuşku yoktu. Ev, Atina adasında başka rakibi olmayan bir tepenin batı yamacında yer alıyordu. İki kilometre kadar uzakta, kuzey tarafta, adayı Sparta'ya bağlayan ve suyu ince bir bıçak ağzı gibi bölen geçit göze çarpıyordu. Kayalık adanın o düşünceye dalmış gibi görünen volkanik konisi, kendi bulunduğu o huzurlu yerle öyle bir zıtlık oluşturuyordu ki, Jean'in bazan ondan korktuğu oluyordu. Bilim adamları onun yeniden uyanıp da her şeyi silip süpürmeyeceğinden nasıl o kadar emin olabiliyordu?

Yamaçtan aşağı inen ve yola aldırıp palmiye ağaçlarının gölgesinde gitmeye özen gösteren sallantılı bir şekil dikkatini çekti. George ilk konferansından dönüyordu. Kendisi de tembelliği bırakıp işe koyulsa iyi ederdi.

Madeni bir çarpma sesi, George'un bisikletinin eve vardığını haber verdi. Kendisinin ve George'un bisiklete binmeyi öğrenmeleri daha ne kadar zaman alacaktı bakalım. Adadaki yaşamın umulmayan durumlarından biri de buydu. Özel araçlara izin verilmiyordu; adanın birine en uzak noktaları kuş uçuşuyla ancak on beş kilometre olduğu için, aslında bunlar gereksizdi. Değişik toplumların kamyon, ambulans ve itfaiye arabası gibi çeşitli araçları varsa da, bunlar çok sıkı kayıtlara bağlı olarak ancak ivedi durumlarda ve saatte elli kilometre hızla kullanılabiliyordu. Sonuç olarak, Atina sakinleri bomboş caddelerde rahatça idman yapabiliyor ve trafik kazası olmuyordu.

George karısını iş olsun diye şöyle bir öptükten sonra, rahat bir iç çekişiyle en yakın koltuğa çöktü.

«Öf be!» dedi alnının terini silerken. «Tepeye tırmanırken herkes beni geçti; demek ki insan buna alışıyor. Herhalde on kilo kaybetmişimdir.»

«Günün nasıl geçti?» diye uysalca sordu Jean. George'un eşyaların açılmasına yardım edemeyecek kadar yorgun olmadığını umuyordu.

«Çok canlı. Karşılaştığım kişilerin yarısını bile anımsayamıyorum, ama hepsi de çok hoş insanlardı. Ayrıca tiyatro da umduğum kadar iyi... Önümüzdeki hafta Shaw'ın «Methuselah'a Dönüş» adlı eserine başlıyoruz. Set ve sahne düzeninden tümüyle ben sorumlu olacağım. Tepeme beş altı

kişinin dikilip de bana 'şunu yap, bunu yapma' demeyişi benim için bayağı bir değişiklik olacak Evet, buradan hoşlanacağımızı sanıyorum.»

«Bisikletler olsa bile mi?»

George, sırtılabilmek için bayağı bir enerji harcadı.

«Evet» dedi. «Birkaç hafta içinde şu bizim küçük tepenin ardına bile varmayacağım.»

Gerçekte buna inanmıyordu; ama tümüyle doğruydı bu.

Jean'in arabayı özlemekten vazgeçmesi ve kendi mutfağında her şeyi hazırlayabildiğini fark etmesi içinse bir ay yeterli oldu.

Yeni Atina, adını taşımakta olduğu o eski kent gibi doğal olarak oluşmuş ve kendiliğinden gelişmiş bir yer değildi. Kolonideki her şey, çok ilginç bir grup insanın yıllar süren çalışmalarının sonucu, inceden inceye planlanmıştı. Başlangıçta bu, Tanrısallara karşı bir gizli anlaşma niteliği taşımış, onların gücüne değilse bile uyguladıkları politikaya karşı üstü örtülü bir meydan okuyuş haline gelmişti. Önceleri koloniyi destekleyenler, Karellen'in kendilerini kibarca engelleyeceğinden neredeyse emindiler; ama Amir hiçbir şey yapmamıştı; kesinlikle hiçbir şey. Bu ise, onlar açısından yeteri kadar inandırıcı görünmemişti. Karellen'in zamanı çoktu; gecikmiş bir karşı darbe hazırlıyor olabilirdi. Ya da projenin başarıya ulaşmayacağından öylesine emindi ki, herhangi bir şeye girişmeye gerek bile görmemişti.

Hemen herkes, böyle bir koloninin kurulamayacağı konusunda kehanet savurmuştu. Ama geçmişte, sosyal dinamiğin gerçek bir bilgi olarak tanınmadığı zamanlarda bile, özel nitelikte dinsel veya felsefi amaçlara yönelik pek çok toplum kurulmuştu. Evet, bunların varlıklarını sürdürülebilirlik düzeyi çok düşük olmuştu, fakat yine de bazıları ayakta kalabilmişti. Ve Yeni Atina'nın temelleri, modern bilimin olanaklarına koşut bir sağlamlıktaydı.

Bir ada yaşamının seçilmesi için pek çok neden vardı. Psikolojik durum hiç önemli değildi. Evrensel bir hava ulaşımı çağında, okyanusun fiziksel sınır oluşturması düşünülemezdi bile, fakat bu yine de bir ayrılık duygusu veriyordu. Ayrıca, yaşam alanının sınırlı bir yer olması, gereğinden fazla kişinin oraya yerleşmesini olanaksız kılacaktı. Düşünülen en yüksek nüfus sayısı yüz bin idi; kolonide yaşayanların sayısının bundan fazla olması halinde beklenen yarar sağlanamayacaktı. Burayı kuranların amacı, aynı ilgiyi paylaşan Yeni Atinalıların birbirlerini tanımaları ve bunların dışında kalan bildik kişilerin de genel nüfusun yüzde bir veya ikisi kadar bir sayıyı oluşturmalarıydı.

Yeni Atina'nın arkasındaki dürtücü güce sahip kişi bir Yahudiydi ve o da, tıpkı Musa gibi bu «vadedilmiş toprak»ta oturamamıştı; çünkü koloni, onun ölümünden ancak üç yıl sonra kurulmuştu.

Bu kişi, bağımsızlığa sahip son devlet olarak kurulan ve bu nedenle de ömrü çok kısa olan İsrail'de doğmuştu. Ulusal egemenliğin bu ülkede sona erışı, öteki devletlere kıyasla belki de çok daha acı olarak hissedilmişti; çünkü yüzyıllarca süren bir çabadan sonra ulaşılan bir rüyayı yeniden kaybetmek çok zor gelmişti.

Ben Salomon fanatik biri değildi; ama yaşadığı çocukluk anıları, kafasındaki fikirleri geniş olarak uygulamaya koyma yolunda en önemli unsuru meydana getirmiş olmalıydı. Dünyanın, Tanrısalların ortaya çıkışından önceki durumunu iyi anımsıyordu ve yeniden o duruma dönmeye niyeti yoktu. O, bazı zeki ve iyi niyetli kişilerden farklı olarak, Karellen'in insan ırkı için tüm yaptıklarını yerinde buluyordu; ama Amir'in son planının ne olduğunu bilememek onu yine de mutsuzluğa itiyordu. Bazan kendi kendine sorduğu gibi, Tanrısallar sahip oldukları tüm o muazzam zekâyâ karşın ya insanları gerçekten anlayamıyor ve kaynağı iyi niyet olsa bile yine de korkunç bir hata işliyorsaydı? Diyelim ki, hakkaniyet ve düzen konusunda besledikleri hayırseverce duygulardan ötürü, dünyada bir reform yapmaya karar verdiler; ama bunu yaparken insan ruhunu mahvetmekte olduklarını ya fark etmedilerse?

Çöküntü daha yeni başlamıştı, ama bozulmanın ilk belirtilerini görmek zor değildi. Salomon bir sanatçı olmamakla birlikte, bu konuda sağlam bir değerlendirme yapabilecek güçteydi ve içinde yaşadığı çağın, hiçbir alanda geçmiş yüzyıllarla boy ölçüşemeyeceğini iyi biliyordu. Belki Tanrısalların uygarlığıyla karşılaşmış olmanın yol açtığı şok zamanla hafiflerse, insanlar da kendilerini toparlayabilirdi. Ama bu olmayabilirdi de; işte bu yüzden akli başında bir kişinin elinde sağlam bir sigorta poliçesi bulunmalıydı.

Bu poliçe de Yeni Atina'ydı. Buranın kuruluşu yirmi yıla ve aslında dünyanın tüm zenginliğiyle kıyaslandığında pek önemsiz bir rakam olan birkaç milyar sterline mal olmuştu. İlk on beş yıl hiçbir şey olmamış ve olanların hepsi son beş yıl içinde ortaya serilmişti.

Eğer Salomon, dünyadaki sayıları çok kısıtlı olan en ünlü sanatçıları planının sağlamlığı konusunda ikna etmiş olmasaydı, yüklendiği görevi yerine getiremezdi. Bu kişilerin konuya ilgi duymalarının nedeni, bunun insanlık için önemli olması değil, kendi egolarına çekici geliyordu. Ama bir kez onların akli yatınca, dünya da kendilerini dinlemiş, hem manevi hem de maddi destek sağlamıştı. İşte bu kişilerin oluşturduğu gösterişli cephenin arkasındaysa, gerçek mimarlar planlarını uygulamaya koyulmuşlardı.

İnsanlardan oluşan bir toplumun davranışları da, tıpkı insanlarinki gibi önceden bilinemez durumdadır. Fakat elde yeteri kadar temel birimler bulunursa, çok önceleri yaşam sigortası şirketlerinin keşfetmiş olduğu gibi, bazı yasalar ortaya çıkmaya başlar. Hiç kimse, hangi kişilerin tanınan zaman içinde öleceğini söyleyemez; ama toplam ölüm sayısı yine de oldukça kesin olarak daha önceden hesaplanabilir.

Başka ve daha ince niteliğe sahip yasalar da vardır ve bunlar yirminci yüzyılın başlarında Weiner ve Rashavesky gibi matematikçiler tarafından ortaya konmuştur. Bu kişilere göre, doğru matematiksel teknikler uygulamak suretiyle ekonomik çöküntüleri, silahlanma yarışının sonuçlarını, sosyal grupların dengesini, politik seçimleri ve buna benzer şeyleri analiz etmek mümkündür. Buradaki en büyük güçlük, değişkenliğin korkunç sayıda oluşu ve bunların pek çoğunu sayısal değerler halinde saptamanın olanaksızlığıydı. İnsan birtakım grafikler çizip de kesin olarak şunu diyemiyordu: «Şu çizgiye ulaşılmış olması savaş anlamına gelir.» Ayrıca öyle olaylar vardı ki, bunlar önceden akla gelmezdi bile; çok önemli bir kişinin öldürülmesi ya da bazı yeni bilimsel keşiflerin oluşturduğu etkiler bir yana, zelzele ve su basması gibi daha az sayıdaki doğal afetler de pek çok sayıdaki insanı ve bunların içinde yaşamakta olduğu sosyal grupları etkilemekteydi.

Yine de, geçmiş yüzyılların sabırla biriktirdiği bilgilerin ışığı altında, insan pek çok şey yapabiliyordu. Ancak, binlerce kişinin başaracağı işi birkaç saniyede tamamlayan dev bilgisayarlar olmaksızın bu iş yerine getirilemezdi. Bu tür yardımlardan ise, koloninin planlanması sırasında alabildiğine yararlanılmıştı.

Böyle bile olsa, Yeni Atina'nın kurucularının tek sağlayabildikleri, gerekli arazi ve gelişmesini arzuladıkları bitkiler için elverişli iklim olmuştu. Salomon'un da belirttiği gibi: «Yetenekten emin olabiliriz; deha içinse yalnızca dua edebiliriz.» Yine de bu ölçüde odaklanmış bir toplumda ilginç bazı tepkilerin oluşması akla yakındı. Pek az sanatçı tam bir yalnızlık içinde başarılı olabilir; insanı hiçbir şey, benzer konularda çatışan zihinler kadar kıskırtmaz.

O zamana kadar bu çatışma mimari, müzik, edebi eleştirilenlik ve film yapımı alanında kayda değer birtakım sonuçlar oluşturmuştu. Grup halinde tarihsel araştırma yapanların, onları buna kıskırtan ve asıl amaçları geçmişin başarılarını ortaya sererek insanlığın gururunu kurtarmak olan kişilerin bu umutlarını haklı çıkarıp çıkarmayacaklarını söylemek için zaman henüz erkendi. Resim sanatı artık ayak sürümekte olup, bu da, statik ve iki boyutlu sanat formlarının bir geleceği olmadığı görüşünü savunanların haklılığını ortaya koyuyordu.

Her ne kadar yeterli bir açıklaması bulunmasa bile, koloninin en başarılı sanat çalışmalarında zamanın çok önemli bir rol oynadığı dikkati çekiyordu. Heykeltıraşlık dalında bile hareketsizliğe ender olarak rastlanıyordu. Andrew Carson'ın ilginç ses ve çizgi düzenleri gerçi tümüyle anlaşılıyor olmasa bile, izleyicilerin karşısında insana hoş gelen karmaşık örnekler halinde ağır ağır değişip duruyordu. Aslında Carson, içinde biraz da gerçek payı bulunan bir iddiasında, bir yüzyıl öncesinin «hareketliliğini», bunun henüz tam sonuca ulaşmasından biraz önce teslim aldığını ve böylece heykeltıraşlıkla baleyi birbiriyle kaynaştırdığını ileri sürüyordu.

Koloni, müzik uğraşında da tümüyle bilinçli olarak, «Zaman süreci, diye adlandırılabilir bir şeyle uğraşıyordu. Zihnin kavrayabileceği en kısa nota hangisiydi? Ya da yine zihin bir sıkıntı duygusuna kapılmadan en uzun hangi notaya dayanabilirdi? Bu sonuçlar birtakım şartlardan yararlanılarak veya uygun bir orkestrasyonla değiştirilebilir miydi? Bu gibi sorunlar bitmemecesine tartışılıyordu ve tartışmalar da yalnızca akademik olmakla kalmıyordu. Bunların sonucunda son derece ilginç müzik parçaları doğmuştu.

Fakat asıl sınırsız olanaklar çizgi film alanındaydı ve Yeni Atinalılar bu alanda son derece başarılı deneyler sürdürmüşlerdi. Walt Disney'in, her şeyin alabildiğine esnek olduğu bu alanda henüz yapılmamış pek çok şey bırakmasından bu yana yüz yıl geçmişti. Şimdi, bu konuda öyle gerçekçi sonuçlara ulaşılabiliyordu ki, bunların gerçek fotoğraflardan ayırt edilmesi olanaksızdı ve bu da, resimli romanlarda soyut çizgilerle hareket oluşturanların hiç de hoşuna gitmemekteydi.

Sanatçı ve bilim adamlarının o zamana kadar yaptıklarından hiç değilse bir tanesi en büyük ilgiyi ve de en büyük korkuyu üstünde toplamaktaydı. Bu, «kesin özdeşlik» konusunda çalışan takımın yaptıklarıydı. Onlara bu çalışmalarında, sinema tarihi birtakım ipuçları vermişti. Önceleri ses, sonra renk, derken stereoskopi ve sinerama, eskinin o hareketli resimlerini giderek daha da gerçek hale getirmişti. Ama bu öykünün sonu nerede bitecekti? Kuşku yok ki, son perde, izleyicinin öyle olduğunu unutmaması ve kendini olayın bir parçası olarak görmesi olacaktı. Bunu başarmak içinse tüm duyuların uyarılması gerekecekti ve pek çok kişi bu alanda hipnozun gayet pratik olarak uygulanabileceğini düşünmekteydi. Bu hedefe ulaşıldığında, insan korkunç bir deneyim zenginliğine kavuşmuş olacaktı. Böylece kişi, en azından bir süre için bir başkası olabilir, gerçek ya da hayal ürünü herhangi bir serüvende rol alabilirdi. Hatta öteki canlı yaratıkların duyuşsal izlenimleri yakalanıp kaydedilebilirse, bir bitki ya da hayvan bile olabilirdi. «Program» sona erdiğindeyse, gerçek yaşamdaki deneyler ölçüsünde canlı bir anı onun zihnine yerleşmiş olur ve bu, gerçeğin kendisinden ayırt edilemezdi.

Afallatıcı bir görünümdü bu. Bunu aynı zamanda dehşet verici bulan pek çok kişiye, girişimin başarısızlığa uğramasını arzuluyordu. Ama yüreklerinin ta derinlerine yerleşmiş bir bilgi vardı: Bilim herhangi bir şeyi bir kez 'olası' diye kabul ettiyse bunun gerçekleşmesi kaçınılmazdı...

İşte o zamanlar Yeni Atina ve bazı rüyalar böyleydi. Bu yeni kent, kölelerin yerine makinelere ve hurafenin yerine bilime sahip olmakla, eskisinin yerini alacağını umuyordu. Ama bu deneyin başarı kazanıp kazanamayacağını söylemek için henüz çok erkendi.

Bir adalı olan Jeffrey Greggson, büyüklerinin belli başlı iki uğraşı olan estetik ve bilim konularına henüz ilgi göstermemişti. Ama sırf kişisel nedenlerle, koloniden çok hoşlanıyordu. Hangi yönde olursa birkaç kilometreden uzakta bulunmayan deniz onu büyülüyordu. Kısacık yaşamının hemen tümü iç taraflarda geçmişti ve çevresinin sularla kuşatılmış olması gibi bir değişikliğe henüz alışık değildi.

İyi bir yüzücüydü; paletleriyle maskesini takarak arkadaşlarıyla sık sık denize dalar ve lagünün sığ sularını keşfe çıkardı. Başlangıçta Jean'in pek hoşuna gitmiyordu bu; ama o da birkaç kez daldıktan sonra, denize ve onun garip yaratıklarına karşı duymakta olduğu korkuyu kaybetti. Jeffrey'in istediği gibi eğlenmesine ses çıkarmaz oldu. Yalnız bir şartı vardı; oğlan suya asla tek başına girmeyecekti.

Greggsonların evindeki bu değişiklikten hoşlanan ikinci üye de Fey idi. Altın renkli bu sevimli köpek aslında George'a aitti, ama Jeffrey'den ayrıldığı hiç görülüyordu. Gündüzleri bir aradaydı bu ikisi; eğer Jean onu bağlamayacak olsa, geceleri de sürecekti bu birlik. Ancak Jeffrey'in bisikletle gittiği zamanlar Fey evde kalıyordu; o zaman da burnunu patilerine yerleştirmiş olarak sessizce kapının önünde yatıyor, nemli ve hüzünlü gözlerle yola bakıyordu. Bu ise George için oldukça küçük düşürücü bir durumdu. Fey ve şeceresi için az para ödememişti hani. Bu duruma göre kendisinin diyebileceği bir köpeğe sahip olabilmek için herhalde yeni nesli (bu da üç aylık bir süre demekti) beklemesi gerekecekti. Jean ise bu konuda farklı düşünüyordu. Evet, Fey'i seviyordu, ama bir eve bir köpek yeterdi.

Yalnızca Jennifer Anne koloniyi sevip sevmediği konusunda bir karar vermemişti. Buna da pek şaşırılmamalıydı; beşiğinin plastik perdelerinin dışındaki dünyayı hiç görmemişti. Ayrıca öyle bir yerin varlığından da pek haberi yoktu zaten.

George Greggson geçmişini ancak arada bir düşünebiliyordu. Kafası geleceğe ait planlarla doluydu; ayrıca işi ve çocukları çok zamanını alıyordu. Pek seyrek de olsa aklının yıllar öncesine, o Afrika akşamına gittiği oluyordu; Jean'le o konuda bir daha konuşmamıştı. İki de adeta karşılıklı bir anlaşma sonucu bundan sürekli kaçınmışlar ve hep davet edilmelerine karşın bir daha Boyce'lara gitmemişlerdi. Rupert'e hep birtakım özürler ileri sürdüklerinden, o da kendilerini aramıyordu. Maia'yla olan evliliği herkesi şaşırtmasına karşın sürüp gidiyordu.

O akşamın bir sonucu da Jean'in, var olan bilimin sınırlarındaki birtakım gizemlere karşı duyduğu tüm merakı kaybetmesiydi. Onu Rupert'a ve deneylerine yaklaştıran o saf irdelemeden uzak hayranlık tümüyle yok olmuştu. Kim bilir, belki de ikna, olmuştu ve başka kanıtı gerek duymuyordu. George da ona bir şey sormamayı yeğliyordu. Kadındaki bu ilginin kaybolmasına neden analıkla ilgili düşünceler de olabilirdi.

George, asla çözülemeyecek bir gizem konusunda kafa yormanın anlamı olmadığını biliyordu; yine de gece yarısı uyanıp düşündüğü oluyordu. Aklına, Jan Rodricks'le evin terasında karşılaşmaları ve onun, Tanrısalların yasağını hiçe sayarcasına söylediği birkaç söz geliyordu. Doğaüstü alanda yer alan hiçbir şeyin, yalın bir bilimsel gerçek kadar ürkütücü olamayacağı aklından geçiyordu; Jan'la konuştuğundan bu yana neredeyse on yıl geçmiş ti, ama o uzay yolcusu bu arada ancak günlerle sayılacak kadar yaşlanmış olmalıydı.

Evren çok genişti; ama onu dehşete düşüren bu genişlik değil, orada yatan gizemdi. George bu tür sorunları pek de derinlemesine düşünen biri olmamakla birlikte, bazen insanları çocuklar gibi tasarladığı oluyordu; bunlar, dış dünyanın katı gerçeklerine karşı korunmuş kapalı bir oyun alanında

kendilerince eğlenip duruyorlardı. Jan Rodricks bu koruma yüzünden gücenmiş ve kimsenin ne olduğunu bilmediği bir yere kaçmıştı. Kendisiyse bu konuda Tanrısalların tarafını tutuyordu. Bilim lambasının ışık tuttuğu o küçük çemberin hemen dışındaki bilinmeyen karanlıklarda pusuya yatmış şeylerle karşılaşacak cesareti yoktu.

«Benim evde olduğum sıralar neden Jeff hep bir yerlere kayboluyor?» diye yakınırmasına sordu. George. «Bugün nereye gitti?»

Jean başını örgüsünden kaldırdı; bu modası geçmiş uğraş son zamanlarda çok da başarılı olarak yeniden canlanmıştı. Bu tür şeyler adada oldukça hızlı şekilde bir görünüyor, bir kayboluyordu. Şimdiki bu modanın en belirgin sonucu ise erkeklerin hemen hepsinin bol renkli süveterler giymesiydi; gündüzleri fazla geliyorsa da, güneş batımından sonra bayağı işe yarıyordu.

«Arkadaşlarıyla Sparta'ya gitti» diye karşılık verdi Jan. «Akşam yemeğine döneceğine de söz verdi.»

«Aslında biraz çalışmak için gelmiştim.» George bunu söyledikten sonra düşündü. «Ama hava güzel, gidip azıcık yüzeyim. Sana nasıl bir balık getirmemi istersin?»

O zamana kadar hiç balık tutamamıştı: Lagünün içindekiler tuzağa düşmeyecek kadar uyanıktı. Jean de tam bunu belirtmek üzereydi ki, o öğleden sonrasının sessizliği yükselen ve yaşadıkları huzur çağında bile kanlarını dondurup içlerine ürküntü verecek bir güce sahip olan o ses duyuldu.

Yükselip alçalan bir siren çığlığıydı bu ve taşıdığı tehlike mesajını çevreye yayıyordu.

Neredeyse yüz yıldan beridir, okyanus tabanının ta derinlerindeki o kavurucu karanlıkta mevcut olan basınç yavaş yavaş yükselmekteydi. Denizaltı vadisinin ta jeolojik çağlarda şekillenmiş olmasına karşın, üzerlerine yük binmiş kayalar bu yeni durumlarına bir türlü alışmamışlardı. Yeryüzü katmanları, üstlerindeki suyun inanılmaz ağırlığının, zaten sallantılı durumdaki dengelerini bozması sonucu birçok kere çatlamış, yer değiştirmişti, Şimdi yine harekete hazırdılar.

Jeff, daracık Sparta sahilindeki kayalık havuzlarda araştırma yapıyordu; bayıldığı bir şeydi bu onun. İnsan oralarda, Pasifik'in durmamacasına kıyıya vuran dalgalarından korunmak için bir yerlere gizlenmiş, öylesine değişik yaratıklarla karşılaşır ki. Buraları, bir çocuk için periler diyarıydı ve şu sırada arkadaşları tepelere tırmandığı için artık kendinin sayılırdı.

Gün, sakin ve huzur vericiydi. Havada en ufak bir esinti bile yoktu; kayalıkların dış tarafındaki o sürekli mırıltı bile, için için kaynayan çok alçak bir ses haline dönüşmüştü. Güneş göğün tam tepesinde olmakla birlikte, Jeff'in artık maun rengine dönüşmüş cildi bundan hiç etkilenmiyordu.

Kıyıda dar bir kum şeridi vardı ve bu oldukça dik bir şekilde lagüne doğru iniyordu. Kristal berraklığındaki suyun derinliklerine bakan Jeff, orada yükselen kayaları görebiliyordu: bunlar karadaki şekiller kadar tanıdıktı onun için. On metre kadar aşağıda, tahta kaburgaları su bitkileriyle kaplanmış bir uskuna enkazı, oraya serilip kaldığı yaklaşık iki yüzyıldan beridir öylece yatmaktaydı. Jeff ve arkadaşları bu enkazı sık sık araştırmışlar, ama gizli hazine bulma umutları boşa çıkmıştı. Tüm elde edebildikleri, midye benzeri kabuklularla kaplanmış bir pusula olmuştu.

Bir şey, çok güçlü olarak kumsalı şöyle bir yakalayıp silkeledi. Sarsıntı o kadar çabuk olmuştu ki, Jeff acaba hayal mi gördüm diye düşündü. Belki de bir anlık baş dönmesiydi bu; çünkü çevresindeki her şey olduğu gibi duruyordu. Lagündeki sular kıpırtısızdı ve bulutsuz gökyüzünde bir tehlike belirtisi yoktu. Ve sonra çok garip bir şey olmaya başladı.

Sular, herhangi bir gelgit olayından çok daha hızlı olarak kıyıdan çekiliyordu. Jeff, ıslak kumların ortaya çıkmasını ve güneşin bunlar üstünde pırıldayışını büyük bir şaşkınlıkla izliyor, korkmak aklına bile gelmiyordu. Gözlerini dikmiş, okyanusun geri çekilmesini izlerken, denizaltı dünyasının gözler önüne sereceği mucizeyi ne olursa olsun sonuna kadar izlemeye kararlıydı. Deniz seviyesi şimdi o

kadar düşmüştü ki, o eski enkazın kırık direği havada yükseliyor ve onu çevreleyen otlar suyun desteğini kaybettikleri için, tembelce asılı duruyorlardı. Jeff daha sonra ne olacağını görebilmek için hızla kıyıya yaklaştı.

İşte o sırada, kayalıklardan gelen ses dikkatini çekti. Daha önce böyle bir şeyi hiç duymamıştı; çıplak ayakları ağır ağır ıslak kuma gömülürken, bir an durup bunu düşündü. Birkaç metre ötede kocaman bir balık, ölüm çırpınışları geçiriyordu ama Jeff ona dikkat bile etmedi. Ayakta durmuş, kulakları kirişte, kayalıkların yönünden sürekli olarak gelmekte olan sesi dinliyordu.

Sanki bir nehrin daracık bir kanaldan geçişi sırasındaki o çağlıtı sesine benziyordu bu. Bir an için bile kaybetmiş olmaya öfkelenen denizin geri çekilme sesiydi bu. O gösterişli mercan adasının gizli sualtı mağaralarındaki milyonlarca ton su lagünden süzülüyor ve pasifiğin enginliğine boşalıyordu.

Yakında, çok yakında geri dönecekti bu sular.

Kurtarma gruplarından biri saatlerce sonra Jeff'i büyük bir mercan bloğunun üstünde buldu; bu kocaman blok normal su seviyesinin yirmi metre yukarısına fırlatılmıştı; Gerçi bisikletini kaybettiği için biraz morali bozursa da, pek o kadar korkmuş görünmüyordu. Onu eve ulaştıracak geçit de ortadan kalktığı için, karnı çok acıkmıştı. Kurtarıldığı sırada, Atina'ya doğru yüzmeyi tasarlamaktaydı; akıntılarda çok şiddetli bir değişme olmadıkça, fazla bir zorlukla karşılaşmadan bunu başarabilirdi kuşkusuz.

«Tsunami»nin adaya vuruşu sırasında Jean ve George tüm olayı izlemişlerdi. Atina'nın alçak düzeydeki yerlerinde hasar ciddiye de, bir can kaybı olmamıştı. Sismograflar yalnızca on beş dakika önce uyarıda bulunabildiği halde, herkesin tehlike sınırının üstüne tırmanması için yetmişti bu süre. Koloni şimdi yaralarını sarıyor ve yılların geçmesiyle daha da tüyler ürpertici şekle bürünecek öyküleri bir araya topluyordu.

Jean oğlunu görünce gözyaşlarına boğuldu; çünkü onun denize sürüklenip gittiğinden hiç kuşkusuz yoktu. Dehşetten açılmış gözlerle, simsiyah ve tepesi köpüklerle kaplı bir su duvarının ufuktan hızla yaklaştığını ve Sparta'yı örttüğünü görmüştü. Oğlunun, zamanında sığınacak bir yer bulabilmesi inanılacak şey değildi.

Onun, olup bitenler hakkında pek doğru dürüst bir açıklama veremeyişi fazla dikkati çekmedi. Ancak, yemeğini yiyip de yatağına yattığında, Jean ve George onun başucuna dikildiler.

«Hadi uyu hayatım ve her şeyi unut» dedi Jean. «Korkacak bir şey yok.»

«Fakat garipti, anne» diyen Jeff karşı koyarcasına atıldı. «Gerçekten korkmadım.»

«Bu iyi işte» diye onayladı George. «Sen cesur bir delikanlısın ve zamanında kaçmayı akıl edebilmen de çok yerinde bir hareket. Bu gelgit dalgaları hakkında çok şey duydum. Pek çok kişi, olacakları görmek için apaçık kumsalda durmaları yüzünden boğuldular.»

«Benim yaptığım da buydu» diye itiraf etti Jeff. «Bana kim yardım etti acaba?»

«Ne demek istiyorsun? Yanında kimse yoktu. Öteki çocukların hepsi tepedeydi.»

Jeff şaşırılmış görünüyordu.

«Ama birisi bana koşmamı söyledi...»

Jean ve George biraz da endişeyle birbirlerine baktılar.

«Yani... bir şey duyduğunu mu sanıyorsun?»

«Şimdi onu sıkma» diye atılan Jean'in bu davranışında hem üzüntü hem de gereğinden fazla bir acelecilik vardı. Ama George inatçıydı.

«Bunun aslını öğrenmek istiyorum. Bana olanları anlat Jeff.»

«Şey, kıyıda duruyordum, şu batık teknenin oralarda; sonra o sesi duydum.»

«Ne dedi?»

«Tam anımsayamıyorum, fakat galiba şöyle bir şeydi: ‘Jeffrey, mümkün olduğunca çabuk tepeye çık. Burada kalırsan boğulacaksın.’ Bana Jeff değil de, Jeffrey diye seslendiğinden eminim. O halde tanıdığım biri olamazdı.»

«Bu bir erkek sesi miydi? Ne taraftan geldi?»

«Hemen yanımdaydı ve bir erkek sesine benziyordu.» Jeff bir an duraklayınca babası üsteledi.

«Devam et; kumsalda olduğunu düşün ve tam olarak olup biteni anlat.»

«Peki; daha önce konuştuğum biri gibi değildi. Onun çok büyük biri olduğunu düşünüyorum.»

«Sesin tüm çağrıştırdığı bu kadar mı?»

«Evet, tepeye tırmanana kadar öyle. Sonra komik bir şey daha oldu. Kayalıklara çıkan yolu bilirsin değil mi?»

«Evet.»

«O tarafa doğru koşuyordum, çünkü en yakın yol oydu. Artık ne olduğunu biliyordum: Kocaman dalganın gelişini görmüştüm. Öyle korkunç bir gürültü yapıyordu ki. Ve sonra, yolun üstünde kocaman bir kaya gördüm. Daha önce orada değildi ve ben de geçip gidemiyordum.»

«Sarsıntı onu oraya getirmiş olmalı» dedi George.

«Şşşt! Devam et Jeff.»

«Ne yapacağımı bilmiyordum ve dalganın yaklaştığını da duyabiliyordum. Sonra ses dedi ki, ‘Gözlerini kapat Jeffrey ve elinle de yüzünü ört.’ Böyle bir şey yapmak saçmaydı, ama bunu yaptım. Sonra büyük bir ışık çaktı bunu her tarafımda hissedebiliyordum.. ve gözlerimi açtığımda kaya gitmişti.»

«Gitmiş miydi?»

«Öyle; orada değildi işte. Böylece yeniden koşmaya başladım; patika çok sıcak olduğundan ayaklarım yanıyordu. Su oraya kadar yükselirken bir tıslama sesi duyuluyordu; ama beni yakalayamadı. Kayaların çok yukarısındaydım çünkü. İşte hepsi bu. Dalgalar sakinleşince yeniden aşağı indim. Daha sonra, bisikletimin kaybolduğunu ve eve giden geçidin çöktüğünü fark ettim.»

«Bisiklet için üzülme tatlım» dedi Jean, oğlunu minnetle kucaklarken. «Sana bir tane daha alırız. Önemli olan, senin güvenliğe kavuşman. Bunun nasıl olduğuna kafa yormayacağız.»

Bu doğru değildi kuşkusuz; çünkü daha odadan çıkar çıkmaz tartışma başladı. Gerçi bir karara varılmadı, ama bunun iki sonucu oldu; Jean ertesi gün, kocasına haber vermeden küçük oğlunu alarak, doğruca koloninin çocuk psikoloğuna gitti. Jeff karşılaştığı bu yeni ortamdan hiç şaşkınlığa düşmeksizin öyküsünü tekrarlarlarken, adam da onu dikkatle dinliyordu. Daha sonra onun masum hastası, bitişik odadaki oyuncaklarla oynamayı teker teker reddettiğinde; doktor, Jean’i yatıştırdı.

«Onun kartında, akıl anormalliği anlamına gelecek hiçbir şey yok. Unutmayın ki müthiş bir deney geçirdi ve bundan ilginç derecede iyi olarak çıktı. Hayal gücü çok geniş bir çocuk ve belki de söylediklerine inanıyor. Size de bunu böylece kabul edin ve başka belirtiler ortaya çıkmadığı sürece buna üzülmeyin. Bir şey olursa, bana hemen haber verin. »

Jean o akşam bu kararı kocasına bildirdi. George, onun umduğu kadar rahatlamış görünmüyordu; Jean de bunu, onun sevgili tiyatrosunun gördüğü zarara yordu. Karısının anlattıklarına, «İyi» diye karşılık veren George eline Sahne ve Stüdyo dergisinin son sayısını alarak bir yere çöktü. Onun olup bitenlere karşı böylesine ilgisizce tutumu Jean’i garip bir şekilde rahatsız etti.

Ama üç hafta sonra geçidin yeniden açılışının ilk gününde George bisikletine atlayıp Sparta’nın yolunu tuttu. Kıyı hâlâ mercan artıklarıyla doluydu ve kayalık da bir yerinden yıkılmış gibi görünüyordu. George, sayısız polipin bu tahribatı onarması için ne kadar zaman geçmesi gerektiğini aklından geçirdi.

Kayalığın tepesine çıkan yalnızca tek bir patika vardı ve solugunu toplayan George tırmanmaya

başladı. Taşların arasına ısıkışıp kalmış birkaç kuru yosun parçası, suların nereye kadar yükselmiş olduğunun bir işaretiydi.

George uzunca bir süre ıssız patikada durarak, ayağının altındaki erimiş kaya parçasına baktı. Bunun, uzun zaman önce ölmüş volkanın oluşturduğu garipliklerden biri olduğuna kendini inandırmaya çalıştıysa da, daha sonra bu aldatmacadan vazgeçti. Aklı yine Rupert'in evindeki o geceye, Jean'le kendisinin de katıldıkları o budalaca deneye gitti. O zamanlar ne olduğunu aslında hiçbiri anlamamıştı; şimdiyse, George bu iki garip olay arasında anlaşılmaz bir bağ bulunmakta olduğunu düşünüyordu. Önce Jean, şimdi de oğlu. Sevinmeli mi, yoksa korkmalı mıydı? Bilmiyordu. Yapabildiği tek şey, kalbinin ta derinliklerinden gelen sessiz bir duayı mırıldanmak oldu:

«Karellen, adamların Jeff için ne yapmış olurlarsa olsun, teşekkür ederim. Bir de niçin yaptıklarını bilebilseydim.»

Ağır ağır kıyıya indi. Kocaman beyaz martılar huzursuzca onun çevresinde uçuşmaktaydı; adam kendilerine hiç yiyecek atmıyordu.

Koloninin ta kuruluşundan beri beklemekte olan Karellen'in duyurusu bomba gibi patladı. Herkesin fark ettiği gibi, Atina için bir kriz demekti bu ve sonucunun da iyi mi kötü mü olacağını bilemiyorlardı.

O zamana kadar Tanrısallar herhangi bir şeye karışmamış ve koloni de kendi yolunda yürümüşü. Aslında yıkıcı nitelikte olmayan veya belirlenmiş davranış şekillerine ters düşmeyen tüm insan ilişkilerini Tanrısallar görmezlikten gelmişlerdi. Koloninin amaçlarının yıkıcı olarak kabul edilip edilmediği belli değildi. Oradakilerin politikayla ilgisi yoktu; yalnızca bir ölçüde entelektüel ve sanatsal bağımsızlığı temsil etmekteydiler. Ve bundan da ne çıkacağını kim bilebilirdi. Belki de Tanrısallar Atina'nın geleceğini, onu kuranlardan çok daha belirgin şekilde görebilmekteydiler ve bunda da hoşlarına gitmeyen bir şey vardı.

Eğer Karellen bir gözlemci, denetleyici ya da adı ne olursa olsun birini göndermek niyetindeyse, buna karşı yapılacak hiçbir şey yoktu. Tanrısallar yirmi yıl önce yaptıkları bir açıklamada, gözlem cihazlarını kullanmaktan vazgeçtiklerini bildirmişlerdi: bu nedenle, insanların artık gözaltında olduklarını düşünmelerine gerek yoktu. Ama bu cihazların hâlâ var olduğu düşünülürse, istedikleri takdirde Tanrısalların hiçbir şeyi gözden kaçırmayacağı da ortadaydı.

Adadaki bazı kişiler ise bu ziyarete, Tanrısalların psikolojisiyle ilgili küçük bir sorunu aydınlatacak fırsat gözüyle bakıyordu; bu sorun, onların sanata ilişkin davranışlarıydı. Acaba bunu, insan ırkının çocukça bir sapkınlığı olarak mı görüyorlardı? Onların da kendilerine özgü bir sanat formu var mıydı? Bu ziyaretin amacı sırf estetikle mi ilgiliydi, yoksa Karellen başka nedenlerle mi hareket ediyordu?

Hazırlıkların sürdürüldüğü sırada tüm bunlar durmamacasına tartışıldı. Ziyareti yapacak Tanrısallık hakkında hiçbir şey bilinmiyordu; ama onun sınırsız boyutlardaki bir kültürü bile olduğu gibi hazmedebileceğinin bilincindeydiler. Her neyse, böyle bir deney yapılacaktı ve deneğin tepkileri bir dizi zeki dimağ tarafından ilgiyle izlenecekti.

Konseynin o sıradaki başkanı olan filozof Charles Yan Sen alaycı, ama aslında neşeli biriydi; yaşı henüz altmışa varmamıştı ve bu nedenle olgunluğunun zirvesinde bulunmaktaydı. Eğer Eflatun yaşasaydı, onu filozof devlet adamı olarak çok takdir ederdi; hâlbuki Sen, Eflatun'u pek tutmazdı: onun Sokrat'ı çok yanlış şekilde temsil ettiği görüşündeydi. O da bu ziyarete bir fırsat gözüyle bakan adalılardan; Tanrısallara, insanların hâlâ girişimi ellerinde tuttuklarını ve kendi deyimiyle henüz «tümüyle evcilleşmemiş» durumda bulduklarını elinden geldiğince gösterecekti.

Bir komite olmaksızın Atina'da hiçbir şey yapılamazdı; demokrasinin en belirgin işaretiydi bu. Gerçekten de bir zamanlar biri bu koloniyi, birbirine kilitlenmiş komiteler olarak tarif etmişti. Ama Atina'nın gerçek kurucuları olan sosyal psikologların sabırlı çalışmaları sayesinde bu sistem işliyordu. Çünkü toplum çok büyük değildi ve herkes işlerin yürütülmesinde belirgin bir paya sahip bulunuyor ve böylece kelimenin tam anlamıyla vatandaş özelliğini kazanmış oluyordu.

Sanatsal çevrenin önde gelen kişilerinden biri olan George'un da karşılama komitesinde yer alması kaçınılmazdı. Fakat bu arada çevresindekilerin kulağını bükmekten de geri kalmadı. Eğer Tanrısallar koloniyi incelemek istiyorsa, o da aynı şekilde onları incelemek niyetindeydi. Jean ise bundan pek hoşlanmıyordu. Boyce'ların evindeki o akşamdan beri Tanrısallara karşı üstü örtülü bir düşmanlık beslemekteydi, ama bunun nedenini de bir türlü çıkaramıyordu. Onun tek istediği, Tanrısallarla mümkün olduğunca az ilişkiye girmektir ve zaten adanın da asıl çekiciliği, bir ölçüde sağladığına

inanılan bağımsızlık kavramındaydı. Şimdiyse bu bağımsızlığın tehdit edileceğinden korkuyordu.

Tanrısal, çok daha gösterişli bir manzara bekleyenleri hayal kırıklığına uğrattıcasına, insan yapısı bir uçan araç içinde ve merasime gerek kalmaksızın adaya geldi. Bu, Karellen'in kendisi de olabilirdi; çünkü hiç kimse bir Tanrısalı ötekenden kesin şekilde ayıramıyordu. Hepsi tek bir kalıptan çıkmış gibiydi. Belki de bilinmeyen bir biyolojik işlem sonucu böyleydiler.

Birinci günün ardından, çevreyi dolaşma turlarına çıkan resmi aracın mırıltısına adalılar artık pek aldırnamaya başladılar. Ziyaretçinin asıl adı Thanthalteresco idi; bu ad telaffuz yönünden çok güç geldiği için, çok geçmeden «Müfettiş» adı takıldı kendisine. Aslında çok yerinde bir addi bu; çünkü onun istatistiklere duyduğu merak ve arzu doymak bilmiyordu.

Gece yarısını çok geçtiği bir sırada, Müfettiş'in üs olarak kullandığı uçan araca gittiğini gören Charles Yan Sen yorgunluktan bitik durumdaydı. Ama kuşku yok ki, ev sahiplerinin uykuya esir düştükleri saatler boyunca Müfettiş çalışmalarını sürdürecekti.

Bayan Sen, kocasını endişeyle selamladı. Konukları bulunduğu sıralar onun kendisini şakadan Xantippe(*) diye çağırmasına karşın, ikisi de birbirine çok bağlıydı. Kadın uzunca bir süre önce kendisine baldıran içireceğini söyleyerek kocasını tehdit etmişti, ama neyse ki bu bitkiye Yeni Atina'da pek rastlanmıyordu.

«Başarılı geçti mi?» Gecikmiş bir yemeğin başına çökerken kocasına sordu.

«Sanırım öyle. Ama o ilginç kafaların içinden neler geçmekte olduğunu bir türlü bilemezsin ki. İlgilendiği belliydi, hatta övgüde bulundu. Bu arada, eve davet edemediğim için kendisinden özür diledim. Bana, bunu gayet iyi anladığını ve ayrıca kafasını tavana vurmaya hiç de niyeti olmadığını söyledi.»

«Ona bugün ne gösterdiniz?»

«Koloninin iyi tarafını. Hiç de benim kadar sıkılmış görünmedi. Üretim konusunda aklına gelebilecek her soruyu sordu: Bütçemizi nasıl denkleştirdiğiniz, madensel kaynaklarımız, doğum oranı, yiyeceğimizi nasıl sağladığımız vs. Allahtan ki Sekreter Harricon oradaydı ve koloninin başlangıcından beri tutulan yıllık raporların hepsini yanında getirmeyi akıl etmişti. Aralarındaki istatistiksel değiş tokuşu bir dinleseydin! Müfettiş bunların hepsini yutuverdi; bahse girerim ki yarın o sayıların her birini tek tek bize söyleyebilir. Böyle bir zihin gücünün insanın moralini bozduğu söylemeliyim.»

Esnedi ve yemeğinden bir iki lokma aldı gönülsüzce.

«Yarın daha da ilginç olacak. Okullara ve akademiye gideceğiz. Bu sırada değişiklik olsun diye ben de bir iki soru soracağım. Örneğin, Tanrısalların çocuklarını nasıl yetiştirdiklerini bilmek isterdim... Tabii varsa.»

Charles Sen bu soruya herhangi bir yanıt alamamış olsa bile, Müfettiş öteki konularda bayağı konuşkandı. Biçimsiz sorulardan öyle bir sıyrılıyordu ki, bunu izlemek neredeyse zevk veriyordu karşdakine; sonra bir de bakıyordu, hiç beklenmedik şekilde sırdaşı olup çıkmış.

Aralarındaki gerçek yakınlık, koloninin başlıca gurur kaynaklarından biri olan okuldan arabayla ayrılışları sırasında doğdu. «Bu genç dimağları gelecek için hazırlamak büyük sorumluluk» diyen Dr. Sen sözlerine devam etti. «Neyse ki, insanlar alabildiğine esnek ve kolayca düzelebilir yapıda. Sürekli bir tahribat oluşturmak için, bayağı kötü bir yetiştirme şekli uygulanması gerek. Eğer tasarladığımız amaçlar hatalı bile olsa, küçük kurbanlarımız herhalde bunu atlatabilir. Ayrıca sizin de gördüğünüz gibi, bayağı mutlular.»

Bir an durdu ve yolcusunun kuleyi andırır şekline şöyle yaramazca bir bakış attı. Müfettiş'in üstündeki giysi gümüşümsü parlaklıkta bir kumaştandı ve vücudunun en ufak bir parçası bile güneşin o yakıcı ışınlarına maruz kalmıyordu. Dr. Sen, onun koyu renkli gözlüklerinin ardından duygusuzca

bakışlarla kendisini izlediğinin farkındaydı; eğer bu bakışlarda bir duygu varsa bile, bunu hiç anlayamayacaktı. «Sanırım, çocukları eğitmekte karşılaştığımız sorunlar, sizin insan ırkı konusunda karşılaştıklarınızla büyük benzerlik gösteriyor olmalıdır. Siz de bu görüşte misiniz?»

«Bazı yönlerden.» Tanrısal ciddi bir sesle onayladığını belirtti. «Ama öte yandan, sizin tarihinizdeki koloni güçleriyle belki de daha iyi bir benzetişim yapılabilir. Bu anlamda, Roma ve Britanya İmparatorlukları bizim için her zaman ilginç olmuştur. Özellikle Hindistan olayı çok öğreticidir. Bizimle, Hindistan'daki İngilizler arasındaki belli başlı fark, onları oraya gönderen gerçek bir nedenin bulunmayışındandır: Ticaret ve öteki Avrupalı güçlere karşı beslenen düşmanlık duygularının dışında, Hindistan'daki varlıkları nesnel bir amaca dayanmıyordu. Daha ne yapacaklarını bilemeden, kendilerini bir imparatorluğun sahibi olarak buldular ve oradan kurtuluncaya kadar da asla mutlu olamadılar.»

Karşısına çıkan bu fırsata dayanamayan Dr. Sen sormadan edemedi:

«Zamanı gelince siz de elinizde ki imparatorluktan kurtulacak mısınız?»

«Bir an bile düşünmeden» diye karşılık verdi Müfettiş.

Dr. Sen üstelemedi Bu açık sözlü yanıt pek de övme anlamına gelmezdi. Zaten akademiye de gelmişlerdi; oranın pedagogları, gerçek ve canlı bir Tanrısal için zekâlarını bilemiş olarak beklemekteydiler.

«Saygıdeğer meslektaşımızın da size anlatacağı gibi» diyen Yeni Atina Üniversitesi'nin Dekanı Profesör Chance devam etti, «asıl amacımız, bireylerimizin dimağını uyanık durumda tutmak ve kendilerindeki tüm potansiyelin farkına varmalarını sağlamaktır. Bu adanın dışındaki insan ırkının» derken yaptığı hareketle dünyanın gerisini anlatmak istiyordu, «artık inisiyatifi kaybetmiş olmasından korkuyorum. Evet, barış içinde pek çok şeyi de var... ama ufku yok.»

«Ama kuşkusuz burada...» diye Tanrısal yumuşak bir şekilde araya girdi.

Nüktecilik yönünden pek nasibi olmayan Profesör Chance, gerçeği şöyle böyle fark ederek, ziyaretçisine kuşkuyla baktı.

«Burada» diye devam etti, «boş zamanın kötülük olduğu hakkındaki o eski saplantının etkisinde kalmıyoruz. Yine de, bir toplantıda yer alan edilgen alıcılar gibi davranmanın da yeterli olmadığı görüşündeyiz.

«Bu adadaki herkesin bir hırsı vardır ve bunlar basitçe tek bir şekilde ifade edilebilir: Ne kadar ufak olursa olsun, herhangi bir şeyi bir başka kişiden daha iyi yapmak. Kuşkusuz, bu bir ideal olup, hepimiz bunu başaramıyoruz. Fakat bu modern dünyada büyük olan tek şey, bir ideal sahibi olmaktır. Başarmak ikinci planda kalır.»

Müfettiş bir yorumda bulunmaya niyetli değildi. Üzerindeki koruyucu giysileri çıkarmıştı; fakat toplantı salonunun o loş ışıklarında bile koyu renkli gözlüklerini takmayı sürdürüyordu. Dekan, bu gözlüğün fiziksel bir gereksinme mi yoksa yalnızca kamuflâjı mı olduğunu düşünüyordu. Şu da var ki, zaten zor bir iş olan Tanrısalın düşüncelerini okumayı daha da olanaksız kıldığı ortadaydı. Yine de, bir tür meydan okuma veya Dünya konusunda uygulanan politikanın apaçık eleştirisi niteliğindeki bu konuşmaya itiraz edecek görünmüyordu.

Dekan tam yeniden bastırmak üzereydi ki, Bilim Bölümü'nün başı olan Profesör Sperling bunu üçlü kapışma haline getirmeye karar verdi.

«Efendim, kuşkusuz sizin de bildiğiniz gibi, kültürümüzün en büyük sorunlarından biri de sanat ve bilim arasındaki ikili bölünmedir. Bu konuda sizin görüşlerinizi öğrenmeyi çok isterdim. Tüm sanatçıların anormal kişiler oldukları fikrine siz de katılıyor musunuz? Bunların eserleri arkadaki dürtüler ne olursa olsun derin kökenli psikolojik doyumsuzlukların sonuçları mıdır?»

Profesör Chance şöyle bir boğazını temizlediye de, Müfettiş ondan önce davrandı.

«Bana, tüm insanların bir dereceye kadar sanatçı olduğu ve herkesin, gelişmemiş düzeyde bile olsa bir şeyler yaratabilme yeteneğine sahip bulunduğu anlatıldı. Örneğin dün okullarınızda, çizme, boyama ve model oluşturma şekilleri aracılığıyla kendini açıklama durumunun vurgulandığına dikkat ettim. Bu dürtü, bilimsel uzmanlığa yönelmiş kişiler arasında bile olmak üzere, tümüyle evrensel bir şey gibi görünüyor. Eğer sanatçılar anormalse ve tüm insanlar da sanatçıysa, o zaman ilginç bir kıyaslamayla...»

Herkes, onun bu sözü tamamlamasın bekliyordu. Ama Tanrısallar, amaçlarına uygun düştüğü sürece kusursuz derecede nazik olabiliyordu.

Müfettiş, salondaki öteki insan izleyicilere kıyaslanırsa, senfoni konserinden parlak bir başarıyla geçti. Genelde beğenilen tek şey Stravinski'nin «İlahiler Senfonisi» olmuştu; programdaki öteki şeyler neredeyse saldırganlık derecesinde moderndi. Program konusunda kim ne düşünürse düşünsün, orkestranın olağanüstü olduğu su götürmezdi; böylece, koloninin dünyanın en iyi müzisyenlerine sahip olduğu konusundaki övünmenin boşuna olmadığı belli oluyordu. Birbirlerinin rakibi, durumundaki çeşitli besteciler arasında, programa girebilme şerefini elde etmek için bayağı çekişmeler geçmişti; ama öte yandan, bunun bir onur meselesi olduğundan kuşku duyan birtakım alaycı kişiler de yok değildi.

Yine de, konserden sonra Thanthalteresco üç besteciyi yanına davet etti ve «büyük yaratıcılıklarından» dolayı onlara iltifatta bulundu. Bu üçü, daha sonra hoşnut ama biraz da şaşkın bir şekilde çekildiler.

George Greggson ancak üçüncü gün Müfettiş'i görebildi. Tiyatro, tek kap yemek değil de, karışık ızgara gibi bir şey hazırlamıştı: İki tane birer perdelik oyun, dünyaca ünlü bir taklitçiden skeç ve bir de bale bölümü. Bunların hepsi de olağanüstü başarı kazandı ve bir tenkitçinin «Sonunda Tanrısalların, esneyip esneyemediklerini görebileceğiz» şeklindeki öngörüsü de asılsız çıktı. Gerçekten de Müfettiş birkaç kez güldü, hem de doğru yerlerde güldü...

Ama yine de hiç kimse emin olamıyordu. Müfettiş de harika rol yapıyor olabilirdi; sahnedeki akışı yalnızca mantığıyla izlerken, kendisinin o garip duyguları hiç dokunulmamış olarak kalabilirdi. Durumu, ilkel kavimler arasındaki bir antropoloğunkine neden benzemesindi? Onun uygun sesleri çıkarması beklenen karşılıksan veresi gerçekte hiçbir şeyi kanıtlamıyordu.

Her ne kadar George Müfettiş'le bir konuşma yapmaya kararlıysa da, bunu bir türlü başaramadı. Temsilden sonra programın giriş bölümü hakkında karşılıklı bir iki söz etikten sonra, ziyaretçi başka tarafa götürüldü. Onu, çevresindekilerden ayırmak tümüyle olanaksız olduğundan, George büyük bir hayal kırıklığı içinde eve gitti. Eğer bir fırsat bulmuş olsa bile, ne söyleyeceğinden hiç emin değildi, ama ne yapıp yapıp konuşmayı Jeff konusuna getirecekti. Şimdi ise bu fırsat kaçmıştı.

Ondaki bu moral bozukluğu iki gün sürdü. Müfettiş'in uçan aracı, herhangi bir sonuca ulaşılmadan ve saygıyla karışık itirazlar arasında çekip gitmişti. Hiç kimsenin aklına, Jeff'e bir şeyler sormak gelmemişti; oğlan da babasının karşısına dikilmeden, önce uzunca bir süre bunu düşünmüş olmalıydı.

«Baba» dedi tam yatma zamanından önce. «Tanrısaların bizi görmeye geldiğini biliyor musun?»

«Evet» diye asık bir suratla karşılık verdi George.

«Öyle işte; bizim okula geldi ve onun bazı öğretmenlerle konuştuğunu duydum. Neler söylediğini pek anlayamadım ama sesini tanıdım onun. O kocaman dalgadan kaçmasını söyleyen sestir bu.»

«Bundan emin misin?»

«Tümüyle değil; ama o olmasa bile, bir başka Tanrısaldı. Aklımdan, ona teşekkür etmek geçti. Ama gitti artık, değil mi?»

«Evet» dedi George, «Korkarım öyle. Yine de bir başka şansımız olabilir. Hadi sen şimdi uslu

çocuklar gibi yatağına git ve artık bunu düşünme.»

Jeff odadan çıktıktan ve Jenny de yerine yatırıldıktan sonra, Jean geri geldi ve George'un sandalyesinin yanındaki halıya oturarak sırtını onun dizlerine dayadı. George onun sık sık yaptığı bu hareketi sıkıcı derecede duygusal bulmakla birlikte, yine de sesini çıkarıyordu; bu kez de dizlerini mümkün olduğunca dertop etmekle yetindi.

«Olanlar hakkında ne düşünüyorsun?» diye ifadesiz ve yorgun bir sesle sordu Jean. «Onun anlattıklarının gerçekten olduğuna inanıyor musun?»

«Olmuştur» dedi George, «fakat bu konuda tasalanmakla belki de budalalık ediyoruz biz. Hemen her ebeveynin bundan dolayı minnettar olması gerekirdi ve ben de minnettarım kuşkusuz.»

«Bunun açıklaması çok basit olabilir. Tanrısalların koloniye ilgi duyduklarını biliyoruz; söz verdikleri halde burasını o cihazlarıyla gözlüyor olabilirler. Onların birinin, bu tür bir şeyle çevreyi incelediği sırada, dalganın gelişini gördüğünü düşün. Bu durumda, tehlikede olan birinin uyarılması doğal olurdu.»

«Ama o Jeff'in adını biliyor, bunu unutma. Hayır, biz izleniyoruz. Bizde, onların dikkatini çeken bir gariplik var. Bunu Rupert'in partisinden beri hissediyorum. O partinin yaşamımızı böylesine değiştirmesi garip.»

George başını eğerek ona baktı; karısına karşı yalnızca bir sempati duyuyordu. İnsanın bu kadar kısa sürede değişebilmesi garipti. Evet, ona düşküdü; kendisine çocuklar doğurmuş ve yaşamının bir parçası olmuştu. Fakat neredeyse zor anımsanan George Greggson adlı birinin, Jean Morrel adındaki silikleşen bir rüyaya duyduğu o aşk nerelerde kalmıştı? İçindeki sevgi ikiye bölünmüştü şimdi: Bir yanda Jeff ve Jennifer, öte yanda Carolle. Jean'in onun hakkında bir şey bildiğini sanmıyordu; öğrenmesine kalmadan kendisi söylemeye niyetliydi. Ama henüz bunun bir yolunu bulamamıştı.

«Pekâlâ, Jeff izleniyor; aslında korunuyor demek bu. Bundan övünç duymamız gerektiğini fark etmiyor musun. Belki de Tanrısallar onun için büyük bir gelecek planlamışlardır. Acaba ne olabilir bu?»

Bunları, Jean'i yatıştırmak için söylediğinin farkındaydı. Aslında pek huzursuz değildi; meraklanmış ve şaşırılmış yalnızca. Birden aklına başka bir şey geldi; neden daha önce düşünmemişti bunu? Bakışları kendiliğinden çocukların odasına doğru kaydı.

«Acaba onlar yalnızca Jeff'in mi peşindeler dersin?»

Bu sırada Müfettiş raporunu vermekteydi. Adalılar bunu görebilmek için çok şey verirlerdi. Tüm istatistikler ve kayıtlar, bir türlü doymak bilmeyen o büyük bilgisayarlara giriyordu; bunların bazıları, Karellen'in ardındaki görünmez güçleri oluşturmaktaydı. Yine de, bu kişiliksiz elektronik dimağların bir sonuca ulaşmalarından daha önce, Müfettiş kendi önerilerini ileri sürdü. Bunlar, insan dili ve düşünceleriyle açıklanacak olsa, şöyle bir anlam taşıyacaktı:

«Koloni konusunda bir girişimde bulunmamıza gerek yok. Onlarınki ilginç bir deney, ama geleceği hiçbir şekilde etkilemez bu. Gösterdikleri sanatsal çabaların bizimle bir ilişkisi yok ve tehlikeli kanallara yöneltilmiş herhangi bir bilimsel araştırmaya ilişkin kanıt bulunmamakta.

«Planlandığı gibi, kuşku uyandırmaksızın, Sıfır konusuyla ilgili okul kayıtlarını gözeyi başardım. Mevcut istatistikler ilişiktir ve bunlardan da görüleceği üzere, ortada olağanüstü bir gelişme belirtisi bulunmamaktadır. Yine de bilindiği gibi, pek çok şey önceden uyarı yapmaksızın ortaya çıkar.

«Söz konusu olanın babasıyla karşılaştım; edindiğim izlenime göre, benimle konuşmak istiyordu. Neyse ki bundan kaçınabildim. Onun bir şeylerden kuşkulandığı belli; ama gerçeği hiçbir şekilde tahmin edemeyeceği gibi, olacakları da kesinlikle etkileyemeyecektir.

Jeff'in durumunda olağanüstü bir şey olmadığı konusunda George Greggson da Müfettiş'in görüşlerine uyardı kuşkusuz. Yalnızca, o şaşırtıcı olay vardı ve bu da sakin gökyüzünde çalkan tek bir şimşeğe benziyordu. Bunun dışında başka şey yoktu.

Jeff'de yedi yaşındaki herhangi birinin enerjisi ve araştırmacılığı vardı. İstedığında bayağı zeki olabiliyordu; ama dahi olma tehlikesi bulunmamaktaydı. Jean'in bazen de bıkkınlıkla düşündüğü gibi, ufak bir oğlanı belirleyen o klasik tarifedeki her şeyi yerine getiren oğlu, «pasaklı bir gürültü makinesi» idi. Bu pasaklılık ise, oğlanın güneş yanığı cildinden dolayı ancak epeyce biriktikten sonra fark edilebiliyordu.

Jeff zaman zaman sevimli ya da suratsız, durgun ya da taşkın olabiliyordu. Annesiyle babası arasında bir ayırım gözetmediği gibi, küçük kız kardeşinin gelişi de onda herhangi bir kıskançlık belirtisi yaratmamıştı. Sağlık kartı lekesizdi; o zamana kadar bir kez bile hastalanmamıştı. Ama, içinde yaşadığı ortam ve iklim düşünülürse, bunda olağanüstü bir yan yoktu.

Onda öteki çocuklardan farklı olan bir taraf şuydu: Babasının yanında bulunması onu çabucak sıkıyor ve ötekiler gibi sıvışıp gitme arzusuna kapılmıyordu. Babasının artistik yeteneklerinin onda da bulunduğu belliydi; neredeyse ayaklandığı günden beri sürekli olarak koloni tiyatrosunun sahne arkasını ziyaret eder olmuştu. Gerçekten, tiyatro da onu bir maskot olarak kabul etmişti; orayı ziyaret eden ünlü kişilere çiçek buketlerini sunan hep Jeff oluyordu.

Evet, Jeff kusursuz denebilecek kadar sıradan bir çocuktü. George onunla yürüyüşe çıktıkları, ya da adanın oldukça sınırlı arazisinde bisiklete bindikleri sıralar kendi kendine bunları söyleyerek rahatlıyordu. İkisi de birbiriyle, her baba oğul gibi konuşurdu; ancak, bu çağda konuşulacak şeylerin sayısı çok fazlaydı. Jeff adadan hiç ayrılmamış olmasına karşın, dünyanın her istediği yerini televizyonun tüm dünyayı tarayan gözleriyle görebiliyordu. O da koloninin öteki üyeleri gibi, insanlığın geri kalanlarına biraz burun kıvrıyordu. Kendileri seçkin ve aynı zamanda öncü kişilerdi. İnsanlığı, Tanrısalların ulaştığı yüksekliğe, belki de daha yukarılara taşıyacaktardı. Bu belki yarın olmayacaktı, ama bir gün...

O günün ne kadar yakın olduğunu hiç bilmiyorlardı.

Rüyalar, altı hafta sonra başladı.

Astropikal gecenin karanlığı içindeki George Greggson ağır ağır yüzerek bilinç düzeyine yükseliyor gibiydi. Kendisini neyin uyandırdığını bilmiyordu ve bir süre için uyuşmuşçasına yattı. Sonra, yalnız olduğunu fark etti. Jean sessizce kalkmış ve çocukların odasına gitmişti. Onun çok hafif bir sesle konuştuğunu duydu; Jeff'le konuşuyordu, ama karısının ne söylediğini duyamıyordu.

Kendisi de yataktan kalkarak onun yanına gitti. Poppet'in geceleri ortalıkta dolaştığı olmuştur; ama o gürültü patırtı arasında kendisini bir türlü uyku tutmazdı. Şimdikiyse çok başka bir şeydi ve Jean'i rahatsız eden şeyin ne olduğunu merak ediyordu.

Odadaki tek ışık, duvarlardaki flüoresana benzer kaynaktan geliyordu. O soluk ışıkta Jean'in Jeff'in yatağının kenarında oturmakta olduğunu gördü. Kocasının girdiğini gören Jean dönerek fısıldadı, «Poppet'i rahatsız etme.»

«Neler oluyor?»

«Jeff'in beni istediğini biliyordum ve bu da beni uyandırdı.»

Böylesine basit bir anlatım George'u hafifçe ürpertir gibi oldu. «Jeff'in beni istendiğini biliyordum. Nereden biliyordun?» diye düşündü... Ama yalnızca şunu sormakla yetindi:

«Kâbus mu görmüş?»

«Emin değilim» dedi Jean, «Şimdi iyi görünüyor. Ama yanına geldiğim sırada korkmuştu.»

«Korkmadım, anne» diyen oğlanın itiraz eden ince sesi duyuldu. «Fakat öyle garip bir yerdi ki.»

«Neydi?» George sordu. «Bana hepsini anlatsana.»

«Dağlar vardı» dedi Jeff rüyadaymışçasına. «Öyle yüksekti ki; tepeleri de gördüğüm öteki dağlar gibi karla örtülü değildi. Bazıları yanıyordu bunların.»

«Volkanlar mı demek istiyorsun?»

«Tam değil. Tuhaf, mavi alevlerle bunların her tarafı yanıyordu. Ve ben bunları izlerken güneş çıktı.»

«Devam et, niye durdun?»

Jeff şaşkın gözlerle babasına baktı.

«Bunu da anlayamadım baba. Öyle çabuk yükseldi ve öylesine korkunç bir büyüklükteydi ki. Ayrıca rengi de yanlıştı: tatlı bir maviydi bu renk.»

İnsanın kanını donduran bir sessizlik oldu. Sonra George yavaşça sordu, «Hepsi bu kadar mıydı?»

«Evet. Kendimi yalnız hissetmeye başlıyordum ki o sırada annem gelerek beni uyandırdı.»

George bir eliyle oğlunun karmakarışık saçlarını okşarken, ötekiyle de sabahlığını düzeltti. Birdenbire kendini çok üşümüş ve çok ufalmış gibi hissetti. Ama yine de oğluyla konuşurken sesinden bu belli olmuyordu.

«Budalaca bir rüya bu: Yemeği fazla kaçırdın. Bunların hepsini unut ve tatlı tatlı uyu bakalım.»

«Peki, baba» diyen Jeff bir süre durduktan sonra düşünceli bir şekilde ekledi. «Sanırım, bir daha deneyeceğim oraya gitmeyi.»

«Mavi bir güneş mi?» Karellen bu soruyu sorduğunda, aradan pek fazla zaman geçmemişti. «Tanımlamayı epeyce kolaylaştırmış olmalı bu.»

«Evet» dedi Rashaverak. «Kuşku yok ki Alfanidon İki Sülfür Dağları da bunu gösteriyor. Zaman skalasındaki bozulma da gayet ilginç. Gezegen oldukça ağır dönüyor, o halde pek çok saatlik bir zamanı birkaç dakika içinde gözlemiş olmalı.»

«Tüm keşfedebildiğin bu mu?»

«Çocuğa doğrudan soru yöneltmeksizin, evet.»

«Bunu zaten yapamayız. Bizler araya girmeden, olayların doğal akışı sürdürmesi gerekiyor. Ancak, onun ebeveyni bizlere yaklaşacak olursa, o zaman çocuğa soru sorabiliriz.»

«Bize gelmeyebilirler de. Ayrıca, bunu yaptıklarında çok geç kalınmış olabilir.»

«Korkarım, buna karşı yapılacak bir şey yok. Şu gerçeği aklımızdan çıkarmayalım. Bu gibi sorunlarda meraklı oluşumuzun hiç önemi yok. Hatta insanlığın mutluluğu kadar bile önemli değil bu.»

Bağlantıyı kesmek için elini uzattı.

«Kuşkusuz, gözleme devam edeceksin; tüm sonuçları bana bildir. Fakat hiçbir şekilde araya girme.»

Jeff uyandığında, yine aynı çocuktü. George, hiç olmazsa bunun için müteşekkir olmaları gerektiğini düşünüyordu, ama içindeki ürküntü de giderek büyümekteydi.

Oğlan için yalnızca bir oyundu bu: Henüz onu korkutmaya başlamamıştı. Ne kadar garip olursa olsun, rüya rüyaydı işte. Uykunun önüne açtığı o dünyada yalnız değildi artık. Yalnızca o ilk gece, dimağı, kendilerini ayıran kim bilir hangi bilinmeyen uçurumların ötesinden Jean'e seslenmişti. Şimdiyse, önünde açılan evrene doğru tek başına ve korkusuzca gitmekteydi.

Sabahları ona sorular soruyorlar, o da anımsayabildiklerini anlatıyordu. Bazen ise, yalnızca geçirdiği tüm deneylerin dışında değil, insanların hayal gücünün bile çok daha ötesinde bir berraklıkla önüne serilen o manzaraları tarif için kelime bulamıyor ve kekeliyordu. Bu durumlarda anne babası onu yeni kelimelerle destekliyorlar, anılarını tazeleyecek isimler, renkler gösteriyor ve verdiği yanıtlardan birtakım örnekler oluşturuyorlardı. Sık sık, hiçbir sonuca ulaşamadıkları da oluyordu, hâlbuki o rüyamsı dünyalar Jeff'in dimağında öylesine kusursuz ve kesin hatlarla yer almış durumdaydı ki. Ancak, bunları ebeveynine bir türlü aktaramıyordu. Ama yeterince belirgindiler...

Uzay; ne bir gezegen, ne bir manzara ne de ayaklar altında uzanan bir dünya. Yalnızca kadifemsi gecenin içindeki yıldızlar ve onlara karşı boşlukta asılı duran, tıpkı bir kalp gibi çarpan kocaman, kırmızı bir güneş. Bir süre için muazzam ve seyreltili bir görünüm sunan bu güneş daha sonra yavaşça büzölmeye ve içindeki yangına sanki yeni bir yakıt eklenmişçesine, ayrı bir parlaklık vermeye başlıyordu. Yayıdığı renkler ışık tayfının ucuna doğru tırmanıyor, sarının oralarda duraklıyor ve daha sonra bu döngü tersine çevriliyor, yıldız genişleyerek soğuyor ve bir kez daha o pürüzlü, alev kırmızısı bulut halini alıyordu...

«Tipik nabız değişkenliği» dedi Rashaverak sabırsızlıkla. «Ayrıca, müthiş bir zaman hızlanmasının etkisinde olduğu görülüyor. Bunu kesin olarak tanımlayamıyorum, fakat bu tarife uyan en yakın yıldız Rhamsandron 9'dur. Belki Pharanidon de olabilir.»

«Hangisi olursa olsun» diye karşılık verdi Karellen, «yuvasından giderek uzaklaşıyor bu.»

«Çok uzak» dedi Rashaverak...

Dünya olabilir. Biri fırtınanın önünden kaçan bulutların beneklediği mavi gökyüzünde beyaz bir güneş asılı durmaktaydı. Bir tepe, yumuşakça bir eğimle, çıldırılmış gibi esen rüzgârın altüst ettiği bir okyanusa doğru alçalıyordu. Yine de, hareket eden hiçbir şey yoktu: Tüm görünüm, sanki bir şimşegin çakışı sırasında donup kalmış gibiydi. Uzakta, ta ufkun oralarda bir şey vardı ki, bu, Dünya'ya ait olamazdı: Dizi halindeki duman sütunları denizden yükseliyor ve bu sırada giderek incelerek bulutların arasında kayboluyordu. Bunlar gezegenin çevresi boyunca çok kesin aralıklarla yer almaktaydı; yapay olamayacak kadar muazzam, doğal olamayacak kadar da düzenli bir görünüme

sahiptiler.

«Sideneus 4 ve Şafak Sütunları» dedi Rashaverak; sesinde bir korku ifadesi vardı. «Evrenin merkezine ulaşmış.»

«Hâlbuki yolculuğuna daha yeni başladı» diye karşılık verdi Karellen.

Gezegen tam anlamıyla dümdüzdü. Sahip olduğu inanılmaz çekim üzerindeki dağları çok önceleri ezip bastırarak tek bir düzeye getirmişti; bunların en yüksekinin zirveleri birkaç metreyi aşmıyordu. Ama burada yaşam vardı; çünkü gezegenin yüzeyi sürünen, yerini ve rengini değiştiren bir sürü geometrik şekille örtülüydü. İki boyutluların dünyasıydı burası; üzerinde yaşayanlar, bir santimetrenin ufacık bir parçasından daha kalın olamazdı.

Ve göklerinde öyle bir güneş vardı ki, hiçbir eroınman en çılgınca rüyalarında bile bunu tasarlayamazdı. Beyaz renkli olamayacak kadar bir ısıya sahip bulunan bu güneş, ultraviyolenin sınırlarında dolaşan kavurucu bir hayaletti; gezegenlerini öylesine bir radyasyonla yakıyordu ki, dünyasal yaşam biçimleri için ölüm anlamına gelirdi bu. Milyonlarca kilometre uzunluğundaki gaz ve toz örtüleri uzaya fişkiriyor, içlerindeki ultraviyole patlamaları bunları parça parça ettiğinde de sayısız renkte ışımalar oluşuyordu. Bu öyle bir yıldızdı ki, Dünyanın soluk renkli güneşi bununla kıyaslanacak olursa, öğle üzeri aydınlığındaki ateş böceği kadar zayıf kalırdı.

«Hexanerax 2; bilinen evrenin başka hiçbir yerinde yoktur» dedi Rashaverak «Yalnızca birkaç gemimiz ona ulaşabildi ve bunlar da oraya inme riskini göze almadılar; zaten böyle gezegenlerde yaşam bulunduğunu kim düşünebilir ki?»

«Görülüyor ki, siz bilim adamları sanıldığı kadar mükemmel değilsiniz. Eğer şu örneklerde zekâ denen şey varsa, onlarla iletişim kurma sorunu bayağı ilginç olacaktı. Acaba onların üçüncü boyut diye bir şeyden haberleri var mıdır dersin?»

Burası öyle bir dünyaydı ki, gece ve gündüzü, yılları veya mevsimleri asla bilemezdi. Göklerini altı tane güneş paylaşmaktaydı ve bunların renk farklılıklarından ötürü yalnızca bir ışık değişmesi olur, karanlık hiç gelmezdi. Birbiriyle uyuşmayan çekim alanlarının çarpışma ve itmelerinden dolayı, gezegen önceden kestirilemeyen sarmallar ve eğriler oluşturarak karmaşık bir yörünge izliyor ve aynı yoldan asla bir daha geçmiyordu. Buradaki her an tekti: Altı güneşin göklerde oluşturduğu görünüm, sonsuzluğun bu yanında ikinci bir kez tekrarlanmıyordu

Yine de burada yaşam vardı. Gezegen, çağın birinde alevlerle kavruluyor, bir diğerinde ise buzlarla kaskatı kesiliyor olabilirdi, ama yine de burası zekâyâ yuvalık ediyordu. Büyük, çok yüzlü kristaller karmaşık geometrik örnekler oluşturacak şekilde ve gruplar halinde dikili duruyor, o buz gibi dünya yeniden ısınmaya başladığı zaman, minerallerden oluşma oyuklarda ağır ağır büyüyorlardı. Evren henüz çok gençti ve sonsuz ölçüde bir zaman bunların önünde uzanmaktaydı...

«Tüm kayıtlarımızı araştırdım» dedi Rashaverak. «Ne bir dünya, ne de bu tür bir güneşler bileşimi konusunda bilgimiz var. Eğer bu, bizim evrenimizde yer almış olsaydı, gemilerimizin ulaşamayacağı bir uzaklıkta bulunsa bile, yine de astronomlarımızca fark edilirdi.

«O halde galaksiyi terk etmiş.»

«Evet. Aradan da uzun süre geçmemiş olmalı.»

«Kim bilir? Yalnızca rüya görüyor o. Uyandığında aynı olacak. Bu yalnızca ilk dönem. Yakında değişme başladığında bunu öğreneceğiz.»

«Sizinle daha önce karşılaştık Bay Greggson» dedi Tanrısal ciddi bir sesle. «İsmim Rashaverak. Kuşkusuz anımsayacaksınız.»

«Evet» George karşılık verdi. «Şu Rupert'in partisinde. Onu kolay kolay unutamam. Sizinle bir kez daha buluşmamız gerektiğini düşündüm.»

«Anlatın bana, niçin bu görüşmeyi istediniz?»

«Bildiğinizi sanıyordum.»

«Olabilir: ama bunu kendiniz anlatırsanız, ikimiz için de çok daha iyi olacak. Belki size bayağı şaşırtıcı gelecek, ama ben de anlamaya çalışıyorum ve bir anlamda benim cahilliğim de sizinki kadar büyük.»

George şaşkınlıkla Tanrısal'a bakakaldı. Böyle bir şey hiç aklına gelmemişti. Bilinçaltıyla, Tanrısal'ın tüm bilgiye ve tüm güce sahip olduklarını düşünürdü; Jeff'e olup bitenleri de anlamaları ve belki de bundan sorumlu olmaları gerekirdi.

«Anladığım kadarıyla, adadaki psikoloğa verdiğim raporları gördünüz ve rüyalarla ilgili şeyleri biliyorsunuz.»

«Evet; bunları biliyoruz.»

«Bu rüyaların, bir çocuğun hayal ürünleri olacağına hiçbir zaman inanmadım. Öyle inanılmaz şeylerdi ki bunlar. Biliyorum belki garip gelecek, ama bunların birtakım gerçeklerden kaynaklanıyor olması gerekiyordu.»

Durup, endişeyle Rashaverak'a ondan bir onaylama mı yoksa bir yadsıma mı beklemesi gerektiğini bilemiyordu. Tanrısal bir şey söylemedi; kocaman ve sakin bakışlı gözleriyle kendisini süzüyordu yalnızca. Neredeyse yüz yüze olacak derecede yakın oturuyorlardı, çünkü o da, herhalde bu tür görüşmeler düşünülerek, farklı iki düzey oluşturacak şekilde düzenlenmişti ve bu nedenle Tanrısalın o kocaman koltuğu, George'un neredeyse bir metre kadar aşağısında yer almaktaydı. Bu ise, bu görüşmeleri isteyen ve kendilerini ender olarak rahat hissedebilen insanlara karşı yapılmış dostça bir jestti.

«Üzülüyorduk, ama işin başlarında paniğe kapılmamıştık. Jeff uyanık olduğu zamanlar tümüyle normal görünüyordu ve rüyaları onu rahatsız etmiyordu. Sonra bir gece...» George durdu ve kendini savunurcasına Tanrısal'a baktı. «Doğüstü şeylere hiçbir zaman inanmadım: ben bir bilim adamı değilim, ama her şeyin akılcı bir açıklaması olacağını düşünmüşümdür. »

«Öyle» dedi Rashaverak. «Ne gördüğünüzü biliyorum; izliyordum çünkü.»

«Bundan hep kuşkulandım zaten. Fakat Karellen, o cihazlarınızla casusluk yapmayacağınız konusunda söz vermişti. Niçin bu sözü bozdunuz?»

«Bunu bozmadım. Amir, insan soyunun artık gözlem altında bulundurulmayacağını söyledi. Biz bu söze bağlı kaldık. Gözlediğim çocuğunuzdu, siz değil.»

George'un bu sözlerin anlamını kavrayabilmesi için birkaç saniyenin geçmesi gerekti. Daha sonra, yüzünün kanı çekiliverdi.

«Ne demek istiyorsunuz?» Soluğu kesilir gibiydi, sesi çıkmıyordu; yeniden başlamak zorunda kaldı. «Benim çocuklarımda ne var peki?»

«İşte biz de bunu bulmaya çalışıyoruz» dedi Rashaverak.

Daha sonraları Poppet diye çağrılan Jennifer Anne Greggson, gözleri sımsıkı kapalı olarak sırtüstü yatıyordu. Uzunca bir süredir bunları açmamıştı; gözlerini bir daha hiç açmayacaktı, çünkü gördükleri, okyanusun ışsız derinliklerinde yaşayan çok duyarlı yaratıklarda da olduğu gibi, kendisine gereksiz geliyordu. Çevresindeki dünyanın farkındaydı; gerçekte, bundan çok daha

fazlasının farkındaydı.

Onun kısa süren bebekliğinden kalma bir refleks, gelişimindeki akıl ermez bir oyunun sonucunda varlığını sürdürmüştü. Bir zamanlar onun çok hoşuna giden çingırağı şimdi yatağında durmamacasına ve hep değişen karmaşık bir ritm vurmaktaydı. Jean’i gece yarısı yatağından uğratan ve uçarcasına çocukların odasına koşturan da bu çingırağın vurduğu garip senkoptu. Ama onun bağırarak George’u çağırmasına yol açan şey bu ses değildi yalnızca.

Garip olan görünümdü; o parlak renkli çingırak herhangi bir desteğe dayanmaksızın yerden yarım metre kadar yüksekte düzenli olarak çingırdayıp duruyor ve Jennifer Anne o tombul parmaklarını sıkıca birbirine kenetlemiş, yüzün de bir hoşnutluk ifadesiyle yatağında yatıyordu.

Kızın harekete geçişi daha olmuştu, fakat hızlı ilerliyordu. Çok geçmeden erkek kardeşinden de ileriye gidecekti; çünkü unutacak o kadar az şeye sahip bulunuyordu ki.

«Oyuncağına dokunmamakla akıllılık ettiniz» dedi Rashaverak. Onu yerinden bile kıpırdatamazdınız bana kalırsa. Ama bunu başarmış olsaydınız, bu kızınızı rahatsız edebilirdi. Ve bunun ardından neler olabilirdi bilmem.»

«Yani, hiçbir şey yapamayacağınızı mı söylemek istiyorsunuz?»

«Sizi aldatmak niyetinde değilim. Bizler, şu sıralar olduğu gibi çalışır ve gözlemlerde bulunuruz. Fakat araya giremiyoruz, çünkü anlayamıyoruz.»

«O halde bizler ne yapalım. Ayrıca, neden bizim başımıza geldi bu?»

«Birine gelmesi gerekiyordu da ondan. Sizde bir olağanüstülük yok; ya da durumunuz, bir atom bombasındaki zincirleme reaksiyonu başlatan, ilk nötrondan pek farklı değil. Her şeyin bir ilki olur. Öteki nötronlar da, tıpkı Jeffrey’in dünyadaki herhangi bir oğlan çocuğu oluşu gibi, bu işi yapabilirler. Biz buna Kesin Hamle deriz. Artık aramızda gizliliğe gerek yok ve bundan memnunuz. Biz, yeryüzüne geldiğimizden beri bunun olmasını bekliyorduk. Bunun ne zaman ve nerede başlayacağı belli olmazdı; derken, bir rastlantı sonucu Rupert Boyce’un partisinde karşılaştık. İşte o zaman ve neredeyse kesin olarak, karınızın çocuklarının «ilk» kişiler olacağını bildim.»

«Ama... o zamanlar evli değildik. Hatta...»

«Evet, biliyorum. Fakat Bayan Morrel’in dimağı bir an için bile olsa kanal görevi yaparak, o sıralar hiçbir canlı varlığın bilmediği bir bilgiyi aktarabildi. Bu yalnızca, onun sıkıca bağlı bir başka dimağdan gelebilirdi. Bunun henüz doğmamış olmasının hiç önemi yoktu; çünkü zaman, sizin düşündüğünüzden çok daha gariptir.»

«Anlamaya başlıyorum. Jeff bu şeyleri biliyor... ‘Öteki’ dünyaları görebiliyor ve sizin nereden geldiğinizi de söyleyebiliyor. Ve Jean her nasılsa, henüz doğmamış olan çocuğunun düşüncelerini yakalayabiliyor.»

«Aslında daha pek çok şey var; ama sizin gerçeğe, bundan daha fazla yaklaşabileceğinizi hiç sanmıyorum. Tüm tarih boyunca, açıklanamaz güçlere sahip birtakım kişilerin uzay ve zamanın ötesine geçtikleri olmuştur. Onlar, bunu asla anlayamadılar; olanları açıklama çabaları ise istisnasız olarak saçmalıktı. Bunları biliyorum, çünkü bu konuda yeterince okudum.

«Fakat yardımcı olacak anlamlı bir benzetişimden söz edilebilir. Sizin edebiyatınızda sürekli yinelenir bu. Bir insan zihninin, çevresi okyanusla çevrilmiş adalardan biri olduğunu tasarlayın. Adalar birbirinden izole edilmiş gibi görünüyorsa da, gerçekte üzerinde yükseldikleri okyanus tabanı aracılığıyla bağlantılı durumdadır. Eğer okyanus ortadan kaybolsaydı, bunların da ada olma özelliği sona ererdi. Hepsi, tek bir kıtanın parçası olacak ve ayrı olma özellikleri de ortadan kalkacaktı.

«Sizin telepati dediğiniz şey de az çok buna benzer. Uygun ortamlarda zihinler birleşerek birbirlerinin içeriğini paylaşır ve yeniden ayrıldıklarında, bu anıları da götürürler. Bu güç en yüce şeklini aldığı anda, artık uzay ve zaman gibi her zamanki sınırlamalara tabi olmaz. Jean’in, doğmamış

oğlunun bilgisine dokunabilmesinin nedeni de budur işte.»

George'un bu afallatıcı fikirlerle boğuştuğu sırada, uzun bir sessizlik oldu. Örnek, şekillenmeye başlıyordu. İnanılmaz bir örnekti bu, ama kendine özgü bir mantığı vardı. Ve bu, Rupert Boyce'un partisinden bu yana olanları, eğer akıl sır ermez şeyler için bu sözcüğün kullanılması yerinde olacaksa, açıklıyordu. Yine şu sırada fark ettiği gibi, Jean'in doğaüstü şeylere duyduğu ilginin nedeni de bu olmalıydı.

«Bunu başlatan nedir?» diye sordu George. «Ve nereye kadar gidecek bu?»

«Bunun yanıtını veremeyiz. Fakat evrende pek çok ırk vardır ve bunların bazıları bu güçleri sizin ya da benim ortaya çıkmamızdan çok daha önceleri keşfetmişlerdir. Onlar, sizin kendileriyle birleşmenizi bekliyor ve artık zaman geldi.»

«O halde siz nerede ortaya çıkıyorsunuz?»

«Herhalde tüm insanlar gibi siz de, bizleri efendileriniz olarak görmüş olmalısınız. Bu doğru değil. Bizler, daha yukarılardan verilen bir görevi yerine getiren gardiyanlar olmaktan öteye hiç gidemedik. Bu görevin tarifi zor: En iyisi bizi, zor bir doğuma yardımcı olan ebeler gibi düşünün. Bizler, yeni ve harikulade bir şeyin ortaya çıkışına yardımcı oluyoruz.»

Rashaverak durakladı; bir süre için, sanki kelime bulamıyormuş gibi göründü.

«Evet, bizler ebeleriz. Ama kendimiz kısırız.»

George işte o an, kendininkini aşan bir trajediyi izlemekte olduğunu anladı. İnanılmazdı belki, ama öyleydi. Tanrısallar, tüm güçlerine ve zekâlarına karşın, evrimsel bir tuzağa düşmüş, bir çıkmaz sokağa dalmışlardı. İşte karşıda, her yönüyle insanlığa üstün, büyük ve soylu bir ırk durmaktaydı: ama geleceği yoktu bu ırkın ve o da bunun farkındaydı. George'a kendi sorunları çok önemsiz göründü o an.

«Jeffrey'i neden gözlediğinizi şimdi biliyorum» dedi, «Bu deneydeki kobay oydu.»

«Bu deney bizim kontrolümüzün dışında olsa bile, tümüyle öyle. Deneyi biz başlatmadık, yalnızca izlemeye çalışıyorduk. Zorunlu durumlar dışında da araya girmedik.»

Evet, diye düşündü George, şu gelgit dalgası. Öylesine değerli bir örneğin kaybına göz yumulamazdı. Daha sonra kendinden utandı; bu kadar katı düşünmesi haksızlık oluyordu.

«Tek bir sorum daha var» dedi. «Çocuklarımıza ne yapmamız gerekiyor?»

«Elinizden geldiğince onlarla eğlenmeye bakın» diye tatlılıkla karşılık verdi Rashaverak. «Sizinle uzun süre kalmayacaklar.»

«Bu herhangi bir çağdaki herhangi bir ebeveyne verilebilecek öğüttü; fakat bu seferinde daha öncekilerde hiç olmayan bir tehdit ve dehşet bulunmaktaydı.»

Öyle bir zaman geldi ki, Jeffrey'nin rüyalarından oluşan dünya, artık onun her günkü varlığından belirgin hatlarla ayrılamaz bir nitelik kazandı. Okula gitmiyordu; Jean'le George'un günlük yaşamları ise, sanki dünyanın sonu yaklaşmışçasına tümüyle altüst olmuştu.

Dostlarıyla görüşmekten kaçınıyorlardı; çok geçmeden, onlardan sevgi görmeyeceklerini sezmiş gibiydiler. Çevrede pek az kişinin bulunduğu bazı geceler, birlikte uzun yürüyüşler yapıyorlardı. Şimdi birbirlerine, evliliklerinin ilk günlerinden daha yakındılar; çok geçmeden kendilerini ezip geçecek olan bilinmeyen trajedinin karşısında yeniden bir araya gelmişlerdi.

Önceleri, uyuyan çocukları evde bırakarak çıkmaktan suçluluk duymuşlardı; ama Jeff ve Jenny'nin, anlamaktan aciz kaldıkları bir şekilde, kendi kendilerini idare edebileceklerini şimdi biliyorlardı. Ayrıca, Tanrısallar da onları izliyordu kuşkusuz. Bu düşünce kendilerini rahatlatıyordu; sorunlarıyla yalnız başına bırakılmamışlardı; O bilgili ve sevgi dolu gözler tıpkı onlar gibi nöbet tutmaktaydı.

Jennifer uyuyordu: onun içinde bulunduğu durumu tarif edecek başka kelime yoktu. Tüm dış görünüşüyle hâlâ bir bebektir, fakat şimdi çevresinde öyle müthiş ve belirgin bir güç duygusu vardı ki, Jean artık onun odasına giremiyordu.

Zaten girmesine de gerek yoktu. Jennifer Anne Greggson haline geçmiş olan varlık henüz tümüyle gelişmemişti, fakat uyuyan krizalite benzer şu durumunda bile, tüm gereksinmelerini karşılayacak kadar bir çevre kontrolüne sahipti. Jean yalnızca bir kez onu beslemek istemiş ve bunu becerememişti. O, istediği zaman ve kendine özgü şekilde besleniyordu.

Bunun böyle olması gerekiyordu; çünkü buzdolabındaki yiyecekler yavaşça ve düzenli olarak eksilmekteydi, hâlbuki Jennifer Anne yatağından kıvıldamamıştı bile.

Çıngırağın sesi artık kesilmişti ve yerde duruyordu; ama belki Jennifer ona yine gerek duyabilir diye, oyuncağa el süremiyorlardı. Kız bazen odadaki mobilyaları garip şekiller oluşturacak şekilde hareket ettiriyordu; George, bu sıralarda duvardaki floresan ışıkların daha da bir parladığına dikkat etli.

Jennifer'in onlara sorun olduğu yoktu; onların yardım ve sevgilerinin çok ötesindeydi. Çok uzun süremezdi bu ve ikisi de henüz zaman varken, tüm umutsuzluklarıyla Jeff'e sarılıyorlardı.

O da değişmekteydi, ama henüz anne ve babasını tanıyordu. Ta bebeklik döneminin o şekilsiz sislerinden bu yana gelişimini izledikleri oğulları kişiliğini kaybediyor, saat be saat gözlerinin önünde çözülp gidiyordu. Yine de bazen kendileriyle her zaman olduğu gibi konuşuyor ve önünde neyin uzanmakta olduğunu bilmezcesine, oyuncaklarından ve arkadaşlarından söz ediyordu. Fakat zamanının çoğunda onları görmüyor, ya da varlıklarını fark etmezcesine davranıyordu. Anne babası, ellerinde kalan son saatleri boşa geçirmemek için uykuya direndikleri ve sonunda yenik düştükleri halde, o uyumuyordu artık.

Onun Jenney'den farklı olan yanı, görünüşe göre fiziksel nesnelere üstünde anormal güçlere sahip olmadığıydı; belki de kısmen büyümüş olduğu için, böyle şeylere gerek duymuyor olabilirdi. Ondaki gaiplik, tümüyle zihinsel yaşamıyla ilgiliydi ve rüyaların bunda çok az bir payı bulunmaktaydı. Gözleri sımsıkı kapalı olarak saatlerce duruyor ve hiç kimsenin duyamadığı sesleri dinliyordu sanki. Nereden ve nasıl geldiği bilinmeyen bilgiler sürekli olarak dimağına akıyordu onun ve bunlar çok geçmeden, bir zamanlar Jeffrey Angus Greggson adıyla yarı şekillenmiş olan bu yaratığı ezip mahvedecekti.

Fey ise üzüntülü ve şaşkın bakışlarla sahibine bakıyor, onun nerelere gittiğini ve ne zaman kendisi ne döneceğini düşünüyordu.

Jeff ve Jenny tüm dünyanın ilk dönüşüm geçiren varlıklarıydı ama çok geçmeden bunda yalnız kalmadılar. Tıpkı kıtadan kıtaya yayılan bir salgın gibi, bu dönüşüm tüm insanlığa bulaştı. Kural olarak on yaşın üstündekilere dokunmuyor, bu yaşın altındakiler ise bundan kurtulamıyordu.

Uygarlığın ve tüm insanların zamanın başlangıcından beri çabayla gerçekleştirdikleri şeylerin sonu demekti bu. İnsanlık, birkaç gün içinde geleceğini kaybetmişti; çünkü cesareti kalmamıştı ve çocuklarının çekilip alınmasıyla, varlığını sürdürebilme yolundaki iradesi de tam anlamıyla yıkılmıştı.

Aynı şeyin bir yüzyıl önce olması halinde ortaya çıkacak panikten eser yoktu şimdi. Dünya uyuşmuştu sanki büyük kentlerden ses soluk çıkmıyordu. Yalnızca, yaşamın devamı için gerekli endüstri işlevini sürdürmekteydi Gezen tümüyle yasa gömülmüş gibiydi.

Ve sonra Karellen, o çok eski dönemlerde bir kez yapmış olduğu gibi yine insanlığa hitap etti. Son konuşmasıydı bu onun.

«Buradaki işim neredeyse sona ermek üzere» diyordu, onun milyonlarca radyodan duyulan sesi. «Nihayet yüzyıl sonra, bunun ne olduğunu size anlatabilirim.

«Yeryüzünde bulunuş süremizin yarısı boyunca sizden nasıl gizlendiyseniz, pek çok şeyin de aynı şekilde sizlerden gizlenmesi gerekiyordu. Biliyorum, bazılarınız bu gizliliğin gereksiz olduğunu düşünmekteydi. Sizler bizim varlığımıza alışkınsınız; atalarınızın bu konuda nasıl tepki gösterdiğini tasavvur dahi edemezsiniz. Fakat hiç olmazsa sizler, bizim gizlenme amacımızı anlayabiliyorsunuz ve bunu belli bir nedene bağlı olarak yaptığımızın farkındasınız.

«Size açıklamadığımız en büyük gizem, bizim dünyaya gelişimizle ilgili olandı; bu konuda öyle sonu gelmez varsayımlara giriştiniz ki. Şu ana kadar bunu açıklayamadık, çünkü bu gizem bize ait değildi.

«Bundan bir yüzyıl önce dünyanıza geldik ve kendinizi mahvetmekten kurtardık sizi. Bu gerçeği kimsenin inkâr edeceğini sanmam; ama kendini mahvetmekle neyin kastedildiğini asla tahmin edemezsiniz.

«Tüm nükleer silahları ve ordularınızın elinde yığılıp durmakta olan öteki öldürücü oyuncakları yasakladığımız için, fiziksel anlamda yok olma tehlikesi ortadan kalktı. Sizler, tek tehlikenin bu olduğunu düşünüyordunuz. Biz de, buna inanmanızı istedik; ama gerçek bu değildi. Karşınızdaki en büyük tehlike, tümüyle farklı bir yapıdaydı ve yalnızca sizin soyunuzla ilgili değildi.

«Pek çok dünya nükleer güç kavşağına ulaşmış, bunun getireceği belalardan sakınarak huzurlu ve mutlu uygarlıklar oluşturmuştur ve sonra da, hiç bilmediği güçler tarafından yok edilip gitmiştir. Sizler de ilk kez yirminci yüzyılda bu güçleri bayağı ciddi olarak kurcalamaya başladınız. İşte bu nedenle, harekete geçmek zorunlu oldu.

«Bütün yüzyıl boyunca insan soyu, varlığından hiç haberli olmadığı bir uçuruma doğru ağır ağır yaklaşmaya başladı. Bu uçurumu aşan tek bir köprü vardır. Ancak pek az ırk, bir yardım gözeden bunu bulabilmiştir. Bazıları ise, henüz zaman varken geri dönmüşler ve böylece hem tehlikeden hem de başarıdan kaçınmışlardır. Bunların dünyaları, çabasızca varılan hoşnutluğun hüküm sürdüğü Cennet Adalar olmuş ve evrenin daha sonraki öykülerinde bu dünyalar yer almamıştır. Sizin soyunuz böyle olamayacak kadar canlı bir yapıya sahipti ve bu nedenle, şansınız ya da kaderiniz asla bu olmayacaktı. Köprüyü bulamayacağınız için doğruca mahvolmaya doğru atılacak ve başkalarını da yanınızda sürükleyecektiniz.

«Size şimdi anlattığım bu şeylerin hemen hepsi benzetişim yoluyla ortaya çıkarılmıştır. Değirmek istediğim pek çok şey için ne gerekli sözlere ne de kavramlara sahipsiniz; bu konuda kendi bilginizin de üzüntü verecek kadar noksan olduğunu belirtmeliyim.

«Bir şeyleri anlayabilmeniz için, geçmişe dönmemiz ve atalarınızın yakınlık kurduğu pek çok şeyi ortaya çıkarmanız gerekmektedir. Unuttuğunuz öteki şeylere gelince; biz buna bilerek yardımcı olduk. Bizim buradaki konukluğumuzun amacı büyük bir aldatmacayı, henüz karşılaşmaya hazır olmadığınız birtakım gerçekleri sizden gizlemeyi sağlamaktır.

«Buraya gelişimizden önceki yüzyıllarda, bilim adamlarınız fiziksel dünyanın gizemlerini ortaya çıkardılar ve sizi buhar enerjisinden atom enerjisine yönelttiler. Boş inançlar artık arkanızda kalmıştı; bilim, insanlığın tek gerçek diniydi. Bu, batıdaki azınlığın, insanlığın geri kalanına bir hediyesiydi ve tüm öteki inançları silip süpürmüştü. Henüz var olanlarsa, bizim buraya vardığımız sırada ölmek üzereydi. Bilimin her şeyi açıklayabileceğine inanılıyordu: Onun görüş alanına girmeyen, bilimsel bir

açıklaması olmayan hiçbir olayın bulunmadığı düşünülmekteydi. Evrenin aslı belki hiç öğrenilemeyecekti, ama o zamandan beri olan tüm olaylar fizik yasalarına tabi olmaktadır.

«Yine de, mistisizmle ilgili bazı görüşler, birtakım yanılgılar içinde kaybolmuş olmakla birlikte, gerçeğin bir kısmını görebilmişlerdi. Zihnin güçleri olduğu gibi, zihin ötesinde de öyle güçler vardır ki, sizin biliminiz bunları darmadağın etmeksizin kendi kalıpları içine uyduramaz. Tüm çağlar boyunca perili ev, telepati, önceden bilme gibi garip konularda sayısız raporlar düzenlenmiş ve sizler bu gibi şeyleri adlandırmış olmanıza karşın bir türlü açıklayamamışsınızdır. Ortada var olan beş bin yıllık kanıtlara aldırmayan bilim, başlangıçta bunları görmezden geliyor, hatta varlıklarını inkâr ediyordu. Bunlar gerçekten vardır ve bu konuda tamamlayıcı bir şey söylemek gerekiyorsa, evrenle ilgili hiçbir kuram bunları açıklayamaz.

«Yirminci yüzyılın ilk yarısında birkaç bilim adamınız bu alanlarda araştırma yapmaya başladı. Konuyu tam bilmiyorlardı; yaptıkları, pandoranın kutusunun kilidini kurcalamaktı. Eğer o güçleri bir kez serbest bırakacak olurlarsa, bunların yol açacağı tehlike, atomunkine kıyasla çok daha büyük olacaktı. Fizikçiler ancak dünyayı mahvedebilirdi; parafizikçiler ise belayı ta yıldızlara kadar yayacaktı.

«Buna izin verilemezdi. Meydana getirdiğiniz tehdidin tüm yapısını sizlere açıklayamam. Bu, bize yönelik bir tehdit olmayabilir ve bu nedenle fark etmeyebilirdik. Şöyle diyelim; sizler ‘telepatik’ bir kanser haline dönüşebilir, kaçınılmaz ölümünüz sırasında da çok kötü nitelikli zihinsel bir güç olarak başka ve daha yücedimağları zehirleyebilirdiniz.

«İşte bu nedenle biz geldik; daha doğrusu Dünya’ya gönderildik. Buraya gelince de, her düzeydeki kültürel gelişmenizi durdurduk; fakat asıl kontrol ettiğimiz, olağan dışı olgularla ilgili olarak yürütülen ciddi çalışmalardı. Uygarlıklarımız arasındaki zıtlıktan dolayı, yaratıcı nitelikteki her uğraşı engellediğimiz de farkındayım. Fakat bu ikinci derecede kalıyordu ve pek önemli değildi.

«Şimdi size, pek şaşırtıcı belki de inanılmaz gelecek bir şey söylemeliyim. Bizdeki tüm görünen ve görünmeyen güçlerle ilgili bu: Bizler ne bu güçlere sahibiz, ne de bunları anlayabiliyoruz. Zekâmız sizinkilerden çok daha güçlü; ama sizin dimağ yapınızda öyle bir şey var ki, sürekli olarak bizden kaçmayı başarıyor. Yeryüzüne geldiğimizden bu yana sizleri inceliyoruz; pek çok şey öğrendik ve daha da öğreneceğiz, ama tüm gerçeği keşfedebileceğimiz konusunda kuşkuluyum.

«İrklarımız arasında pek çok ortak yan var ve bu göreve seçilmemizin nedeni de bu. Fakat öte yandan bizler, iki farklı evrimin uç noktalarını temsil ediyoruz. Zihinlerimiz gelişimlerinin son aşamasına varmış durumda. Şu anda sizinkiler de öyle. Ama sizler, bir sonraki evreye sıçrayabilirsiniz ve aramızdaki fark burada. Bizim potansiyelimiz tükendi, sizinkilerse el değmemiş durumda. Ve bunlar, anlayamadığımızı belirttiğim güçlerle birbirine bağlanmış durumda. İşte şimdi de dünyanızdaki bu güçler uyanmaya başlıyor.

«Biz saati geri aldık ve gelişmekte olan o güçlerin kendileri için hazırladığımız kanallara akışına kadar da sizleri yerinizde saydırdık. Bir kez işlerinize karışmaya zorlandığımız için, gezegeninizi düzeltmek, yaşam standardınızı yükseltmek, huzur ve güven getirmek gibi şeyleri nasıl olsa yapacaktık. Ama tüm bu değişimler, sizi gerçekten uzaklaştırdı ve amacımıza hizmet etmiş oldu.

«Bizler, sizin gardiyanlarınızdan başka bir şey değiliz. Benim ırkımın evrendeki durumunun ne olabileceğini herhalde sık sık merak etmişsinizdir. Bizim sizin üstünüzde oluşumuz gibi, bizim de daha üstümüzde olanlar ve kendi amaçları için bizi kullananlar vardır. Çağlardan bu yana onların aracı durumunda olduğumuz ve itaatsizliğe cesaret edemediğimiz halde, bu varlıkların kimler olduğunu bir türlü bulamamışsınızdır. Bizler durmadan emirler alır ve uygarlığının ilk çiçeklerini veren bir dünyaya yollanırız. Oraya varınca da, sizin şimdiki durumunuz gibi, bizim asla izleyemeyeceğimiz bir yolda yürüyebilmeleri için onlara rehberlik yaparız.

«Tekrar tekrar gönderildiğimiz bu görevler sırasında, içinde bulunduğumuz sınırlı durumdan kurtulabilmeyi umarak, süregelen işlemi hep incelemiştik. Ama görebildiğimiz, gerçeğin belirsiz durumdaki dış hatları oluyordu yalnızca. Sizler bizi ‘Tanrısal’ diye adlandırdınız; ama bu kelime nasıl bir alayın gizli olduğunu bilmiyorsunuz. O halde bizi çömlekçi tekerleği gibi kullanan daha üstümüzdeki varlığa da ‘Yücedimağ’ diyelim.

«Sizin soyunuz ise, bu tekerlekte şekil kazanan kil topağıdır.

«İnancımıza göre (bu yalnızca bir kuramdır) Yücedimağ büyümeye, güç ve idrakini tüm evrene yaymaya çalışıyor. Şimdi bunun pek çok ırka yayılmış olması ve maddenin boyunduruğunu çoktan terk etmiş bulunması gerekmektedir. Her yerde var olan zekâ bilincidir bu. O sizin neredeyse hazır olduğunuzu fark ettiğinde, emirlerini yerine getirmemiz ve şu anda sürdürmekte olduğunuz dönüşüme sizleri hazırlamamız için bizi buraya gönderdi.

«Soyunuzun tanıdığı tüm eski dönüşümler sayısız çağlar boyunca yer aldı. Ama şimdiki, beden değil zihnin dönüşümüdür. Evrim standartlarına göre bu, dünyanın yok oluşuyla ve bir anda gerçekleşecektir. Zaten başlamış durumda. Sizler, ‘Homo Sapiens’in son nesli olduğunuzu kabul etmek zorundasınız.

«Dönüşümün yapısına gelince, bu konuda size pek az şey söyleyebiliriz. Bunun nasıl ortaya çıktığını, zamanı geldiğinde Yücedimağ’a tetiği çektiren şeyin nasıl bir dürtü olduğunu bilmiyoruz. Tüm keşfedebildiğimiz, bunun tek bir kişide; her zaman bir çocukta başladığı ve sonra adeta patlarcasına, doymuş bir eriyik içindeki kristal şekillerinin ilk çekirdeğin etrafında toplanması gibi sürüp gitmesidir. Erginler bundan etkilenmiyor, çünkü onların dimağları artık değişemez bir kalıba zaten girmiş durumdadır.

«Birkaç yıl içinde bunların tümü tamamlanmış olacak ve insan soyu ikiye bölünecek. Dünya için bir geri dönüşün ve bir geleceğin bulunmadığını şimdi anlıyorsunuz. Soyunuzun tüm umut ve rüyaları artık sona eriyor. Sizin yerinizi alacak olanları dünyaya getirdiğiniz ve şimdi yaşamak zorunda olduğunuz bir trajedi var; onları hiç anlayamayacak, hatta zihinleriyle iletişim bile kuramayacaksınız. Gerçekte, sizin bildiğiniz anlamda bir zihin sahibi olmayacaklar. Sizlerin sayısız hücrelerden oluşması gibi, onların zihni de tek bir birlik oluşturacak. Onları insan olarak görmeyeceksiniz ve bunda haklı olacaksınız.

«Bunları size anlatmamdaki neden, karşılaşacağınız şeyin ne olacağını bilmeniz içindir. Birkaç saat içinde bunalım üzerimize çökecek. Benim görevim, ilgilenmem için gönderildiğim kimseleri korumaktır. Onlar içlerinde uyanan güçlere karşın, çevrelerindeki kalabalık tarafından yok edilebilir; hatta gerçeği fark eden ebeveynleri bile bunu yapabilir.

Onların ve sizlerin iyiliği için bu gibileri uzaklaştırmam ve çevreden yalıtılamam gerekmektedir. Gemilerim yarın tahliye işine başlayacak. Bunu engellemek isterseniz sizi kınayamam, ama hiçbir yararı olmayacaktır. Benimkinden daha da büyük güçler uyanıyor artık; ben onların araçlarından biriyim yalnızca... »

«Ve ayrıca... artık amaçları gerçekleşmiş olan siz sağ kalanlarla ne yapayım ben? Sizlere uygulanacak en basit ve belki de en merhametli yol, hepinizi ortadan kaldırmak olurdu; çok sevdiğiniz bir hayvan ölüm derecesinde yaralandığında bunu yapmıyor musunuz? Fakat ben bunu yapamam. Geleceğinizi, önünüzde kalan yıllar boyunca siz tayin edeceksiniz. Umudum, insanlığın hiç de boş yere yaşamadığı bilinciyle, huzurlu bir ölüme kavuşmasıdır.

«Dünyaya getireceğiniz şey tümüyle yabancı, sizin arzu ve umutlarınızın hiçbirini paylaşmayan en büyük başarılarınıza bile çocukça oyuncaklar gibi bakan bir şey olabilir... ama yine de bir harikadır ve onu siz yaratmış olacaksınız.

«Bizim soyumuz unutulduğunda, bir kısmınız hâlâ yaşıyor olacaksınız. Bu nedenle, yapmaya

zorlandığımız şey için bizi kınamayın. Şunu da unutmayın: sizleri hep kıskanacağız.»

Jean daha önceleri ağlamıştı, ama şimdi ağlamıyordu. Gemi Sparta'nın ikiz zirvelerinin üzerinde görüldüğü sırada, ada o kalpsiz, duygusuz güneş ışınlarıyla altınimsı bir renge bürünmüştü. Nedenini şimdi gayet iyi bildiği bir mucize sonucu oğlunun o kayalıklı adada ölümden kurtulmasının üzerinden pek uzun bir zaman geçmemişti. Zaman zaman, Tanrısallar bir kenarda durup da oğlunu kaderiyle baş başa bıraksalardı daha mı iyi olurdu, diye düşünüyordu. Ölüm, daha önce de karşılayabilmiş olduğu türden bir şeydi; varlıkların doğal düzeninde yer alıyordu bu. Ama öteki şey, ölümden daha yabancı ve daha kesindi. O zamana kadar insanlar ölmüş, fakat insan soyu devam etmişti.

Çocuklarda bir ses veya hareket yoktu. Dağınık gruplar halinde kumsalda duruyorlar, evden ebediyen ayrılışları sırasında olduğu gibi, birbirlerine karşı da fazla bir ilgi göstermiyorlardı.

Pek çok kişi, yürüyemeyecek kadar küçük bebekleri ya da yürümeyi gereksiz hale getiren o güce sahip olduklarını belirtmek istemeyenleri kucağında taşıyordu. George, cansız maddeyi harekete geçiren bu gibilerin, mutlaka kendi vücutlarını da hareket ettirebileceklerini düşünüyordu. Acaba Tanrısalların gemileri onları neden topluyordu?

Ama bunun önemi yoktu. Gidiyorlardı işte ve seçtikleri yol buydu. George daha sonra, hafızasını rahatsız eden şeyin ne olduğunun farkına vardı. Çok önceleri, bir yüzyıl öncesinin tarihini taşıyan bir filmde böyle bir göç sahnesi görmüştü. Birinci ya da İkinci Dünya Savaşı'nın başlarında olmalıydı bu. Çocuklarla tıka basa yüklü upuzun trenler, bombardıman tehdidi altındaki kentlerden ağır ağır uzaklaşıyor, bir daha onları göremeyecek olan pek çok anne babayı arkada bırakıyordu. Çocuklardan bazıları ağlıyordu; bazıları şaşkındı ve belli bir sinirlilikle yanlarındaki öteberilere yapışıyordu. Ama çoğunluğu, önlerindeki büyük serüveni özlemle bekler gibiydi.

Yine de, bu benzetmede bir yanlışlık vardı. Tarih hiçbir zaman kendini tekrarlamazdı. Şimdi ayrılıp gitmekte olanlar, ne olursa olsun, çocuk değildi. Ve bu kez bir kavuşma olmayacaktı.

Gemi suyun kenarında yere inmiş, oradaki yumuşak kuma iyice gömülmüştü. Daha sonra, bombeli bir görünüme sahip kocaman paneller kusursuz bir uyumla yukarı doğru kaydı ve bunların içinden çıkan geçiş köprüleri metal diller gibi dışarı uzandı. Çevreye dağılmış bulunan ve anlatılmaz derecede yalnız görünen şekiller bir araya toplanmaya başladı.

Yalnız mı? George neden böyle düşündüğüne hayret etti. Yalnızlık bunların bir daha asla olamayacakları bir durumdu. Ancak kişiler, insanlar yalnız olabilir. Aradaki sınırlar en sonunda yıkıldığında, kişilik gibi, yalnızlık da kaybolup gidecekti. Sayısız yağmur damlaları, okyanusa karışmış olacaktı.

Jean'in elinin, ani bir heyecan belirtisiyle kendisinininkini sıktığını hissetti.

«Bak» dedi karısı fısıldayarak. «Jeff'i görebiliyorum. Şu ikinci kapının yanında.»

Gösterdiği yer çok uzaktaydı ve insan emin olamıyordu.

Gözlerinin önünde oluşan pus tabakası görmesini zorlaştırıyordu. Ama Jeff'di o, bundan emindi; George, bir ayağını metal basamağa atmış olan oğlunu tanıyabiliyordu şimdi.

Ve Jeff dönerek arkaya baktı. Yüzü, yalnızca beyaz bir leke olarak görülebiliyordu; aradaki uzaklıktan dolayı, bu yüzde bir tanıma ya da bıraktıklarıyla ilgili bir anımsama ifadesinin bulunup bulunmadığını söylemek zordu.

George, oğlunun kendilerine doğru dönmesinin bir rastlantı eseri mi olduğunu hiç bilmeyecekti. Bildiği, onu son kez gördüğü ve onun girdiği ülkeye kendilerinin hiçbir zaman ayak basamayacağıydı.

Kocaman kapılar kapanmaya başladı. İşte tam o sırada Fey başını havaya dikti ve alçak sesle bir

inilti koyuverdi. Sonra o berrak bakışlı güzel gözlerini George'a çevirdi; artık efendisini kaybettiğini biliyordu. George'un rakibi kalmamıştı şimdi.

Geride kalanlar için pek çok yıl ama yalnızca tek bir hedef vardı. Bazıları şöyle diyordu: «Dünya hâlâ güzel; bir gün buradan ayrılmamız gerekecek, fakat bunun için acele etmemize gerek var mı?»

Ama ötekiler; yaşadıklarından çok geleceğe kıymet verenler ve yaşamı değerlendiren her şeyini kaybetmiş olanlar, artık kalmak istemiyorlardı. Bunlar kişiliklerine göre ya tek tek ya da dostlarıyla birlikte oradan ayrılıyorlardı.

Atina böyleydi işte. Ada, ateşle doğmuştu ve ateşle ölmeyi seçiyordu. Oradan ayrılmayı arzulayanlar bunu yaptılar, ama çoğu orada kaldı ve rüyalarının kırık dökük parçaları arasında sonlarını beklemeye hazırlandı.

Bu sonun ne zaman geleceğini kimse bilmiyordu. Jean bir gece uyandı ve tavandan gelen hafif ışımaya gözlerini dikerek bir süre öylece yattı. Sonra uzanarak George'un elini kavradı. Kocasının uykusu oldum olası ağırdı, ama bu kez hemen uyanıverdi. Birbirleriyle konuşmadılar, çünkü aradıkları kelimeler artık mevcut değildi.

Jean uzunca bir süredir korkuyu unutmuştu, hatta üzüntü bile duymuyordu. Sakin sulara varmıştı ve heyecan onun için çok uzaklardaydı. Fakat yapılması gereken bir şey vardı ve bunun için de fazla zaman kalmadığını biliyordu.

George, yine tek söz etmeksizin, o sessiz evde dolaşan karısının ardına düşmüştü. Birlikte gölgeler gibi ilerleyerek stüdyonun tavanından gelen ay ışığıyla yıkanan yeri geçtiler ve sonunda o ıssız çocuk odasına vardılar.

Hiçbir şey değişmemişti orada. George'un özenle yaptığı renkli desenler hâlâ duvarlarda ışımaktaydı. Bir zamanlar Jennifer Anne'e ait olan çingirak, kızlarının zihnini o akıl almaz uzaklığa çevirişi sırasında düşmüş olduğu yerde öylece duruyordu.

Kızımız oyuncaklarını geride bıraktı, ama bizimkiler bizlerle birlikte gidecek, diye düşündü George. Aklına, firavunların çocukları geldi; bunların bebekleri ve kolyeleri beş bin yıl önce kendileriyle birlikte gömülmüştü. Yine öyle olacaktı. Kendi kendine, başka hiç kimse bizim bu değerli şeylerimizi okşamayacak, dedi; onları yanımızda götüreceğiz ve ayrılmayacağız.

Jean yavaşça ona doğru dönerek, başını omzuna dayadı. George kollarını karısının beline dolarken, bir zamanlar duyduğu o sevginin yeniden geri döndüğünü hissetti; zayıftı bu duygu, ama vardı ve uzak tepelerden gelen bir yankıya benziyordu. Tüm olanlara onun yol açtığını söylemek için çok geçti artık; karısını aldatmış olmaktan çok, ona kayıtsızlık gösterdiği için pişmandı şimdi.

Sonra Jean sakince «Elveda, sevgilim» dedi ve kollarını sıkıca ona doladı. George buna yanıt verecek zaman bulamadı; karısının nasıl olup da zamanın geldiğini bilmiş olmasını bir türlü anlayamıyordu ve şaşkınlık içindeydi.

Çok aşağılardaki kayalarda uranyum parçacıkları hızla birbirlerine doğru akmaya başladı; asla başaramayacakları bir birleşim oluşturmaya çalışıyorlardı.

Ve ada, şafağı karşılamak için yükseliyordu.

Tanrısalların gemisi, ardında meteor kuyruğuna benzer bir ışığa bırakarak, Carina'nın yüreğinden kopup geldi. O delice hız kesme işlemine dış gezegenlerin oralarda başlamıştı, ama Mars'ı geçtiği sıralarda bile hâlâ ışık hızının ufak bir parçasına sahipti. Güneşi çevreleyen alanlar ondaki momenti ağır ağır emdiği sıralarda, Yıldızgemisi'nin neden olduğu kuyruk, bir milyon kilometre kadar gerilerde gökleri aleve boğuyordu.

Jan Rodricks altı ay yaşlanmış olarak yuvaya dönüyordu; onun bıraktığı dünyada ise seksen yıl geçmişti.

Bu kez, bir kenarda gizlenmiş kaçak yolcu değildi artık. Kontrol odasında bulunan büyük, ekrandaki değişken örnekleri izleyen üç pilotun (bunlar neden üç tane diye soruyordu kendi kendine) arkasında ayakta duruyordu. Ekrandaki renk ve şekiller onun için bir anlam taşımıyordu; herhalde bunlar da, tıpkı insan yapısı bir gemide olduğu gibi, bilgi aktarımıyla ilgili göstergelerin işlevini yürütmekteydi. Fakat bazan ekranda çevredeki yıldız alanları görünüyor ve Jan çok geçmeden Dünya'yı görebilmeyi umut ediyordu.

Kaçma konusunda gösterdiği o kadar çabaya karşın, yuvaya döndüğü için mutluydu. Şu birkaç ay onu büyütmişti. Çok şey görmüş, çok uzaklara yolculuk etmişti ve o tanıdık dünya; şimdi kendisine sıkıcı görünüyordu. Tanrısalların, yıldızlara giden yolu insanlığa niçin kapadıklarını şimdi anlıyordu. Kendisinin şöyle bir göz attığı o uygarlıkların parçası olabilmek için, insanlığın daha pek çok yol alması gerekiyordu.

Gerçi kabul etmek istemiyordu, ama insanlık hiçbir zaman alt bir tür olmanın ötesine geçemeyebilir ve Tanrısalların bakıcılık görevini üstlendiği, sapa yollardaki bir hayvanat bahçesi olarak muhafaza edilebilirdi. Hareketinden hemen önce Vindarten'in yaptığı üstü kapalı uyarının anlamı belki de bu olabilirdi. «Şu süre içinde gezegeninizde belki de pek çok şey olmuştur» demişti Tanrısalları, «Onu yeniden gördüğünüzde belki de tanıyamazsınız.»

Kim bilir, belki de öyle olacaktı; seksen yıl uzunca bir zamandı ve her ne kadar kendisi genç ve şartlara uyabilir durumdaysa da, yine de meydana gelen tüm değişimleri kavramakta zorluk çekebilirdi. Fakat tek bir şeyden emindi; insanlar onun öyküsünü dinlemek, kısaca bir göz atabildiği Tanrısalların uygarlığını öğrenmek isteyeceklerdi.

Oysa düşündüğü gibi, kendisine iyi davranılmıştı. Yolculuk hakkında hiçbir şey bilmiyordu; iğnenin etkisi geçip de ayağa kalktığı anda, gemi Tanrısalların sistemine girmek üzereydi. Jan gizlendiği yerden dışarı çıkmış ve büyük bir sevinçle, oksijen takımına gerek olmadığını görmüştü. Hava ağır bir yoğunlukta idi, ama zorluk çekmeden soluk alabiliyordu. Kendini, kırmızı ışıklarla aydınlatılan o muazzam büyüklükteki gemi ambarında bulmuştu.

Çevresi, bir deniz teknesinin ya da uzay gemisinin ambarında rastlanabilecek sayısız türden sandık ve paketlerle kuşatılmış durumdaydı. Oradan kurtularak kontrol odasına gidebilmesi ve kendini tanıması neredeyse bir saatini almıştı.

Onların hiç şaşırmadığını görmek, kendisini afallatmıştı: Tanrısalların pek az heyecan belirtisi gösterdiklerini biliyordu, ama birazcık olsun tepki gösterebilirlerdi. Hâlbuki onlar, işlerine devam ederek, kontrol panellerini ve büyük ekranı izlemeyi sürdürmüşlerdi. İşte o zaman, inişe geçmiş olduklarını fark etti; zaman zaman, her seferinde biraz daha büyüterek ekranda bir gezegenin görüntüsü beliriyordu. Ama en ufak bir hareket veya hızlanma belirtisi yoktu. Yalnızca, dünyadakinin beşte biri kadar olduğunu tahmin ettiği kusursuz bir sabit çekimi hissediyordu. Gemiyi hareket ettiren

o akıl almaz güçler çok duyarlı bir kesinlikle dengelenmiş olmalıydı.

Sonra, Tanrısallar hep birden koltuklarından kalktılar; demek ki yolculuk sona ermişti. Ne onunla ne de kendi aralarında konuşular ve bir tanesi kendisini izlemesi için ona işaret ettiğinde, Jan aklına geleni daha önce düşünmesi gerektiğini fark etti. Karellen'in bu olağanüstü uzun yol gemisinde İngilizceyi bilen kimse olmayabilirdi.

Tanrısallar, kocaman kapıların açılışını merakla izleyen Jan'a bakıyorlardı. Bu, onun yaşamının en yüce anıydı: başka bir güneşin aydınlattığı bir dünyayı gören ilk insan olacaktı. NGS 549672'nin yakut renkli ışığı geminin içine süzülürken, Tanrısalların gezegeni de gözlerinin önüne serildi.

Ne ummuştu? Bundan emin değildi. Dev boyutlardaki yapılar, kuleleri bulutların, arasında kaybolan kentler, akıl almaz makineler; bunların hiçbiri onu şaşırtmayacaktı. Ama şimdi gördüğü, tümüyle özelliksiz bir ovaydı; bu ova, insana garip gelecek kadar yakındaki bir ufukta sona ermekte olup, üzerinde tüm şeyler de birkaç kilometre uzaktaki üç Tanrısal gemisiydi.

Jan bir an için büyük bir hayal kırıklığı hissetti. Sonra omuzlarını silkti: böylesine uzak ve ıssız bir yerde insan ancak böyle bir uzay limanı bulmayı bekleyebilirdi.

Hava soğuktu, ama çok da rahatsız edici değildi. Büyük kırmızı güneşin ufka yayılan ışınları insan gözü için bayağı yeterliydi; fakat Jan o özlediği yeşillik ve maviliği görmesinin ne kadar zaman alacağını merak ediyordu. Sonra, o çok büyük ve incecik hilalin büyük bir yay gibi gökte yükseldiğini ve güneşin yanında yer aldığını gördü. Yolculuğun henüz sona ermemiş olduğunu kavrayabilmesi için buna bir süre bakması gerekti. Tanrısalların dünyası buydu. Şimdi üzerinde buldukları, gemilerin inip kalktıkları bir üstü yalnızca.

Onu, dünyadaki uçaklardan pek büyük olmayan bir gemiye bindirmişlerdi. Kendini cüce gibi hisseden Jan, gözlem pencerelerinden yaklaşan gezegeni izleyebilme çabasıyla kocaman koltuklardan birine tırmanmıştı.

Yolculuk öyle kısıydı ki, altında giderek genişleyen küreyi ayrıntılı olarak görebilecek vakti olmamıştı. Belli ki, Tanrısallar yuvalarının bu kadar yalanında bile, Yıldızgemisi'nin değişik bir şeklini kullanmaktaydılar; çünkü birkaç dakika geçmeden bulutlu bir atmosferin içinde alçalmaya başladılar. Kapılar açıldığında, kemerli bir odaya girdiler. Buranın tavanı onların hemen, ardından kapanmış olmalıydı, çünkü başlarının üstünde herhangi bir giriş yeri göremiyordu.

Jan bu binadan ancak iki gün sonra çıkabilirdi. Kendisi öyle biriydi ki, onu koyabilecekleri yer yoktu. Daha da kötüsü, Tanrısalların hiçbiri İngilizce bilmiyordu. Bir iletişim kurabilmeleri kesinlikle olanaksızdı ve Jan şimdi hayli acıyla fark ediyordu ki, yabancı bir ırkla bağlantı kurmak öyle sanıldığı kadar kolay bir iş değildi. Garipti ama işaret dili hiçbir işe yaramıyordu, çünkü bunun içerdiği anlatım ve davranışları yönünden insanlar ve Tanrısallar arasında ortak bir nokta yoktu.

Eğer İngilizce konuşan Tanrısallar yalnızca dünyadakilerse, iş daha da kötü olacak diye düşünüyordu Jan. Tek yapabileceği, en iyi şeyin olabileceğini umarak beklemektir. Mutlaka bazı bilim adamları, birkaç yabancı ırk uzmanı kendisini teslim almak için geleceklerdi! Yoksa, hiç kimsenin aldırma zahmetine bile değmeyecek kadar değersiz bir şey miydi?

Binadan çıkmasına olanak yoktu, çünkü kocaman kapılara kumanda edebilecek herhangi bir şey görünmüyordu ortalıkta. Ne zaman bir Tanrısal bu kapılara doğru yürüse, öylece açılıveriyorlardı. Jan da birtakım hilelere başvurmuş, havada bir şeyler sallayarak kontrol ışınlarını kesmeye çalışmış, aklına ne geldiyse denemişti, ama sonuç yoktu. Modern bir kentte veya binada kaybolan bir taş çağ insanının da aynen kendisi kadar çaresiz kalabileceğini düşünüyordu. Bir seferinde Tanrısallardan biri dışarı çıkarken o da yürümek istemiş, fakat nazikçe geriye kışkışlanmıştı. Ev sahiplerini rahatsız etmemeye çok özen gösterdiği için bir daha da bunu tekrarlamamıştı.

Vındarten, onun tam umutsuzluğa kapılmak üzere olduğu bir sırada geldi. Tanrısal hem çok kötü

hem de çok hızlı bir İngilizce konuşuyorsa da, bu konuşma şekli şaşırtıcı bir hızla düzelmekteydi. Birkaç gün içinde, özel bir sözlük gerektirmeyen konuların dışında, birbirleriyle rahatça konuşabilir hale gelmişlerdi.

Bir kez Vindarten kendisiyle ilgilenmeye başlayınca, Jan'ın sıkıntısı da kalmadı. Ayrıca, istediği şeyleri yapmaya fırsat da bulamıyordu, çünkü tüm zaman, onu görmek ve alabildiğine karmaşık aletlerle üzerinde testler yapmak isteyen Tanrısıl bilimciler arasında geçiyordu. Jan o aletlere ve makinelere karşı son derece ihtiyatlı davranıyordu; bir tür hipnotizma oluşturmaya yarayan aletlerin birinden çıkarıldıktan sonra, birkaç saat boyunca başı çatlarçasına ağrımişti. İşbirliğinde bulunmaya gerçekten hazırdı, ama araştırmacıların kendisinin zihinsel sınırları hakkında bilgi sahibi olduklarından pek emin alamıyordu. Anlaşılacağı gibi, düzenli aralıklarla uyuması gerektiğini onlara anlatabilmesi bayağı bir zaman aldı.

Bu incelemeler arasında kenti şöylece bir görebildi ve oralarda dolaşmanın kendisi için ne kadar zor, aynı zamanda da tehlikeli olduğunu anladı. Cadde diye bir şey kesinlikle yoktu ve yüzeyden ulaşım da mevcut değildi. Burası, uçabilen ve yerçekimi korkusu olmayan varlıkların ülkesiydi. İnsan önceden uyarılmaksızın, kendini birkaç yüz metrelik baş döndürücü bir uçurumun kenarında bulabiliyor, ya da bir odaya tek giriş yolunun, alabildiğine yüksek duvardaki bir açıklıktan ibaret olduğunu görüyordu. Jan'ın artık fark etmeye başladığı gibi, kanatlı varlıkların psikolojik yapısı, yer yüzeyine bağlı yaratıklarınkinden tümüyle farklı olmalıydı.

Tanrısalların, kentin kuleleri arasında kocaman kuşlar gibi uçtuklarını görmek, kanatlarının ağır ve güçlü vuruşlarla hareket ettiğini izlemek şaşırtıcı bir şeydi. Ayrıca bir bilimsel sorun da vardı burada. Büyük bir gezegendi burası, Dünyadan daha büyük. Yine de çekim düşüktü ve Jan atmosferin nasıl olup da o kadar yoğun olduğuna hayret ediyordu. Bunu Vindarten'e sordu ve neredeyse beklediği karşılığı aldı; burası, Tanrısalların asıl gezegeni değildi. Onlar çok daha ufak bir dünyada gelişmişler, daha sonra ele geçirdikleri bu gezegenin yalnızca atmosferini değiştirmekle kalmamışlar, yerçekimini bile değişime uğratmışlardı.

Tanrısalların mimarisi, işlevi ön planda tutan bir sıkıcılıktaydı: Jan, bir amaca hizmet etmeyen tek bir süsleme görmemişti; genellikle bu amaç onun kavrayışı dışında olsa bile bu böyleydi. Eğer bir ortaçağ insanı bu kırmızı ışıklı kenti ve orada hareket eden varlıkları görse, hiç kuşku yok cehennemde olduğuna inanırdı. Hatta Jan bile tüm merakına ve bilimsel tarafsızlığına karşın, bazen kendini anlamsız bir dehşetin tam kıyısında buluyordu. Bildik nitelikte tek bir başvuru noktasının bulunmaması, en soğukkanlı ve en berrak zihni bile son derece huzursuz edebilirdi.

Ve anlayamadığı, Vindarten'in ise açıklayamadığı ya da buna girişmediği o kadar çok şey vardı ki. Birden parlayan ve şekil değiştiren ışıklar, havada o kadar hızlı belirip kaybolmalarından ötürü varlıklarından neredeyse emin olamadığı o şeyler neydi? Bunlar olağanüstü ve korku uyandırıcı nesnelere olabilecekleri gibi, eski zamanın Broadway'indeki gösterişli, ama önemsiz neon ışıkları türünden bir şeyler de olabilirdi.

Jan yine Tanrısalların dünyasının, kendisinin duyamadığı seslerle dolu olduğunu algılayabiliyordu. Arasına, kulağının duyabileceği sınırlar içinde aşağı yukarı oynaşan karmaşık ritm örnekleri duyduğu oluyor ve bunlar, onun işitme alanının alt veya üst sınırlarında kayboluyordu. Vindarten, onun müzik demekle neyi kastettiğini bir türlü anlayamadığından, bu soruna da Jan'ı hoşnut edecek bir çözüm getiremiyordu.

Kent pek büyük değildi. Londra veya New York'un en gelişmiş günlerindeki halinden çok daha ufaktı. Vindarten'a bakılırsa, gezegenin yüzeyinde, her biri özel bir amaç için düzenlenmiş bunun gibi birkaç bin kent daha bulunmaktaydı. Burayla Dünya arasında en yakın benzetmenin yapılabileceği tek nokta, bir üniversite kenti oluşundaydı; ama buradakinin uzmanlık düzeyi çok daha ileri gitmiş

durumdaydı. Jan'ın çok geçmeden keşfettiği gibi, tüm kent, yabancı kültürlerin incelenmesi işine tahsis edilmişti.

İçinde yaşadığı çıplak hücrenin ötesindeki ilk gezintilerinin birinde Vindarten onu müzeye götürmüştü. Amacının ne olduğunu tümüyle anlayabildiği böyle bir yerde bulunmak, Jan'ın o çok gerek duyduğu psikolojik desteği sağlamaya yetmişti. Boyutları bir yana bırakılırsa, böyle bir müze yeryüzünde de olabilirdi. Oraya ulaşmaları bayağı zaman almıştı. Büyük bir platforma çıkmışlar ve bu, dikey bir metal silindir içinde çalışan piston gibi, bilinmeyen derinliklere doğru inmişti. Görünürde bir kumanda tablosu olmadığı bir yana, ilk hareket hızı ve durma, bayağı fark edilir şekilde olmuştu. Herhalde Tanrısallar karşı alan cihazlarını sıradan şeylerle harcamak istemiyorlardı. Jan, tüm bu dünyanın içinin bir köstebek yuvasına benzeyip benzemediğini aklından geçiriyordu. Ayrıca, niçin kentin büyüklüğünü sınırlamışlar ve dışı doğru gidecek yerde yeraltını seçmişlerdi? Bu da hiç çözülmeyecek bilmecelerden biriydi.

İnsan, tüm yaşamını bu devasa boyutlardaki kemerli odaları keşfederek geçirebilirdi. Gezegenlerden elde edilen ganimetler ve Jan'ın tasarlayamayacağı sayıdaki uygarlıkların ürünleri buradaydı. Ama bunları görecektir zaman yoktu. Vindarten onu, ilk bakışta süslü taban döşemelerine benzeyen bir şeridin üstüne yerleştirdi. Jan, orada öyle bir süsün bulunmadığını tam anımsarken, görünmeyen bir şey kendisini yavaşça kavradı ve hızla ileriye hareket ettirdi. Şimdi saatte yirmi otuz kilometre kadar bir hızla, tasavvur dahi edilemez dünyaların çok eski manzaralarından ve büyük sergi salonlarından geçiyordu.

Tanrısallar müze gezmenin yorgunluğuna çare bulmuşlardı. Burada kimsenin yürümesine gerek yoktu.

Bu şekilde birkaç kilometre gitmiş olmalıydılar ki, Jan'ın rehberi onu yeniden yakaladı ve kocaman kanatlarının bir vuruşuyla, kendilerini alıp götürün o güçten ayırdı. Karşılarında çok büyük ve yarı yarıya boş bir salon vardı; burası, Jan'ın dünyayı terk ettiğinden beri görmediği tanıdık bir ışıkla aydınlanmaktaydı. Işık zayıftı, bu nedenle Tanrısalların duyarlı gözlerini rahatsız etmiyordu; ama bunun güneş ışığı olduğuna kuşku yoktu. Jan bu kadar basit ve sıradan bir şeyin, yüreğinde böylesine bir özlem yaratacağını hiç ummazdı.

Burası Dünya sergisiydi o halde. Birlikte birkaç metre yürüyerek Paris'in güzel bir modelini, bir düzine asrın karışık şekilde bir araya getirilmiş sanat eserlerini, modern hesap makineleriyle taş devri baltalarını, televizyon alıcılarıyla, İskenderiyeli Heron'un buhar türbinini geçtiler. Önlerinde büyük bir geçit açıldı; Dünya bölümü müdürünün bürosundaydılar şimdi.

«Acaba o bir insanı ilk kez mi görüyordu?» diye düşünüyordu Jan.

Dünyada hiç bulunmuş muydu? Yoksa onun için yeryüzü, yerini tam olarak bilemediği pek çok gezegenden yalnızca birisi anlamına mı geliyordu? İngilizceyi ne anlıyor ne de konuşabiliyordu, bu nedenle Vindarten tercümanlık görevini üstlenmişti.

Jan orada birkaç saat geçirmiş, Tanrısallar kendisine dünyayla ilgili değişik şeyler gösterdikleri sırada, bir kayıt makinesine konuşmuştu. Kendisine gösterilen pek çok şeyi tanıyamadığını fark etmek bayağı utandırmıştı onu. Kendi ırkı ve başarıları konusundaki cahilliği akıl almaz derecedeydi. Merak ediyordu; acaba Tanrısallar sahip oldukları o üstün zihinsel yeteneklerle, insan kültürünün tüm örneklerini gerçekten kavrayabilecekler miydi?

Vindarten onu müzeden çıkarırken, farklı bir yolu izledi. Bir kez daha hiçbir çaba göstermeksizin o kemerli koridorlardan geçtiler; ama bu kez gördükleri zihin ürünü şeyler değil, doğanın oluşturduğu yapıları. Sullivan, yüzlerce dünyanın evrimi sırasında dokunmuş bu harikaları görebilmek için hayatı pahasına burada olmayı kabul ederdi, diye düşünüyordu Jan. Ama Sullivan belki de ölmüştü şimdi...

Sonra birdenbire kendilerini, çapı belki de yüz metre olan dairesel bir salonun üstündeki galeride buldular. Her zamanki gibi, bunun da çevresinde bir korkuluk yoktu ve Jan bir süre için kenara yaklaşmaya korktu. Fakat Vindarten'in tam kenarda durarak sakince aşağıya baktığını görünce, dikkatle ona doğru yaklaştı.

Döşeme, yalnızca yirmi metre kadar aşağıdaydı, hiç de yakın sayılmazdı. Jan daha sonraları, rehberinin kendisine sürpriz yapmak niyetinde olmadığını anladı; çünkü gösterdiği tepki onu bayağı afallatmıştı. Birdenbire müthiş bir çığlık atarak geriye doğru sıçramış ve elinde olmaksızın aşağıda yatan şeyden gizlenmeye çalışmıştı. Ancak çığlığının yankıları o yoğun atmosferde kaybolmaya başladığında, yüreklenir gibi oldu ve öne doğru ilerledi.

Bunun cansız olduğuna kuşku yoktu ve o ilk panik anında düşündüğü gibi, doğruca kendisine bakıyor değildi. Bu şey tüm o dairesel alanı kaplıyor, onun kristale benzeyen derinliklerinden gelen ışınlar parlıyor ve bu arada değişiyordu:

Dev boyutlarda, tek bir gözdü bu.

«Niçin o gürültüyü yaptın?» diye sordu Vindarten.

Jan utanırcasına karşılık verdi. «Korkmuştum.»

«Ama neden? Herhalde, burada bir tehlike olacağı aklına gelmiyordu?»

Jan, bunun reflekse bağlı adı bir şey olduğunu açıklayıp açıklayamayacağını düşündüyse de, bundan vazgeçti.

«Hiç beklenmeyen şeyler korkutucudur. Yeni bir durumun analizi yapılmaya kadar seçilecek en güvenli yol, en kötü durumu kabul etmektir.»

Aşağıdaki o dev göze bir kez daha baktığı sırada, kalbi hâlâ gümbür gümbür atıyordu. Kuşkusuz, bir modeldi bu ve dünya müzelerindeki mikroplar ve böcekler gibi aşırı derecede büyütülmüştü. Yine de Jan soruyu sorarken, onun gerçekte olduğundan daha büyük olmadığı konusunda neredeyse emindi.

Vindarten bu konuda ona pek fazla şey söyleyemedi; bu onun bilgi alanına girmiyordu ve zaten fazla meraklı da değildi. Jan, Tanrısalın yaptığı tariften, kiklopumsu bir yaratığın resmini canlandırabildi kafasında; bazı uzak güneşlerin asteroid döküntüleri arasında yaşayan bu yaratık, tek gözünün uzakları seçip ayırabilme gücüne bağlı olarak elde ettiği yiyeceklerle, bir çekim gücüne bağlı olmadığı için son derece büyüyebiliyordu.

Bu da, doğanın sıkıştığında yaratabileceği şeylerin sınırsızlığına bir örnekti ve Jan, Tanrısalların böyle bir şeye girişmeyecek olduklarını keşfetmekten dolayı tuhaf bir zevk duyuyordu. Onlar Dünya'dan gerçek büyüklükte bir balina getirmişler, fakat bu kadarla kalmışlardı.

Bir seferinde de yukarıya, öyle yukarılara çıkmıştı ki, asansörün duvarları kristalimsi bir saydamlığın yanardönerliği içinde neredeyse silinmişti. Görünüşe göre, kendisini aşağıdaki uçurumdan koruyacak hiçbir şey olmaksızın, kentten en yüksek zirveleri arasında desteksiz olarak duruyordu. Fakat yerle bir bağlantı kuramayacak kadar yükseklerde olduğu için, duyduğu baş dönmesi, uçakta bulunan bir kişininkinden fazla değildi.

Bulutların da üstündeydi ve birkaç metal veya taş zirveyle birlikte gökyüzünü paylaşmaktaydı. Gül kırmızısı bir denizi andıran bulut tabakaları tembelce hareketlerle altında hareket ediyordu. Gökteki ufak ve soluk renkli iki ay, o kasvetli güneşin pek uzağında değildi. Bu şişkin, kırmızı diskin ortalarına yakın bir yerde kusursuz bir daire şeklinde ufak, koyu renkli bir gölge vardı. Bu bir güneş lekesi olabileceği gibi, oradan geçen bir başka ay da olabilirdi.

Jan bakışlarını ağır ağır ufukta gezdiriyordu. Bulut örtüsü bu kocaman dünyayı boylu boyunca örtüyordu; ama bir başka yönde ve tahmin edilemeyecek kadar uzaklıktan göze çarpan birtakım

şekiller, bir başka kentin kuleleri olabilirdi. Jan uzunca bir süre oraya baktıktan sonra gözlem işine dikkatle devam etti.

Tam yarım bir dönüş yaptığı sırada, dağı gördü. Ufukta değildi bu dağ; bunun da ötesindeydi; testere dişli bir zirve dünyanın ta kenarından yükseliyor, bunun alt yamaçları, buzdağlarının su altında kalan bölümleri gibi gözden gizleniyordu. Jan bu dağın büyüklüğünü tahmin etmeye çalıştıysa da, kesinlikle başaramadı. Çekim gücü az olan böyle bir dünyada bile bunun gibi bir dağla karşılaşmak insana inanılmaz geliyordu. Acaba Tanrısallar da bunun yamaçlarında spor yapıyor ve çevresinde kartallar gibi dönüyor muydu?

Ve sonra, dağ ağır ağır değişmeye başladı. Onu ilk gördüğünde, rengi kırmızıya çalar bir koyuluktaydı ve tepesinin yakınlarında ne olduğunu pek fark edemediği belirsiz birkaç işaret bulunmaktaydı. Tam bakışını onlara ayarlamaya çalışırken, bu şekillerin hareket etmekte olduklarını gördü...

Önce gözlerine inanamadı. Sonra kendini zorlayarak, daha önceki tüm yerleşik fikirlerinin burası için geçerli olmadığını anımsamaya çalıştı; duyularının, beynindeki gizli odalara taşıyıp durdukları mesajları, aklının geri çevirmesine izin vermemeliydi. Anlamaya çalışmamalı, yalnızca izlemeliydi. Anlama işi arkadan gelecek, ya da hiç gelmeyecekti.

Dağ; onu hâlâ böyle düşünüyordu, çünkü başka kelime bulamıyordu; canlı gibi görünüyordu. Aklına, kemerli salondaki o dev göz geldi; hayır, olamazdı bu. Gördüğü şey organik bir yaşam şekli değildi, hatta bildiği kadarıyla madde bile olmayabilirdi.

O koyu kırmızı renk şimdi daha öfkeli bir tona bürünüyordu. Arada bir canlı renkte sarı çizgiler belirdiği için, Jan bir süre boyunca lavlar püsküren bir volkanı izlediği duygusuna kapıldı. Ama görebildiği kadarıyla bu akan şeyler aşağıya değil, yukarıya doğru hareket ediyordu.

Şimdi dağın çevresi boyunca, yakut renkli bulutların üstüne doğru başka bir şey yükselmekteydi. Bu, muazzam boyutlarda bir çemberdi: kusursuz bir yataylıkta ve kusursuz bir yuvarlaklıktaydı; rengiyse, Jan'ın çok gerilerde bıraktığı o renkti. Yeryüzü göğünde mavinin böylesine güzeli hiçbir zaman olmamıştı. Tanrısalların dünyasının başka hiçbir yerinde böyle renk tonları görmemişti; bunların içinde uyandırdığı özlem ve yalnızlık duygusuyla boğazının daraldığını hissetti.

Çember yükseldikçe genişliyordu. Şimdi dağdan daha da yüksekteydi ve çemberin yakındaki tarafı hızla onun tarafına doğru yayılmaktaydı. Jan bunun, kilometreler çapında duman halkası gibi bir şey olabileceğini düşünüyordu. Ama bunda, o beklediği dönüş şekli olmadığı gibi, genişleme sırasında yoğunluğu hiç de azalmıyor gibiydi.

Bu çember ta yukarılara, uzaya doğru gösterişli bir şekilde yükselmesini sürdürdüğü sırada, gölgesinin de hızla hareket ettiği görülüyordu. Jan incecik ve mavi renkli bir iplik şeklinde kayboluşuna kadar onu izledi; göğün kırmızı renginden dolayı onu görebilmek için zorlanıyordu. Şekil en sonunda kaybolduğunda, çapı da binlerce kilometreyi bulmuş olmalıydı. Ve hâlâ büyüyordu.

Geriye dönerek dağa baktı. Altın renkliydi şimdi ve üzerindeki tüm işaretler kaybolmuştu. Belki hayal görüyor olabilirdi; o an her şeye inanabilirdi, ama dağ şimdi daha dar ve uzundu, ayrıca bir siklon hortumu gibi fırıl fırıl dönmekteydi. Jan ancak o sırada, yine de akıl ve güç yönünden uyuşuk bir durumdayken, fotoğraf makinesini anımsadı. Bunu gözlerine doğru kaldırarak, karşısındaki inanılmaz, akıl durdurucu bilmeceye çevirdi.

Vindarten hızla hareket ederek, onunla görüntü arasına girdi. Kocaman elleri amansızca bir kararlılıkla makinenin objektifini örttü ve Jan'ı, makineyi indirmeye zorladı. Jan buna karşı koymaya çalışmadı; hiçbir yardımı olmayacaktı. Ayrıca, dünyanın ta bir ucunda olan bu şeye karşı ölümcül bir korku duyuyor ve bunda yer almak istemiyordu.

Öteki yolculuklarının hiçbirinde fotoğraf çekmesini engellemiyorlar ve Vindarten de bir

açıklamada bulunmuyordu. Ama bu kez, neyi izlemiş olduğu konusunda Jan'a etraflı bir açıklamada bulundu.

Ve ancak o zaman, Vindarten'in gözlerinin çok daha başka bir şeyi görmüş olduğunu anladı Jan; yine ilk kez o zaman, Tanrısalların da efendilerinin bulunduğunu tahmin etti.

Şimdi eve dönüyordu ve tüm o harikalar, korkular ve gizemler artık çok gerilerde kalmıştı. Geminin aynı olduğunu sanıyordu, ama mürettebatın aynı olduğundan emin değildi. Tanrısallar ne kadar uzun yaşarsa yaşasın, bunların yaşamlarını birkaç on yıl süren uzay yolculukları ile harcamak isteyeceklerine ve o kadar uzun süre yuvalarından ayrı kalabileceklerine inanmak zordu.

Göreceli zaman genişmesinin etkisi iki yönlüydü kuşkusuz. Tanrısallar da tek bir yolculuk sırasında dört ay yaşlandıkları halde, gen döndüklerinde dostlarını seksen yıl yaşlanmış bulacaklardı.

Jan eğer isteseydi, kuşku yok ki yaşamının geri kalanını orada geçirebilirdi. Fakat Vindarten onu uyararak, birkaç yıl süreyle Dünya'ya başka gemi gitmeyeceğini söylemiş ve bu fırsattan yararlanmasını önermişti. Belki de Tanrısallar, oldukça kısa olan bu süre içinde bile, onun kaynaklarının sonuna vardığını fark etmişlerdi. Belki de artık onlar için bir baş ağrısı haline gelebilir ve kendisine zaman ayırmayabilirdi.

Bunun önemi yoktu şimdi; Dünya önlerindeydi. Onu belki yüzlerce kez seyretmişti, ama bu hep uzaktan ve televizyon kamerasının mekanik gözü aracılığıyla olmuştu. Rüyasının son bölümünün gerçekleştiği sırada, kendisi de nihayet uzaydaydı işte ve Dünya altlarında, o sonsuz yörüngesinde dönüyordu.

Büyük mavi-yeşil hilal ilk çeyrek dönemde bulunuyordu: görülebilen diskin yarıdan fazlası henüz karanlıktaydı. Pek az bulut görünüyordu ve bunlar da birkaç şerit halinde ticaret rüzgârlarının oluşturduğu hat boyunca sıralanmıştı. Kuzey kutup başlığı pırıl pırıldı, fakat Kuzey Pasifik'ten yansıyan güneş ışınları nedeniyle biraz silinmiş gibiydi.

İnsan burasının bir su dünyası olduğunu düşünebilirdi; bu yarıkürede kara hemen hemen yok gibiydi, Görülebilen tek kıta Avustralya'ydı ve bu da, dünyanın kabuğunu çevreleyen atmosfer kuşağının altında koyu bir sis şeklindeydi.

Gemi, Dünya'nın büyük gölge konisine dalıyordu; o ışıldayan hilal alevli bir kavis halinde büzülerek gözden kayboldu. Aşağıda karanlık ve gece vardı. Uyuyordu dünya.

İşte o sırada, Jan yanıldığını fark etti. Aşağıda kara vardı; ama o ışılan gerdanlıklar, insan kentlerinin parıltıları neredeydi? Tümünü karanlıkla örtülü bu yarıkürede, geceyi yaracak tek bir kıvılcım bile görülüyordu. Bir zamanlar yıldızlara doğru rastgele sıçrayan milyonlarca kilovat bir iz bırakmadan kaybolmuştu. Sanki insanın henüz ortaya çıkmadığı bir Dünya'yı seyrediyordu.

Beklediği yuvaya dönüş bu değildi. İçindeki korku giderek büyüyor, ama yalnızca bakmaktan başka bir şey yapamıyordu. Bazı şeyler olmuştu; düşünülemez bazı şeyler. Gemi, kendisini yine aydınlık yarıküreye çıkaracak olan uzun ve eğimli inişini sürdürmekteydi.

Asıl inişi izleyemedi, çünkü Dünya'nın görüntüsü birden kayboldu ve bunun yerini anlamsız çizgi ve ışık şekilleri aldı. Görüntü düzeldiği zaman da yere inmişlerdi. Uzakta kocaman binalar vardı, makineler hareket ediyordu ve bir grup Tanrısal kendilerini izlemekteydi.

Gemideki basıncın eşitlenmesi sırasında, bir yerlerden gelen bir hava homurtusu duyuldu ve sonra kapılar açıldı. Jan bekleyemedi; kontrol odasından hızla fırladığı sırada, o sakin devlerde hoşgörü ve kayıtsızlıkla ona bakmaktaydı.

Yuvasındaydı işte; o tanıdık güneşin parlak ışıklarını yine görüyor, ciğerlerini ilk kez yıkamış olan havayı yeniden soluyordu. Köprü indirilmişti, ama dışarıdaki parlaklığın kendisini kör etmemesi için bir süre beklemeliydi.

Karellen diğerlerinden biraz daha ileride, kutularla yüklü büyük bir nakliye aracının yanında duruyordu. Ne Amir'i hemen tanıyabilmesi, ne de onun hiç değişmemiş görünmesi Jan'ı şaşırttı. Hemen hemen kesinlikle beklediği tek şey buydu.

«Seni bekliyordum» dedi Karellen.

«İlk günlerde» dedi Karellen, «onların arasına girmek bizim için güvenliydi. Fakat artık bize gerek duymuyorlardı; hepsini bir araya toplayıp, kendilerine bir kıta verdiğimizde işimiz bitti. Bak.»

Jan'ın önündeki duvar kayboldu. Şimdi, birkaç metre yükseklikten, ağaçlarla örtülü güzel bir bölgeye bakmaktaydı. Görüntü o kadar gerçektir ki, bir an başı döner gibi oldu.

«Bu beş yıl sonra, yani ikinci dönem başladığında.»

Aşağıda hareketli şekiller vardı ve kamera yırtıcı bir kuş gibi onları izliyordu.

«Bu seni üzecek» dedi Karellen. «Fakat artık sizin kıstaslarınızın geçerli olmadığını anımsa. Baktıkların, insan çocukları değil.»

Yine de Jan'ın kafasına yerleşen izlenim buydu ve hiçbir mantık onu oradan söküp atamazdı. Karmaşık ve törensel bir dansı uygulayan yerlilere benziyordu gördükleri. Pis ve çıplaktılar, keçeleşmiş saçları gözlerini gizliyordu. Fark edebildiği kadarıyla, beş ile on beş yaş arasındaydı bunlar; bununla birlikte hareketleri aynı hıza ve kesinliğe sahipti; çevrelerine karşysa tümüyle kayıtsızdılar.

Jan daha sonra onların yüzlerini gördü. Zorlukla yutkundu ve geriye dönmek için kendini tuttu. Bu yüzler bir ölününkinden bile daha bomboştu. Bir cesedin dudakları sessiz olsa bile, yine de zamanın keskişi onun yüzünde birtakım izler bırakmış olurdu. Bunlarınkindeyse, tıpkı bir yılanın veya böceğinki gibi, en ufak bir duygu ya da heyecan belirtisine rastlanmıyordu. Bu yönden, Tanrısallar onlara kıyasla daha insandılar.

«Orada olmayan bir şeyi arıyorsun» dedi Karellen. «Düşünsene; onlar senin vücudundaki hücrelerden fazla bir kişiliğe sahip değiller artık. Ama birbirlerine bağlılar ve senden çok daha büyükler.»

«Niçin bu şekilde hareket ediyorlar?»

«Biz buna Uzun Dans deriz» diye karşılık verdi Karellen. «Gördüğün gibi hiç uyumuyorlar ve bu bir yıldır sürüyor. Sayıları üç yüz milyon, tüm kıtada, kontrollü bir örneğe uygun olarak hareket ediyorlar. Bu örneği durmadan analiz ettik, ama hiçbir anlam taşımıyor; ancak, onun yalnızca fiziksel kısmını, yani bu dünyadaki ufak parçasını görebildiğimiz için böyle diyoruz. Belki de bizim Yücedimağ dediğimiz hâlâ onları eğitiyor ve tümüyle kendi içine almadan önce tek bir oluşum haline getiriyor.»

«Ama nasıl beslendiler? Ve eğer birtakım engellere, ağaç veya kayalara ya da suya rastlarsa ne oluyor?»

«Su bir şey fark ettirmedi; boğulmadılar çünkü. Engellere gelince, bazen bir taraflarını yaraladıkları oldu, ama buna aldırmadılar bile. Yiyecek yönünden ise, istedikleri kadar meyve ve av hayvanı vardı. Fakat artık ötekiler gibi bunlar da bu gereksinmeyi geride bıraktı. Çünkü yiyecek, büyük ölçüde enerji kaynağıdır; gördüklerin ise daha büyük kaynaklara el atmayı öğrendi.»

Görüntü, üzerinden bir sıcak dalgası geçmişçesine titredi. Yeniden düzeldiğinde, aşağıdaki hareket sona ermişti

«Tekrar bak» dedi Karellen. «Bu, üç yıl sonra.»

Gerçeği bilmeyen birine acınacak kadar çaresiz görünen o küçük şekiller ormanda, aradaki açıklıklarda ve düzlüklerde hareketsiz olarak ayakta durmaktaydı. Kamera durmaksızın birinden ötekine geçiyordu; yüzler tek bir kalıp haline gelmeye başlamış bile, diye düşündü Jan. Bir zamanlar, «sıradan» bir yüz oluşturmak için, düzinelerce filmin ardarda kullanılmasıyla elde edilen bazı

fotoğraflar görmüştü. O yüzler de, bunlarınkı gibi herhangi bir karakter belirtisinden tümüyle yoksundu.

Hepsi de uykuda, ya da transa geçmiş gibiydi. Gözleri sıkıca kapalıydı ve çevrelerine gösterdikleri ilgi, altlarında durmakta oldukları ağaçlarınkinden fazla değildi. Onların, büyük ve süslü bir kumaşın ayrı ipliklerine benzeyen dimağlarının oluşturduğu karmaşık bağlantılar arasında ne gibi fikir yansımaları olabileceğini Jan merak ediyordu. Ve bu kumaş pek çok dünyayı, pek çok ırkı içine almış olarak, hâlâ genişliyordu.

Sonra, öyle hızlı bir şey oldu ki, Jan şaşkınlıktan küçük dilini yutacak hale geldi. O sırada, güzel ve verimli bir bölgeyi izlemekteydi; burada, arazi üzerinde rastgele denemeyecek şekilde yayılmış olan, küçük heykellere benzer o şekillerden başka dikkati çekecek bir şey bulunmamaktaydı. Ve sonra birden, o arazide yer alan ağaçlar, otlar ve tüm canlı yaratıklar gözden kayboluverdi. Geride yalnızca sakin göller, kıvrılarak akan nehirler, üstlerindeki yeşil örtüden yoksun kalan kahverengi tepeler ve tüm bunlara neden olan o sessiz, kayıtsız şekiller kaldı.

«Bunu niçin yaptılar?» diye heyecanla sordu Jan:

«Belki başka dimağların varlığı, hatta bitki ve hayvanların ilkel zihinsel yapıları bile onları rahatsız etmiş olabilir. Bir gün onların maddesel dünyayı da aynı şekilde rahatsız edici bulacaklarına inanıyoruz ve o zaman kim bilir neler olacaktır? Görevimizi yerine getirdikten sonra neden geri çekildiğimizi sanırım şimdi anlıyorsunuz. Onları hâlâ inceliyoruz; fakat ülkelerine girmediğimiz gibi, oraya araçlarımızı da göndermedik. Yapmaya cesaret edebildiğimiz tek şey, onları uzaydan gözlemek.»

«Bu, çok yıllar önceydi» dedi Jan. «O zamandan beri neler oldu?»

«Çok az şey. Tüm bu süre içinde hiç hareket etmediler, ne gece gündüze ve ne de yaza kışa aldıldılar. Hâlâ güçlerini deniyorlar; bazı nehirler yataklarını değiştirdi ve bir tanesi de yukarıya doğru akıyor. Ama yaptıkları şeyler belli bir amaç gütmüyormuş gibi görünüyor.»

«Sizleri tümüyle görmezden mi geliyorlar?»

«Öyle; ama şaşırtıcı bir şey değil bu. Parçalarını oluşturdukları o «varlık» bizim hakkımızda her şeyi biliyor. Eğer onu incelemeye kalkışacak olsak, buna aldırılmaz. Buradan ayrılmamızı istediğinde veya bize başka yerlerde görev verdiğinde bu isteğini belli eder. O zamana kadar da, bilim adamlarımızın mümkün olan bilgiyi elde edebilmeleri için burada kalacağız.»

Demek öyle, diye düşünüyordu Jan, üzüntü sınırını da aşan bir boyun eğmeyle; insanın sonu buydu... Hiçbir kâhinin göremediği, iyimserliği de kötümserliği de dışlayan bir sondu bu.

Ama yine de bir uygunluk vardı bunda; büyük bir sanat eserinin o kaçınılmaz yüceleşmesiydi. Jan, o korkunç genişlikteki evrene şöyle bir göz atmıştı ve orada insana yer olmadığını biliyordu. Yaptığı son bir analiz sonucu, onu çeken rüyanın ne kadar boş bir şey olduğunu nihayet anlıyordu.

Çünkü yıldızlara uzanan yol iki yöne ayrılmaktaydı ve bunların ulaştırdığı hedefin de insan umutlarıyla veya korkularıyla en ufak bir ilişkisi yoktu.

Bu yolların birinin ucunda Tanrısallar bulunuyordu. Bunlar kişiliklerini ve bağımsız benliklerini korumuşlardı; kim olduklarının bilincindeydiler ve «Ben» zamirinin onların dilinde bir anlamı vardı. Birtakım duygulara sahiptiler ve bu duyguların hiç olmazsa bir kısmı insanlarda da bulunmaktaydı. Jan, onların asla kaçamayacakları bir çıkmaz sokağa dalmış olduklarını şimdi fark ediyordu. Tanrısalların dimağları insanınkinden on, belki de yüz kat güçlüydü; ama son hesaplaşmada bu hiç fark etmiyordu. Akıl ermez karmaşıklıkta yüz milyon güneşli bir galaksinin, ya da yüz bin milyon galaksiden oluşan bir evrenin karşısında onlar da aynı derecede çaresiz, aynı ölçüde ezilmiş durumdaydılar.

Öteki yolun sonu mu? Orada da, nasıl bir şey olduğu bilinmeyen Yücedimağ bulunmaktaydı ve

onun insana olan yakınlığı, insanın tek hücreli bir amipe olan yakınlığı ölçüsündeydi. Sınırsız bir potansiyele ve ölümün ötesinde bir varlığa sahip olarak, yıldızlar arasında yayılmayı sürdürdüğü o kadar uzun süre boyunca kim bilir kaç tane ırkı içine emip sindirmişti. Onun da arzuları, belli belirsiz hissettiği, ama bir türlü varamadığı amaçları olabilir miydi? İnsan ırkının o zamana kadar başardığı her şeyi şimdi kendi varlığı içine çekivermişti işte. Bu bir trajedi değil bir tamamlanıştı. İnsanlık denen şeyi oluşturan, geçici nitelikteki milyarlarca kıvılcım, artık gecenin karanlığındaki ateş böcekleri gibi parıldamayacaktı. Ama yine de boşuna yaşamamışlardı.

Jan, son perdenin de geleceğini biliyordu. Bu yarın da olabilirdi, yüzyıllarca sonra da. Bunu Tanrısallar bile söyleyemiyordu.

Şimdi onların amacını, insanlarla ne yaptıklarını ve Dünya’da neden hâlâ oyalandıklarını anlıyordu. Kendilerini o kadar uzun süre burada tutan o yenilmez sabra hayran oluyor, onlara karşı büyük bir alçak gönüllülük duyuyordu.

Yücedimağ’la onun hizmetçileri arasındaki o garip ortak yaşamın tam öyküsünü hiç öğrenemedi. Rashaverak’a göre, tüm tarihleri boyunca, Yücedimağ’ın bulunmadığı hiçbir dönem olmamıştı; ama o, kendilerini bir uygarlığa erişip, emirlerini yerine getirebilecek şekilde uzayda dolaşmaya başlayıncaya kadar onlara önem vermemişti.

«Fakat size neden gereksinmesi olsun?» diye soruyordu Jan. «Tüm o akıl almaz güçleriyle, istediği her şeyi yapabilirdi.»

«Hayır» diye karşılık verdi Rashaverak; «onun da sınırları var. Geçmişte, kültürel gelişimlerini etkilemek amacıyla öteki ırkların zihinleri üzerinde doğrudan girişimlerde bulunduğunu biliyoruz. Belki de aradaki uçurumun çok geniş olmasından, hep başarısızlıkla sonuçlandı bunlar. Bizler onun yorumcuları ya da gardiyanlarıyız. Bunu sizin bir mecazınızla anlatmak gerekirse, görevimiz, ekin olgunlaşıncaya kadar tarlayı işlemektir. Bu, yüceleşmesini izlediğimiz beşinci ırktır ve her seferinde de biraz daha öğreniyoruz.»

«Yücedimağ tarafından bir araç gibi kullanılmak sizleri gücendirmiyor mu?»

«Bu düzenin birtakım avantajları vardır; ayrıca, hiçbir zekâ türü kaçınılmazlık karşısında gücenmez.»

Jan biraz da acı olarak, bu önerinin insanlarca hiçbir zaman tümüyle kabul edilmemiş olduğunu düşünüyordu. Öyle şeyler vardı ki, bunlar mantığın ötesindeydi ve Tanrısallar bunları asla anlayamazdı.

«İnsanlarda gizli de olsa bulunan parafizik güçlere sahip olmadığınız halde, Yücedimağ’ın işlerini gördürmek için sizleri seçmiş olması garip görünüyor» dedi Jan. «İsteklerini bildirmek için sizlerle nasıl iletişim kuruyor?»

«Bu, yanıtlayamayacağım bir soru. Gerçeği neden gizlemem gerektiğini de sana söyleyemem. Belki bir gün, gerçeğin bir kısmını öğrenirsin.»

Jan bir süre şaşaladı; ama böyle bir soruşturma şeklinin işe yaramayacağını biliyordu. Konuyu değiştirmesi ve ipuçlarını daha sonra ele geçirmeyi umut etmesi gerekiyordu.

«O halde bana şunu anlatın» dedi. «Hiç açıklamadığınız bir şey bu. Irkınız çok uzak bir geçmişte Dünya’ya geldiğinde, yanlış giden şey ne oldu? Niçin bizler için korku ve kötülük simgesi haline geldiniz?»

Rashaverak gülümsedi. Bunu Karellen kadar iyi yapamıyordu, ama yine de iyi bir taklitti.

«Bunu kimse tahmin edemez ve sana bunu asla anlatamayacağımızı da anlaman gerekir. İnsanlık üzerinde böyle bir etki uyandıran tek olay vardı. «Ama bu olay tarihin başlangıcında değil, bunun en sonundaydı.»

«Bununla ne demek istiyorsunuz?»

«Kuşkusuz sizleri uzaktan izlemiştik ama yüz elli yıl önce gemilerimiz dünyanızda belirmediğinde, bu bizim ırklarımızın ilk karşılaşması olmuştu. Beklediğimiz gibi, bizleri tanıdınız ve korktunuz. Bu kesinlikle bir anı değildi. Zaman denilen şeyin, sizin biliminizin hayal ettiğinden çok daha karmaşık olduğu konusunda artık elinde kanıtlar var. Bu anı da geçmişe değil, geleceğe aitti: Soyunuzun, artık her şeyin biteceğini bildiği o son yıllarla ilgiliydi. Biz elimizden geleni yaptık, ama kolay bir son değildi bu. Sırf orada oluşumuzdan dolayı, soyunuzun ölümüyle eş bir anlam yüklendik. Ama on bin yıl sonraki bir gelecekte olacaktı bu! Sanki bozuk bir yankı, kapalı bir zaman çerçevesi içinde dolaşarak, gelecekte geçmişe gitmişti. Buna bir anı değil, önsezi demek yerinde olur.»

Kavranması alabildiğine zor bir fikirdi bu ve Jan bir süre sessizce onunla boğuştu. Hâlbuki buna hazırlıklı olması gerekirdi; neden-sonuç ilişkisinin tersine dönebileceğiyle ilgili kanıtları görmüştü aslında.

İrksal bellek niteliğinde böyle bir şeyin var olması gerekiyordu ve bu anı her nasılsa zamandan bağımsız bir durumdaydı. Onun açısından geçmişle gelecek birdi. İşte bu nedenle insanlık binlerce yıl önce korku ve ürküntüyle dolu sisler arasında, Tanrısalların bozuk bir görüntüsünü şöyle bir görebilmişti.

«Şimdi anlıyorum» dedi son insan.

Son insan! Kendini böyle görmek Jan'a zor geliyordu. Uzaya açıldığı sırada, insan ırkı tarafından ebediyen sürgün edilmiş bulunma olasılığını göze almıştı, ama yalnızlık henüz üzerine çökmemişti. Yıllar geçtikçe, bir başka insanı görme özlemi içinde giderek kabaracak ve onu tüm ağırlığıyla, ezecekti; ama şimdilik Tanrısalların bulunuşu, bu yalnızlık duygusunu engelliyordu.

On yıl öncesine kadar Dünyada insanlar bulunmuştu, fakat bunlar yozlaşmış durumdaydı ve Jan onları görememekle hiçbir şey kaybetmemişti. Tanrısalların açıklayamadığı ama Jan'ın büyük ölçüde psikolojik olduğunu sandığı nedenlerle, gidenlerin yerini alacak çocuklar gelmemişti dünyaya. Homo Sapiens türü yok oluyordu.

Belki de henüz ayakta kalabilen bir kentin kim bilir neresinde, insan soyunun son günlerini kaydeden bir ahir zaman Gibbon'ının (*) notları bulunuyor olabilirdi. Böyle bile olsa, Jan bunları okumak isteyeceğinden pek emin değildi; Rashaverak bilmek istediği her şeyi kendisine anlatmıştı.

İnsanlardan kendilerini mahvetmemiş olanlar da çok heyecanlı uğraşlarla, ufak çapta savaşımlardan pek ayırt edilmeyen sert ve intihara benzer sporlarla olup bitenleri unutma yoluna gitmişti. Nüfus hızla azaldıkça, artık yaşlanmakta olan sağ kalanlar birbirlerine kenetlenmiş ve çekilme halindeki yenik bir ordu gibi saflarını sıklaştırmışlardı.

Bu son perde, vahşetle bencilliğin kararttığı birtakım kahramanlık ve coşku ışıltılarıyla parıldamış olmalıydı. Perdenin umutsuzluk mu yoksa teslimiyet içinde mi indiğini Jan hiç bilemeyecekti.

Kafasını meşgul edecek pek çok şey vardı. Tanrısalların üssü, terkedilmiş bir villanın bir kilometre uzağında ve Jan aylarını, otuz kilometre kadar uzaktaki bir kentten alıp getirdiği aletlerle villayı onararak geçirmekteydi. Kentte Rashaverak'la uçmuştu; onun kendisine karşı gösterdiği arkadaşlığın tümüyle özveriden kaynaklandığı konusunda kuşkuları vardı. Tanrısalların psikoloğu, Homo Sapiens'in son örneğini incelemeyi hâlâ sürdürüyordu.

Kent, onun gelişinden önce boşaltılmış olmalıydı; çünkü evler ve kamu hizmetiyle ilgili pek çok yer hâlâ düzenli durumdaydı. Jeneratörleri çatıştırmak çok az zaman alırdı; böylece geniş caddeler bir kez daha aldaticı bir yaşam parlaklığıyla aydınlanmış olacaktı. Bu fikri kafasından geçiren Jan, çok ürkütücü bularak bundan vazgeçti. İstemediği tek şey, geçmiş hakkında düşünmekti. Yaşamının geri kalanını sürdürebilmesi için her şey burada vardı, fakat onun en çok istediği, elektrikli bir piyano ve bazı Bach uyarlamalarıydı. Müziğe hiçbir zaman istediği kadar zaman ayıramamıştı ve

şimdi bunu yapacaktı. Kendisi çalmadığı zamanlar, büyük senfoni ve konçertoları teypten dinliyor, böylece villa bir an olsun sessiz kalmıyordu. Müzik, en sonunda kendisini ezeceği muhakkak olan yalnızlık duygusuna karşı bir tılsım olmuştu onun için.

Sık sık tepelerde uzun yürüyüşlere çıkıyor, Dünya'yı yeniden gördüğü şu son birkaç ay içinde olup bitenleri kafasından geçiriyordu. Seksen yıl önce Sullivan'a hoşça kal dediğinde, insanlığın son neslinin de ana rahmine düşmüş olabileceğini aklına bile getirmemişti.

Ne budala bir gençti o zamanlar! Yine de pişmanlık duyduğundan pek emin değildi: Dünyada kalmış olsaydı, zamanın üzerine örtü çekmediği o son yılların geçişine tanık olacaktı. O bunun yerine bir tür birdirbir oynayarak geleceğe sıçramış ve hiçbir insanın bilemeyeceği sorulara karşılık almıştı. Artık merakı yatışmış gibiydi; fakat bazen, Tanrısalların neden hâlâ beklediklerini ve sabırlarının nasıl ödülleneceğini merak ediyordu.

Ama çoğu zaman, yaşamı türlü uğraşlarla geçen biri için normal sayılacak, rahat bir uysallıkla piyanonun başına çöküyor ve çevreyi o çok sevdiği Bach'ın müziğiyle dolduruyordu. Belki kendisini aldatıyordu, belki de aklının uyguladığı zavallı bir hileydi bu; ama yine de Jan'a, yapmak istediği hep buymuş gibi geliyordu. Gizli ihtirası, en sonunda bilinç aydınlığında kendini gösterme cesaretini bulmuştu.

Jan her zaman iyi bir piyanist olmuştu... Ve şimdi dünyanın en iyisiydi.

Jan'a haberi Rashaverak getirdi, ama o zaten bunu tahmin ediyordu. Sabahın erken saatlerinde bir kâbusla uyanmış, bir daha da uyuyamamıştı. Rüyayı anımsayamayışı çok garipti; çünkü uyandıktan hemen sonra onun üzerinde düşünülürse, tüm rüyaların kolayca akla gelebileceğine inanırdı. Tüm anımsayabildiği, yeniden küçük bir oğlan çocuğu olarak, uçsuz bucaksız ve bomboş bir ovada durduğu, bilmediği bir dille kendisini çağıran o çok güçlü sesi dinlediğiydi.

Rüya rahatsız etmişti onu; bunun, aklına karşı ilk saldırıyı yapan yalnızlık duygusu olup olmadığını düşünüyordu. Huzursuz bir halde villadan çıktı ve bakımsız çayırılığa doğru yürüdü.

Dolunay çevreyi öyle aydınlatıyordu ki, her şeyi noksansız görebiliyordu. Karellen'in silindir şeklindeki muazzam gemisi üs binalarının hemen ardında duruyor ve bunların insan yapısı ufaklıklarını daha da kesinlikle ortaya koyuyordu. Jan, bir zamanlar içinde yükselmiş olan duyguları anımsamaya çalışarak, gemiye bakıyordu. O bir zamanlar, gerçekten başarabileceğine asla inanmadığı, ele geçmez bir hedefin simgesi olmuştu. Şimdiyse, hiçbir şey ifade etmiyordu.

Nasıl da sessiz ve sakindi ortalık! Tanrısalların her zamanki gibi çalışıyor olmaları kuşkusuzdu, ama şu an için onlardan bir iz yoktu. Belki de sonunda, gerçekten Dünya'da tek başına kalmış olabilirdi. Başını kaldırarak aya baktı ve dimağını sakinleştirebilmek amacıyla ondaki tanıdık görüntüleri aradı.

O eski ve iyi bilinen denizler oradaydı işte. Uzayda kırk ışık yılı boyu kalmış, ama iki ışık saniyesi uzaktaki şu sessiz ve tozlu ovalarda bir kez olsun yürümemişti. Bir süre, Tycho kraterinin yerini arayarak oyalandı. Bunu bulduğundaysa şaşırdı; o parlak lekenin, diskin merkezi hattına olan uzaklığı düşündüğünden çok daha fazlaydı. Ve işte o zaman, Mare Crisium'un karanlık oval şeklinin hiç ortada olmadığını fark etti.

Uydunun şimdi dünyaya dönük olan yüzü, yaşamın şafağından bu yana hep gizlemiş olduğu öteki yüzü, Ay ekseninde dönmeye başlamıştı.

Bunun yalnızca tek bir anlamı olabilirdi. Dünyanın öteki tarafında bulunan ve yaşamdan birdenbire kendilerini soyutlamış olanlar uzun süren uykularından uyanıyordu. Yeni uyanan bir çocuğun günü selamlarcasına kollarını uzatması gibi, onlar da kaslarını yumuşatıyor ve yeni bulunmuş güçleriyle oynuyorlardı...

«Doğru tahmin ettin» dedi Rashaverak, «Artık burada kalmamız güvenli değil. Bize hâlâ aldırmaabilirler, fakat tehlikeyi göze alamayız. Donanımımız yüklenir yüklenmez hareket ediyoruz; bu da iki üç saat alır.»

Sanki yeni bir mucize olacağı korkusuyla, başını kaldırıp göğe baktı. Her şey sakindi: Ay batmıştı, yalnızca birkaç bulut batı rüzgârının önünde sürüklenmekteydi.

«Ayla oynamaları pek önemli değil» diye ekledi, Rashaverak «fakat Güneş'i kurcalamalarını bir düşünebiliyor musun? Aletlerimizi geride bırakacağız tabii; böylece olup biteni öğrenebiliriz.»

«Ben kalıyorum» dedi Jan kısaca. «Evreni yeterince gördüm. Şimdi merak duyduğum tek bir şey var; bu da kendi gezegenimin kaderidir.»

Ayaklarının altındaki toprak hafifçe titredi.

«Bunu bekliyordum» diye devam etti. «Eğer Ay'ın dönüşünü değiştirirlerse, açılal momentumun da bir yerlere gitmesi gerekir. İşte böylece Dünya yavaşlıyor. Beni en fazla şaşırtan şeyin ne olduğunu bilmiyorum... bunu nasıl yaptıkları mı, yoksa niçin yaptıkları mı...»

«Onlar hâlâ oyun oynuyor» dedi Rashaverak. «Bir çocuğun hareketlerinde ne gibi bir mantık olabilir? Ve pek çok yönden, sizin soyunuzun şimdi oluşturduğu birlik de hâlâ bir çocuk. Henüz Yücedimağ'la birleşmeye hazır değil. Fakat çok geçmeden bu olacak ve Dünya yalnızca sana kalacak...»

Onun tamamlamadığı cümleyi, Jan bitirdi.

«... tabii Dünya olarak kalırsa.»

«Tehlikeyi görüyorsun; yine de kalacak mısın?»

«Evet. Beş yıldır (yoksa altı mıydı?) yuvamdayım. Ne olursa olsun, yakınmayacağım.»

«Burada kalmak isteyeceğini biliyorduk zaten» dedi Rashaverak yavaşça, «Bizim için yapabileceğin bir şey var...»

Yıldızgemisinin parıltısı Mars'ın yörüngesinin ötelinde azalmaya başladı ve kayboldu. Yeryüzündeki milyarlarca insanın yaşayıp öldüğü bir sırada, o yolda yalnızca kendisinin yolculuk ettiğini düşündü Jan. Bir daha da hiç kimse o yolculuğu yapmayacaktı.

Dünya onundu. Gerek duyduğu her şey, insanın arzulanabileceği tüm maddesel şeyler emrine hazırdı. Fakat bunlara hiç ilgi duymuyordu. Ne şu terk edilmiş gezegende yalnızlıktan, ne de bilinmeyen mirasını aramak için gidecek olan ve burada son anlarını geçiren o şeyin varlığından korkuyordu. Zaten bu gidişin ardından, kendisinin ve sorunlarının kurtulamayacağını biliyordu.

İyiymiş bu. Yapmak istediklerinin hepsini yapmıştı; şu bomboş gezegende amaçsız bir yaşam için sürüklenip durmak, kendisi için dayanılmaz bir siliklik anlamına gelecekti. Tanrısallarla da gidebilirdi, ama neye yarardı bu? Karellen'in de bir zamanlar söylediği o gerçeği yalnızca kendisi biliyordu: «Yıldızlar insana göre değildir.»

Sırtını geceye çevirerek, Tanrısalların üssünün geniş girişine doğru yürümeye başladı. Burasının büyüklüğü onu hiç etkilemedi; sırf büyük oluşu, onun üzerinde hiçbir etki yaratmıyordu artık. İçerideki ışıklar kızıl renkteydi ve bunları besleyen enerji daha çağlar boyu yeterdi. Her iki yanda, Tanrısalların çekilişleri sırasında bıraktıkları ve sırlarını hiç öğrenemeyeceği makineler yer almaktaydı. Jan bunları geçti ve kendisini kontrol odasına ulaştıracak olan merdivenleri beceriksizce tırmanmaya başladı.

Tanrısalların ruhu hâlâ oradaydı; makineleri çalışıyor. Çok uzaktaki efendilerinin verdikleri emirleri yerine getiriyordu. Bunların, zaten uzaya fırlatmakta oldukları bilgilere Jan daha ne ekleyebilirdi ki?

Kocaman koltuğa tırmandı ve rahat bir durumda oturmaya çalıştı. Karşısındaki mikrofon çalışıyor, onu bekliyordu; bir yerlerde TV kamerası benzeri bir şey daha olmalıydı, ama bunun yerini bulamadı.

Kontrol tablosunun ona anlamsız gelen aletlerinin arkasındaki geniş pencereler yıldızlarla dolu gökyüzüne, ayın ışıkları altında uyuyan bir vadiye ve uzaktaki sıra dağlara bakıyordu. Vadinin içinden kıvrılıp bükülerek akan bir nehrin kıpırtılı suları, zaman zaman ayın ışınlarını yansıtıyordu. Her şey öyle huzurlu görünüyordu ki. Şimdi yok olmakta olan insanlık, herhâlde böyle bir ortamda dünyaya gelmişti.

Karellen, uzayın milyonlarca kilometre ötesinde bekleyecekti. Tanrısalların gemisinin, neredeyse göndereceği sinyallere eşit bir hızla uzaklaşıyor olduğunu düşünmek ona garip geliyordu. Geminin hızı bu kadar değilse bile, buna çok yakındı. Uzun bir takip olacaktı; ama en sonunda sinyalleri Karellen'i yakalayacak ve böylece borcunu da ödemiş olacaktı.

Aklından, Karellen'in bu işin ne kadarını planlamış olabileceği düşüncesi geçiyordu. Tüm olup bitenlerde Amir'in rolü ne ölçüdeydi? Sırf geri dönerek şimdiki görevini yerine getirebilsin diye, onun uzaya kaçmasına bilerek göz yummuş olabilir miydi? Yok, bu çok aşırı bir fikirdi. Ama yine de

Karellen'in çok geniş kapsamlı ve o ölçüde karmaşık bir planı uygulamakta olduğundan hiç kuşkusuz yoktu. Ona hizmette bulunduğu sıralarda bile, elinin altındaki tüm aletlerle Yücedimağ'ı incelemeyi sürdürüyordu. Jan, Amir'i böyle yapmaya yönelten şeyin yalnızca bilimsel bir merak olamayacağı görüşündeydi; Tanrısallar, hizmet ettikleri güç hakkında yeteri kadar bilgi sahibi olduklarında, ellerini kollarını bağlayan o esaretten bir gün kurtulabileceklerini hayal ediyor olabiliyorlardı.

Şu anda yaptıklarıyla, bu bilgiye katkıda bulunabileceğine inanmak ona zor geliyordu. «Gördüklerini bize anlat» demişti Rashaverak. «Karşılaşacağın tüm görüntüleri bizim kameralarımız da aynen kopya edecek. Fakat senin beynine ulaşacak olan mesaj bayağı farklı olabilir ve bu nedenle bize çok şeyler anlatabilir.» Pekâlâ, elinden geleni yapacaktı o da.

«Henüz rapor edilecek bir şey yok» diye başladı. «Birkaç dakika önce geminizin gökyüzünde kaybolduğunu gördüm. Dolunay şeklini biraz geçmiş bulunan Ay, bilinen yüzünün hemen hemen yarısını öteki tarafa çevirmiş durumda; ama sanırım bunu biliyorsunuzdur.»

Jan durakladı; budalaca bir durumda bulunduğunu hissediyordu. Şu anda yaptığı şeyde bir tutarsızlık, hatta bir ölçüde, saçmalık vardı. Şurada, tüm dünya tarihi sonuna ulaşıyor, o ise o turmuş at yarışı ya da boks maçı yorumcusu gibi çene çalıyordu. Sonra, omuzlarını silkerek bu fikri bir tarafa bıraktı. Tüm büyük olayların aktarımında olduğu gibi, kendisi de birtakım üslup hatalarına düşebilirdi; ama olanları hissedebilecek tek kişi de yine oydu.

«Son bir saat üç hafif sarsıntı olmuş» diye devam etti. «Dünyanın dönüşünü harika bir şekilde kontrol edebiliyor olmalı, fakat yine de kusursuz değil bu... Karellen, biliyorsunuz ki aletlerinizin size aktarmadığı bir şeyleri bulup anlatabilmem güç olacak. Hiç olmazsa, beklediğiniz şeyin ne olduğu konusunda bana bir fikir vermiş olsaydınız ve ne kadar beklemem gerektiğini belirtseydiniz, bunun bayağı yardımı olacaktı. Eğer yeni bir şey olmazsa, anlaştığımız gibi altı saat içinde yeniden rapor...

«Hey! Onlar sizin gitmenizi bekliyormuş. Bir şeyler olmaya başladı. Yıldızlar giderek sönükleşiyor. Sanki kocaman bir bulut hızla gökyüzünü örtmeye başladı. Fakat gerçekte bir bulut değil bu. Kendine özgü bir yapısı var; sisli bir oluşuma sahip, ağa benzer bir şey görüyorum; bundaki çizgi ve şeritler durmaksızın konumunu değiştiriyor. Yıldızlarsa, hayalet gibi bir örümcek ağına yakalanmışlar sanki.

«Ağa benzer bu şey ışımaya ve canlı bir yapıya sahipmişçesine, nabız gibi atmaya başlıyor. Bana canlı gibi geliyor; yoksa yaşamın bu derece ötesinde bir şey, inorganik dünyanın da mı üstündedir?

«O ışımaya, göğün bir tarafına doğru geçiyor gibi... bir dakika bekleyin, öteki pencereye gidiyorum.

«Evet, bunu tahmin etmeliydim. Batı ufkunda yükselen, yanan bir ağacı andırır, kocaman bir alev sütunu var. Çok uzakta bu, tam dünyanın kenarında. Nereden geldiğini biliyorum bunun; onlar, Yücedimağ'ın bir parçası olmak için sonunda yola koyuldu. Deneme süreleri bitti; artık son madde kırıntılarını da arkalarında bırakıyorlar.

«Bu ateşin Dünya'dan yükselişi sırasında, ağa benzer o şeyin de sisli yapısını değiştirip, daha katı bir nitelik kazandığını görebiliyorum. Bunun bazı yerleri neredeyse kaskatı görüldüğü halde, yine de yıldızlar hafifçe görülebiliyor.

«Şimdi fark ettim. Aynı olmamakla birlikte, sizin dünyanızdayken yükseldiğini gördüğüm o şeye çok benziyor. Yücedimağ'ın bir parçası mı bu? Sanırım, ön yargılara varmamam ve tarafsız bir gözlemci olabilmem için, gerçeği benden gizlediniz. Keşke kameralarımızın neler aktardığını bilsem ve onları kafamda oluşanlarla karşılaştırabilsem!

«Karellen, o sizlerle renkler ve buna benzer şekiller aracılığıyla mı konuşuyor? Geminizdeki kontrol ekranlarını, oralarda oluşan örnekleri anımsıyorum; bunlar sizinle konuşuyordu: ama yalnızca gözlerinizin okuyabildiği, görsel bir dille.

«Şimdi tıpkı, bizim kutuplarda görülen ışık perdelerine benziyor; yıldızların arasında yanıp sönerek dans etmekte. Evet, aslında bunun ne olduğunu biliyorum; büyük bir ışık fırtınası. Tüm çevre, gündüzden de parlak olarak aydınlanmış durumda; kırmızılar, sarılar, yeşiller gökyüzünde birbirini kovalıyor. Ah, kelimelerle anlatılamaz bu! Tüm bu şeyleri yalnızca benim görebilmem haksızlık gibi geliyor... böyle renklerin olabileceğini aklıma getirmezdim.

«Fırtına hafifliyor, fakat ağı andıran o muazzam şey hâlâ orada. O ışık perdelerinin, uzayın hemen kenarında salıverilen enerjilerin yalnızca bir yan ürünü olduğu kanısındayım.

«Bir dakika; başka bir şey dikkatimi çekti. Ağırlığım azalıyor. Ne demek bu? Bir kalemi elimden bıraktım... ağır ağır düşüyor. Yerçekimine bir şeyler oluyor. Çok güçlü bir rüzgâr oluşmaya başladı; aşağı vadideki ağaç dallarının çılgınca silkelendiğini görebiliyorum.

«Tabii ya... atmosfer kaçıyor. Tahtalar ve taşlar gökyüzüne yükseliyor; sanki dünyanın kendisi bile, uzayda onları izlemek ister gibi. Bu korkunç fırtına büyük bir toz bulutu oluşturdu. Görmek zorlaşıyor... Belki biraz sonra ortalık açılır ve neler olduğunu anlatabilirim.

«Evet, şimdi biraz daha iyi. Hareket edebilen her şey kopup gitmiş ve toz bulutları da kaybolmuş. Acaba bu bina ne kadar dayanabilecek? Soluk almak da zorlaşıyor; biraz daha ağır konuşmalıyım.

«Yeniden her şeyi berrak görebiliyorum. O büyük ateş sütunu hâlâ yerinde, ama giderek sıkışıyor ve daralıyor; bulutlara geri çekilmek üzere olan bir kasırga hortumuna benziyor bu. Ve... ah, bunu tarif etmek çok güç, şu sırada içimde öyle güçlü bir duygu oluştu ki; ne sevinç, ne de üzüntü denebilir buna; başarının verdiği mutluluk gibi bir şey. Bunu ben mi hayal ettim, yoksa dışarıdan mı geldi, bilmiyorum.

«Ve şimdi... bu da hayal ürünü olamaz ya... dünya boş artık. Tümüyle, boş. Sesi birdenbire kesilen bir radyo istasyonunu dinlemeye benziyor bu. Gökyüzü yeniden berrak ve o sisli örümcek ağı gitmiş. O bundan sonra hangi dünyaya gidecek Karellen? Ve sizler hizmet etmek için orada da olacak mısınız?

«Çok garip; çevremdeki hiçbir şey değişmemiş. Bunun nedenini bilmiyorum, ama yine de düşünüyorum da...»

Jan durdu. Bir süre için, gerekli kelimeleri aradı; sonra, kendini kontrol edebilmek amacıyla gözlerini kapadı. Şimdi korku ve paniğe yer yoktu; bir görevi yerine getirmesi gerekiyordu... İnsanlığa ve Karellen'e olan görevini.

Ağır ağır, tıpkı rüyadan uyanan biri gibi konuşmaya başladı.

Çevremdeki binalar, toprak, dağlar ve her şey camlaşmış gibi. Bunların içini görebiliyorum. Dünya çözülüyor. Ağırlığım, hiç kalmamış sanki. Sizler haklıydınız; oyuncaklarıyla oynamayı bitirdi onlar.

«Yalnızca birkaç saniye kaldı. Dağlar, duman kıvrımları halinde çekip gidiyor. Elveda Karellen, Rashaverak... Sizler için üzülüyorum. Her ne kadar anlayamasam bile, ırkımın sonunun ne olduğunu gördüm. Yaratmış olduğumuz her şey yukarıya, yıldızlara gitti. Eski dinlerin anlatmak istediği belki de buydu. Fakat işi tümüyle yanlış taraftan tutmuşlardı; onlar insanlığı öyle önemli görüyordu ki; hâlbuki yalnızca bir ırktık biz. Siz o ırkların kaç tane olduğunu biliyor musunuz? Ama yine bizler, sizin asla olamayacağınız bir şey haline geldik şimdi.

«Nehir de gidiyor. Ama gökyüzünde bir değişme yok. Zorlukla soluk alabiliyorum. Ayın hâlâ yukarıda parladığını görmek garip. Onu orada bıraktıklarına hoşnuttum, ama şimdi yalnız kalacak...

«Işık! Altımdan, Dünya'nın içinden yukarılara doğru yükseliyor, kayaların, toprağın, her şeyin arasından geçiyor... giderek parlıyor, parlıyor, kör edici...»

Dünyanın özü, içinde saklı bulunan enerjileri sessiz bir ışık darbesi hâlinde serbest bıraktı. Kısa bir süre içinde Güneş Sistemi'ni bir daha bir daha geçen çekim dalgaları, gezegenlerin yörüngelerini

bile hafifçe bozdu. Bunun ardından, Güneş'in öteki çocukları, sakin bir göle atılan taşın oluşturduğu minik dalgacıklarda oynaşan mantarlar gibi yine o eski yollarını izlemeye devam ettiler.

Dünya diye bir şey kalmamıştı: Onlar, bunun son atomlarını da sülük gibi emip gitmişlerdi. Bu atomlar, onların akıl ermez değişimlerinin zor anlarında, güneşe doğru tırmanan bir yavru bitkiye besin sağlayan buğday tanesi gibi kendilerini beslemişti.

Plüton'un yörüngesinin altı milyon kilometre ötesinde, kararmış bir ekranın karşısında Karellen oturmaktaydı. Kayıt tamamlanmış, görev sona ermişti; dünya nedeniyle o kadar uzun süre ayrı kaldığı yuvasına dönüyordu artık. Yüzyılların ağırlığı üzerine çökmüştü ve içine düştüğü üzüntüden de hiçbir mantık kurtaramazdı onu. Üzüntüsü insanlık için değildi; bir türlü aşamadığı büyük güçler tarafından engellenen kendi ırkı için üzülmekteydi.

Elde ettikleri tüm başarılarla, fiziksel evrendeki tüm ustalıklarına karşın, ırkının durumu, tüm varoluşunu dümdüz tozlu bir ovoidan geçiren bir kabileninkinden farklı değildi. Uzaklarda, güç ve güzelliğin yerleşik olduğu dağlar vardı; oradaki buzulların tepesinde şimşekler oynaşyordu; berrak ve sert bir havası vardı o yerlerin. Güneş hâlâ oralarda dolaşıp zirveleri muhteşem bir ışıltıya boğarken, tüm ova çoktan karanlığa gömülmüş oluyordu. Tüm yapabildikleri, bakmak ve hayran kalmak oluyordu; o yüksekliklere hiçbir zaman çıkamayacaklardı.

Yine de Karellen, sonuna kadar dayanacaklarını biliyordu; kaderleri ne olursa olsun, umutsuzluğa kapılmadan bunu bekleyeceklerdi. Başka seçme hakları olmadığı için, Yücedimağ'a hizmet edecekler, fakat bu hizmet sırasında bile ruhlarını kaybetmeyeceklerdi.

Kocaman kontrol ekranı bir an için kasvetli, yakut renkli bir ışıkla parladı; Karellen değişken örnekler şeklinde verilen mesajı okudu. Gemi, Güneş Sistemi'nin sınırlarını terk ediyordu; Yıldızgemisi'ne güç sağlayan enerjiler hızla azalmaktaydı, ama görevlerini yapmıştı bunlar.

Karellen elini kaldırıncaya, görüntü bir kez daha değişti. Ekranın ortasında tek bir parlak yıldız ışımaktaydı; hiçbir kimse o uzaklıktan, bu güneşin gezegenleri olduğunu ve bunlardan birinin artık kaybolduğunu söyleyemezdi. Karellen uzunca bir süre, hızla genişleyen bu uçuruma baktı; bu sırada, onun geniş bir labirenti andıran zihninde pek çok anılar akıp gitmekteydi. Sessiz bir veda ile, tanıdığı ve amacı doğrultusunda çalıştığı sırada kendisine ne engel, ne de yardımcı olan insanları selamladı.

Kimse onu rahatsız etmeye ya da düşüncelerini bozmaya cesaret edemiyordu; zaten bir an, sonra o da, giderek ufalmakta olan Güneş'e arkasını döndü.

Arthur C. Clarke'm Türkçe basılan diğer kitapları

- 2001: Bir Uzay Efsanesi (İthaki)
- 2010: Bir Uzay Efsanesi 2 (İthaki)
- 2061: Bir Uzay Efsanesi 3 (İthaki)
- 3001: Son Efsane (İthaki)

- Rama ile Randevu (İthaki)
- Rama II (İthaki)
- Rama Bahçesi (İthaki)
- Rama'nın Sırrı (İthaki)

- Tetik 1 (İthaki)
- Tetik 2 (İthaki)

- Uzak Dünyanın Şarkıları (Sarmal)
- Tanrının Dokuz Milyar Adı (Sarmal)
- Beşik (Sarmal Yayınevi)

- Susuz Deniz (Baskan)
- Kara Güneş (Baskan)
- Şafak Projesi Phobos (Baskan)
- Geleceğin Çehresi (Baskan)

- Şehir ve Yıldızlar (İthaki)
- İmparator Dünya (İthaki)
- Cennetin Çeşmeleri (İthaki)

- Yunus Adası (Kelebek)
- 2001 ve Ötesi (Engin)
- Richter 10 (Resif)

(*) Ayrı yazıldığında, "I am all", ben her şeyim anlamına gelir. (Ç.N)

(*) Sokrat'ın çok geçimsiz olduğu bilinen karısının adı. (Ç.N)

(*) 1737-1794 tarihlerinde yaşamış ünlü İngiliz tarihçisi. (Ç.N)